UĞUR MUMCU

Milliyetçilik A.Ş.

UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI YAYINLARI

um:ag

10

YAZILARI

um:ag
Milliyetçilik A.Ş. ⑩ YAZILARI
UĞUR MUMCU

um:ag Vakfı Yayınları: 41
Bütün Yazıları Dizisi: 10

MİLLİYETÇİLİK A.Ş.

UĞUR MUMCU

(2 Ocak-11 Temmuz 1978 Yazıları)

Birinci Baskı: Mayıs 1997, Ankara, 3 000 adet.

ISBN 975 - 8084 - 40 - 2

Yayın Yönetmeni: Ali TARTANOĞLU
Kapak Tasarım: SOLARİS
Dizgi: um:ag
Baskı: DUMAT

um:ag UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI
Atatürk Bulvarı 125/6. Bakanlıklar, Ankara. Tel: 0.312-417 47 62 - 417 77 20 Faks: 417 57 46

UĞUR MUMCU

MİLLİYETÇİLİK A.Ş.

um:ag

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ
Bunalım 11
Savunma Hakkı 12
İnsanlık Göreviydi 14
Seçenek 16
Yeni Dengeler 17
Çileden Çıkmış 19
Üstesinden Gelir 21
Solcu Hükümet 22
Tuzağa Düşmemek 24
Doğrudur..... 25
İşte Milliyetçilik 27
Türkeş'in Polisi 28
Kontrgerilla 30
İzlenimler 31
5 Milyar 950 Milyon 33
Kendi Düşen 34
Demirel ve MSP 36
Ecevitçiler Çoğalıyor 37
Kışkırtıcı Ajanlar 39
Güvenilmez 41
Türkeş'in Oğlu 43
Nereden Başlanmalı? 45
Bunlar Unutulmasın 46
Yaka ve Paça 47
Rüzgar Gibi Geçti 49
Asal'ın Mektubu 51
Hükümet ve İktidar..... 52
Parti Disiplini 54
Ana Yüreği 55
Aynı Çemberler 57
Kan Davası mı? 59
Saman Alevleri 60
Çorap Söküğü 62
Devrimciyle Dertleşme..... 63

Bir Karar 65
Sorumsuzluk Örneği 67
Yurtlar Sorunu 68
Maden Kavgası 69
Kavga İçtüzüğü 71
Eylem ve Eylemsizlik 73
Çember Daralırken 74
Fatih'in Aşk Gecesi 76
NATO'dan Emekli 78
Fiskobirlik 79
A.A. Kimindir? 81
Sakınca Görmek 83
Sahibinin Sesinden 85
ABD Gölgesi 87
Ülkücüye Notlar 89
Lockheed'in Yemeği 91
Sunay ve Koçaş 92
Unutulmasın 94
Uyarı 96
Bir Başka Tuzak 98
Seçenek 100
POL-DER Belgesi 101
Dost mu, Düşman mı? 103
Bu Kan Kurumaz 105
Madenciler Ankara'da 107
İstihbarat 109
Ne Hakla? 110
Kaçış 112
Züğürt Tesellisi 113
Yalnız Kalmak 115
Niçin Yasak? 117
Doçent Tanilli 118
Ah Tanilli Ah 120
Kapı Gibi 122
Paşa'nın İtirafı 123
Gücünü Anlamak 125
Aynı Prof. Soysal 126
Eylemli ve Silahlı 128
Fendoğlu Olayı 130

TRT Haberciliği 131
Kanıt Toplamak 132
Amaç Ne, Plan Ne? 134
Yeğen Kaçmaz mı? 135
Ayıp Oluyor 137
İşkence ve Türkeş 138
Ruzi Bey ve CIA 139
İğne ve Çuvaldız 141
Bin Atlı 143
NATO Kafa 144
Neyin Ambargosu? 145
Atatürkçülük Bu mu? 147
Ne Ruhu? 148
ATAŞ ve Milliyetçilik 150
İki Çetin Sorun 151
Akılsız Milliyetçi 153
O Günden Bu Güne 154
Bayrak Ticareti 156
İç Yarış 157
Kin Tohumları 159
Ya Onlar? 160
Davalar Ne Oldu? 162
Antikomünizm 163
Alay Ediyorlar 164
Siyasi Miyopluk 166
Bayrakta Vergi İadesi 168
Çıkmaz Sokak 169
İlk İş 171
Üyeler Seçilirken 172
Alay Ediyorlar 173
Arpalıklar 175
Sahip Çıkmak 176
POL-DER Olayı 178
Bafa Prensliği 179
Tam Gün Tasarısı 181
Ötekileri Unutmadan 182
Mahkumlar ve Eşitsizlik 184

Pembe Köşk 186
Tam Gün mü, Tam Kazanç mı? 187
Tersine Dönecek 189
Bireysel Terör 190
İncirada 192
Üç Olasılık 193
Bu Gidişle 195
POL-DER 196
Olaylar ve MİT 197
İsmet Paşa Varisleri 199
MC Bürokratları 201
Ateşteki Kestaneler 202

SUNUŞ

Atatürkçü, laik, cumhuriyetçi, demokrat bir Türkiye'nin yılmaz savunucusu; devrimci, hep emekten yana, araştıran ve sorgulayan gazeteci Uğur Mumcu, 24 Ocak 1993 günü otomobiline konan bir bomba ile, inandığı tüm bu değerler uğruna yaşamını yitirdi.

Eşi Güldal Mumcu ile çocukları Özgür ve Özge; Uğur Mumcu'nun, bu kişiliğini gelecek kuşaklara aktarmak; kütüphanesini, arşivini ve tüm yazılarını tasnif edip araştırmacıların kullanımına sunmak, gazeteciliğe hevesli gençleri, araştırmacılık alışkanlığıyla mesleğe kazandırmaya çalışmak vb. amaçlarla **Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı**'nı Ekim 1994'te hukuken, Aralık 1995'te de fiilen yaşama geçirdiler.

um:ag, Uğur Mumcu'nun kitaplarını "Bütün Yapıtları" dizisi olarak kendi logosuyla yeniden yayımladı.

BÜTÜN YAZILARI ise, adından da anlaşılacağı gibi Mumcu'nun yazılarından oluşuyor.

Uğur Mumcu'nun 1962'den itibaren Kim, Ant, Türk Solu, Devrim, Ortam dergilerinde, Milliyet, Akşam, Yeni Ortam, Cumhuriyet gazetelerinde beş bin iki yüz kadar yazısı yayımlanmış.

Bu yazıların altı yüze yakını daha önce yayımlanan Suçlular ve Güçlüler, Bir Pulsuz Dilekçe, Tüfek İcad Oldu, Terörsüz Özgürlük, Devrimci ve Demokrat, Tarikat-Siyaset-Ticaret adlı kitaplarında yer almıştı. **BÜTÜN YAZILARI** dizisi bir ayrım yapmadan hem bunları, hem de hiç bir kitapta ayrıca yer almamış, sadece yayınlandıkları gazete ve dergide kalmış öteki dört bin beş yüz yazıyı da kapsıyor. Yani beş bin ikiyüz yazının tamamını... 1962-1971 arasında yayımlanan yazılarından oluşan ilk kitap, **"Katiller Demokrasisi, Hırsızlar Düzeni"** adıyla Şubat 1997'de yayımlandı.

um:ag için bu kaçınılmaz bir görevdi. Çünkü birincisi, katledilmesinde en büyük etken, düşünceleri ve dolayısıyla bu düşüncelerin yansıdığı yazıları idiyse, bütün yazılarının kitap halinde yeniden yayımlanması, cinayete karşı tek başına en büyük ve en anlamlı tavır olacaktı.

İkincisi, Türkiye'de yaşanan ve üzülerek, endişeyle izlediğimiz gelişmeler Uğur Mumcu'yu ve elbette yazılarını, çok önemli bir başvuru kaynağı haline getirdi. Başta meslektaşı gazeteciler olmak üzere araş-

tırmacılar için **Uğur Mumcu Yazıları** başlıbaşına, vazgeçilemez kaynak durumundalar.

Yazıların bütününden, otuz yılda bu ülkede nelerin değiştiğine ya da değişmediğine ilişkin, hüzün verici veya öfkelendirici sonuçlar çıkarılabilir.

Yazıların galiba asıl gösterdiği ise, Uğur Mumcu'nun derin hukuk bilgisi, hukuki düşünme yeteneği, ülkesini ve onun gerçeklerini kavrayıp sergilemekte gösterdiği olağanüstü ustalık ve isabet. Sistem, onu vahşice yok ederek, bu kadar gelişmiş yeteneklerin kendisi için fazla, hatta tehlikeli olduğunu göstermiş oldu.

Mumcu'nun bütün yazıları bir arada değerlendirdiğinde, 1962-71 ile 1974 sonrası olmak üzere iki farklı dönem görmek olası. Dizinin birinci kitabı olan Katiller Demokrasisi Hırsızlar Düzeni'nde, **birinci dönem yazıları** biraraya getirildi. Bu yazılar, Uğur Mumcu Yazıları'nın bir tür, **"içindekiler"**i, **"ana fikri"** 1974'ten katledilmesine kadar olan **ikinci dönem yazıları** ise bu "içindekiler"in açılımı, bu ana fikrin rakamlarla, tarihlerle, belgelerle somutlanması...

Yalnız "içindekiler"i, koca bir kitap oluşturan bu dev "külliyat"ın oluşmasında emeği geçen, katkısı olan Mesut Seven, Fatih Alpertan, Avni Kalkan, Bekir Tekkaya, Serkan Uzun, Şebnem Kocabıyık, Neş'e Tartanoğlu, Murat Kaya, Emrah Yücel ve DUMAT Matbaası emekçilerine teşekkür etmek, sadece bir incelik, bir "âdet yerini bulsun" değil, zorunlu ama içten bir görev. Sağolsunlar...

Çağlar boyunca daha iyi, daha güzel, daha aydınlık bir dünya dileyen insanlar, düşünceleri uğruna eziyet çektiler, öldürülmeyi göze aldılar, öldürüldüler. Yaşamını, bu yolda gözünü kırpmadan feda edebilecek insanlara gerek duyulmayan, ışıl ışıl ve güzel bir dünyanın, aydınların emeği ve çabası ile oluşacağına inanıyoruz.

Bu çabanın başarıya ulaşabilmesinin ilk koşulu, unutmamak!

Düşünenlerin öldürülmemesi, öldürülenlerin unutulmaması dileğiyle...

um:ag

BUNALIM

"Geçmiş olsun" Anneler, babalar, gençler hepinize geçmiş olsun. 1978 yılı, mutlu bir olayla açılıyor. Halkımıza kan kusturan "MC modeli" iktidar, iki yüz yirmi sekiz tokatla, gümbür gümbür devrilip gitti. Gerçekten, hepimize geçmiş olsun.

Ne diyor düşük iktidarın başı?

- CHP Meclis iradesine başka şeyler karıştırmaya kalkmıştır. Hesapları görülecektir.

Sanki, 1970 yılında, üçüncü Demirel Hükümeti'nin güven oylamasında, Türkiye Birlik Partisi'nin, "Ulusoy" soyadlı üç milletvekilini partilerinden söküp alan, bu Demirel değildir de başkasıdır. Sanki 1970 yılında, AP'den kopup Demokratik Parti'yi kuran Sadettin Bilgiçleri, Talat Asalları, Necati Kalaycıoğluları, Kubilay İmerleri, Mutlu Menderesleri ve "Demirel'e güven oyu vermek şerefsizliktir" diyen Celal Bayar'ın pek muhterem kerimeleri Nilüfer Gürsoy hanımefendiyi transfer ederek, "Meclis iradesini" çorbaya çeviren bir başkasıdır.

Hesapları görülecektir.

Hesap konusuna gelince, Demirel'in bir parça soluk alarak düşünmesi gerekiyor. Verilecek hesap varsa bu hesap, komisyonlarda bekleyen "mobilya yolsuzluğu dosyası"dır. Ve bu yolsuzluğun bir numaralı sanığı kendileridir. Eğer hesap verilecekse, ortada gencecik çocukların kanlı kefenlerinin hesabı vardır

Evet, millet iradesini karıştıranların, gerçekten hesabı görülmüştür. Hem de iki yüz yirmi sekiz tokatla.

- Hükümet bunalımı başlamıştır.

Bunalım, ülke ekonomisinin "yetmiş sente muhtaç edildiği" zaman vardır. Bunalım, bir dış politika konusunda, üç ayrı akorttan ses verildiği zaman vardır. Bunalım, sokak ortalarında insanların kurşunlandığı, bilim adamlarının evlerinin içlerinde katledilmek istendiği yerde vardır.

Ve bunalımın bir tek adı ve soyadı vardır Türkiye'de: Süleyman Demirel!.. Ve de bunalımın gerekçeleri, Demirel hırsı, Demirel ahlakı, Demirel mantığı ile örülmüştür.

Bunun içindir ki, "MC Modeli" hükümetten kurtulmak, namuslu sağcısıyla, solcusuyla herkesin ortak bir özlemi olmuştur.

Demirel genel seçimlerden sonra, doğal eğilime uygun olarak kurulacak Ecevit hükümetini yapay önlemlerle engellemeseydi, bugün CHP, geçecek beş ay içinde yaralanacak ve AP acıklı koşullara sürüklenmeyecekti.

Beş ay. Beş yüz otuz gün ve sonuç ortada: Yüzü aşkın ölü, yüzlerce yaralı, yetmiş sente muhtaç bir ülke ve ülkeyi bir bunalımın içine hapseden "federatif" yapılı, üç başlı hükümet. Türkeş'in dümen suyuna girmiş bir AP.

İşte barajlar kralının çöken son inşaatı. Sırtına yolsuzluk dosyaları yüklenen bir adamın hırsı Türkiye'yi bir iç savaşın eşiğine getirirken, kendi partisini de yok etmektedir

Millet Meclisi kürsüsü önünde, yakası açılmadık küfürlerle sağa sola saldıran AP milletvekilleri, bunca kan selinden tek damla kan sıçramamış vicdanlarını, karşılıksız çek imzalar gibi, Demirel'in emrine versinler bakalım.

Mandalinciler, Biberoğlular, Atamanlar, Akçallar, Duralar, yani şu, "umur görmüş" devlet adamları. Yassıada anılarınızla, Demirel'in peşine kağıttan uçurtma örneği takılıp, sürüklenin bakalım.

On sekiz yıl önce, Başbakanınız ve Genel Başkanınız Adnan Menderes'i, bu tutumunuzla İmralı Adası'nda bir darağacına kadar gönderdiniz; bu kez yanınızda, Menderes'i alaşağı eden ihtilalin albayı da var. Haydi hayırlı yolculuklar. Menderes'ten sonra Demirel'i bakalım, nerelere kadar sürükleyeceksiniz?..

(Cumhuriyet, 2 Ocak 1978)

SAVUNMA HAKKI

Cumhuriyet tarihinde ilk kez bir hükümet gensoru ile düşürülmüş oluyor. Süleyman Demirel'in bundan sonra yeniden

Başbakan oluncaya kadar -ki bunun kolay kolay gerçekleşeceğini sanmıyoruz- adı, "Düşük Başbakan"dır.

"Düşük Başbakan", gensoru görüşmeleri sırasında, bir kısır döngü içinde çırpınıp durdu. MC sözcüleri, başta can güvenliği olmak üzere, gensoru önergesinde yer alan konulara değinmekten çok, kendi partilerinin propagandalarını yapmayı yeğlediler. Sonra da acıklı bir dille yakındılar:

- Bizi konuşturmuyorlar.

Hukukta genel kural, "iddia" ile "savunma" arasında denge kurmaktır. Bu denge suçlayan taraf adına bozulursa, yargılamada "eşitlik" ortadan kalkar ve adalet duyguları zedelenir. Gensoru görüşmelerinde, önerge sahipleri elli dakika konuşmuşlardır. Yani gensoru önergesi veren, suçlayan tarafın konuşma süresi, elli dakika ile sınırlıdır. Buna karşılık, hükümet partileri ve Başbakan'ın konuşma süreleri toplam olarak yüz altmış dakikadır. Yetmiyor mu?.. Hükümet partileri, gensoru önergesinde yer alan konuları yanıtlamak için hiçbir çaba harcamazlar. Biri, dökülen kanları umursamadan, barıştan söz eder; öteki, "ağır sanayi" konularına değinerek güldürü yazarlarını sevindirir; bir başkası da, ceza usulüydü, hukuk usulüydü, amme intizamıydı, mütemerrit siyasi borçluydu, Çiçero'ydu, Bizans'tı diyerek, ve laf salatasını karıştırarak ipe sapa gelmez süslü sözcüklerle gösteri yapmaya kalkışırsa, elbette Başbakan'ın da dili dolaşır, "şeyimi bağlıyorum" gibi bağlaçlarla ne dediğini şaşırıverir.

Şimdi Demirel, elinden söz hakkı alınmış, savunma hakkı kullandırılmamış olmanın haklılığına sığınmak istemekte ve birçoklarını da buna inandırmaktadır.

Ülke çapında insanların söz özgürlüğünü, en acımasız yöntemlerle kaldıran bir siyasal baskının simgesi, şimdi Anayasa ve içtüzük hükümlerinin kendisine tanıdığı süreyi az görerek, "masum" ve "mazlum" görüntüler içinde, geçmişini herkese unutturmak istiyor.

Yo!,Yyağma yok öyle!.. İşte içtüzük, işte Anayasa. İşte kurallar. Ne istiyordunuz daha?..

Evet, süreler uzasın; arada türlü-çeşitli yöntemlerle, bağımsızlar etkilensin; Celal Bayar'dan Hacı Alilere, Hacı Alilerden, bazı Yargıtay üyelerine kadar, ne kadar "hazır" ve "ihtiyat

kuvveti" varsa, hepsi "seferber" edilsin ve durum yine kurtarılsın.

CHP Millet Meclisi Grubu, Meclis Başkanı seçiminden bu yana, kurulu bir saat gibi, tıkır tıkır çalışmakta ve adım adım başarı sağlamaktadır. Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş da, kendisine yönelmiş en insafsız ve terbiyesiz saldırılara rağmen, içtüzük ve Anayasa hükümlerini uygulayarak, kuru gürültüye pabuç bırakmayacağını kanıtlamaktadır.

Savunma hakkı öyle mi? Sizler değil miydiniz aydınları, yazarları, kurmay subayları, genç teğmenleri, işçileri ve köylüleri, gizli karargahlarda işkencelerden geçiren? Ve hele bugün Demirel'e savunma hakkı verilmediğinden yakınan sizler, evet evet sizler, daha dün, sıkıyönetim savcılarının teksir makinaları gibi, iddianamelere tam sayfa ayırıp, savunmalardan tek cümle ile söz etmeyen "özgürlükçüler" değil misiniz?

Merak buyurulmasın; Demirel, Yüce Divan'da savunma hakkını rahat rahat, saatlerce, günlerce kullanacaktır.

(Cumhuriyet, 3 Ocak 1978)

İNSANLIK GÖREVİYDİ...

"Siyaset bir olanaklar sanatıdır."

Sanırım, siyasetin en gerçekçi tanımı bu. Bir siyasal parti, olanaklarını ne ölçüde kullanır? Bu olanaklar siyasal partinin amacına göre, nasıl yararlı biçimde kullanılabilir?

Evet, CHP, Millet Meclisi'nde 214 sandalyeye sahiptir. CHP Genel Başkanı Ecevit, bu 214 sandalyeyle, nasıl iktidara gelecekti? Demirel'e sorarsanız, "Bakanlık koltuklarını ikram ederek."

Elimizi vicdanımıza koyarak düşünelim. Eğer ülkemiz, MC modeli iktidarlar eliyle "yetmiş sente muhtaç" bir duruma düşürülmeseydi, kaldırımlardan her gün genç çocukların kanları akmasaydı, bu sonuç kendiliğinden oluşabilir miydi? Hangi liderin gücü bir başka partinin milletvekillerine "haydi, partinizden ayrılın" demeye yeterdi?

Öyle olsaydı, teşvik belgesi, yatırım indirimi, benzin bayii ve bakanlık koltuğu ikram etmekte uzmanlaşan Demirel ile

kim yarışabilirdi? Kim bu yarışı göze alabilirdi?.. CHP, siyasal ortamın getirip önüne koyduğu olanakları kullanıyor. Olay bu. Demirel'i çileden çıkaran oluşum da bu.

Bir muhalefet partisinin amacı, iktidara gelmektir. Demirel, "CHP iktidara gelmek için yanıp tutuşuyor" diyor. Bir siyasal parti, hem de, Parlamento'daki en büyük parti, iktidara gelmeye çalışmayacak da ne yapacak Allah aşkına?!

Sen partine sahip çıkamamışsın; sen partini bir küçük partinin kuyruğuna takmışsın; sen Merkez Bankası'nı "yetmiş sente muhtaç" etmişsin; sen ülkeyi bir iç savaşın içine sürüklemişsin. Elbette partinde, bu gidişten acı duyanlar çıkacak ve bu milletvekilleri seni devirmek için bütün olanaklarını kullanacaklar. Ne var bunda?!..

Bir muhalefet partisi, bütün bu olanakları seni devirmek için kullanırsa, niçin yakınıyorsun, niçin dövünüyorsun?.. "Kızını dövmeyen, dizini döver" örneği, sen önce partine sahip çıkmasını bilseydin, Kırat'ı kurdun kuyruğuna takmasaydın.

Bu oluşum içinde, gölgede kalan Mardin Bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz'ın davranışlarıdır. Yılmaz, geçen dönem CHP milletvekiliydi. Yılmaz, Siirt Milletvekili Abdülkerim Zilan ile birlikte, önseçimlerdeki hoşnutsuzluklar nedeniyle partisinden ayrılmış ve bir dönem bağımsız milletvekili olarak Parlamento'ya girmeyi başarmıştı.

Zilan, genel seçimlerden sonra kurulan Ecevit Hükümeti'ne Bayındırlık Bakanı olarak girdi. Ve bu tarihten sonra, yerel seçimlerdeki görüş ayrılıkları dolayısıyla, CHP Genel Merkezi'ne ters düştü ve duygularına yenilerek MC iktidarının düşüşünü, iki yüz yirmi sekiz ret oyuyla noktalayan milletvekillerinin arasına katılmadı. Nurettin Yılmaz, kişisel kırgınlıkları, küskünlükleri bir yana atarak, mertçe "ret" diyebildi. Soylu olan, namuslu olan yol da buydu.

Gensoru oylamasından birkaç saat önce Nurettin Yılmaz ile görüşüyordum. Bana:

- Bu iktidara hayır demek, insanlık borcumdur. diyordu.

Ama Zilan, bu gencecik milletvekili, dün "hayır" dediği iktidara bugün "ret oyu" vermemek için, hayret. ortalıkta görünmüyordu.

Siyaset, olanaklar sanatıdır. Bu tanım, siyasal partiler için olduğu kadar milletvekilleri için de geçerlidir.

MC iktidarını devirmek bir insanlık borcuydu. Bağımsız milletvekilleri de, CHP de, bu görevi, olanakları kullanarak yerine getirdiler. Bağımsız milletvekillerini, başta, Nurettin Yılmaz olmak üzere kutlamak gerekii. Kınamak, eleştirmek, suçlamak değil!..

(Cumhuriyet, 4 Ocak 1978)

SEÇENEK

Bugünkü Parlamento aritmetiğinin, toplama, çarpma, bölme ve çıkarma işlemlerini göz önüne getirirseniz, kaç türlü hükümet yapısı bulabilirsiniz?

Birinci seçenek, "MC modeli", AP-MSP-MHP ortaklığıdır. İkinci seçenek CHP-AP, üçüncü seçenek CHP-MSP, dördüncü seçenek CHP-MHP, beşinci seçenek de bugün oluşturulan CHP-Bağımsızlar-CGP ve DP hükümetidir.

Birinci seçenek, Türk halkına kan ve gözyaşı getirmiştir. Bu seçenek, bugünkü Parlamento aritmetiğinin en geri ve antidemokratik görünümünü sergilemiştir. Bunun içindir kl MC iktidarının yıkılışı ileriye doğru atılmış bir adımdır. Bunu böylece saptamakta yarar vardır.

İkinci seçenek, CHP-AP ortaklığıdır. Etkili çevrelerin uzun süreden beri gerçekleştirmeye çalıştıkları bu ortaklık biçimi, toplumumuzu tehlikeli bir durgunluğa itecek sakıncalı bir çözüm yoludur. Bu gözlemimiz bir yana, bugünkü koşullarda CHP-AP ortaklığını gerçekleştirmek, "eşyanın tabiatına aykırı" düşmektedir. Demirel AP Genel Başkanı kaldıkça, böyle bir ortaklığın gerçekleştirilmesine olanak yoktur.

CHP-MSP ortaklığı ise denenmiş ve başarı sağlanamamıştır. Bu aşamada CHP-MSP ortaklığını zorlamak, "denenmişi denemek" olacağından, belki böyle bir nedenle bu ortaklık, Ecevit'in aklından bile geçmemektedir.

Bir de, CHP-MHP ortaklığından söz edilebilir. Sanırız CHP böyle bir tuzağa düşmemek için oldukça uyanıktır. MHP, zaman zaman takındığı yumuşak tavır, izlediği esnek politika nedeniyle, böyle bir ortaklığa istekli olduğu izlenimini yaratmaktadır.

Fakat ne olursa olsun, MHP'yi, tırmandığı yerden indirmek, başta CHP olmak üzere bütün ilerici çevrelerin ilk hedeflerinden biri olmalıdır. Bilebildiğimiz kadarıyla, CHP Genel Başkanı Ecevit ve CHP'nin yetkili kurulları, böyle bir ortaklığa şiddetle karşıdırlar.

Öyleyse, bugünkü hükümet biçiminin dışında, gerçekçi ve "en az kötü olan", bir başka seçenek bulmak, şimdilik olanaksız görünüyor.

Siyaset bir olanaklar sanatıdır. Oluru olmaz, olmazı olur yapmak ancak bu Parlamento aritmetiği içinde geçerlidir. Haydi buyurun bu Parlamento aritmetiğinden, daha başka bir hükümet biçimi bulun ve ortaya koyun. Yok, bulamazsınız.

Bu hükümet, CGP'li Feyzioğlu ve DP'li Sükan ve on bağımsız milletvekilini taşıyan yapısı ile bir "solcu hükümet" sayılabilir mi? Şüphesiz sayılmaz. Bu hükümet, can güvenliğini sağlamak için işbaşına gelmektedir. Özelliği de, temel niteliği de, bu gerekçede, bu gereksinmede saklıdır.

Söz konusu seçenekler arasında çizgiler o kadar derin ve keskindir ki, bu hükümete "hayır" demek, MC modeline "evet" demek anlamına gelmektedir.

MC, bir daha hortlamamak üzere, tarihin mezarlığına gömülmelidir.

(Cumhuriyet, 5 Ocak 1978)

YENİ DENGELER

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, hükümeti kurma çalışmalarını sürdürürken, partisi içinde bir yönetim değişikliğini de zorluyordu. Önceki gün Genel Başkan Ecevit'in evinde, sabah 10 sıralarından akşam üzeri 17'ye kadar süren görüşme ve tartışmadan sonra, Eyüboğlu-Topuz ikilisinin parti yönetiminden ayrıldığı anlaşılıyordu.

Açıkçası şudur. Ecevit, uzun süreden beri gerçekleştirmeyi düşündüğü "operasyonu" bir çırpıda yürürlüğe koymuş ve parti yönetiminde önemli sonuçlar doğuracak bir değişikliğe yol açmıştır

Bu yönetim değişikliğinin, hükümeti kurma çalışmalarına rastlaması, MC partileri için umut verici bir gelişim değildir. Bu nedenle, "Aman CHP'de çatlak başladı." gibi umut besleyenler yanılırlar. Bunu kaydettikten sonra, olayı yansıtmaya devam edelim:

Sabah 10 sıralarında, Ecevit'in Oran'daki evine çağrılan Genel Sekreter Eyüboğlu ve yardımcıları, "partideki görevlerinizden ayrılıp, Bakanlar Kurulu'na girin" biçiminde bir öneriyle karşılaştılar. Bu öneri, oldukça yoğun bir tartışmaya yol açtı. Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Esat Işık, uzun süreden beri parti yönetimindeki görevinden uzak durmaktaydı. "Partideki görevlerden ayrılmak" yolundaki öneri, bu nedenle, daha çok Eyüboğlu-Topuz ikilisine yönelmiş görünüyordu.

CHP, oluşum içinde, hızla gelişen bir partidir. Bu oluşum sürecinde, partiiçindeki dengelerin değişmesi doğaldır. Bugüne kadar, bu dengenin ağırlık noktası, Eyüboğlu-Topuz ikilisiydi. Son günlerdeki hızlı gelişmeler, bu ağırlık noktasının, İstanbul Milletvekili Necdet Uğur ve Millet Meclisi Grup Başkan vekili Altan Öymen'den oluşan yeni bir gruba doğru kaydığını göstermektedir.

Genel Sekreter Yardımcılarından Mustafa Üstündağ, genellikle "Baykal" ve "Topuz" ekipleri olarak bilinen gruplaşmaların dışında kalmıştır. Üstündağ'ın parti yönetiminde kalması, bu tutumuna bağlanabileceği gibi, yeni hükümetin tutucu kanadından "Üstündağ Bakan olmasın" yolundaki itirazlarla da açıklanabilir.

Sanırız ki, bu aşamada, CHP yönetiminde görev almak, bugünkü hükümette görev almaktan çok daha önemlidir. Partinin bundan sonraki gelişimi nasıl biçimlenecek? Önseçim şikayetleri nasıl ortadan kalkacak? Parti tabanı ile tavanı arasındaki "diyalog" nasıl işletilecek? Tabandaki oluşum, parti yönetimine nasıl ve ne ölçüde yansıtılacak?

İzleyebildiğimiz gelişmeler, Genel Başkan Ecevit'in, "Baykal" ve "Topuz" ekipleri dışında, Uğur-Öymen ikilisinin oluşturduğu gruba şans tanıdığını ve tanıyacağını göstermektedir.

Bütün bunları doğal karşılamak gerekiyor. İktidara tırmanan ve bu tırmanışın sosyolojik sürecini tamamlayan bir partide, bu tür gelişmeler sağlık belirtileri sayılmalıdır.

Hükümete "şu girmiştir, bu girmemiştir" tartışmaları, bu oluşum yanında, kısır ve verimsiz dedikodular olmaktan öteye geçemez. Bu aşamada önemli olan, CHP'nin başını çektiği ve "MC modeli" iktidarlara yolu kapayan bir hükümet kurmak ve yaşatmaktır.

Bunun için Eyüboğlu, Topuz, Işık, Uğur, Öymen, Baykal, Çevikçe, Alacakaptan, hükümetin güvenoyu alması ve başarı sağlaması için, bugün el eledirler. Kimse merak etmesin.

Açıklama:

Geçenlerde bu köşede yayınlanan "Savunma Hakkı" başlıklı yazıda, bağımsız milletvekillerinin AP'ye geri dönmesi için çalışanlar arasında "Celal Bayarlar, Hacı Aliler" yanında, "bazı Yargıtay üyeleri"nin de bulunduğunu yazmıştık. Söz gelişi çoğul ifade kullanarak açıkladığımız bu olayda, Demirel ailesiyle yakınlığı bilinen bir Yargıtay üyesinin tutumunu açıklamak istemiştim. Şu anda AP Milletvekili olan bir Yargıtay üyesinin çok yakın dostu olan söz konusu üye, mobilya yolsuzluğu konusunda Demirel ailesine çok büyük yardımlar yapmıştı. Şimdilik bu ölçüde bir açıklama yapmakta yarar görüyorum.

(Cumhuriyet, 6 Ocak 1978)

ÇİLEDEN ÇIKMIŞ...

Hükümet kuruldu, yakında da güvenoyu alacak. Hükümetin kurulmasına kimimiz seviniyoruz, kimimiz üzülüyoruz. Kimimiz ise hasetten, hırstan çatlıyor. "Kimimiz" diyorum ya, isterseniz bunların kimliklerini açıklayayım: Süleyman Demirel ve Necmettin Erbakan. Ayrıca bu iki "assolistimiz"in saz arkadaşları.

Demirel, "iktidar hırsıyla" yanıp tutuşuyor. Canım değer mi bu kadar üzüntüye! Alt tarafı bir iktidar, ne olacak yani! Hükümetler gelir, hükümetler gider; mahkeme kadıya mülk değildir. Gidene, güle güle demeyiz. Bir derdi, bir sıkıntısı varsa, sorar, öğreniriz.

Necmettin Erbakan hocamız, "evvela Allah adını zikrettikten" sonra, "yandım Allah" deyip, başladı yaylım ateşine. Neymiş efendim, bu hükümet solcuymuş!.. Aman aman, sakın Başbakan Yardımcısı Dr. Faruk Sükan duymasın, bir yerde sıkıştırırsa, adamı fena yapar doğrusu. Der ki:

- Necmettin Bey, senin ağzından çıkanı kulağın duymuyor. Sen değil miydin 1973'de CHP ile ortaklık kuran?..

Doğru değil mi? Sen, 1973 yılında, "tarihi yanılgı", "coğrafi hata" deyip. CHP ile hükümet kurmadın mı? CHP'nin solculuğu o zaman iyi de şimdi mi kötü? Hazret, bağımsız milletvekilleri ile Feyzioğlu ve Sükan'ın CHP hükümeti için "beton kalıbı" olduğunu söylüyor. Ya sen neydin?.. İnşaat iskelesi miydin, kireç kuyusu muydun, neydin Allah aşkına?..

Laik devlet düzenine takunya, tespih, gül suyu ve komisyoncu birader sokan hoca efendi, yalan yanlış kullandığı sözcüklerle, antikomünizm edebiyatı yapıyor. Oldu olacak yarın, öbür gün Feyzioğlu'nu Marksist, Sükan'ı Leninist, Tuncay Mataracı'yı da Troçkist yapın da, hep birlikte gülelim bari.

Bu Necmettin Erbakan efendi, bir zamanlar "Milli Nizam Partisi Genel Başkanı" değil miydi? Bu Milli Nizam Partisi, laikliğe aykırı tutumundan dolayı temelli kapatılmamış mıydı?

Burada, bir gerçeğin altını kalın çizgilerle çizmek gerekiyor. Anayasa Mahkemesi, Erbakan'ın Genel Başkanı olduğu Milli Nizam Partisi'ni kapatırken, aynı günlerde, Behice Boran'ın başkanlığındaki Türkiye İşçi Partisi'nin, de kapatılmasına karar veriyordu. Erbakan bu karardan sonra "ne olur, ne olmaz" diye aldı başını İsviçre'ye gitti. Atatürkçülüğü dillerden düşürmeyen sıkıyönetim komutanları ve savcıları, Erbakan ve arkadaşları hakkında, kamu davası açmadılar; amma TİP yöneticileri, on beşer yıl, onar yıl hapis cezalarına çarptırıldı.

Aynı Anayasa Mahkemesi, aynı Siyasi Partiler Kanunu, aynı Ceza Kanunu. Öyleyse ayrıcalık neden?..

Bu nedeni, niçini, gün gelir tarih araştırır ve bulur. Erbakan'ın o günlerin asker-sivil yöneticilerince nasıl korunduğu da ortaya çıkmayacak mı, çıkarılmayacak mı?

Takunya, tespih, gülsuyu ve de komisyoncu birader, kapatılan partiler, açılmayan davalar, sonra İsviçre göllerinde sırt üstü istirahat. Sonra efendim solcu partiyle ortaklık, daha sonra sağcı partiyle ortaklık. Solcuyla solcu, sağcıyla, sağcı.

Birinci ve İkinci MC ortaklığında bunca insan öldürüldü. Her iki dönemde de İçişleri Bakanlığı MSP'nin elindeydi. Din, iman. Anladık ama, bunca olaydan hiç vicdanları sızlamadı mı bu Müslüman kardeşlerin?!..

Bu hükümet ne yapacak, hangi sorunların üstesinden gelecek, bilmiyorum. Ama devlet katından şu "Erbakan ciddiyetsizliğini" söküp atarsa, gerçekten kutlanmaya değer doğrusu.

(Cumhuriyet, 7 Ocak 1978)

ÜSTESİNDEN GELİR...

Hükümet göreve başlar başlamaz, olaylar bıçak gibi hemencecik kesilmez, kesilemez. Çünkü, yıllardır devlet desteğinde güçlenen saldırganların karargahlarını birdenbire ortaya çıkarmak kolay değildir.

Bu hükümetin kuruluş gerekçesi ve temel amacı can güvenliğini sağlamaktır. Karşı güçler, hükümetin bu varoluş gerekçesi ve amacını çürütmek ve hükümetin bu gerekçe ve amaca hizmet edemeyeceğini kanıtlamak için her yola, her oyuna ve her yönteme başvuracaklardır.

Çünkü bugünler "hassas" günlerdir. Bakanların, henüz bakanlıklarına ısınmak olanağını bulamadıkları şu günlerde saldırıların yoğunlaşması rastlantı değildir. Bu olaylar, dün olduğu gibi bugün de, birtakım karanlık örgütlerce düzenlenmektedir.

CHP İzmir Milletvekili Süleyman Genç'e yönelen saldırı, hukuksal tanımla belirtelim ki, "adam öldürmeye tam teşebbüs" niteliğindedir. Olaydan sonra Genç'in evine gittiğimde "ölümden kıl payı kurtulmuş" yargısına vardım. Salon içine atılan el bombası, tavanı delmiş ve kalorifer borularını patlatmıştı. Ve bu işten anlayanların gözlemlerine göre, Süleyman Genç'in evine atılan patlayıcı madde, "ordu yapısı" bir el bombasıydı.

Öyleyse, bazı kuşkularımızda haklı olduğumuz anlaşılmaktadır. Bu köşede yaza yaza daktilo tuşlarının aşındığı bir konu var, sizler de ezberlediniz artık: Ülkü Ocakları Genel Başkanları'ndan İbrahim Doğan ile MHP Gençlik Kolları eski Başkanları'ndan Ali Güngör, 1970 yılında Hacettepe Üniversitesi bahçesinde Dr. Necdet Güçlü'yü öldürmüşlerdi. Bu iki katilin

cebinden çıkan silahlar, Silahlı Kuvvetler'de görevli iki subayın üzerlerine kayıtlıydı. Olay tarihinde teğmen rütbesinde bulunan bu iki subay, şimdi yüzbaşı rütbeleriyle Jandarma Genel Komutanlığı emrinde çalışmaktadırlar.

Eğer zamanında ciddi ve güvenilir bir soruşturma açılsaydı Silahlı Kuvvetler'e sızmış ülkücü militanların yasadışı örgütleri ortaya çıkarılacaktı. Ne çare ki, bazı ülkücü askeri savcıların görev aldığı 12 Mart döneminde bu olay unutturulmak istendi.

Evet. Süleyman Genç'in evine atılan "ordu yapısı" el bombası ve Ülkü Ocakları Genel Başkanları'yla, son günlerin "barış güvercini" Türkeş'in Partisi'nde Gençlik Kolları Genel Başkanları'na verilen silahlar arasında bir bağ kurulmaz mı acaba?

Siyasal cinayetlerin her biri, birer "profesyonel" işidir. Milletvekillerini öldürmeye kadar varacak saldırıların arkasında, bazı kamu görevlileriyle iç içe bulunan gizli örgütlerin parmak izlerini aramak gerekmektedir.

İçişleri Bakanlığı koltuğunda, güvenilir ve namuslu bir bakan oturmaktadır. Sayın İrfan Özaydınlı'nın, bu işlerin üstesinden geleceğine inanıyoruz.

Kapalı kapılar ardında bu eylemleri planlayanlar, bunlara ses çıkarmayanlar, destek olanlar, bu gibi olaylarla bir "misilleme dönemi" açılırken, bundan kazançlı çıkacaklarını mı sanıyorlar acaba?

(Cumhuriyet, 9 Ocak 1978)

SOLCU HÜKÜMET

- Bu hükümet solcudur.

Bir solcu hükümet ne yapar? Örneğin yeraltı kaynaklarını devletleştirir. Bu Hükümetin böyle bir amacı, böyle bir programı var mı? Yok. Ne gezer!.. Sonra ne yapar? Bankaları, sigorta şirketlerini de devletleştirir. Daha sonra? Vergi sistemini kökünden değiştirir. Tarım kazançlarını vergilendirir, servet vergisi koyar. Yapıyor mu bu hükümet bunları? Hayır. Yapmıyor, yapmayacak.

Peki nasıl solcu hükümet öyleyse? Dış ticarete dokunmaz, vergi sistemine ilişmez, düzenin altyapı kurumlarına el atmaz. Nasıl bir solculuk bu?..

NATO'dan mı çıkıyor? Ulusal savunma sisteminde köklü değişiklikler mi düşünüyor? Aman efendim, ne mümkün! Ceza Yasası'ndaki ünlü 141 ve 142'nci maddeleri mi kaldırıyor? Yok canım, hangi dağda kurt öldü?! Komünist Partisi'nin yasallaşması için çaba mı harcıyor? Komünist Partisi mi?! Aman aman, yerin kulağı var, kimse duymasın!..

Hem bu hükümet "iç ve dış çıkar çevrelerince kuruldu" diyeceksiniz, hem de bu söylediklerinizi unutup, "hükümet solcudur" diye yüksek perdeden atacaksınız. Bu ikisi bir arada olmaz. Ya o doğru ya öbürü. Hangisi acaba?

Şu kaba gerçeği bir türlü görmek istemiyorlar. Ülke bir iç savaş eşiğine sürüklendi. Ekonomik durumu ise düşük Başbakan en özlü deyişle açıkladı: "Yetmiş sente muhtacız."

Bir devlet, ülkesiyle, milletiyle bu koşullara sürüklenmişse, yüreklerinde insan sevgisi olan herkesin MC hükümetini düşürmesi insanlık borcuydu, yurtseverlik göreviydi. Düşürülen hükümetin yerine gelecek hükümetin solcu bir hükümet olmayacağı da belliydi.

Gerekçe ortada: Can güvenliği...

Ecevit Hükümeti'nin varlık nedeni de, niteliği de bu gerekçede saklıdır. CHP Genel Başkanı Ecevit ile DP Genel Başkanı Bozbeyli'yi, bu iki dürüst politikacıyı yan yana getiren gerekçe de budur. İçinde yaşadığımız gerçekler, namuslu sağcı ile solcu arasında bir işbirliği zorunluluğu doğuruyor. Bir zorunlu aşama bu.

Bu hükümet içinde çelişkiler yok mu? Var. Var elbette. Fakat burjuva demokrasisinde temel kural, hükümetlerin, Parlamento aritmetiğine bağlı olarak kurulup düşürülmesidir. Bu aritmetik karşımıza seçenekler dizisi sergiliyor: Ya MC, ya Feyzioğlu, Sükan ve bağımsızlar desteğinde Ecevit Hükümeti. Görünürde başka seçenek yok. Varsa, buyurun tartışalım.

Bu hükümetin temel amacı düzeni değiştirmek değildir. Düzen değiştirmek bir devrim işidir aslına bakarsanız. Belki CHP, düzeni orasından burasından değiştirme olanağını bile bulamayacak bu gidişle.

İnsanların evlerinde huzur içinde oturduğu, kapısı çalınınca üzerine şarjör boşaltılmadığı, sokaklarında rahat gezildiği, okullarında özgürce eğitim yapıldığı bir devlet düzenidir şimdilik gerekli olan.

- Bu hükümet solcu hükümettir.

Değildir. Hani yıllardır "sola iktidar verilmez" diye yaygara kopardılar ya, şimdi bu gerekçeye kılıf hazırlayacaklar akıllarınca.

Sağlarına sarımsak, sollarına soğan mı assak bunların?..

(Cumhuriyet, 10 Ocak 1978)

TUZAĞA DÜŞMEMEK

Çoktandır ülkemizde "savaş taktikleri" uygulanıyor. Devlet kurumlarına tırmanan faşist teröristler, ülkeyi baştan başa kana bulamak için her yola, her yönteme başvuruyorlar. Görüyorsunuz, artık hastanelere bile bombalanıyor. Ankara Tıp Fakültesi Yönetim Kurulu ne güzel tanımlıyor:

Savaş zamanlarında düşmanların bile özenle koruduğu hastanelere saldırılıyor...

Evet, düşman ordularının bile başvurmayacakları iğrenç saldırılardır bunlar. Bir işgal ordusu gelseydi, Ankara'da Maltepe'de öğrencilerin oturdukları kahveye bomba atar mıydı? Atmazdı. Çünkü savaşlarda sivil halkın üzerine ateş açılmayacağı Cenevre Antlaşmaları'nda yazılmıştır. Bir işgal ordusunun, bir düşman ordusunun bile başvurmaktan çekineceği yöntemlere sımsıkı sarıldılar. Devletin yasal kurumlarını, güvenlik örgütlerini bir yana iterek, kıran kırana bir savaşa hazırlanıyorlar.

Şimdilik istedikleri, solu silahlandırarak eyleme sokmaktır. Silahlı sol ile silahlı sağ arasındaki çatışmadan sonra rejim değişikliği ile kaskatı bir faşist düzen kurmak istiyorlar. Başvurdukları bu iğrenç ve aşağılık yöntemlerle solu kışkırtarak Ecevit Hükümeti ile silahlı solu karşı karşıya getirmeyi planlıyorlar

Sol bütün kesimleriyle bu oyunlara karşı uyanık olmalı ve kurulan tuzakları birer birer saptayarak ortaya çıkarmalıdır. Şu

aşamada, soyut tartışmalarla, sol gevezeliklerle, terminoloji şehvetiyle, keskin eleştirilerle öldürülecek zamanımız yoktur. Silahlı sağı, destekçileri ile birlikte soyutlayarak, anarşiyi kaynağında kurutmak gerekiyor. Sağcı teröristleri geriletmek, oyunlarını boşa çıkartmak güncel bir görev sayılmaz mı?

Anarşiyi bastırmak, teröristleri eylem planlarıyla kıskıvrak yakalamak devletin görevidir ve başımızda artık MC iktidarı yok. Güvenilir bir İçişleri Bakanı, İrfan Özaydınlı görev başındadır. Necdet Uğur gibi ilerici bir Milli Eğitim Bakanı'mız var. Yüksel Çakmur gibi, çalışkan bir Gençlik ve Spor Bakanı var. Mehmet Can gibi dürüst Adalet Bakanı var.

Sağcı teröristlerin son çırpınışlarıdır bunlar. Devlet bunları, yarattıkları kan selinde boğacaktır, hiç merak etmeyin. Yeter ki, içinde yaşadığımız şu "hassas günler" atlatılsın.

"Savaş taktikleri" yürürlüktedir demiştik, doğrudur. Savaş taktikleri uygulanıyor açıkça. Kim nerede ne yapıyor, bunlar bir bir saptanıyor. Silahlar nereden geliyor, kimlerin aracılığı ile geliyor, bunlar da biliniyor. Ellerindeki silahlarla kan kusan bu infaz mangaları bir süre sonra, destekçileri tarafından, cami avlularına bırakılmış çocuklar örneği, yalnız bırakılacaklarını düşünmeden son azgınlıklarını yapıyorlar.

Bu kargaşa ortamında solun her kesimine görev düşüyor: Tuzağa düşmemek...

(Cumhuriyet, 11 Ocak 1978)

DOĞRUDUR...

- Bir ülkenin güvenliği yabancı devlet ve ittifaklara bırakılamaz!

Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, Alman basın ajansına verdiği demeçte bunları söylüyor. Bu görüşün tersi nedir?

- Bir ülkenin güvenliği yabancı devlet ve ittifaklara bırakılır!

Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, Marksist midir? Leninist midir? Mao Zedung düşüncesi yandaşı mıdır? Troçkist midir? Son bağımsız Müslüman Türk devletini yıkmayı göze almış bir anarşist midir?

Hayır. Milli Savunma Bakanı, bu demeciyle, aklın, mantığın, sağduyunun, devlet sorumluluğunun gereğini yerine getirmiştir. Hasan Esat Işık, bu sözleriyle milletvekili yemininin amacına ve özüne uygun bir görüşü de sergilemiştir.

"Bir ülkenin güvenliği yabancı devlet ve ittifaklara bırakılamaz" tümcesi, "Türkiye'nin güvenliği Amerika Birleşik Devletleri'ne ve NATO Antlaşmaları'na bırakılamaz" anlamına gelmektedir.

Anayasa'nın "Önsöz"ünde, Türkiye Cumhuriyeti'nin "Milli Mücadele ruhuna" bağlı olduğu belirtilmektedir. Milli Mücadele ruhu, "tam bağımsızlık" ilkesinin temel taşıdır. Anayasa'ya, Milli Mücadele ruhuna ve Atatürkçülüğe bağlı olan bir devlet sorumlusunun başka türlü düşünmesine olanak var mıdır?

Bu soruya "yoktur" yanıtını veremeyiz. Çünkü ülkemizde yıllar yılı "tam bağımsızlık" ilkesini savunmak suç sayılmıştır açıkça. Evet öyle... Suç sayılmıştır açıkça.

NATO'ya bağlıyız. Yunanistan da öyle. Türkiye ve Yunanistan kağıt üzerindeki antlaşmalara göre "dost ve müttefik" iki ülkedir. Fakat bu iki ülke Kıbrıs sorunu dolayısıyla karşı karşıya gelmiş ve bu yüzden de dostlukları antlaşmalar gibi kağıt üzerinde asılı kalmıştır.

Kıbrıs Barış Harekatı nedeniyle, ABD Türkiye üzerinde bir "ambargo" kurmuş ve her türlü askeri yardımı kesmiştir. Yunanistan ise bu süre içinde hızla silahlandırılmıştır. Bugün yarın, Kıbrıs olayı nedeniyle bir savaş çıksa, biz "NATO'ya bağlıyız" diye oturup türkü mü tutturacağız? Hasan Esat Işık işte bunu anlatmak istiyor.

- Bir ülkenin güvenliği yabancı devlet ve ittifaklara bırakılamaz.

Milli Savunma Bakanı bunları söyledikten sonra, sanki, "bırakırsanız, işte böyle olur" demek istiyor.

Yaa, işte böyle... Ülkenizin savunmasını bir başka ülkeye bırakırsanız, böyle silahsız kalırsınız; sizi Kore'de bilmediğiniz ve tanımadığınız insanlarla savaşa yollayan Pentagon generalleri, işte böyle elinizi kolunuzu bağlar.

Türkiye'de çoktandır "sömürge milliyetçiliği" anlayışı egemendir. Bu anlayışı, başta devlet katlarında olmak üzere, toplumun her kesiminden söküp atarak, Milli Mücadele ruhunu ve tam bağımsızlık ilkesini yeniden diriltmek gerekiyor.

Milli Savunma Bakanı belki bu gereği anımsatmak istiyor. Fakat bu görüşlerinden ötürü hakkında "sakıncalı personel yönetmeliği" uygulanmasın sakın!..

(Cumhuriyet, 12 Ocak 1978)

İŞTE MİLLİYETÇİLİK...

Son zamanlarda Türkiye'de sık sık söz edilen "milliyetçilik" kavramını kısaca özetleyelim. Vergi iadesi, teşvik belgesi, benzin bayii, hayali şirketler, birader yolsuzlukları, kontrgerilla eşkıyalığı, sokak kabadayılığı, kanlı terör, takunya, gülsuyu, çember sakal, yeşil bere, sunta, yeğen, mobilya, Akgün, Şevket, Hacı Ali, Mıgırdıç Şellefyan, yabancı şirket komisyonculuğu... Cephe milliyetçiliği, özetle bu "temel unsurlara" dayanmaktadır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal'ın, ATAŞ Rafinerisi'ni "yarım kapasite" ile işleten üç yabancı şirkete rafinerinin "tam kapasite" ile çalışmasını sağlayan girişimlerini öğrenince bunları düşündüm. Hani neredesiniz milliyetçiler? Hangi petrol kuyusunda, hangi benzin bayiindesiniz?..

Hiç unutmam, geçen yıllarda ATAŞ Rafinerisi söz konusu olunca, ülkücü cinsinden milliyetçilerin bir yayın organında açıkça, "Nasıl İngiliz Elçiliği'ne giremezseniz, ATAŞ Rafinerisi'ne de giremezsiniz" yolunda yazılar yayınlanmıştı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal, yabancı şirketlere sorumluluklarını hatırlatırken, gerçek milliyetçiliğin gereğini yerine getiriyor ve temelinde bağımsızlık harcı bulunan Cumhuriyet'imizin onurunu da koruyordu.

Bir ülkenin bağımsızlığı artık sahip olduğu petrol kuyularıyla ölçülmektedir. Yeraltı servetlerine sahip misin, değil misin? Petrolünü, madenini işletebiliyor musun, işletemiyor musun? Temel sorun budur. Bağımsızlık ve bağımlılık bu sorunlardan kaynaklanır.

Bir politikacı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na gelip oturdu mu, hemen çevresi sarılır. Yabancı şirketler, Bakanı, Müsteşarı ve Bakanlık yetkililerini kolay kolay aşılmayacak çemberler içine hapsederler. Çünkü petrol borularından yalnızca petrol akmaz, dolar akar, para akar! Birçok politikacı, bilinçli ya

da bilinçsiz olarak çemberlerin içine itilir. Bir süre sonra eli kolu bağlanır ve artık bu büyük şirketlerin birer memuru gibi çalışır.

Milliyetçilik, Türk halkının çıkarlarının yabancı şirketlere karşı korunması demektir bir bakıma. Yabancı şirketlere, çokuluslu ortaklıklara karşı savaş vermeyen bir devlet, nasıl "milli" olabilir? Olur mu? Olabilir mi?..

Yabancı şirketlerin avukatlığını yap, milliyetçi ol; yabancı şirketlerin burslarıyla öğrenim yap, yine milliyetçi ol; bakanlık koltuğunda bu şirketlerin bir dediğini iki etme, milliyetçi ol... Bizdeki sömürge milliyetçiliği budur işte. Bakın adamlara şimdiye dek ne yapmışlar, ne söylemişler... Meclis tutanaklarından, gazete sütunlarına kadar açın okuyun, bakın neler demişler petrol konusunda:

- ATAŞ Rafinerisine dokunamazsınız.

Neden? Bu topraklar bizim değil mi?

- Haşhaş ekemezsiniz.

Niçin? Bu tarlalar Teksas çobanlarının mı? Bizim değil mi?

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal, Bakanlığa adımını attığı gün ATAŞ Rafinerisi'ne el atmış ve yabancı şirketlere istediklerini kabul ettirmiştir. Devlet saygısı da budur, milliyetçilik de budur, yurtseverlik de budur.

Ne dersiniz sömürge milliyetçileri?

(Cumhuriyet, 13 Ocak 1978)

TÜRKEŞ'İN POLİSİ

Adı: Mehmet, soyadı: Berberoğlu, görevi: MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in koruma polisi, doğumu: 1949, işe alındığı tarih: 1972, yaka no: 4129-39576, suçu: Afşin Belediye Başkan Vekili'nin evine patlayıcı madde atmak.

Sorduk, soruşturduk: Mehmet Berberoğlu, Alparslan Türkeş'in evinin önünde görevli polis memurlarından biri. Yani, Başbakan Ecevit'in Oran'daki evinin hemen bitişiğinde görevli. Her gün Ecevit ile karşı karşıya, burun buruna.

Mehmet Berberoğlu, Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı "Hassas Bölgeler Müdürlüğü"nde görevli. Aynı zamanda Polis Yardım ve Bakım Sandığı Yönetim Kurulu üyesi. İzinli olarak

Kahramanmaraş'a gitmiş ve Afşin Belediye Başkanvekili'nin evine dinamit atarken yakalanmış! "Rastlantı"dır efendim...

Adı: Sami, soyadı: Bal, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu kimya bölümü öğrencisi, doğumu: 1949, görevi: Ülkü Ocakları eski Genel Başkanları'ndan, suçu: Adam öldürmek.

Bu da rastlantıdır.

Adı: İbrahim, soyadı: Doğan, Ankara Tıp Fakültesi öğrencisi, doğumu: 1948, görevi: Ülkü Ocakları eski Genel Başkanları'ndan, suçu: Adam öldürmek.

Şüphesiz bu da rastlantıdır.

Adı: Ali, soyadı: Güngör, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencisi, doğumu: 1950, görevi: Milliyetçi Hareket Partisi Gençlik Kolları eski Başkanları'ndan, suçu: adam öldürmek. Sami Bal ile ilgili kararın tarih ve sayısı: Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi, 5.11.1974 gün, 1974/133 esas: 1974/557 karar sayılı gerekçeli hüküm. İbrahim Doğan ve Ali Güngör ile ilgili kararın tarih ve sayısı: Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30.9.1974 gün ve 1974/91 esas, 1974/468 karar sayılı gerekçeli hüküm.

Bunlar hep rastlantıdır. Ülkü Ocakları Genel Başkanı ile MHP Gençlik Kolları Genel Başkanı'nın ceplerinden çıkan tabancaların, Silahlı Kuvvetler'de görevli jandarma yüzbaşıları Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy adlı subayların adlarına kayıtlı oldukları da rastlantıdır. Bu silahlar bir rastlantı sonucu, Dr. Necdet Güçlü'yü öldürmekte kullanılmış, yine bir rastlantı sonucu, 12 Mart'ın askeri savcıları bu davaya ellerini sürmemişlerdir.

Yaa, işte böyle...

Alparslan Türkeş barış çağrılarını adam öldürmekten hükümlü Ülkü Ocakları Genel Başkanları'yla, dinamit atmaktan tutuklu koruma polisine yapsa daha iyi olmaz mı?

İzinli bulunduğu sırada ülkücü militanlarla eyleme katılan bir koruma polisi, kim bilir Ecevit'in evinin önünde beklerken barış çağrılarının etkisinde nasıl tir tir titremekteydi?..

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'ya gerçekten büyük görevler düşüyor. Bu gibi örgütler "aysberg" gibidirler. Su altında gizlenen bölüm, su üstünde görünenden kat kat fazladır. Bu örgütler ortaya çıkarılmadan, anarşinin ve terörün önüne geçmeye olanak yoktur.

(Cumhuriyet, 14 Ocak 1978)

KONTRGERİLLA

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin hemen burnunun dibindeki Halkevleri Genel Merkezi'ne tahrip gücü çok yüksek bir patlayıcı madde atılmasından sonra, bu olayla ilgili görülen bir hava astsubayının evi aranmıştır. Görgü tanıkları "31 DU 636" plaka sayılı aracın Halkevleri Genel Merkezi'ne patlayıcı madde attıktan sonra olay yerinden uzaklaştığını ileri sürmüşlerdir.

Ülkücü militanların egemenliğindeki Gazi Eğitim Enstitüsü'nde öğrenci olduğu bildirilen hava astsubayı Osman Ateş'in bu araçla olay yerine gelip, patlayıcı madde attığının bildirilmesi üzerine, Merkez Komutanlığı'na bağlı ekipler Ateş'in evini aramışlar ve söz konusu araca da el koymuşlardır.

Son günlerde yoğunluğunu arttıran şiddet olayları arasında, CHP İzmir milletvekili Süleyman Genç'in evine atılan ordu yapısı el bombası, arkasından MHP Genel Başkanı Türkeş'in koruma polisi Mehmet Berberoğlu'nun Afşin Belediye Başkan Vekili'nin evine patlayıcı madde atarken yakalanması, bunların üstüne de, bir hava astsubayının Halkevleri Genel Merkezi'ne atılan bombayla ilgili görülmesi, derin soruşturmaları gerektiren çok önemli olaylardır.

Bütün bu olaylar yıllardır üzerinde durulan "kontrgerilla" örgütünün bütün suç kanıtlarıyla ortaya çıkarılmasını gerektirmektedir. Yazımızın bu tümcesine bir nokta koyarak; İtalya'dan bir örnek verelim:

- 1971 yılında İtalya'da, bugün Türkiye'de yaşadığımız olaylar cinsinden şiddet olaylarına tanık olunuyordu. Uzun soruşturmalardan sonra şiddet olaylarının, İtalyan Gizli İstihbarat Servisi Başkanı General Glanodella tarafından planlandığı ve yönetildiği ortaya çıkarılmıştı ve General tutuklanmıştı.

Verdiğimiz bu örnek hiç şaşırtıcı olmamalıdır. Çünkü "kontrgerilla" Türkiye'ye özgü bir kuruluş değildir. "Kontrgerilla", 1960 yılında "Pentagon generalleri"nin yönetiminde kurulan bir askeri okulun adıdır. Bu okul NATO ülkelerinde, "muhtemel bir komünizm saldırısı" karşısında savaşacak subay eğitmekle görevlidir. Merkezi Washington'da bulunan "Uluslararası Polis Akademisi", aynı amaçla "sivil eleman" yetiştirmektedir. NATO ülkelerindeki sağcı terör, CIA güdümündeki

"kontrgerilla" örgütlerince yönetilir. İtalya'da da, Yunanistan'da da, Türkiye'de de aynı örgütün yerel şubeleri görev başındadır. Kontrgerilla'nın üzerine gitmeden Türkiye'de şiddet olaylarını önlemeye olanak yoktur.

Kontrgerillayı teslim almak, güvenoyu almaktan daha önemli bir olaydır.

(Cumhuriyet, 16 Ocak 1978)

İZLENİMLER

Hükümet programı üzerinde görüşmeler tamamlandı. Daha doğrusu, "program görüşmeleri" adı altında sürdürülen "polemik yarışı" şimdilik son buldu.

Muhalefet sözcüleri, pek dişe dokunur, kalıcı ve vurucu sözler söyleyemediler. AP sözcüsü Ali Naili Erdem ise sapır sapır dökülüyordu. Koskoca bir Ana Muhalefet Partisi, kahve söyleşileri düzeyinde bir konuşmayla kürsüye gelirken, bir ölçüde, bittiğini, tükendiğini de ortaya koyuyordu.

Başbakan Ecevit gerçekten çok rahat günlerinden birindeydi. Hükümet programında Atatürk'ten tek kelime bile söz edilmediğini, gerine gerine, kasıla kasıla söyleyen Ali Naili Erdem, Ecevit'in ağzından cevabını alırken, bizler basın locasında "Erdem'in herhalde hükümet programına göz atmak için zamanı olmadı" diye düşünüyorduk.

Düşük Başbakan Demirel, ikinci MC hükümetini kurduğu günden başlayan dört buçuk-beş aylık sürede, iktidarın temellerinin nasıl kaydığını görmedi, belki de görmek istemedi. Bu sürede "iktidar" olamadı. Korkarız şimdi de "muhalefet" olamayacak.

Gensoru görüşmelerindeki sözcüleri Talat Asal'dan, hükümet programı görüşmelerindeki sözcüleri, Cumhuriyet Senatosu'ndan Mustafa Deliveli ve Millet Meclisi'nden Ali Naili Erdem'e kadar, AP sözcüleri tam anlamıyla "fikri perişanlık" sergilediler.

Allah aşkına, Demirel ne adına muhalefet yapacaktır? "Yolsuzluk" dese, gülerler. "Cinayet" dese, sözü ağzına tıkarlar. Ekonomik durumdan söz açsa, Parlamento çatısını kafasına yıkarlar.

Demirel ve sözcüleri, bu hükümetin "iç ve dış çıkar çevrelerince kurulduğunu" söylemiyorlar mı, insanın gerçekten güleceği geliyor. Hhayali şirketler" ve "mobilya yolsuzluğu"nun hesabını verememiş bir düşük Başbakan ve yandaşlarının ağzına yakışmayacak tek kavram varsa, o da "çıkar çevreleri" gibi sözlerdir.

Hükümet programı üzerindeki konuşmaların en etkilisini Mardin bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz yaptı. Yılmaz, Türk Ceza Yasası'nın 141, 142 ve 163. maddelerinin kaldırılmasını istedi. Yılmaz'ın konuşması AP sıralarından tepkiyle karşılandı. Mardin milletvekili, Güneydoğu sınırlarımızdaki mayın tarlalarının sökülmesini isterken, AP milletvekilleri bağırıyorlardı:

- Kaçakçılık ne olacak?

Yılmaz, bu sataşmaya "Kaçakçılık, Trakya sınırlarında TIR kamyonlarıyla yapılıyor" diye karşılık verdikten sonra, kaçakçılığın bu tür önlemlerle değil, köklü sosyal değişikliklerle önleneceğini söylüyordu. AP sıralarındaki sataşmalar bir türlü kesilmiyordu. Bir ara Yılmaz'a, "Kürt devleti mi istiyorsun" yollu sataşma yapılınca, Yılmaz gereken cevabı hemen yapıştırdı:

-Türkiye'de sadece Türk bayraklarının dalgalanmasını isteyen bir milletvekili olarak söylüyorum ki, yarın bir Kürt isyanı çıkarsa, bunun sorumlusu, Türkiye'yi Doğu ve Batı diye ikiye ayıran sizler olacaksınız!

AP grubu, ellerinden oyuncakları alınmış çocuklar gibi hırçın ve saldırgandı. Saldırganlıkları Bakanlar Kurulu sandalyelerine kadar uzanınca, gereken cevapları "gündem dışı tokatlarla" alıp, yerlerine oturdular.

İki bağımsız milletvekili Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz ve Siirt Milletvekili Abdülkerim Zilan, önseçimler nedeniyle kırgın oldukları eski partileri CHP'nin başını çektiği hükümete beyaz oy vereceklerini açıklarlarken, kendi çevrelerine örnek bir anlayışı sergilemiş oluyorlardı.

AP "iktidar" olamadı. Göreceksiniz "muhalefet" bile olamayacak. Evet, burada Demirel'e bir küçük uyarımız var. Sakın yakında çıkacağı Yüce Divan'da kendisine, Talat Asal, Mustafa Deliveli ve Ali Naili Erdem gibi avukatlar tutmasın!

(Cumhuriyet, 17 Ocak 1978)

5 MİLYAR 950 MİLYON...

Önümde bir kitap duruyor Tam 673 sayfa. Kitabı elime alıp kaldırıyorum; oldukça ağır.

Kitap düşük hükümetin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanmış. Adı: "Sanayi Hamlesi" Biraz çekingen oldukları için kitabın gerçek adını koyamamışlar Kitap özüyle, "ağır sanayi hamlesine" ayrılmış anlaşılan.

Ağır sanayi hamlesi ile "manevi kalkınma" arasında bir ilişki var mıdır? Ağır sanayi, Ecevit'in program görüşmelerinde Millet Meclisi kürsüsünden açıkladığı gibi, "ağır ağır yürüyen sanayi" demek midir? Erbakan açıklıyor:

- Solcu görüş, renksiz görüş, milli görüş...

Solcu görüş CHP, renksiz görüş AP, "milli görüş" eh o da Necmettin Hocanın marifeti. MSP sözcülerine göre, CHP solcudur, materyalisttir. AP sömürücüdür, faizcidir. "Milli" olan, yalnızca Erbakan hazretlerince savunulur

Bu "millilik" nedir, ne değildir, bunları bu köşeden uzun uzadıya araştıracağız. Şimdilik "milli görüş" ve "yabancı uzmanlar" arasında bir ilgi kuralım isterseniz.

Önümdeki kitabın 43. sayfasını açıyorum. Ve 43. sayfanın ikinci paragrafını okuyorum:

Yurdumuzda Bakanlık aracılığı ile son beş yıl içerisinde getirilen yabancı uzman sayısı ile bunlara ödenen döviz miktarları aşağıda gösterilmiştir

Şimdi kendinizi sıkı tutun. Beş yılda, yabancı uzmanlara kaç Türk lirası ödenmiştir, bilir misiniz? Dört milyar dokuzyüzelli milyon Türk lirası...

Evet, yanlış okumadınız, "milyon" değil, "milyar"!.. Dört milyar dokuzyüzelli milyon Türk lirası...

Bu kadar para, "milli görüş" uğruna yabancı uzmanlara, hem de "döviz" olarak ödenmiştir. Sonra da soruyoruz:

- Niçin hazine yetmiş sente muhtaç edildi?..

Bu beş milyar lira, kimlere ödenmiştir? Niçin ödenmiştir? Kitap bunun yanıtını yarım sayfa içinde veriveriyor hemencecik:

1972 yılında 1200 yabancı uzman, 750 milyon TL. 1973 yılında 1300 yabancı uzman, 800 milyon. 1974 yılında 1350 yabancı uzman, 900 milyon TL. 1975 yılında 1360 yabancı

uzman, 1.5 milyar TL. 1976 yılında 1500 yabancı uzman 1 milyar TL.

1972 yılında Necmettin Erbakan Türkiye'den kaçıp soluğu İsviçre'de aldığı için henüz Cumhuriyet Hükümeti'nde görevli değildi. Çünkü partisi, anayasal düzene aykırı olduğu gerekçesiyle kapatılmıştı. 1973 yılından 1976 yılına kadar, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı MSP'nin elindeydi. Bu süre içinde milyarlarca lira para, "döviz" olarak yabancı uzmanlara ödenmiştir.

Peki, ne yapmıştır bu yabancı uzmanlar? Hangi ülkelerden yabancı uzman çağrılmıştır? Bunlar ne gibi raporlar vermişlerdir? Bu raporlar ne gibi işlemler görmüştür? Özel sektör, yani "özel teşebbüs" bu yabancı uzmanlardan nasıl yararlanmıştır? Aklıma ne geliyor bilir misiniz? Erbakan ve arkadaşlarını da yurt dışına, özellikle Suudi Arabistan'a "yabancı uzman" olarak göndersek, iyi olmaz mı?..

Şaka bir yana, şu "milli görüş" dedikleri nesne, acaba yabancılara milyarlarca lira para ödeyerek mi elde ediliyor?..

(Cumhuriyet, 18 Ocak 1978)

KENDİ DÜŞEN...

Demokrasilerde temel kural, her türlü düşünceye söz ve örgütlenme olanağı tanımaktır. "Zararlı düşünce" "yıkıcı akım" "aşırı cereyan" gibi gerekçeler, demokrasinin özüne aykırıdır Çağdaş burjuva demokrasilerinde, sağdan sola her türlü düşünce, söz ve örgütlenme özgürlüklerine sahiptir.

Türkiye'de oldum olası düşünce yasakları egemendir. Ceza Yasamız günlük dilde "aşırı akımlar" diye tanımlanan sağ ve sol düşüncelere türlü cezalar biçmişlerdir:

- Bir yıldan beş yıla... Beş yıldan on yıla... Beş yıldan on beş yıla...

Düşünce yasakları, yalnızca hukuksal sınırlarla kısıtlı değildir Düşünce yasakları, çoğu kez, içinde yaşanan siyasal rejimin ve de hükümetin damgasını taşırlar. İstediğiniz kadar "hukuk siyasetin üzerindedir" deyin; yaşanan gerçekler, bu kuralın tersini kanıtlamaya devam etmektedir.

Konuya bu açıdan bakarsanız, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan hakkında Cumhuriyet Başsavcısı tarafından açılan kovuşturma üzerinde, bir anlık soluk alıp düşünürsünüz: Neden bu dava, Ecevit Hükümeti'nin güvenoyu aldığı güne rastlamıştır?

Sokaktaki vatandaş, özellikle MSP seçmeni, siyasal partilerin hangi yasal yöntem ve dayanaklarla kapatılacağını bilmez, bilemez. Böyle bir haber duydu mu hemencecik:

Haa, Ecevit geldi. MSP'yi kapatıyor... diye düşünür Erbakan hakkında için niçin dava açılıyor? Dava hangi hukuksal temellere dayanıyor? Bunları tartışacak değiliz. Yalnız burada, MC sözcülerince sık sık kullanılan bir gerekçeyi tüm devlet yetkililerine bu kez biz anımsatmak istiyoruz:

Tetik çekenle, tespih çeken bir olur mu?

Türkiye'de üzerine gidilmesi gereken olay, silahlı eylemlerdir. Silahlı eylemlerin arkasında gizli örgütleri araştırmadan Türkiye'de yasa egemenliğini kurmaya, devlet saygınlığını sağlamaya olanak yoktur. Sayın Cumhurbaşkanı'ndan Başbakan'a, Başbakan'dan Cumhuriyet Başsavcısı'na, Genelkurmay Başkanı'ndan İçişleri Bakanı'na kadar, devletin yüce yetkililerine düşen güncel görev, silahlı eylemler ve bu eylemleri yöneten kuruluşları izleyip, bunları yargının pençesine teslim etmektir.

Son yıllarda yaratılan siyasal gerginlik, bu siyasal gerginlik içindeki kavram kargaşası, hedeflerin saptırılmasına yol açmıştır. Gerçek tehlike, silahlı eylemler ve onların arkasındaki siyasal örgütlerdir. Anarşiyi kaynağında kurutmanın tek çaresi, bu siyasal kuruluşların üzerine gitmektir. Bu kuruluşların üzerine gidiliyor mu, gidilmiyor mu? Temel ve güncel sorun şimdilik bu.

Demokrasinin işlerlik kazanabilmesinin yolu, Türk Ceza Yasası'ndaki 141, 142 ve 163'üncü maddelerin kaldırılmasından geçmektedir. Bugün hakkında kovuşturma açılan MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Birinci ve İkinci Cephe hükümetleri dönemlerinde, düşünce yasaklarına sımsıkı sarılmış, başta Devlet Güvenlik Mahkemeleri olmak üzere her türlü antidemokratik girişimin başında bulunmuştur. Özgürlük düşmanlığında düşük Başbakan Demirel'in hemen yanı başında yer alan MSP lideri, bu düzenin günün birinde başına yıkılacağını hiç ama hiç düşünmemiştir.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulmuş olsaydı, Erbakan, dokunulmazlığı kaldırılır kaldırılmaz, bu mahkemelere sanık olarak çıkacaktı. Bir atasözü vardır bilirsiniz; "Etme, bulma dünyası" bu...

MSP, toplumumuzun bir kesiminde bilinçaltına itilen dinsel duyguların sömürülmesiyle oluşmuş gerici ve çağdışı bir siyasal kuruluştur. Erbakan da çağdışı bir düşüncenin ürünüdür. Erbakan, devlet katına ciddiyetsizlikle birlikte, komisyoncu birader sokan bir devlet anlayışının zavallı örneklerinden biridir.

Bütün bunlar bir yana, biz bu köşeden, sağa da sola da özgürlük savunduk. Bu noktada aynı tutumumuzu sürdürüyor ve Cumhuriyet Başsavcısı'ndan, öncelik ve ivedilikle kanlı eylemlerin arkasındaki siyasal örgütlerin üzerine gitmesini bekliyoruz.

Cumhuriyetimiz, yıllardır üzerine sürülen kan lekelerinin Cumhuriyet Başsavcısı eliyle silinmesini bekliyor.

(Cumhuriyet, 19 Ocak 1978)

DEMİREL VE MSP

Yer: Trabzon. Tarih: 29 Eylül 1973. Konuşmacı: AP Genel Başkanı Süleyman Demirel. Konu: Milli Selamet Partisi'nin kapatılması. Kaynak: AP'nin "yarı-resmi yayın organı" Son Havadis gazetesi. Birlikte okuyalım:

AP'nin görüşüne göre, Anayasa'daki değişikliklere rağmen bazı hususlarda ıslah tedbirlerine ihtiyaç vardır: Evvela Anayasadışı partilerin temelli kapatılmasına dair Anayasa hükmünün uygulanmasında, kapatılan partilerin muvazaa yoluyla kurulmasını önleyici hükümlerin takviyesi gereklidir. Ayrıca kapatma davalarının açılması ve yürütülmesinde çabukluğu sağlayıcı hükümlerin takviyesi gerekmektedir...

Demirel'in konuşması, noktası, virgülüyle böyledir. O tarihte, Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan Milli Nizam Partisi'nin bütün yöneticileri, Milli Selamet Partisi'ni kurarak, seçime katılmışlardır. Demirel, MSP yöneticilerinin bu tutumunu eleştirerek:

- Kapatılan partilerin muvazaa yoluyla kurulmasını önleyici hükümlerin takviyesi gereklidir... demektedir.

31 ocak 1975 günü, yani Birinci MC Hükümeti kurulduğu gün, ben, yeni kurulan Bakanlar Kurulu önünde, Demirel'e, kapatılan partilerin dolambaçlı yollarla yeniden açılmasını önleyici yasal önlemler getirmek istediğini belirterek, sormuştum:

Bugün de aynı kanıda mısınız?

Demirel bu soru karşısında, önce kızardı, bozardı. Yanında kıkır kıkır gülen Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'a aldırmayarak,

- Böyle bir beyanım yoktur... diyebildi.

Ben direndim; konuşmanın genel seçim kampanyasında Trabzon'da yapıldığını söyleyerek, sözlerini yüzüne karşı yineledim. Aynı soruyu yeniden sordum. Demirel ile aramızdaki tartışma, bundan sonra, birçok gazeteci arkadaşımızın yadırgadığı sert sözcüklerle bitti.

O günden bugüne geldik. Erbakan şimdi haktan, özgürlükten söz etmeye başladı. Demirel ise pusuda bekliyor. Şimdi "müşterek muhalefet stratejisi" saptayacaklar ya. Göreceksiniz, Demirel, Başsavcı'nın Erbakan hakkında açtığı kovuşturmaya karşı çıkar gibi görünecektir.

Ya bu sözler?.. Ya o Trabzon konuşması?.. Ne önemi var efendim! Dün dündür, bugün ise bugündür...

Kapatılan partiler "muvazaa yoluyla" yeniden açılmasın. İyi, güzel. "27 Mayıs Devrimi ile kapatılan Demokrat Parti'nin devamıyız, ta kendisiyiz" diye diye, Adnan Menderes'in kefenini bayrak yapan siz değil miydiniz beyefendi?..

Siyasal partiler müteahhit şantiyesi midir ki Demirel, "Açılsın" dediği zaman açılır, "Kapansın" dediği zaman kapanır?!..

(Cumhuriyet, 20 Ocak 1978)

ECEVİTÇİLER ÇOĞALIYOR

Hükümetin güvenoyu almasıyla birlikte, tüm devlet dairelerinde birdenbire "Ecevitçilik akımı" başlatılmıştır. Ecevitçilik akımı bir çığ gibi büyümektedir. Bu gidişle yakında "ılımlı Ecevitçiler" ile "aşırı Ecevitçiler" arasında dehşetengiz bir savaş çıkacağından korkulmaktadır...

Ecevitçilik akımı, özellikle genel müdürler, yardımcıları, genel müdür aday adayları ve genel müdür yardımcısı aday adayları arasında yayılmaktadır.

- Gensoru tam zamanında verildi.
- Eski bakana tam "yeter artık" diyordum ki...
- Devlet haysiyeti kurtuldu kardeşim...
- Neydi o çektiğimiz!..

Şimdi devlet dairelerinde, Cephe hükümetlerine karşı direnen ya da direndiklerini bakanlık koridorlarında bugünlerde açıklamak zorunluluğunu duyanların "kahramanlık öyküleri" dilden dile dolaşmaktadır.

- Dedim ki, devlet hazinesini çarçur ediyorsunuz...
- Yok artık bu kadarına tahammül edemem, dedim.
- İstifam cebimde;

Bu kahramanlık öyküleriyle birlikte yaranma, yanaşma, yılışma ve ağlaşma gibi bürokrasinin dört işlemi gündemde yerini almıştır. Yeni bakanların dostlarını, arkadaşlarını saptayıp bunların kapılarını çalmalar, kırk yıl, arkasından, "solcudur, anarşisttir, komünisttir" diye suçladıkları insanlara "Ah! Allah bize bugünleri de gösterdi" diye sıralananlar mı, araya milletvekili ve bakanlar sokanlar mı, ne isterseniz var bürokrasi katlarında.

Bir memur cephe hükümetleri sırasında ezilmiş mi, hakkı yenmiş mi, arada onu da arayarak, bin bir dereden su getirip, özür dileyeceksin. Eğer bu memurun bir tanıdığı, bir yakını yeni bakanlarla arkadaşsa, dostsa, gerekçeler hemen hazırdır:

- Senin terfiin geldiğinde ben çok direndim ama, öteki genel müdür yardımcısı olmaz demişti, ben dedim ki...
- Bilirsin, ben her zaman sana yakınlık gösterdim.
- İstersen, yeni bakanı tebrike beraber gidelim.

Ecevitçilik gün geçtikçe güçleniyor. Genel Müdür Ecevitçi, yardımcıları Ecevitçi, daire başkanı Ecevitçi, şef Ecevitçi, şef yardımcısı Ecevitçi, o Ecevitçi, şu Ecevitçi, bu Ecevitçi...

Son haftada bakanlıklar önündeki gazete bayilerinde ilerici gazetelerin satışında birdenbire artış oldu.

- Yahu aşkolsun, çocuk ne güzel yazıyor...
- Hiç korkmuyor vallahi...
- Ben çocukluğunu tanırım.

Yeni bakanın da iyi arkadaşıymış, geçenlerde içerde tam bir saat konuştular...

- Çocuğa da çok çektirdiler...

Devlet kurumlarında Ecevitçiler son bir haftada "geometrik hızla" artmaktadır. CHP'li bakanların elindeki bakanlıklarda Ecevitçilik artarken, bağımsız bakanların bakanlıklarında, "Demirel düşmanlığı" günden güne kök salmaktadır.

Tam zamanında ayrıldılar.

- Heykelleri dikilmeli...
- Helal olsun adamlara!..
- Vallahi bravo!..

Biz ne diyelim bütün bunlara!? Son günlerde televizyonda sık sık yayınlanan bir reklam programı gibi seslenelim, isterseniz:

Kirli çamaşırlarınızı atın, atın.. İsterseniz bakanlık girişine paspas yapın. Ecevit geliyor, Ecevitçiler geliyor...

(Cumhuriyet, 21 Ocak 1978)

KIŞKIRTICI AJANLAR

Düşük Başbakan ve ana muhalefet lideri Süleyman Demirel, aklınca muhalefet etmeye başladı. Başladı amma, ağzından çıkanı kulağı duymadığı için, çam üzerine çam deviriyor

- Şimdi hükümet kendileridir. Kendilerini davet ediyorum: Anarşinin mihrakı olduklarını iddia ettikleri kontrgerilla ve ajan-provakatörleri ortaya çıkarması görevidir. Çıkaramaz ise yalancı duruma düşer...

Demek oluyor ki Demirel, toplum olaylarında kışkırtıcı ajan kullanılmadığını söylemek istiyor. Kışkırtıcı ajan belirli kişileri suç işlemeye kışkırtan güvenlik görevlisi demektir. Demirel, öteden beri meydan okuyor:

- Kışkırtıcı ajan varsa açıklayın.

Açıklayalım öyleyse:

Kaynak: Ankara 1 No'lu Sıkıyönetim Mahkemesi DEV-GENÇ davası dosyası. 7 klasör, 2'nci dosya.

Belge 1

2'nci Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'na,

"İlgi yazınıza konu ODTÜ öğrencisi EyüpTemeltaş teşkilatımızca kendisinden uzun süre istifade edilmiş bir kimsedir. Adı geçenin durumunun açığa vurulması, gerek kendisi, gerekse teşkilatımız yönünden birtakım sakıncalar tevlit edecektir. Bu bakımdan Eyüp Temeltaş'ın durumunun deşifre etmeden takibat dışı bırakılması yerinde bir tedbir olacaktır. Bilgilerinize arz ederim. 1 Eylül 1971

Nurettin Ersin
Korgeneral
MİT Teşkilat Müsteşarı

Ajan Eyüp Temeltaş 25 Ağustos 1971 günü tutuklanmış ve 3 Eylül 1971 günü salıverilmiştir. Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Askeri Savcılığı'nın 1971/40-45 evrak, 1971/211 esas, 1971/153 sayılı "kovuşturmaya yer olmadığı kararı" ile Temeltaş hakkındaki soruşturma kesilmiştir.

12 Mart öncesi ODTÜ olaylarındaki en etkin "militan" Eyüp Temeltaş, şu anda Ankara'da büyük inşaatların kontrol memurluğunu yapmaktadır.

Kaynak: DEV-GENÇ davası, 5'inci klasör, 3'üncü dosya 402 sıra sayılı belge.

Belge 2:

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığına

18.6.1971

5.3.1971 tarihinde ODTÜ'de cereyan eden olaylarla ilgili olarak hakkında gıyabi tevkif kararı verilmiş olan Sami oğlu, Terme 1951 doğumlu, ODTÜ Fizik bölümü öğrencisi Mahmut Erdoğan daha önce mimlenmiş olup 29.5.1970 tarihinde angajesi yapılmış ve kendisinden müteaddit raporlar alınmıştır. 10.6.1970 tarihinde kendisiyle görüşülmüş ve mezkur tarihten sonra başkaca görüşme yapılmamıştır."

Sedat Kirtetepe
Em. Gen. Müdürü

Mahmut Erdoğan, Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi tarafından 8.6.1971 tarihinde tutuklanmış ve 26.11.1971 tarihinde salıverilmiştir. Sıkıyönetim Askeri Savcılığı 1971/40-405 evrak, 1971/211 esas ve 1971/153 sayılı kovuşturmaya yer olmadığı kararı ile ajan Erdoğan hakkındaki kovuşturmayı da durdurmuştur.

Başkaları da var. Ankara Birinci Asliye Ceza Mahkemesi'nin 1970/206 esas, 1971/309 sayılı kararın beşinci sayfasında, polis komiseri Erdal Gökyüzü'nün, Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1969/134 esas, 1973/220 karar sayılı gerekçeli hükmünde avukat Uğur Sani'nin, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi'nde Madanoğlu davasında İktisat Fakültesi asistanı Dr Mahir Kaynak'ın, Kara Kuvvetleri Askeri Mahkemesi'nde "Ekrem Acuner-Yaşar Başaran" davasında teğmen Sefer Sayılır'ın, 83 deniz subayı davasında teğmen Kubilay Kılıç'ın, Hakkari Ağır Ceza Mahkemesi'nin 922/50 esas sayılı gerekçeli hükmünde öğretmen Sezai Akalın'ın, kışkırtıcı ajan oldukları kesin kanıtlara bağlanmıştır.

Evet, buyurun şimdi konuşun Bay Demirel! İşte Meclis, işte kürsü, işte mikrofon...

(Cumhuriyet, 23 Ocak 1978)

GÜVENİLMEZ...

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın, Yargıtay Başsavcılığı'nca kovuşturmaya uğraması, ortalığı epeyce karıştırdı. Erbakan tam bir "oryantal" kıvraklık içinde Ecevit'e yaklaşınca, AP Genel Başkanı ve düşük Başbakan Demirel, "parti kapatılmasına ben de karşıyım" cinsinden bildiriler yayınlamaya başladı. Sanki 1973 yılında seçim meydanlarında MSP'nin kapatılması için Cumhuriyet Başsavcısı'na göz kırpan kendisi değilmiş gibi...

Demokrasilerde "zararlı düşünce", "yıkıcı düşünce" "kökü dışarıda akım" gibi gerekçelere yer yoktur. Çağdaş demokrasilerde düşünceler, "yanlış düşünce", "doğru düşünce" gibi ölçülerle tartılırlar. Bu yanlışlığa ve doğruluğa karar verecek olan halktır, seçmenlerdir, seçmen çoğunluğudur.

Türkiye'de sağcılık, "milli ve manevi değerler" gibi soyut kavramların arkasına yerleştirilmiş, vergi iadesi, teşvik belgesi, benzin bayii, yabancı şirket komisyonculuğu, yönetim kurulu arpalığı, hayali şirketler, birader yolsuzlukları gibi çıkar ilişkilerine dayanmaktadır.

Bu gibi çıkar ilişkileri, özgürlükçü demokrasinin olanaklarıyla ortaya serilmektedir. Adamlar ne yapsın? Var güçleriyle baskı yöntemlerini savunuyorlar. Demokrasi, birbirlerine benzer partiler arasında bir çıkar ilişkisi olarak sürsün, kardeşler, yeğenler, oğullar bu düzenin göbek taşlarında bağdaş kurup, günlerini gün etsinler...

Türkiye çağdaş burjuva demokrasilerine adımını bile atamamıştır Sosyal demokrat bir parti olmanın hakkını henüz verememiş bir CHP, bu sağcı partiler topluluğunca yıllardır komünistlikle suçlanmadı mı? Suçlanmıyor mu?..

Demokrasinin bu kısır döngüsünü kırıp, her türlü düşünce akımıyla kucaklaşmak gerekiyor. Bunun için ceza yasalarımızın yeni baştan gözden geçirilmesi temel koşuldur. Öyledir ama, nerede o demokratik ortam?!..

Şimdi Erbakan'ın canı yandı ya, tamam. Erbakan ve yandaşları bir süre haktan, hukuktan, özgürlükten söz edecekler. MSP, devletin temellerinin dinsel kurallara göre değiştirilmesini savunan düşünceleri suç sayan 163. maddenin kaldırılmasını istiyor. Bunun için MSP kurmayları Farabi sokağa sesleniyorlar.

- Haydi siz de 141 ve 142. maddeleri getirin de kaldıralım.

Doğrudur, burjuva demokrasisi karşılıklı dengelere ve ödünlere dayanarak sürdürülür. Fakat MSP'nin Ceza Yasası'nda Marksist düşünce ve örgütlenmeleri yasaklamak için konulan 141 ve 142. maddelerin kaldırılması için girişimlerde bulunmasını, kusura bakmasınlar, ben kendi hesabıma hiç de güven verici bulmam.

MSP, 1974 yılında Af Yasası görüşmelerinde, "Affı beraber çıkaracağız" diye kandırdığı CHP'yi, oylama yapılacağı gece sırtından hançerleyip, 141 ve 142. maddelerden mahkum olanları Af Yasası dışında bırakmış değil miydi?.. Unuttuk mu bunları?!

Anayasa Mahkemesi 1803 sayılı Af Yasası'nı "usul" yönünden iptal etmeseydi, 141 ve 142. maddeler gereğince ağır cezalara çarptırılanlar bugün de cezaevlerinde olacaklardı.

CHP ve MSP'nin 141, 142 ve 163. maddelerin toptan kaldırılması için bir anlaşma yapıp yapmadıklarını bilemiyorum. Ayrıca, böyle bir anlaşma olduğunu da sanmıyorum. Olsa bile MSP ve onun Genel Başkanı'na güvenilemeyeceğini, Ecevit ve CHP kurmayları bilmezler mi?..

(Cumhuriyet, 25 Ocak 1978)

TÜRKEŞ'İN OĞLU

"Ticaret Sicili Memurluğuna,

Ben Ankara'da Gaziosmanpaşa semti, Kader Sokağı 3/3 numaralı evde oturuyorum. Gaziosmanpaşa semtinde Kader Sokağı 3/1 numaralı mahalde, 17.3.1978 tarihinden itibaren işletme (ticari ikametgah) ittihazla nakliyat, reklam, pazarlama, ithalat, ihracat, mümessillik, acentalık, komisyonculuk, resmi ve umumi taahhüt işleriyle iştigal etmekteyim.

Türkiye Cumhuriyeti tabiyetindeyim. Ünvan-ı ticaretimin ve işletmenin tescil ilanını rica ederim."

Bu dilekçenin altındaki imza MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in oğlu Tuğrul Türkeş'indir. Türkeş'in oğlu işadamıdır. Kurduğu şirketin adı "Yay Ticaret ve Nakliyat Şirketi"dir. Şirket 6 Nisan 1976 günlü "Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi"nin 6'ncı sayfasında ilan olunmuştur. Ticaret sicili sayısını da verelim: 32245.

657 sayılı Devlet Memurları Yasası, devlet memurlarının ticaretle uğraşmalarını yasaklamıştır. Yasanın 28'inci maddesi aynen şöyledir:

- Devlet memurları, Türk Ticaret Kanunu'na göre (tacir) veya (esnaf) sayılmalarını gerektirici bir faaliyette bulunamazlar. Ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak ve komandit şirketlere komandite ortak olamazlar...

Türkeş'in oğlu "Yay Ticaret ve Nakliyat Şirketi" sahibi. Lise mezunu Tuğrul Türkeş, ikinci MC Hükümeti Ticaret Bakanı MHP Konya milletvekili Dr. Agâh Oktay Güner tarafından Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü'ne memur olarak atanmıştır. Şimdi burada sorulacak soru, "Tuğrul Türkeş devlet

memuru olmadan önce Yay Ticaret ve Nakliyat Şirketi'nden ayrılmış mıdır, ayrılmamış mıdır" biçimindedir.

Bu sorunun yanıtını beklerken, düşük Hükümetin Ticaret Bakanı Dr. Agâh Oktay Güner ile ilgili bir küçücük olayı anımsatmakta yarar görüyoruz:

Dr. Güner, Ticaret Bakanlığı'na getirilmeden önce aynı Bakanlığın Müsteşarı, Müsteşarlığa getirilmeden önce de Ankara Ticaret Odası Genel Sekreteriydi. Dr. Güner, Ticaret Odası Genel Sekreterliği'nden Ticaret Bakanlığı Müsteşarlığı'na getirilince, Ankara Ticaret Odası Meclisi 11 Haziran 1975 günkü toplantısında, eski Genel Sekreterlerine 47 bin 375 lira "ikramiye" verilmesini kararlaştırmıştı.

Dr. Güner'in Müsteşar olduktan sonra, Ticaret Odası'ndan bu tür ikramiye alması, Devlet Memurları Yasası'nın 30'uncu maddesiyle yasaklanmıştı. Bu maddeyi de okuyalım:

- Devlet memurunun denetimi altında bulunan veya kendi görevi veya mensup olduğu kurum ile ilgili olan bir teşebbüsten doğrudan doğruya veya aracı eliyle her ne ad altında olursa olsun, bir menfaat sağlaması yasaktır...

İşte bu Dr. Güner, MHP Genel Başkanı ve ülkücü lideri Alparslan Türkeş'in oğluna, başında bulunduğu Bakanlıkta iş vermektedir.

Herkes ticaretle uğraşır. Kimse kimsenin işine karışamaz. Belirli kayıtlara uyulmak koşuluyla herkes devlet memuru olabilir. Buna da karışılmaz.

Ben şuna şaşıyorum: Bir Milliyetçi Cephe iktidarı kuruluyor; Başbakan'ın kardeşleri ve yeğeni işadamı, Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'ın kardeşi devlet katında komisyoncu, öteki Başbakan Yardımcısı Türkeş'in oğlu da işadamı ve komisyoncu... Milliyetçi olmak için ille de ticaret siciline mi kaydolmak gerekiyor?.. "Dokuz Işık"ın aydınlığında bu soruların yanıtlarını öğrensek, diyorum.

Ne dersiniz ülkücüler?.. Döktüğünüz kan, "mahdum beyi" ticaret siciline kaydetmek için miydi?..

(Cumhuriyet, 27 Ocak 1978)

NEREDEN BAŞLANMALI?

Kontrgerilla, son günlerde yeniden gündeme geldi. İçinde yaşadığımız kargaşa ortamı ve bu ortamın yarattığı kuşku bulutları, ister istemez kontrgerilla düğümüne bağlandı.

İstanbul Sıkıyönetim eski Komutanı Faik Türün, "hayır, kontrgerilla diye bir kuruluş yoktur" derken, bir başka suç itirafında bulunmaktadır:

- Sanıkların sorgularında MİT elemanları bulunmuştur.

Yürürlükteki herhangi bir yasada, ceza soruşturmasının MİT elemanlarınca yapılacağına ilişkin bir hüküm ya da dayanak bulunmamaktadır. Emekli general, "kaş yapayım derken göz çıkartmakta" ve açıkça "ben suç işledim" demektedir.

Faik Türün, İstanbul Sıkıyönetim Komutanı'yken, Adli Müşavirliğini Yargıç Albay Turgut Akan yapmaktaydı. Albay Akan, şu anda, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi İkinci Daire Başkanı olarak görev yapmaktadır. Türün'ün hukuk danışmanlığını yapan albay Akan'ın, MİT tarafından yöneltilen sorgulamaların nerede ve nasıl yapıldığına ilişkin geniş ve doyurucu bilgilere sahip olması gerekir.

Yazar İlhan Selçuk, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı emriyle gözaltına alındıktan sonra, nereye götürülmüştür? Emekli tümgeneral Celil Gürkan, kimin emriyle nerede sorguya çekilmiştir? Emekli yarbay Talat Turan'ın sorgusunu kimler yapmıştır? Yazar Doğan Avcıoğlu, İlhami Soysal kimler tarafından sorguya çekilmiştir?

Bu soruların yanıtını Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün veriyor:

- MİT elemanlarınca...

İstanbul'da Ziverbey Köşkü'nde sorguya çekilen sanıklara birer tutanak imzalatılmıştı. Bu tutanakların altında kimlerin imzaları bulunmaktadır? Bu imzaların sahipleri hiç şüphesiz, Ziverbey Köşkü ile ilişkili güvenlik yetkilileridir. Soruşturmaya buradan başlamak, sanırız kontrgerilla örgütünü çorap söküğü gibi ortaya çıkaracaktır.

Bu olaylardan sonra çıkan af yasası, işkencecilerin yargılanmasını önlemektedir. Evet, işkenceciler hakkında ceza soruşturmaları açma olanağı yoktur. Fakat, aynı olaylar hakkında Meclis araştırması yolu işletilebilir. Bu durumda kontrgerilla

örgütünün çekirdeği ve uzantıları, hiç olmazsa, siyasal denetim kapsamına alınabilir.

Düşük Başbakan Demirel'in başında bulunduğu üç partili muhalefet cephesi, Başbakan Ecevit'i sıkıştırmak için:

- Haydi arşivler elinizde, çıkartın kontrgerillayı... diye meydan okumaya kalkışmaktadır. Yapılacak iş ceza soruşturması olmadığına göre, bütün partilerin Meclis araştırması açılmasını istemeleri, kontrgerilla gerçeğini ortaya çıkarmaya yetecektir.

Haydi ne duruyorsunuz?..

(Cumhuriyet, 30 Ocak 1978)

BUNLAR UNUTULMASIN

12 Mart'ın "reformcu", "Atatürkçü" ve "kudretli" Başbakanı şimdi nerededir? Bir bilen, gören var mıdır? Ve şu "kontrgerilla" konusu ortaya atılınca, onun söyleyeceği söz yok mudur?

Nihat Erim bugün siyasal yaşamdan silinip gitmiştir. Bir zamanlar evine çekilip anılarını yazacağı söyleniyordu ama henüz ortaya böyle bir yayın çıkmadı. Ne diyelim! Bekliyoruz.

Erim'in o günlerdeki yardımcısı emekli albay Şadi Koçaş, cilt cilt anılar yazıyor ve işkence söylentilerini doğruluyor. Ya Erim?!.. O susuyor. Bir zamanlar televizyon ekranlarını çatlata çatlata yaptığı konuşmaları unutuyor ve susuyor.

- Haydi konuş...

Yok, hayır, konuşmaz.

Sıkıyönetimlerde işkence yapılmışsa, yaptırılmışsa, bunun başlıca sorumluları o günlerin Başbakanlarıdır: Yani Nihat Erim'dir, Ferit Melen'dir, Naim Talu'dur. Şimdi üçü de heykel oldular, susuyorlar.

Sıkıyönetim komutanları Başbakanlara bağlıdır. Doğrudan doğruya Başbakanlara bağlı bulunan sıkıyönetimlerde işkence yapılmışsa, "canım adamın ne suçu var" demeye hukuksal olanak var mıdır? Yoktur elbet.

Hava Kuvvetleri eski komutanlarından Muhsin Batur'dan dinlemiştim. O günlerin Askeri Adalet Dairesi Başkanı Yargıç

Tümamiral Numan Özdalga, yine o günlerin Hava Kuvvetleri Komutanı Muhsin Batur'a başvurarak, sıkıyönetimce gözaltına alınan sanıklara işkence yapıldığını, bunun önlenmesinin gerekliğini bildirir.

Amiral Özdalga'nın bu yazılı başvurusu üzerine Batur, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Faruk Gürler'e bir yazı yazarak olayın soruşturulmasını ister. Gürler'in yanıtı aşağı yukarı şöyledir:

- İşkence iddiaları gerçek dışıdır.

Bu yazdıklarımızın doğru olup olmadığını araştırmak çok kolaydır. Batur da, Özdalga da hayattadır. Nihat Erim, Ferit Melen ve Naim Talu da hayattadır. Öyleyse bir Meclis araştırmasıyla, gerçeklerin ortaya çıkarılması sağlanamaz mı?..

12 Mart operasyonlarını yöneten MİT Müsteşarı emekli Korgeneral Fuat Doğu, şu anda Lizbon Büyükelçisi'dir. İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün diyor ki:

- Sorguları MİT elemanları yaptı.

MİT Müsteşarı ne hakla, hangi yetkisiyle ceza soruşturmalarına karışmakta ve soruşturmaları yönlendirmektedir?

Fuat Doğu da hayattadır. Portekiz'de faşist polis şeflerinin nasıl sorguya çekildiklerini gözleriyle görmüş olan Doğu'nun, yurt dışındaki "bilgi ve görgüsü" tamamlanmışsa, görüşlerini almakta sayısız yarar vardır.

Ne dersiniz? 12 Mart Başbakanlarını konuşturmak için ille de dört imzalı bir muhtıra mı gerekecektir?..

(Cumhuriyet, 31 Ocak 1978)

YAKA VE PAÇA

Kontrgerilla konusunda bir hafta, on gündür kısır bir tartışma sürüp duruyor. Kontrgerilla var mı, yok mu?

Demirel, Ecevit'i köşeye sıkıştırdığını sanarak aklınca meydan okuyor:

- Varsa açıklayın.

Kontrgerilla konusu ilk kez ortaya atılmıyor Dört-beş yıldır bu konuda söylenmedik söz, yazılmadık satır kalmadı. Bu konu Demirel'in Başbakanlığı günlerinde de gündemdeydi. Düşük

Başbakan ve düşük Başbakan'ın Adalet Bakanları, kontrgerilla konusunda bir kovuşturma açtırmayı düşünmediler bile. Ama şimdi Ecevit Başbakan ya, ayranları kabardı:

- Haydi açıkla...

Bu konuda kovuşturma açmak için en azından hukuksal olanak gereklidir. Af Yasası çıkmadan önce işkence iddiaları nedeniyle bu olanak söz konusuydu. Fakat o günlerde, basının ilerici kesimi dışında hiç kimse bu konunun tartışılmasını istemedi; buna cesaret edemedi daha doğrusu.

Af Yasası'nı da bir kalem geçelim. 1 Mayıs olaylarından sonra bu örgütün adı çevresinde dolaşan kuşku bulutları Demirel'in kılını bile kıpırdatmadı. 5 Haziran genel seçimlerinden önce Ecevit'in bir otel odasından dürbünlü tüfekle öldürüleceğini açıklayan Demirel, bu cinayet planının kimlerce hazırlandığını kimseye söyleyemedi, emrindeki Adalet Bakanları bu konuda kovuşturma açtırmaya cesaret edemedi. Ama şimdi bas bas bağırıyor:

- Haydi açıkla...

Bu işin ipucu şurada. Kontrgerilla bir "resmi" devlet kuruluşu değildir. Kontrgerilla bir gizli örgüttür Gizli örgütler hakkında öyle gelişigüzel açıklamalar yapılmaz, bunlar hakkında ancak kovuşturma açılır.

Bir gizli örgüt hakkında kovuşturma açmak için, hukuk dilindeki deyişle, "güçlü belirtiler" gereklidir Basının ilerici kesimi yıllardır bu güçlü belirtiler üzerinde durmaktadır. Bu güçlü belirtiler 12 Mart işkencelerinde vardır, 1 Mayıs olaylarında vardır, dürbünlü tüfek olayında vardır. 12 Mart işkenceleri üzerinden Af Yasası geçmiştir. 1 Mayıs ve dürbünlü tüfek olaylarında ise gerekli kovuşturma açılmamıştır.

Bu belirtiler, kontrgerilla adlı gizli örgütün 12 Mart döneminde sanıklara işkence yaptığını ortaya koymuştur. Eğer bu örgüt hakkında bir kovuşturma açılacaksa, kovuşturmaya bu noktadan başlamak gerekecekti. İstanbul sıkıyönetim eski komutanı Türün, "şecaat arz ederken" ne diyordu:

- Sorguları MİT elemanları yaptı.

Ceza yargılamasında sorgu yapma yetkisi savcılarındır. Üstelik hazırlık soruşturması gizlidir. Bu gizlilik, sanık, savcı ve zabıt katibi dışında, herkes için geçerlidir. Türün, sorguların

MIT elamanlarınca yapıldığını söylerken, aynı zamanda yargı organlarını amaçlarından saptırmak için komutanlık görevini kötüye kullandığını da açıkça itiraf etmektedir.

Fakat ne çare! Olayların üzerinden Af Yasası geçmiştir. Türün ve Türün'ün emrindeki işkenceciler hakkında ceza kovuşturması açma olanağı yoktur. Fakat Meclis araştırması açılırsa, bunlar birbir ortaya çıkarılmaz mı? Çıkartılır.

Meclis araştırması açılırsa, yüzlerce tanık birer birer gelip, işkencecilerin adlarını, sanlarını kurulacak komisyonlara bildirirler. O zaman, sözün gelişi Demirel hükümetlerinin bir kuruluşun yönetim kuruluna yerleştirdiği, İstanbul'da kontrgerilla karargahı Ziverbey Köşkü'nün yöneticisi bir emekli Tümgeneralin de adı ortaya çıkacaktır. Ve o zaman kontrgerilla çekirdeği, bir çorap söküğü gibi kamuoyu önünde sökülüp, dağılacaktır.

Demirel, kontrgerilla konusunda Ecevit'in yakasını bırakmayacakmış. Şu düşük Başbakan'la bir samimiyetim olsa, söylerdim:

- Sen önce yakında çıkacağın Yüce Divan'dan kendi paçanı kurtar da, ondan sonra onun bunun yakasına yapış...

(Cumhuriyet, 9 Şubat 1978)

RÜZGAR GİBİ GEÇTİ...

Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyelerine bazı haklar tanıyan 1824 sayılı Yasa, Millet Meclisi Genel Kurulu'ndan hiç görüşülmeden geçirilmiştir. Cumhurbaşkanı Korutürk tarafından, "yurttaşlar arasında ayrıcalık yarattığı ve Hazine'ye gereksiz yükümlülükler doğuracağı" gerekçesiyle geri çevrilen Yasa, önceki gün aynen benimsenmiştir.

Yasa, görev süreleri biten parlamenterlere bakın ne gibi kolaylıklar sağlamaktadır:

- Devlet Demiryolları'nda parasız, Denizcilik Bankası vapurlarının iç seferlerinde parasız seyahat, dış hatlarda %25-35, Türk Hava Yolları'nda %50 indirim.

Telefonlarda tercih ve %60 indirimli tarife uygulanması.

- Dış ülkelerdeki gezilerde diplomatik pasaport verilmesi.

- Öğrenim derecesi ne olursa olsun iki yılda bir derece ilerlemesi ve birinci derecenin son kademesine kadar yükselme.

Şahsı ve bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri için yurt içi ve dışında tedavi ve buna ilişkin çeşitli sıhhi malzeme.

Yasa, Cumhurbaşkanı'nca yeniden görüşülmek üzere Millet Meclisi'ne gönderildikten sonra toplanan Millet Meclisi Anayasa Komisyonu, "Komisyonumuz, kanunu ve Sayın Cumhurbaşkanı'nın geri gönderme gerekçesini yeniden tetkik ve müzakere etmiş ve gönderme gerekçesinde yer alan görüşleri yerinde görmeyerek... diyerek yasanın yeniden benimsenmesini istemiştir.

Anayasa Komisyonu üyelerinden MSP Milletvekili Şener Çakmak, AP Milletvekilleri Ahmet Çakmak, Ali İhsan Ulubahşi, Hüseyin Cahit Erdemir, CHP Milletvekili Bahattin Karakaç, Yasa'nın aynen benimsenmesini isterlerken, CHP Milletvekili Altan Tuna ve MHP Milletvekili Mehmet Irmak, Yasa'ya karşı olduklarını belirtmişlerdir CHP Milletvekili Önder Sav ile AP Milletvekili Ahmet Melik ise, Komisyon kararının imzalanmasında bulunmamışlardır.

Anımsayacaksınız, geçen dönem, milletvekili ve senatörlerin aylık ve ödeneklerini arttıran karar, yine böyle, Millet Meclisi'nden rüzgar gibi geçmiş ve birbirlerine en ağır saldırılarda bulunan parlamenterler, "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" kendi aylık ve ödeneklerini bir çırpıda arttırıvermişlerdi.

Yasama dönemi biten bir milletvekili ve senatör, neden, niçin, ne hakla, trenlerde ücretsiz gidip gelsin? Niçin kendisi ve ailesinin yurt içinde ve dışında tedavileri devlet tarafından karşılansın? Niçin ve hangi gerekçeyle öğrenim düzeylerine bakılmadan devlet memurluğunda derece ilerlemeleri alıp, birinci derecede devlet memurluğuna kadar yükselsin?

Anayasa ne diyor:

- Hiçbir kişiye, aileye, zümreye ve sınıfa imtiyaz tanınamaz.

İnsan bir kez Parlamento'ya kapağı attı mı, tamam demek; artık karada ölüm yok. Geleceğin güvence altında...

Ayıptır efendiler, ayıp! Hele CHP'liler, size kat kat ayıp! "hakça düzeni" böyle mi kuracaksınız?..

Bu devlet, eski milletvekili ve senatörlere sunulan "yağma Hasan'ın böreği" midir?!..

(Cumhuriyet, 10 Şubat 1978)

ASAL'IN MEKTUBU

Tariş'de ülkücü egemenliği var mı yok mu? Düşük Hükümetin Ticaret Bakanı'na sorarsanız, yok. Ecevit Hükümeti'nin Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Tariş Genel Müdürü Aydın Tanyal'ı görevinden alınca kızılca kıyamet kopuyor. Ne için?

Dünkü Cumhuriyet'te yayınlanan bir haber, bu işin nedenini, niçinini ortaya koymuştur. AP İzmir Milletvekili Talat Asal'ın düşük Başbakan Süleyman Demirel'e yazdığı mektup, Tariş'te MHP egemenliğini bütün kanıtlarıyla gözler önüne sermiştir. AP Milletvekili, yazdığı mektupta bakın ne öneriyor:

Bu zorbaların tamamı Aydın Tanyal'ın himayesindedir. Onun teşviki ve idaresi altındadır. Derhal ve mutlaka ilk tedbir olarak bu adamın görevden alınması şarttır

Talat Asal bu mektubu yazdığı tarihte, Aydın Tanyal Genel Müdür değil, Genel Müdür Yardımcısı'dır. Demirel bu mektubu aldıktan sonra ne yapmıştır bilir misiniz?! Aydın Tanyal'ı Genel Müdürlüğe atamıştır.

Asal, Demirel'e seslenerek diyor ki:

- Fabrikada, zat-ı alileriyle ilgili, burada tekrarından teeddüp ettiğim galiz cümleler, iftiralar, fabrika içinde çeşitli yerlere yazılıdır.

Görülüyor ki düşük Başbakan Demirel, kendisine Talat Asal'ın anmaktan bile utanç duyduğu küfürleri sıralayanlara hiç aldırmamaktadır

Asal'ın mektubunda, Tariş işyerlerinde "işkence odaları" kurulduğu, AP'li işçilerin dövüldüğü ileri sürülmektedir.

Bu mektup ve gazetemize yansıyan haberden bazı ilginç sonuçlar çıkmaktadır.

Çıkarılan birinci sonuç şudur: Tariş işyerindeki MHP egemenliğini bir AP milletvekili kanıtlarıyla ortaya koymaktadır. Yani, Tariş hakkında bugüne değin ileri sürülen iddialar, bir ilginç tanık aracılığı ile doğrulanmaktadır

Bu olaydan çıkardığımız bir başka sonuç da şöyledir: Demirel, Başbakanlık yaptığı günlerde MHP'nin elinde tutsaktır. Tariş işyerlerinde kendisine küfürler edilmekte, AP'li işçiler bile dövülmekte ve işkence odalarında sorguya çekilmektedir. Bir AP milletvekili bütün olup bitenleri kanıtlarıyla birlikte

saptamakta, buna karşın Demirel hiç sesini çıkarmadığı gibi, üstelik bu olayların sorumlusu olarak gösterilen Aydın Tanyal'ı ödüllendirerek Genel Müdürlüğe getirmektedir.

Talat Asal'ın mektubu, İzmir Savcılığı'nca suç ihbarı sayılmalıdır. İzmir'in orta yerinde bir işkence karargahı kuruluyor, insanlar dövülüyor, işkence odalarında sorguya çekiliyor. Suç değil midir bunlar? İzmir Savcısı, savcı yardımcıları, jandarma komutanı nerelerdeydiniz? Bunları hiç duymadınız mı, görmediniz mi? Bugüne değin görmediyseniz, artık uyanın, bundan sonra görün. Tariş işyerlerindeki bu suçları önleyin, sanıkları yakalayın.

Çıkarılan sonuçlar bu kadar değildir şüphesiz. Talat Asal kimdir, necidir, neyin nesidir, çoğumuz biliyoruz: Yassıada'da Demokrat Parti Genel Başkanı Adnan Menderes'in avukatıdır. Millet Meclisi'nde de Adalet Partisi Genel Başkanı Demirel'in sözcüsüdür. Anımsayacaksınız: Asal, geçen yılın son günlerinde, CHP tarafından İkinci MC hükümetinin düşürülmesi için verilen gensoru önergesinde kalkmış, "acemi aktör" tavırlarıyla düşük hükümeti savunmuştu.

Bu mektubu yazan Talat Asal, MC hükümetlerinin, örneğin Tariş işyerlerinde hüküm süren işkencelere nasıl seyirci kaldığını gözleriyle gördükten sonra, Demirel'i ve ortaklarını savunmaktan geri kalmamıştı. Ne diyeceksiniz! Türkiye'de politika ve politikacılık budur işte...

Talat Asal'ın mektubunu, Millet Meclisi kürsüsünden, pos bıyıkları altından "attığımız her imzanın hesabını şerefle veririz" diyen düşük hükümetin Ticaret Bakanı'na okunması ricasıyla yollasak mı dersiniz?..

(Cumhuriyet, 11 Şubat 1978)

HÜKÜMET VE İKTİDAR

Anarşinin birdenbire kesilmesine olanak yoktur. Düşük iktidar çevreleri bunu çok iyi bildikleri için:

- Bakın Ecevit Hükümeti anarşiyi önleyemedi... diye kendi kanlı iktidarlarına özür gerekçeleri aramaktadırlar.

Evet, anarşi birdenbire bıçakla kesilir gibi kesilmez. Fakat son günlerdeki uygulamalarda devlet gücünün saygınlığı göze çarpıyor mu? Olaylar sürüp duruyor. Doğru. Fakat bu olayların sanıkları teker teker yargılanıyor. Bu da doğru. Ülkücü saldırganlar birer ikişer yakalanıyorlarsa, o zaman düşünmek gerek: Neden şimdiye kadar yakalanmıyordu da, şimdi yakalanmaya başladılar? Bunun bir gerekçesini, İçişleri Bakanı geçenlerde Senato kürsüsünde açıkladı:

- Operasyonu karşı tarafa bildiren bir güvenlik görevlisi yakalandı.

Sağcılar gerçekten örgütlü çalışıyorlar. Güvenlik örgütlerinin köprü başları çoktan tutulmuştur. Bunun içindir ki, Ülkü Ocakları Genel Başkanları ile MHP Gençlik Kolları Genel Başkanları'na silah dağıtan yüzbaşıların kimse kılına bile dokunamıyor.

Eğer bu jandarma subayları sol eğilimli olsalardı, şimdiye kadar çoktan tozları atılmış, "yasadışı görüşleri benimsemiştir" gerekçesiyle üzerlerindeki üniformalar alınmış, haklarında "komünizm propagandası" başta olmak üzere, gizli örgüt kurmaya kadar varan bin türlü soruşturma açılmıştı.

Dedik ya, adamlar köprü başlarını tutmuşlar bir kez. Ecevit hükümeti gelir gelmez bir kısmı "tam siper" yapıp gizlendi, bir kısmı da, hiç şüpheniz olmasın, birdenbire "Ecevitçi" kesilerek ya eski yerlerini korudu ya da daha etkin görevlere getirildi.

Bütün bu olgular şu gerçeği vurguluyor: Hükümet olmak başka, "iktidar olmak" başkadır. Hükümet olmak, Parlamento aritmetiğinin toplama ve çıkartma işlemiyle ortaya çıkar. "İktidar olmak", bir süre içinde oluşur, güç dengeleriyle perçinlenir. Yıllar yılı devlete kök salmış, özel olarak korunmuş, belli görevlere getirilmiş bürokratları silip atmak pek öyle göründüğü gibi kolay değildir Bu gerçeği sağcılar biliyor ve taktiklerini, stratejilerini bu olgulara göre ayarlıyorlar.

Buna karşı sol ne yapıyor? Elbette "sol" deyince, solun belli kesimini, bir "fraksiyonu", bir dergiyi ya da bir partiyi ele almıyoruz. Şimdilik üzerinde durmak istediğimiz gençliğin solcu kesimidir.

Sağcılar, ülke çapında anarşiyi körüklemekte yarar umuyorlar. Bu taktik, her olayda ayrı ayrı çirkinliklerle sırıtıyor. Solcu gençlik bunu çok iyi değerlendirmelidir. Sağcı teröristlerin bi-

rer ikişer yakalandığı bu günlerde, solcu gençler yasal toplantılarını bile ertelemek zorundadırlar. Daha doğrusu, bu sorumluluğu içlerinde duymak zorundadırlar. Bunun nedeni, niçini olayların akışında bulunmaz mı?..

Hükümetin henüz iktidar olamadığı günler, sağcı teröristler için bulunmaz dönemlerdir Hep söyleriz: Öyle günler gelir ki, eylemsizlik en anlamlı, en geçerli eylem olur. Hele, hükümetin iktidar olmaya çalıştığı günlerde.

(Cumhuriyet, 13 Şubat 1978)

PARTİ DİSİPLİNİ

Eski parlamenterlere ayrıcalıklar tanıyan yasanın, Cumhurbaşkanı'nca bir kez daha görüşülmek üzere Parlamento'ya gönderilmesi ve yasanın yeniden aynen benimsenmesi, kamuoyunda haklı tepkilere yol açtı.

Geçen yasama döneminde milletvekili ve senatörlerin aylık ve ödeneklerine yapılan artış da buna benzer bir tepkiyle karşılanmıştı. Yasa, bundan sonra Cumhuriyet Senatosu'ndan geçer mi, geçmez mi? Belki geçer belki geçmez, onu kestirmek güç. Fakat öyle sanıyoruz ki Sayın Cumhurbaşkanı'nın, yasanın iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurması beklenmektedir. Anayasa Mahkemesi pek büyük bir olasılıkla bu yasayı, Anayasa'nın 12. maddesinde yer alan "eşitlik" kuralına aykırı görerek iptal edecektir. Tabii bunların hepsi, önümüzdeki günlerde gerçekleşip gerçekleşmeyeceği anlaşılacak olasılıklar dizisidir. İsterseniz, olayın bu yanı üzerinde değil de, bu konunun getirip önümüze koyduğu bir küçük nokta üzerinde duralım:

Yasanın Millet Meclisi'nden rüzgar gibi geçirilmesinden sonra bazı CHP milletvekilleri yasaya karşı olduklarını ve bu yasadan haberleri bile olmadığını söylemişlerdir. Bu ne demektir? Bu, Millet Meclisi'nde parti gruplarının, grup başkanvekillerinin ve grup yöneticilerinin yasa tasarı ve önerilerini milletvekillerine yeterince duyurmamaları demektir. Bir başka anlamı da yoktur.

Geçen dönemden anımsayacaksınız. Toprak sahiplerine ve balık üreticilerine vergi bağışıklığı sağlayan yasa, bütün partilerin desteği ile "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" Millet Meclisi'nden geçmiş, ancak bu yasa Cumhuriyet Senatosu'nda özellikle CHP'li senatörlerce şiddetle eleştirilmişti.

Peki, bunun anlamı nedir? Bunun anlamı da şu. CHP Millet Meclisi Grubu ile Senato Grubu arasında bırakın işbirliğini, haberleşme bile kesiktir. Millet Meclisi Grubu başka havada, Senato Grubu başka havadadır.

Bu gibi aksaklıklara genellikle CHP Gruplarında rastlanmaktadır. Toprak sahiplerine ve balık üreticilerine vergi bağışıklığı sağlayan yasa CHP tabanında nasıl karşılanmıştı? Bilenler biliyor Parlamenterlerin aylık ve ödeneklerine artış sağlayan yasadışı yorum, CHP örgütünde ne gibi tepkilere yol açmıştı? Bu da biliniyor. Eski parlamenterlere ayrıcalıklar tanıyan yasanın ne gibi eleştirileri oluşturacağını da kestirmek güç değil herhalde.

Genel Yönetim Kurulu, parti tüzüğüne göre CHP'nin yüksek karar organıdır. Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu Grup Başkanvekilleri de Genel Yönetim Kurulu üyesidirler Niçin bu yasa önerileri öncelikle partinin en yüksek karar organında görüşülmez? Neden parti grupları, partinin bu konuda görüşünü saptamaz? Neden böyle gelişigüzel, sallapati, hababam sınıfı anlayışı ile bu konular geçiştirilmeye çalışılır?

Sağcı olsun, solcu olsun, ne olursa olsun, bir parti için en önemli koşul, parti görüşünün bir disiplin anlayışı içinde uygulanmasıdır. Bu yapılmazsa, bugün olduğu gibi, yarın da örneğin, partinin "demokratik sol" ilkeleriyle bağdaşmayan yasalar Millet Meclisi'nden geçirilir ve sonra biri kalkıp, "Sizin solculuğunuz bu mu" derse, verecek yanıt bulamazsınız.

Şöyle bir uyaralım dedik...

(Cumhuriyet, 14 Şubat 1978)

ANA YÜREĞİ...

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, son anarşik olaylar nedeniyle gözaltına alınan ülkücü gençlerin anneleriyle görüştükten sonra şunları söylüyor:

- Onların derdi benim derdimdir, onların ızdırapları benim ızdıraplarımdır.

Ülkücü gençlerin anneleri kan ağlıyor. Çünkü çocukları gözaltındadır. Özaydınli'nın davranışı, üzerinde önemle durulması gereken soylu ve saygıdeğer bir davranıştır. Çünkü İçişleri Bakanı, oğulları için gözyaşı döken anaların acılarını yüreğinde duyuyor.

Aynı Bakanlık kapısına daha önceleri, 12 Mart dönemlerinde ve MC Hükümetleri'nde başka analar da gelip beklerdi. Bu analar, devrimci gençlerin analarıydılar. Kapılardan kovuldular, bir polis neferiyle bile görüştürülmediler Oğullarının nasıl işkence gördüğünü, bir devlet yetkilisine bir gün olsun anlatamadılar. O günlerde "yüreklerin kulakları sağırdı" çünkü.

İçişleri Bakanı Özaydınlı'nın bu davranışı ile ondan önce bu Bakanlık koltuğunda oturanların davranışları arasındaki fark, uygarlık ve insanlık çizgisinin birbirinden ayrıldığı en duyarlı noktadır. İşte bu noktayı, gözleri "dokuz ışık"tan kamaşanların vicdanlarına kazımak gerekmez mi?

Yıllardır ülkemizde işkence yöntemleri geçerlidir. Bazı devlet kurumlarında karargah kurmuş üç buçuk eşkıya, devrimci gençlere, ilerici aydınlara işkence yapıp duruyor. İnsanlığın, uygarlığın getirdiği bütün hukuksal güvenceler bir çırpıda sökülüp atılıyor ve yasaların yerini çeşitli işkence aygıtları alıyor.

Sol kesim yıllardır bu uygarlık kavgasını veriyor. Sağ kesim ise bu direnişleri kaba demagojilerle susturmak istiyor:

- İşkence söylentileri komünistlerin yalanıdır...

İşkence insanlık için bir kara lekedir. Kim olursa olsun, hiç kimseye, düşman askerine bile işkence yapılmaz. İşkence bir insanlık suçudur.

Ülkücülerin anneleri kuşku içindedir: Yıllardır duydukları ve kulak vermedikleri işkencelerin, bu kez kendi çocukları üzerinde işlediği kuşkusuna kapılmışlardır. Başbuğ Türkeş de bas bas bağırmaktadır:

- Ülkücülere işkence yapılıyor...

Şimdi analaın yürekleri tıp tıp atıyor. Ya işkence yapılmışsa, ya devrimcilere yapıldığı gibi en aşağılık işkencelere başvurulmuşsa?.. Evet ya öyleyse?..

İçişleri Bakanı Özaydınlı, ülkücülerin anneleriyle konuşarak onların kuşkularını gidermeye çalışıyor. Onların birer anne olarak ana yürekleriyle, duydukları acıları bir devlet sorumlusu olarak paylaşmak istiyor.

Mamak Cezaevinde, Maltepe'de, Selimiye'de, Niğde'de, Adapazarı'nda, devrimcilerin yattığı bütün cezaevlerinde yıllardır devrimci gençlerin annelerine, onların acılarına, kimse kulak vermedi. O anneler cezaevi kapılarında itilip kakıldılar, en ağza alınmayacak küfürleri içlerine sindirerek, demir parmaklıklar arkasında çocuklarının yüzlerini görebilmek için çırpınıp durdular. Şimdi bir İçişleri Bakanı çıkıyor ve gözaltına alınan annelerin acılarına "Bunlar benim acılarımdır" diyebiliyor.

Özaydınlı'nın davranışı, tek sözcükle tanımlarsak, insanlıktır. Ya ondan öncekilerinin davranışları?.. Haydi onların davranışlarına sizler ad bulun.

Yıllardır devrimci anaların yüreklerinden dökülen kanlı gözyaşlarını, ülkücü analarına armağan ediyorum...

(Cumhuriyet, 15 Şubat 1978)

AYNI ÇEMBERLER...

Bakanlıklar dolup taşıyor Herkes iş peşinde. Genel Müdürlük, Genel Müdür Yardımcılıkları, Bölge Müdürlükleri... Buralara kimler yerleştirilecek? Bakanlık koridorları istasyonların bekleme salonlarına döndü. Gönlünden geçirdiği görev için kuyruğa girenler, özel kalem Müdürleri'nin odalarında düğme ilikli olarak sıralarını bekliyor.

Bu arada namuslu, dürüst devlet memurları yine gözden ve gönülden ırak. Bir türlü bürokrasi çemberlerini yaramıyorlar:

- Vekil Beyefendiye arz edelim efendim...

İşte o kadar.

Hani ne derler? "Altta kalanın canı çıksın." Bürokrasinin temel kurallarından biri de budur. Altta kalanın canı çıkar. Bir türlü bakanlık merdivenlerini aşıp, bakana bile ulaşamazlar. Bakanlar ise, bugünlerde tam "sürmenaj" halinde. Grup Başkan-

vekillerini sorarsanız, onlar da öyle. Genel Sekreter ve yardımcıları yorgunluktan neredeyse komaya girecek. Öyle bir hırgür gidiyor işte. Dürüst kamu görevlisi, bu toz duman içinde bir türlü yolunu açıp bakana ulaşamıyor. Bakan, paslanmış bürokrasi çemberini bir türlü kıramıyor.

O zaman ne oluyor? "Yeni Ecevitçiler" türüyor. Yeni Ecevitçiler bakanların yanlarına kimseyi yanaştırmıyor. MC hükümetlerine kul köle olanlar, şimdi de Ecevit hükümetini kuşatıyor. Belki birkaç genel müdür değişiyor. Fakat tabanda, bürokrasi çarkında değişen bir şey yok; yine aynı hamam aynı tas.

Bakanlar karşılarında birdenbire eski sınıf arkadaşlarını buluveriyor

Yozgat Lisesi'nde beraberdik...
- Babası muhterem adamdı...
- Sınıfın birincisiydi...
- Mülkiye'de yan ya.na otururduk...
- Beraber çember çevirirdik...
- Gazi Lisesi'nde top oynardık...

Yozgat Lisesi'nde beraber okuyanlar, çocukluklarında kaydırak oynayanlar, Mülkiye'de yan yana oturanlar, çember çevirenler, nedense çocukluk anılarını hep böyle yeni hükümetlerin kurulduğu günlerde anımsayıverirler. Bu, hep böyle olmuştur. Demokrat Parti döneminde de, Milli Birlik Komitesi döneminde de, İnönü hükümetlerinde de, Demirel hükümetlerinde de, 12 Mart'ta da, her yerde, her dönemde...

Ama bu çemberleri yıkmak gerekiyor. Bu çemberleri yıkıp dürüst, namuslu devlet memurlarını bulmak gerekiyor. Bu anlamda bir "kadrolaşma" gerekiyor.

Biliyorum, Hükümetin yapısı, bürokrasi çarkına yansır. Birdenbire köklü değişiklikler isteyecek kadar sabırsız olmayalım. Fakat, hiç olmazsa MC hükümetlerine gözü bağlı hizmet edenleri köprü başlarından uzaklaştırmak gerekiyor. Bunu yapan bakanlar var; yapmayan, yapamayanlar var. Sözümüz biraz onlara.

(Cumhuriyet, 16 Şubat 1978)

KAN DAVASI MI?..

21 Mayıs ihtilal girişimi nedeniyle ölüm cezasına çarptırılan Kurmay Albay Talat Aydemir, Binbaşı Fethi Gürcan ve Üsteğmen Erol Dinçer haklarındaki cezalarla ilgili kararlar, Millet Meclisi'nde oylanırken, AP milletvekilleri bağırıyorlardı:

- Üç sizden üç bizden...

Yani demek istiyorlardı ki "27 Mayıs İhtilali'nden sonra, Adnan Menderes'i, Fatin Rüştü Zorlu'yu ve Hasan Polatkan'ı astırdınız. Şimdi de sıra bizde..." Ve kürsüye çıkar çıkmaz ellerinin üç parmağını sallayarak öç aldıklarını söylemek istiyorlardı.

Siyasal suçlar çoğu kez hukuk kurallarının zorlanmasıyla oluşturulur. Düşünceyi açıklama suçları, hepten ve tümden yapay suçlardır. Siyasal suçlar yalnızca düşünce suçları değildir doğal ki. Örneğin, Anayasa ve hukuk dışı eylemleri yürüten bir hükümet aynı zamanda bir sürü "adi suç" işlemiştir. Yassıada Mahkemeleri'nde bir sürü yolsuzluk dosyası da ortaya dökülmüştür. Yassıada duruşmalarından bu yana on yedi-on sekiz yıl geçti. Arada bu adi suçlar unutuldu ve Yassıada mahkumları, kendi kamuoylarında birer kahraman olarak alkışlandı. Yassıada Mahkemeleri'nde bazı hukuksal zorlamalar olmamış mıdır? Olmuştur. Bu zorlamalar eninde sonunda kime yaramıştır? Evet, bu hukuksal zorlamalarla yargılananlara... Sonra ne olmuştur? İşlenen adi suçlar unutulmuş ya da unutturulmuş, geriye bu hukuksal zorlamalar kalmıştır.

Ya 12 Mart dönemi?.. Bu dönemde, açıkça hukukun "ırzına geçilmiş", Anayasa'nın özüne ve sözüne yabancı, bir çeşit "12 Mart Hukuku" yaratılmıştır.

21 Mayıs sanıklarının bir an önce darağaçlarına yollanmaları için kuyruğa girenler, 27 Mayıs İhtilali'nin ve Yassıada mahkemelerinin öcünü aldıklarını sanıyorlardı. Bu "siyasal kan davası", 12 Mart döneminde büsbütün yoğunluk kazandı:

- Hepsini ipe çekmeli...

Bu sözleri o günlerde çok duyduk. Hukuk, yerini siyasal değer yargılarına bıraktığı için, hukuk tarihimiz için hiç de yüz ağartıcı olmayan acı örneklerle karşılaştık.

Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan ile ilgili kararlar bugün yeni baştan, olanca soğukkanlılıkla ele alınsa, bilmem

aynı sonuca varılır mı?.. Üç genci darağacına yollayan karar, yarın hukuk biliminin süzgecinden geçerse, sizleri bilmem, fakat ben yüzde yüz eminim ki, bu kararların hukuksallığı üzerine çok gölgeler düşecektir.

Deniz Gezmiş ve arkadaşları suç işlememişler miydi? Evet suç işlemişlerdi. Fakat suçları kesinlikle, eylemli kalkışma sonucu anayasal düzeni değiştirmeye yönelik bir suç, yani "Anayasa'yı tağyir, tebdil ve ilga suçu" değildi. Banka soymak suçtu, adam kaçırmak suçtu, silahlı eyleme girmek suçtu. Fakat bütün bunlar Anayasa'yı ihlal suçu oluşturmazdı.

- Hepsini ipe çekelim...

Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının davalarında bu peşin yargı egemen oldu. Bu gençler, banka soymak, adam kaçırmak gibi eylemleri ile birlikte, Türk Ceza Yasası'nın 168'inci maddesinde yer alan "siyasal amaçlarla silahlı çete oluşturmak" gibi bir suçtan mahkum olsalardı, kimse sesini çıkaramazdı.

Bunları niçin anlatıyorum? Şunun için: Suç işleyen ülkücü gençler için davalar açılırken, geçmişin yanılgılardan ders almak gerekir. Adam öldürmek suçtur. Ve bu suç, hukuktaki deyişle "taammüden icra olunursa" "birden ziyade kimseler aleyhine işlenirse", verilecek ceza ölüm cezasıdır. Siyasal amaçla silahlı örgüt kurmak suçtur. Cezası, beş yıldan on yıla kadar hapistir. Ülke çapında kanlı eylemlere girişen ülkücü saldırganlar için Ceza Yasası'nda yeterince yaptırım vardır.

Bunları bir yana bırakıp, "Anayasa'yı ihlal" gibi hukuksal zorlamalar yapmak, hem siyasal yaşamımızda, hem de hukuk düzenimizde, onarılması güç yaralar açar.

Hukuk artık siyasal kan davalarının birer aracı olmaktan çıkarılmalıdır.

(Cumhuriyet, 17 Şubat 1978)

SAMAN ALEVLERİ

Lockheed yolsuzluğu ne oldu? Unutuldu gitti. Yolsuzluk dosyasını bir bilen, bir gören var mı? Benim bildiğim şu. Genelkurmay Askeri Savcısı Yargıç Albay İlhan Şenel, yolsuzluk

söylentileriyle ilgili kanıt bulunmadığı gerekçesiyle "kovuşturmaya yer olmadığı" kararı verdi. Bu karar üzerine Milli Savunma eski Bakanlarından Ferit Melen, dosyanın yeniden incelenmesi için, verilen kovuşturmaya yer olmadığı kararını kaldırttı. Yani soruşturmanın biraz daha derinleştirilmesini istedi. Sonra ne oldu? Gerçekten bilmiyorum.

Mobilya yolsuzluğu ne oldu dersiniz? Benim bildiğim kadarıyla, Yahya Demirel ve arkadaşları hakkında, biri Zonguldak, biri Ankara Ağır Ceza Mahkemeleri'nde, biri de Ankara Asliye Ceza Mahkemeleri'nin birinde ceza kovuşturmaları sürdürülmektedir. Bu, olayın bir yanıdır

Olayın bir başka yanı da, Yahya Demirel'in Cumhuriyet Gazetesi Yazı İşleri Müdürleri Bülent Dikmener, Çetin Özbayrak, yazar Altan Öymen ve benim hakkımda açtığı toplam bir milyon iki yüz bin liralık tazminat davalarıdır. Ankara Asliye Hukuk Mahkemeleri'nde açılan bu tazminat davalarının tümü de yayınların gerçek belgelere dayandığı gerekçesiyle reddedilmiştir. Şimdi bu dosyalar Yargıtay'dadır.

Geçenlerde Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'na mobilya yolsuzluğu için Bakanlığın ne gibi işlem yaptığını sormuştum. Müezzinoğlu'nun verdiği bilgiye göre Bakanlık, Yahya Demirel'den yirmi milyon liranın geri alınması için gerekli işlemleri yapıyormuş.

Mobilya yolsuzluğu da böyle.

Daha başka yolsuzluk dosyaları da var. Hani o. Garanti Bankası, Şekerbank kredileri, TIR kamyonları... Bunlar saman alevi gibi, kamuoyu önünde bir parlayıp bir sönüyor. Çoğumuz bu olayları unutuyoruz.

Anımsayacaksınız: Bu köşeden sizleri bıktırırcasına, "Ülkü Ocakları'na silah veren jandarma subayları" üzerinde duruyorum. Bu yüzbaşılardan biri Mustafa İlerisoy, Zonguldak'ın Devrek ilçesinde görevlidir. Ötekisi Fehmi Altınbilek, Gökçeada'da görev yapmaktadır. Bu olay da unutuluyor. Kimse bu olayın arkasındaki gerçeği araştırmıyor. Bu dosya yeniden incelense, kim bilir, ne gibi ilginç ipuçları çıkar.

Yine anımsayacaksınız. Geçen yıl, Ümraniye'de Hazine arazisini işgal eden yoksul gecekondu halkına ateş açılmıştı. Aynı günlerde yine İstanbul'da Kalender tepesinde Hazine arazisi üzerinde bağdaş kuranları saptayıp, kamuoyu önüne

sermiştik. Ne oldu bu Hazine arazisi? Milli Savunma Bakanlığı bu konuda herhangi bir işlem yaptı mı? Yapacak mı?

Saman alevleri Kalender tepelerinde bir parlayıp, sönüverdi; ne yaparsınız!..

Kontrgerilla konusu da böyle olacak. Şimdiden oldu bile. İki-üç basın toplantısı, beş-on yazı, üç-beş manşet, sonra?!.. Sonrası yok. Sonrası, unutulup gider.

Ecevit Hükümeti'nin olumlu adımlarını gördüğümüz bugünlerde bir de bunları kısaca hatırlatsak, ne dersiniz?..

(Cumhuriyet, 18 Şubat 1978)

ÇORAP SÖKÜĞÜ

Ocak ayının yirmi beşinci günü Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Yüksek Okulu öğrencelerine atılan bombayı inceleyen güvenlik görevlileri, bu bombanın "Amerikan yapısı" olduğunu ve Silahlı Kuvvetler'de kullanıldığını saptamışlardır Bombanın üzerinde kazılı "seri numarası" şöyledir:

"Füze m2 bir 1131 2-53"

Ankara Savcılığı bu bombayla, yine aynı tarihlerde bir öğretim üyesinin evine atılan bomba arasında benzerlik bularak, iki olayla ilgili dosyayı birleştirmiştir: Dosya sayısını veriyorum: 978/3925.

Bombaların Silahlı Kuvvetler'de kullanılması, akla hemen iki olasılık getirmektedir Birinci olasılık, bu bombaların Silahlı Kuvvetler'den çalınmış olmasıdır. İkinci olasılık da sağcı terör'istlerle Silahlı Kuvvetler'de görevli bazı subay ya da astsubaylar arasında bir örgütsel ilişki bulunmasıdır. Bu iki olasılıktan hangisinin gerçek payı taşıdığı bundan sonra yapılacak kovuşturmalarla ortaya çıkarılacaktır.

1970 yılında, Hacettepe Üniversitesi bahçesinde Dr. Necdet Güçlü'yü tabanca kurşunlarıyla öldüren Ülkü Ocakları Genel Başkanı İbrahim Doğan ve MHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Ali Güngör'ün üzerlerinden çıkan tabancaların, Silahlı Kuvvetler'de görevli, o günkü rütbeleriyle teğmen Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy'un adlarına kayıtlı bulunması, üze-

rında önemle durulması gereken bir olaydı. Fakat araya "12 Mart Hukuku" girdiği için kimse bu olayın üzerine gidemedi.

Ankara Birinci Şube ekiplerince yakalanan, Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK) üyesi dört kişinin evlerinde ele geçen belgeler, sağcı teröristlerin çok yönlü bir örgütlenme içinde olduklarını ortaya koymaktadır. Önceki gece İzmir'de, Tariş İplik Fabrikası işçilerinden Ayhan Kal ve Nevzat Karaduman'ın üzerlerinden çıkan silah ve belgeler de aynı örgütlenme şüphelerini doğurmaktadır.

Ortaya çıkarılan son olaylar, MC hükümetlerinin bu örgütlenmelere nasıl ses çıkartmadığını kanıtlamıyor mu? Barış çağrılarının altında yatan bu gerçekleri gözden uzak tutmak olası mıdır?

Düşük hükümet döneminde bir "MHP karargahı" olarak kullanılan Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı'na 12 Mart sorgulamalarında bulunmuş bir güvenlik görevlisi Bülent Öztürkmen'in getirilmesi, arkasından da bakanlık müşavirliğine "kontrgerilla" konusunda yazılmış bir kitabın sahibi olan Albay Cahit Vural'ın atanması, insanı ister istemez düşündürmez mi? MHP Genel Sekreter Yardımcısı Yaşar Okuyan'ın da bu bakanlıkta aylığa bağlanması, bu düşünceleri derinleştirmez mi? Ticaret Bakanlığı'na bağlı Tariş işyerlerinin nasıl MHP egemenliğine sokulduğunu yalnızca bizler söylemiyoruz: Adalet Partisi İzmir Milletvekili Talat Asal anlatıyor, hem de kanıtlarıyla.

Özgürlükçü demokraside, en sağdan en sola kadar bütün düşüncelere söz ve örgütlenme hakkı tanınır. Fakat elini bir kez silaha uzatan, karşısında devlet gücünü bulur. Sağcı da olsa, solcu da olsa...

(Cumhuriyet, 20 Şubat 1978)

DEVRİMCİYLE DERTLEŞME

Bir de bu çıktı: "Korsan mitingi" Yani, yetkililerden izin almadan, kentin en işlek bulvarında bir gösteri yapıp, hemen dağılıvermek. Son günlerin "modası" da bu. Gösteri yapıp, kaçıvermek.

Bu gösteri türüne genellikle gençliğin sol kesimi başvuruyor. Gösteri yasadışı olduğu için güvenlik kuvvetleri kalabalığı dağıtmaya çalışıyor. Haydii, bir patırdı, bir çatırdı. Tabii, yakalananlar oluyor. Savcılar da dava açıyorlar ister istemez:

- İzinsiz gösteri yürüyüşü düzenlemek...

CHP Hükümete geleli bir-bir buçuk ay oldu. Ne derler; "Daha Hükümetin mürekkebi bile kurumadı." Bu koşullarda Demirel veryansın ediyor. Amacı şunu kanıtlamak:

- Ecevit Hükümeti geldi, olaylar önlenmedi, arttı.

Demirel ve Türkeş'in bütün umudu, gençliğin sol kesimini eyleme sokmaktır. Bir kez sol, hükümet ile çatışmaya başladı mı, hele hele önceki akşam Ankara'da Altındağ'da olduğu gibi, bu çatışmada göstericiler güvenlik kuvvetlerince öldürüldü mü, tamam; Demirel ve Türkeş'in ekmeklerine yağ sürüldü demektir.

Hep yazıyoruz: "hükümet olmak" ayrı, "iktidar olmak" ayrı kavramlardır. Biçimsel olarak hükümeti kurmakla, sosyolojik ağırlıklarla "iktidar olmak" arasında çok büyük farklar vardır Hükümet henüz devlet bürokrasisini MC kalıntılarından kurtarmış değildir. Böyle bir ortamda, gençliğin solcu kesimine ağır sorumluluklar düşmez mi?

Sağcı teröristlerin yasadışı ilişkileri birbir ortaya çıkarılırken, gençliğin solcu kesiminin olur olmaz nedenlerle hükümet ile çatışmaya girmesi, akıl almaz bir "taktik" değil midir?

Evet; Demirel'in, Türkeş'in istedikleri budur işte. Gençliğin sol kesimiyle hükümeti çatıştırmak. Hükümet henüz "iktidar" olamadı, diyoruz. Hükümet olma ile iktidar olma arasındaki süreç, bir "iktidar boşluğu" oluşturur Bu boşlukta örneğin, CIA ve kontrgerillanın boş durduğunu mu sanırsınız? Kışkırtıcı ajanların bu bulanık ortamda cirit atmayacaklarını mı sanırsınız?..

Bu konuda Türk solunun son on beş yılda zengin deneyleri olmuştur. Üniversite duvarları arasına hapsedilen "kampüs devrimciliği" duvarlara sloganlar yazan "slogan devrimciliği" Türk soluna neler getirdi, neler götürdü, hiç hesabı yapılmış mıdır?

Bugünkü solcu gençlik, dünkü solcu gençlerin deneylerinden sonuçlar çıkarmalıdır. Bu deneylerin laboratuvarlarında a-

lınacak çok dersler vardır. Diyorum ki, hani bir olasılık bulunsa da, 12 Mart öncesi devrimci gençlik liderleriyle, bugünküleri konuşturabilsek? Kim bilir, belki bugünküler dünkü devrimci liderlerden dinleyecekleri sözleri taşkın yurtseverlik duygularının süzgeçlerinden geçirdikten sonra, eylemlerini yeniden aklın terazisinde tartarlar.

Hep söylüyoruz, hep yazıyoruz: Öyle günler gelir ki, "eylemsizlik" en akıllı, en geçerli ve en ilerici eylem olur. İşte öyle günlerin içinden geçiyoruz...

(Cumhuriyet, 21 Şubat 1978)

BİR KARAR

Bir hukuk devleti için temel kural, yasal kuruluşların temel işlevlerini yürütmesi, yürütebilmesidir. Mahkemeler üzerinde siyasal baskı özellikle olağanüstü dönemlerde yoğunluk kazanır. Bizler 12 Mart döneminde, sanıklar hakkında beraat kararı verdiği için mahkemelerin kapatılmasına, başka illere atanan namuslu askeri yargıçlara tanık olmadık mı?..

Fakat mahkemeler açıksa, çalışıyorsa, sorun yok. Eninde sonunda haksızlıklar bir ölçüde onarılır. Adalet bir ölçüde yerine gelir.

Haksızlığa uğrayan yurttaş hakkını nasıl arayacaktır? Diyelim ki, bir olağanüstü dönemde ihbar edildiniz, hakkınızda davalar açıldı, mahkeme kapılarında, cezaevlerinde sürünüp durdunuz. Yargılama sonunda beraat ettiniz. Yeter mi? Ya sizi ihbar edenler, ya onlar?.. Onlar hakkında hiçbir yasal işlem yapılmaz mı?..

İhbarcılar hakkında ceza davası açma olanağı vardır. Fakat olay tarihinden sonra çıkan Af Yasası "iftira" ve "suç isnadı" gibi suçları af kapsamına almışsa, böyle bir dava açma olanağı ortadan kalkmış demektir.

Ya tazminat davası?.. Evet bu yol açıktır. O günlerin deyişiyle, "Sayın muhbir vatandaşlar" tarafından ihbar edilip de yargılanan ve bu yargılama sonunda aklananlar, bu ihbarcılar hak-

kında Asliye Hukuk Mahkemeleri'nde tazminat davası açabilirler.

Önümde bu konuda verilmiş bir karar duruyor. Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi eski dekanlarından Prof. Şerafettin Turan, aynı fakültede öğretim üyelerinden Prof. Cemal Arif Alagöz tarafından Sıkıyönetim Komutanlığı'na ihbar edilmiştir. İhbarda, Dekan Turan'ın DEV-GENÇ eylemlerini desteklediği bildirilmiştir.

Bu ihbar üzerine Ankara Sıkıyönetim 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde Dekan Prof. Dr. Şerafettin Turan ve bazı öğretim üyeleri hakkında, "Anayasa'yı, tağyir, tebdil ve ilga" suçundan kamu davası açılmıştır. Bu arada hakkında dava açılanlardan, Türk tarihinin değerli araştırmacısı Prof. Dr. Mustafa Akdağ, sorgusu yapıldıktan bir süre sonra geçirdiği bir mide kanaması nedeniyle hayata gözlerini kapamıştır.

Dekan Şerafettin Turan ve arkadaşları aylarca Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yargılandılar. Yargılama sonunda gerek ihbar edilenin, gerek ihbarcı profesör ile aynı suçlamaları yönelten öğretim üyelerinin kişisel uyuşmazlıklar nedeniyle ifade verdikleri belirtilerek, tüm sanıkların aklanmalarına karar verilmiştir.

Dekan Şerafettin Turan, hakkındaki aklanma kararının Askeri Yargıtay'ca onanmasından sonra, gerek ihbarcı profesör, gerekse mahkemede suçlayıcı ifadeler veren sağcı öğretim üyeleri hakkında tazminat davası açmıştır. Ankara 10'uncu Asliye Hukuk Yargıcı Mesut Esatoğlu, 1975/435 esas ve 1978/33 sayılı kararıyla ihbarcı Prof. Cemal Arif Alagöz ile birlikte şu öğretim üyelerini elli bin lira tazminat ödemeye mahkum etmiştir:

Emin Bilgiç (Dr. Sadettin Bilgiç'in kardeşi), Yaşar Önen, Kenan Akyüz, İsmail Kaynak, Oluş Arık, Kazım Yaşar Kopraman, Bahattin Ögel, Baki Öğün, Hüseyin Seven.

Karar hakkında şimdilik hiç bir yorum yapmıyorum. Ancak bu kararı, Sıkıyönetim Mahkemesi önüne çıkacağı gün, ihbarcı arkadaşlarına kahrederek ölüp, musalla taşına çıkan değerli araştırmacı Prof. Mustafa Akdağ'ın anısına sunuyorum.

(Cumhuriyet, 23 Şubat 1978

SORUMSUZLUK ÖRNEĞİ

Şu işe bakın şimdi: CHP Milletvekilleri bütçe görüşmelerini izlemedikleri için Kültür Bakanlığı bütçesi AP'li milletvekillerinin oylarıyla reddediliyor. "Oturumu yöneten Millet Meclisi Başkanvekili şöyle oylama yaptırmıştır, böyle yaptırmıştır. Başkanvekili AP'lidir..." Bunlar ikinci derece önemli konulardır.

Niçin CHP milletvekilleri görüşmeleri "tam kadro" ile izlemiyorlar? Yasama görevi yapmaları için bu yoksul ulusun, neredeyse günlüklerine biner lira ödedikleri bu Sayın Milletvekilleri, bütçe görüşmelerini izlemezler de nerelerde dolaşırlar acaba?..

Bu hükümet nasıl kuruldu, hepsi biliyor. Ne emeklerle, ne acılarla, ne güçlüklerle kuruldu, hepsini, hepsini biliyorlar. Bütün bunlar bir anda unutulup gidiyor. Herkes yeniden dar siyasal hesaplara dönüyor. Kimin adamı nereye atandı, kim nereye getirildi?.. Söz konusu hep bunlar. Milletvekili sorumluluğu, ciddiyeti, görev anlayışı ne içindir? Kim içindir? Bunları düşünen yok hiç.

Milletvekilini oturumları izlemesi için kulağından tutup getirmek gibi bir yasal yetki söz konusu değil elbet. Grup Başkanvekillerinin, milletvekillerinin her birini evlerinden, yemek yedikleri restoranlardan, yanlarındaki il ve ilçe başkanlarıyla birlikte, kollarından tutup getirmek gibi bir yetkileri ve görevleri de yoktur.

CHP milletvekilleri, ne için ve kim için parlamentoda bulunuyorlar, bunun sorumluluğunu, bunun bilincini taa yüreklerinde duymalıdırlar. Yoksa gelen ağam giden paşam, çoğulcu demokrasi işliyor nasıl olsa... Böyle mi düşünelim hep birlikte?

Bu sorumluluk olmazsa, bu ciddiyet taşınmazsa, hepimiz birden işi oluruna bırakalım öyleyse: İp inceldiği yerden koparsa, niçin uğraşıyoruz? Bu kavga ne için? Bu kan, bu gözyaşı ne için?..

Ankara'ya delegeler dolup taşacak; bir teki, bu delegelere kalkıp, "şimdi bütçe oylaması var" demeyecek, diyemeyecek; her biri, "delege mihmandarı" gibi, önseçim hesaplarıyla bakanlık bakanlık, restoran restoran dolaşacaklar. Bunun adı ne?..

"Demokratik solculuk.."

Bir de "antipatik solculuk" var. O nasıl oluyor dersiniz? Evet CHP milletvekilleri, o nasıl oluyor Allah aşkına?..

Önümüzde bundan daha önemli sorunlar var. Bugün bakanlık bütçeleri, yarın bütçenin tümü üzerinde oylama olacak. Aynı sorumsuzluk sürüp giderse, ne olacaktır peki? Yarın, öbürgün, hükümet bu gibi "vurdumduymazlık" ve "adamsendecilik" yüzünden düşerse, bunun hesabını vermek kolay mı?

CHP bir toplumsal birikim sonunda MC hükümetini devirip, bugünkü hükümeti kurabildi. Bu birikimi oluşturanlar gözlerini Parlamento'ya çeviriyorlar. Ne diyelim! Biraz sorumluluk, biraz ciddiyet... İstenen, bekıenen yalnızca bunlar.

(Cumhuriyet, 24 Şubat 1978)

YURTLAR SORUNU

Yarın, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Kurulu toplanacak. Bu kurum düşük hükümetin kalelerinden biridir. Yüksek öğrenim gençliğine kredi vermek, yurtlar yaptırmak ve bunların işletilmesini sağlamak gibi görevleri bulunan bu kurum, yıllardır özellikle MHP eğilimli yönetim kurullarının elindedir.

İtiraf etmek gerekir ki, MHP, bu gibi kurumlarda son derece akıllı biçimde örgütlenmiştir. Yüksek öğrenim gençliği yurtlarda kalıyor. Yurt yönetimlerini ellerine geçirirlerse, gençliğin bir kesimi üzerine egemen olmaları kolaylaşacaktır. Tabii, onlar da böyle yaptılar. Kredi ve Yurtlar Kurumu'nu ellerinde tuttular.

Kurum, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın denetimi altındadır. Gençlik ve Spor Bakanlığı da yıllardır MHP'ye oldukça yakın AP'li Gençlik ve Spor Bakanları'nın ellerindedir. Yani, su başları tutulmuştur.

Gazetelerde sık sık okuyoruz:

- Site Yurdu'nda silah bulundu. Site Yurdu'nda işkence odaları var...

Yurtları kim yönetiyor? Yurt Müdürleri. Yurtların işletilmesi kime bağlı? Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü'ne. Bu

kurum kimin denetiminde? Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın denetiminde. Peki, bu yurtlar birer silah deposu yapılmışsa, bu-ralarda silahlı çeteler barınıyorsa, yok mu bu işin bir sorumlusu? Ceza Yasası'nda "görevi kötüye kullanma" diye bir suça rastlanmaz mı hiç? Bırakın ülkücü öğrencilerle eylem birliğini, bırakın bazı suç sanıklarını gizleme suçunu, en azından "görevi kötüye kullanma" söz konusu değil mi?..

Yurt Müdürleri'nin, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü'nün, yönetim kurulu üyelerinin bu işlerde bir damlacık suçları, görev savsaklamaları da mı yoktur Allah aşkına?!..

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, bu kuruma çeki-düzen vermek istiyor. Bakan bu amaçla bazı işlemlere başvuruyor. Kurumun Genel Müdürü'nü görevden aldıktan sonra, üç yönetim kurulu üyesinin üyelik niteliklerinin düştüğünü saptıyor.

Sen misin yapan?!.. Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü ile yönetim kurulu üyeleri bir çeşit direnişe geçiyorlar. Bakanlık işlemlerini tanımayacaklarını ilan ediyorlar.

Yarın toplanacak olan Genel Kurul'un önemi burada. Yurt yönetimleri Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın denetimine girecek mi, girmeyecek mi? Bu soruya bağlı olarak bir sorun da şurada: Yurt yönetimleri yeniden eski yöneticilerin eline geçerse ne olacak?

Yurtlar birer devlet malıdır. Bu kamu malları üzerinde bir siyasal partinin ya da bir siyasal görüşün egemenliği olamaz. Böyle bir egemenlik kurulursa, kurulmuşsa, yapılacak iş, bu egemenliği kırmaktır.

Bu yurtları kanlı birer karargah olmaktan çıkarmak, Hükümetin gençliğe karşı yerine getirmesi gereken ilk ödevlerinden biridir. Sonra da bu yöneticileri savcılığa teslim etmek, yine bu ödevlerin başlıcalarından biri olmalıdır.

(Cumhuriyet, 25 Şubat 1978)

MADEN KAVGASI

Devlet tarafından tonu 270 liraya satılan linyit kömürü, neden özel kesim tarafından yoksul halka tonu 1800 liradan

satılır? Bunun yanıtı çok açıktır. Linyit yataklarının yüzde yetmişi özel kesimin, yüzde otuzu ise kamu kesiminin elindedir. Kamu kesimi, linyit gereksinmesini karşılayamadığı için özel kesim linyit kömürünü tonu 1800 liraya satabilmektedir. Bu büyük bir sömürüdür ve bu sömürünün yükü, evlerinde sobayla ısınmak zorunda olan yoksul halkın omuzlarındadır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal, madenlerin devletleştirileceğini açıklarken, bu sömürünün kaynağına el atacağını da söylemiş bulunuyor. Bundan sonra artık seyreyleyin gürültüyü:

Madenleri devletleştirmek, komünistliktir. Önümüzdeki günlerde buna benzer demagojik saldırılarla karşılaşacağız. Bu tartışmalara hemen Anayasa'nın 130'uncu maddesinin penceresinden bakmak gerekiyor. Ne diyor Anayasa:

- Tabii servetler ve kaynakları, devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı devlete aittir. Arama ve işletmenin devletin özel teşebbüsle birleşmesi suretiyle veya doğrudan doğruya özel teşebbüs eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır.

Görülüyor ki, Anayasa'nın koyduğu temel kural, doğal kaynakların devlet eliyle işletilmesidir. İşletme hakkı öncelikle devlete bırakılmıştır. Anayasa'nın bu maddesine geçerlik kazandırmak, bugüne dek hiçbir hükümetin işine gelmemiştir. Çünkü maden sahipleri toplumumuzun etkin ve ayrıcalıklı bir odak noktasını oluşturmaktadırlar.

Türkiye, içinde yaşadığı, her gün evlerde, işyerlerinde sıkıntısı duyulan enerji bunalımından, "termik santrallar" kurarak kurtulacaktır. Bu termik santrallar da linyitle çalışacaklardır. İşletilmesi özel kesimin elinde olan linyit yataklarıyla enerji politikasını yürütmenin olanağı yoktur.

Düşük hükümet bu gibi köklü girişimlere yanaşmadığı için, örneğin Muğla-Yatağan Termik Santralleri için bütçeye bin lira, yanlış okumadınız, yalnızca bin Türk lirası ayırmakla yetinmişti. Ecevit Hükümeti'nin bu ödeneği, bin lira yerine, 250 milyon lira olarak saptaması, bugünkü hükümetle bir önceki arasında enerji politikasındaki anlayış farkını ortaya koymaktadır.

Evet, adamlar tüm linyit yataklarının yüzde yetmişini ellerinde tutuyorlar, buna karşılık üretimleri yüzde otuz üç dolay-

larındadır. Linyit yataklarının yüzde otuzuna sahip olan kamu kesiminin bu üretimdeki payı yüzde altmıştır. Bu rakamlar bile bu yatakların nasıl bir işletmecilik anlayışına terk edilmiş olduğunu kanıtlamaktadır.

Doğal kaynaklar devletindir, halkındır. Anayasa böyle diyor. Gelip geçen hükümetlerin, bu hakkı, birtakım ayrıcalıklı işadamlarına peşkeş çekmeye hakları yoktur. Bugüne değin sürdürülen bu düzen, Anayasa'ya aykırı bir "fiili durum" yansıtmaktadır. Madenlerin devletleştirilmesi ise, bu "fiili duruma" son verecek ve Anayasa'nın özüne ve sözüne uygun bir düzen getirecektir.

Tonu 270 liraya olan linyit kömürünü, yoksul halka tonu 1800 liradan satanlar, haberiniz olsun! Maden kavgası başlıyor...

(Cumhuriyet, 27 Şubat 1978)

KAVGA İÇTÜZÜĞÜ...

Bütçe görüşmeleri sırasında, Millet Meclisi'nde tekmeli, tokatlı kavgalara tanık olundu. Yüce Meclis'in çatısı altında sinirlerine pek hakim olamayan sayın üyeler, birbirleriyle önce küfürleşmekte, sonra da el ve ayak işaretleriyle başlamak üzere, "fiziki" çatışmalara girişmektedirler. Tabii ki, "milli irade" adına...

Çoğulcu demokrasilerde, parlamento içindeki her türlü eylem ve işlem belirli kurallara bağlanır. Parlamento çalışmaları, komisyon toplantıları, genel kurul görüşmeleri, İçtüzük hükümleri gereğince düzenlenir. Örneğin düşük Başbakanların karıştıkları yolsuzluk olayları nedeniyle yargılanmak üzere yüce divana gönderilmeleri, belirli kurallara bağlıdır.

Millet Meclisi'ndeki kavgalı oturumların da belirli İçtüzük hükümlerine bağlanmasında sayısız yarar vardır. Küfürleşmelerin, itişmelerin, dövüşmelerin İçtüzük hükümleriyle düzenlenmesi, hukuk devletine de uygun düşmektedir. Bütün partilerin işbirliği ile hazırlanacak bu İçtüzüğe "Parlamento üyelerinin birbirleriyle dövüşmelerine ilişkin içtüzük" adı verilebilir. Söz gelişi içtüzüğe şu gibi maddeler konulabilir:

- Milletvekili ve senatörlerin birbirlerine küfretme ve gerek gördükleri takdirde birbirlerine tekme, tokat ve yumruk atma hakları vardır. Bu hak, sınırlanamaz ve başkasına devredilemez. Partiler, demokrasimizin vazgeçilmez unsurlarıdır. İşbu nedenle kavgaların "gruplar adına" yapılması ve bir süreyle sınırlanması düşünülebilir. Yani şöyle:

Parti grupları, görüşmeler sırasında kavga çıkarmak hak ve yetkisine sahiptirler. Grup adına kavga edecek üyeler grup başkanvekillerince seçilir ve bu adlar kavgadan beş dakika önce başkanlık divanına verilir. Olağan günlerde kavga süresi beş dakika ile sınırlıdır. Bütçe oylaması, genel görüşme ve gensoru görüşmelerinde bu süre onar dakikadır. Kavga sırasında küfür etmek, tekme, yumruk ve tokat atmak serbesttir. Dileyen tabanca çekebilir. Kesici alet kullanılmaz. Bu eylemlerden dolayı dava açma yolu kapalıdır. Genel Kurul salonu dışında yol kesmek ve adam dövme yolları açıktır.

Gruplar adına yapılacak kavgadan sonra, hükümet adına da, kavga etmek isteyen Bakanlar Kurulu üyesi, kavga etmeye yetkisi olduğuna ilişkin "Başbakanlık tezkeresini" okuduktan sonra, muhalefet sıralarına doğru yürür ve "erkek olan teker teker gelsin" diyebilir. Gruplar adına yapılacak kavgalarda, "fırsat bu fırsattır" diye parti içi muhalefete saldırmak, hem ayıptır hem de yasaktır.

Kavgaların, "greko-romen" ve "serbest", "tekme-tokat", "yumruk ve ısırma" gibi yöntemleri dikkate alarak, her kavga türü için ayrıntılı içtüzük hükümleri getirilmesi çoğulcu demokrasimiz için hiç şüphesiz yararlı olacaktır.

- Grup yöneticilerinden izin almadan, bir parti grubu içine balıklama atlayıp, izinsiz yumruk atmak, bir sayın üyenin kulağını ve kolunu ısırmak ve kafa atmak yasaktır. Bu yasaklara uymayanlar, bu oturum içindeki kavgalara katılamazlar.

Bu kavgalar için bir "platform" yapılmalı ve bu platform kürsünün hemen yanı başına yerleştirilmeli ve üzerine irice harflerle şu sözler yazılmalıdır:

- Anarşiye karşıyız!

(Cumhuriyet, 1 Mart 1978)

EYLEM VE EYLEMSİZLİK

Son günlerde olayları şöyle art arda sıralayın. İstanbul'da İran Caddesi'ne patlayıcı madde konması, Danıştay binasının bombalanması, Millet Meclisi Başkanı'nın evine ateş açılması. Ve bunların ardından da, Adana'dan Ankara'ya gelirken makineli tüfeklerle yakalanan ülkücüler.

Bütün bunlar, anayasal düzenin "örgütlü ve silahlı bir saldırı" ile karşı karşıya kaldığını gösterir belirtilerdir. Bu örgütlü ve silahlı eylemi artık "karşıt görüşlü öğrenciler arasındaki ülkücü çatışma" gibisinden açıklamalarla geçiştirmenin olanağı kalmamıştır. Takke düşmüş, kel görünmüştür.

Adana'dan Ankara'ya gelirken yakalanan ülkücülerden biri, TRT Haber Merkezi'nde görevlidir. Bu silahlı ülkücü, TRT'nin Esenboğa Havaalanı'nda görevli muhabiridir. Bunun önemi şurada. Bu ülkücü, örneğin havaalanına karşılama ve ağırlama törenlerine gelen Başbakan Ecevit ile sık sık karşı karşıya, burun burunadır. Makinalı tüfeklerle yakalanan bir ülkücünün, ne gibi çılgınlıklara başvurabileceğini düşünürsek, içinde bulunduğumuz tehlikeyi bir ölçüde anlamış oluruz.

Yakalanan silahlı ülkücülerden biri de Ticaret Bakanlığı müdürlerindendir. Bakanlık içinde makineli tüfekle dolaşan bir müdür düşününüz. Ve bu örnekleri öteki bakanlıklar için de çoğaltınız. O zaman, "devlet işgal edilmiştir" yargısının ne kadar gerçekçi bir yaklaşım olduğunu anlarsınız.

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın deyişi ile "eylemli silahlı sağ" teker teker yakayı ele vermektedir. Bu makinalı tüfekler, ülkücülerin eline nereden geçmiştir? Geçenlerde yakalanan ve basına yansıyan haberlerden silah kaçakçısı olduğu anlaşılan emekli yüzbaşının dosyası, bu dosyalarla birleştirilince, eylemli silahlı sağın ana kuruluşları ile yan örgütleri, bir çorap söküğünün iplikleri gibi, bir bir ele geçecektir.

Çocuk oyuncağı değil bu. Düşük hükümetin kolu kanadı altında gelişen "eylemli silahlı sağ", bugün yasal devlet güçleriyle karşı karşıyadır. Ve devlet bu yasadışı örgütlerin hakkından gelecek güçtedir.

İşte bugünlerde, THKO, yok THKC, yok "Acilciler", yok TİKKO gibi yasadışı sol kuruluşlar eyleme geçerse, devletin

görevi, bu örgütleri de yakalayıp, yargı organlarına teslim etmektir.

Sosyalizm işçi sınıfı öğretisidir. Bu öğreti, ancak ve ancak işçi sınıfının siyasal örgütleriyle ete ve kemiğe bürünür. Bireysel terör yöntemleriyle, gizli örgütlerle, "fraksiyon bağnazlıklarıyla" sosyalizme hizmet edilmeyeceği gibi, bu yollarla "proletarya iktidarı" da kurulamaz.

Gizli örgütlerin cirit attığı bir ortamda şiddet şiddeti besler ve sonunda en çok şiddet silahlarına sahip olanlar son sözü söyler.

Dünya ve Türkiye "devrimci pratiğinde" bu gerçek birçok kez yaşanmış ve kanıtlanmıştır. Bunun içindir ki, "bugünlerde en ilerici eylem, eylemsizliktir" yargısını benimsemekte yarar vardır, diyoruz.

Bu ne demektir? Bu, devrimci gençliğin düzenleyeceği yasal toplantılarda, "provokasyon" dediğimiz açık ya da kapalı kışkırtmalardan kaçınmak demektir. Bu, THKO, THKC, TİKKO, Acilciler gibi, "eylemli silahlı sol" akımların, sosyalizme değil, Demirel'e, Türkeş'e hizmet olacağını anlatmak demektir.

"Eylemsizliğin en ilerici eylem sayılması", bu örgütler, bu kışkırtmalar ve bugünler içindir. Bundan "aman hükümeti eleştirmeyin" anlamı çıkmaz, çıkartılmaz. Çünkü, bu hükümeti ancak sol eleştirir, sosyalist partiler eleştirir. Ve çünkü sağ, muhalefet olamayacak kadar "siyasal sabıkası" kabarık bir ilkel birlikimin aritmetik toplamıdır.

(Cumhuriyet, 3 Mart 1978)

ÇEMBER DARALIRKEN

MHP Genel Başkanı Türkeş, bugünlerde oldukça tedirgin. Türkeş, hükümetten yakınıyor. "İşkence insanlık suçudur" diyor. Polisin, ülkücü gençlere işkence yaptığını ileri sürüyor.

Doğru. İşkence insanlık suçudur. Hep birlikte karşı çıkalım işkenceye. İşkenceyi kimler yapıyorsa, birer birer yakalayalım. Türkeş'e göre, polis son iki aydır işkence yapmaya başladı. Bir de tabii, kendilerinin tutuklandığı 1944 yılında...

Daha önceleri?..

Şu "1951 tevkifatları", şu "12 Mart işkenceleri", şu "kontrgerilla" öyküleri?.. Türkeş'e göre bunların hepsi yalan, hepsi komünistlerin uydurması. 1944 ve 1978... Cumhuriyet tarihimizde yalnızca, şu iki yıl işkence dönemidir. 1944 yılında en büyük ülkücü Türkeş işkence görmüştür, 1978 yılında da Türkeşçiler, yani bugünkü ülkücüler. Türkeş gerçekten çok tedirgin. Ülkücüler birer ikişer yakayı ele veriyor. Böylece partisini saran çember daralıyor. Dört ülkücü, makinalı tüfeklerle yakalanınca, Başbuğ hemen açıklama yapıyor:

Tutuklananlar MHP'li ise geçici veya sürekli olarak partiden ihraç edilirler.

İyi. Güzel. Bakın ne kadar da barışçı bir açıklama... Hukuk devletine yürekten bağlı olanlar için ne kadar iç açıcı bir tavır. Demek ki Türkeş, silahlı eylemlere kalkışanları partisinden "ihraç" edecek...

Bu "ihraç" işlemi ne zaman gerçekleşir, niçin gerçekleşir, şimdiden bilinmez. Öyleyse şimdilik bu "ihraç" işlemini bir yana bırakalım. Acaba silahlı eylemlere karıştıktan ve üstelik adam öldürdükten sonra MHP'ye "ithal" edilen ülkücüler yok mudur? Vardır.

Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30/9/1974 gün ve 1974/91 esas, 1974/486 esas sayılı kararıyla, Hacettepe Üniversitesi bahçesinde Dr. Necdet Güçlü'yü öldürdüğü saptanan Ali Güngör MHP üyesi miydi, değil miydi? Ali Güngör, Af Yasası'yla cezaevinden salıverildikten sonra MHP Gençlik Kolları Genel Başkanlığı'na getirilmiş miydi, getirilmemiş miydi?

Şimdi çember daralıyor. MHP artık hükümet partilerinden biri değil. Ülkücülerin devlet desteği bir ölçüde kesildi. Bunun için sapır sapır dökülüp, ele geçiyorlar. Yarın büsbütün yalnız kalacaklar. Eğer yakalananlar MHP üyesi olursa, Türkeş hemen açıklama yapacaktır:

- Bizden ise hemen atarız.

21 Mayıs ihtilal girişiminde, Albay Talat Aydemir ile uzun süre işbirliği yaptıktan sonra, Aydemir'i CHP Hükümeti'ne ihbar eden Türkeş değil midir? Ülkücülerin 21 Mayıs duruşma tutanaklarını okumalarını salık veririz. O zaman Başbuğlarını çok iyi tanıyacaklardır:

Bizden söylemesi. Ülkücüler sonu gelmez bir serüvenin içindedirler. Güçlü oldukları günlerde kendilerine arka çıkan, destek olanlar, şimdi sahnelerden birer ikişer çekilecekler.

12 Mart öncesi devrimci eylemlerin en ön sıralarında yer alan ve ihtilal örgütlerinin gizli toplantılarına katılan bir hukuk doçenti, o günlerde zoru görünce hemen çark edip, "ülkücü" olmuştur. Yine o günlerde, devrimci gençlere eylem planları veren bir eski ihtilalci, 12 Mart balyozuyla karşılaşınca, soluğu doğru sağcı partilerde almış, sonra da yabancı şirket temsilcilikleri kapmıştı.

"Kimdir o eski ihtilalci" diye merak eden ülkücüler, bu sorunun yanıtını Başbuğlarından alabilirler. Çünkü o ihtilalci, dünün o mangallarda kül bırakmayan devrimcisi, bugün Türkeş'in en yakın dostlarından biridir.

Ülkücüler bu örneklerden ders alırlar mı bilmem?..

(Cumhuriyet, 4 Mart 1978)

FATİH'İN AŞK GECESİ...

Kitabın adı: "Abide Şahsiyetler" Yazarı: Samiha Ayverdi. Kitap, 1976 yılında Milli Eğitim Basımevi'nde basılmış, Kültür Bakanlığı yayınlarından. Birinci MC Hükümeti'nin Kültür Bakanı Rıfkı Danışman, kitaba önsöz yazmış. Diyor ki:

Türk halkını, Türk gençliğini, Türk çocuklarını her türlü bozguncu cereyanlardan, çeşitli zararlı yayınların tesirinden kurtarmak ve korumak için...

Evet, Türk gençliğini zararlı yayınların etkisinden korumak ve kurtarmak için yayınlanan "Abide Şahsiyetler" adlı kitabın "Çadır Gecesi" adlı bölümüne kısaca göz atalım:

Fatih için, manevi seyrinin dönüm ve karar noktasını teşkil eden bir hadise vardır ki, fetihten bir müddet sonra Ak Şemsettin ile bir koca çadırda sabahlamasıdır. Belki de bu, padişahın yaşadığı tek aşk gecesidir.

Ak Şemsettin Fatih'in hocasıdır. Kitap, Fatih ile Ak Şemsettin arasında bir aşktan söz etmektedir. Bu ne tür bir aşktır? Bir ruhsal alışveriş midir, yoksa bir cinsel ilişki midir?

- Padişahın yaşadığı tek aşk gecesi...

Yazar, Ak Şemsettin ile Fatih'in bir gece çadırda sabahlamalarını böyle tanımlıyor. Yazar sonra Ak Şemsettin'in, Fatih'i bırakıp gitmek istediğini, ancak padişahın buna direndiğini yazıyor. Okuyalım:

- Şayet kalsaydı, vecd ve istigraka gönlünü hazır etmiş padişah, belki de yine yanıp yakılacak, nazlanacak, halvet ve uzlet arzularını tekrar edecekti...

Yazar, padişahın "vecd ve istigraka gönlünü hazır" ettiğini, yani Türkçe'siyle, dalıp kendinden geçtiğini anlattıktan sonra, şu açıklamalarda bulunuyor:

Halbuki kitle namına, onun dünya umurunun anaforu ortasında dimdik ayakta durması ve önünde çaylar, nehirler aktığı halde susuzluk çilesine düşmüş bir mahkum gibi teşnesi olduğu bir gönül hayatı ile mesafeli bir alışverişe tabi olması gerekiyordu...

Yani ne demek bunlar?

"Dünya umurunun anaforu", "aşk gecesi", "gönül hayatı", "gönül hayatı ile mesafeli alışveriş..." Nedir bunların anlamı? Yazar bu soruların gelip dayanacağı sorulara da belki şöyle yanıt getirmek istiyor:

- Fatih'le Ak Şemsettin arasındaki içli dışlı alışveriş, padişahın bütün gayret, ısrar ve temennilerine rağmen dünya planında uzun sürmedi.

- Padişah, yaralı bir arslan gibi mustarip ve mahzun olduğu bir gece, Ak Şemsettin'i çadırına çağırıyor. O da bu davete kayıtsız değil.

- İşte hem vuslat hem ayrılık gecesi olan bu kucaklaşma sahnesinden sonra, Fatih'le Ak Şemsettin beraberce çadıra giriyorlar.

- Bu dem öyle bir demdir ki, ne kitaba gelir ne kaleme. Ne mektepte okunur ne medresede...

- Büyük çileleri bizatihi hamil olan büyük aşklar, kendi hazin akıbetlerini yine kendileri tayin ederler.

- Fakat bu devrin büyük insanı, o devrin şartlarına ve manevi ikliminin icaplarına göre hazırlanmış olduğundan gelişme ve yetişme kabiliyeti de, şahsının ve muhitinin müsaade ve imkanlarına göre hazırlanmıştır. İşte Fatih'e de mukadderatı, ancak bir gecelik nesip ayırmıştır.

- Fatih, zamanı kendisinin olmayan, kendisini de zamanını da kitleye bağışlamış bulunan bir orta malı idi.

- Fatih'in tabloları okullardan indiriliyor... diye bas bas bağıranlar; MC Hükümeti'nin Kültür Bakanlığı'nca yayınlanan bu kitaba, bu satırlara ne diyorsunuz?..

Fatih ile hocası Ak Şemsettin arasındaki ilişkileri anlatan bu kitap "milli ve manevi değerleri" koruyan bir "milliyetçi eser" midir? Aşk geceleri, padişahın "teşne" olduğu "gönül hayatı", "dünya anaforu", bir "tasavvuf edebiyatı" mıdır, yoksa bir cinsel edebiyatın üstü kapalı anlatımları mı?..

Ne dersiniz?..

(Cumhuriyet, 6 Mart 1978)

NATO'DAN EMEKLİ...

NATO Başkomutanı Orgeneral Haig durup dururken Türkiye'ye neden geldi? Şöyle bir hal hatır sormaya, gönül almaya değil herhalde. Generalin bir dileği, bir isteği olmalı.

Başbakan Ecevit'in Yunanistan Başbakanı Karamanlis ile görüşmek üzere tam Montrö'ye hareket edeceği günlerde General Haig'in, "çat kapı" gelmesi ilginç olsa gerek.

Öyle bir dünyada yaşıyoruz ki, kimin eli kimin cebinde belli değil. Alalım Türk-Yunan dostluğunu. Biz Yunanistan ile dost muyuz, düşman mı? Resmi antlaşmalara göre dost sayılırız. Ya Sovyetler'le?..

Türkiye, Yunanistan ile birlikte NATO üyesidir. Yani alışılmış resmi dilde "dost ve müttefik" iki devlettir. Bu iki dost ve müttefik devlet, "kuzeyden gelecek bir saldırı" karşısında, NATO'nun Güneydoğu kanadını savunacaklardır.

Doğru mu bunlar? Doğru. Peki, "kuzeyden gelecek saldırı", kim tarafından yöneltilecektir? Varsayımlara göre Sovyet ordusu bize saldıracak, biz de "dostumuz ve müttefikimiz" Yunanistan ile birlikte Sovyetler'e karşı dövüşeceğiz. Öyle mi? Öyle.

Bunlar bir yana Türkiye, Sovyetler'le yoğun ticari ilişkiler içindedir. Seydişehir ve İskenderun'da Sovyet kredisiyle sanayi kuruluşları yürütülmektedir. Bunun içindir ki düşük Başbakan Demirel, Kosigin'in önünde:

Türk-Sovyet sınırı barış ve kardeşlik sınırı olacaktır... demişti.

Yani biz, askeri anlaşmalara göre Sovyetler'le düşman, ticari antlaşmalara göre aynı Sovyetler'le dostuz. Bu nasıl oluyor böyle?!.. Oluyor işte.

Ya, Yunanistan'la?.. Efendim, Yunanistan'la askeri anlaşmalara göre dost, fakat gerçekte düşmanız. Kıbrıs olayları nedeniyle neredeyse bir Türk-Yunan savaşı çıkmayacak mıydı?..

Görüyorsunuz, işler iyice karışıyor. Düşman olduğumuz devletlerden kredi alıyor, dost olduğumuz devletlerle savaşa sürükleniyoruz. Bu arada "Sam Amca" çıkıp bağırıyor:

- Size silah vermem...

Ne oluyor peki?.. Biz NATO üyesi değil miyiz?.. Evelallah öyleyiz. Biz "dost ve müttefik" Yunanistan ile birlikte NATO'nun Güneydoğu kanadını savunmayacak mıyız? Savunacağız. İyi ama, üzerimizde "ambargo" var. Ya Sovyetler bir gece ansızın saldırırsa?.. NATO Başkomutanı Orgeneral Haig, "Canım siz Sovyet saldırısına pek aldırmayın. Biz yıllardır sizi bu masallarla uyutuyorduk" demesin sakın?..

İyisi mi, şu Yunanistan'la birlikte, NATO ile ipleri iyice koparıp, "Emekli NATO Mensupları Örgütü" kursak, dünya barışına katkıda bulunmaz mıyız?..

(Cumhuriyet, 7 Mart 1978)

FİSKOBİRLİK

Düşük hükümet döneminde Ticaret Bakanlığı'na bağlı birliklerde neler olup bittiğini, geçenlerde AP İzmir Milletvekili Talat Asal'ın Demirel'e yazdığı mektuptan bütün ayrıntılarıyla öğrenmiştik. Asal, Tariş'in nasıl MHP karargahı yapıldığını, burada AP'li işçilerin bile işkenceli sorgulamalardan geçirildiğini bir bir anlatmıştı.

Bugün hep birlikte bir başka birliği dolaşacağız. Elimizde bir gizli rapor var. Rapor, Giresun MHP İl Başkanlığı tarafından düşük hükümetin Başbakan Yardımcısı ve MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş ile Ticaret Bakanı Dr. Agah Oktay Güner'e yollanmış.

Raporun kaleme alındığı tarih 5 Ağustos 1977'dir. Rapor "Fiskobirlik" hakkında MHP Giresun örgütünün ihbar, görüş ve dileklerini kapsıyor. Birliğin Genel Müdürü, AP eski milletvekillerinden Zülfü Pehlivanlı'nın oğlu Mümtaz Pehlivanlı'dır. Şimdi rapordan bir parça okuyalım:

- Genel Müdür Mümtaz Pehlivanlı, babası solcular tarafından linç edilen, 32 yaşında, Keskin'in Azgın yaylası suyunu içip toprağına basan, zamanın Ülkü-Tek Başkanı Sabri Öge Bey'den "uygun bir elektrik mühendisi" isteyen bu insandan...

Mümtaz Pehlivanlı hakkındaki MHP görüşü şöyle başlıyor, sonra da şu yargılara yer veriliyor:

- Bilhassa personel politikası, tamamen başarısızlık, cehalet, gafillikle doludur. Başında bulunduğu müessesede çalışanların % 99'u babasını katledenlerle aynı anlayıştadır. Bunun adı, tahammül etmek mi? Korkaklık mı? Becerisizlik mi?

MHP Giresun İl Örgütü raporunda bunlar sıralandıktan sonra şu açıklama yapılıyor:

Birbirini tamamlayan iki ihtimal vardır: Fındık ihracında Bakan Halil Başol, Çetin Beyazıtoğlu ile Spiess firması arasındaki bir yolsuzluğa karışmış olmak ve babasının akıbetinden korkmak...

Mümtaz Pehlivanlı'nın babası AP Ankara eski milletvekillerinden Zülfü Pehlivanlı, 11 Ekim 1975 günü Ankara'da Tandoğan alanında düzenlenen açık hava toplantısından sonra kimliği belirlenemeyen kişilerce başına sert bir cisim vurularak, yaralanmış, sonradan kaldırıldığı hastanede ölmüştü. MHP Giresun örgütü bu olaya değinerek:

Babasının akıbetinden korkuyor... diyor. Mümtaz Pehlivanlı eğer babasının "akıbetinden" korkmuyorsa, ortada bir olasılık daha varmış. Fındık ihracında Ticaret eski bakanlarından AP'li Halil Başol'un bir yolsuzluğu varmış, bu yolsuzluğa Pehlivanlı da karışmış olabilirmiş, işte bu nedenle fazla etkinlik göstermiyormuş.

Bunları biz söylemiyoruz. Bunları MHP Giresun İl örgütünün Türkeş'e ve Dr. Güner'e gönderdiği gizli rapordan alıyoruz.

Pehlivanlı hakkındaki MHP raporunu aktarmaya devam edelim:

- İçkinin musibetlerin başı olduğu hepimizce bilinmektedir. Türk devletini, içmeden uyuyabilen insanlar idare edecekse, Mümtaz Pehlivanlı gibi zayıf karakterli, aslından kopmuş sosyete çocuklarının, kokteyl maskotlarının, Türk milliyetçilerinin kanlarıyla açılan yollara ot tıkamasına izin verilmemelidir...

MHP'nin bu raporundan sonra Genel Müdür Mümtaz Pehlivanlı, MHP'li Ticaret Bakanı Dr. Agâh Oktay Güner tarafından görevinden alınır. Pehlivanlı Danıştay'a başvurur. Danıştay, bakanlık işlemi hakkında yürütmeyi durdurma kararı verir. Fakat Dr. Güner bu kararı dinlemez, hasır altı eder.

İşte görüyorsunuz: MHP, hükümet ortağı AP'yi nasıl görüyor, nasıl gösteriyor. Tariş de böyledir, Fiskobirlik de böyledir, Çukobirlik de böyledir, Ticaret Bakanlığı'na bağlı bütün tarım satış birliklerinde de böyledir. MHP, AP'yi dilim dilim yemiş bitirmiştir.

Demirel bunları bilmez mi? Bilir. Bilir ama bir kez Kırat, kurdun ayak izine kapılmıştır. Kendisi ayakta kalsın da ne olursa olsun... Bunların hepsine razıdır. Yeter ki, Demirel ailesinin saltanatına kimse dokunmasın!..

(Cumhuriyet, 8 Mart 1978)

A.A. KİMİNDİR?

Anadolu Ajansı'nı "tarafsız" bir kuruluş niteliğine sokma çalışmaları gerek muhalefet partilerinde gerekse sağ basında tepkiyle karşılandı.

Bu konu konuşulurken öncelikle bazı gerçeklerin bilinmesinde yarar vardır:

Anadolu Ajansı 1.3.1920 tarihinde kurulmuştur. Ajans'ın hukuksal yapısı anonim şirket niteliğindedir. 1956 yılında yeni ticaret yasası yürürlüğe girince Ajans'ın hukuksal varlığının da son bulması gerekiyordu. Çünkü yasa, anonim şirketler hakkında düzenleyici yeni ilkeler getirmekteydi.

1960 yılında çıkarılan 7 sayılı yasa ile Ajans'ın hukuksal varlığının son bulması önlenmiş, ancak o günden bugüne Ajans'ın hukuksal yapısı yeni Ticaret Yasası'na uydurulamamıştır. Ortak-

larının kimler olduğu, pay senetlerinin kimden kime geçtiği bile belli olmadan işletilen Ajans, özellikle son on sekiz yıldır "Adalet Partisi Ajansı" olarak çalışıp durmuştur.

İki bin payın 955'ine sahip bulunan Maliye Bakanlığı, genel kurulda yalnızca 10 oy sahibidir. Ajans'ın Yönetim Kurulu'nda ise şu üyeler yer almaktadır: Mithat Perin (Demokrat Parti eski milletvekili), Samet Ağaoğlu (Demokrat Parti eski milletvekili), Hazım Dağlı (AP eski milletvekili), Fatma Aliye Dülger (Demokrat Parti eski milletvekili Bahadır Dülger'in eşi) ve Aslan Ataman.

Şimdi buraya bir nokta koyarak sorunun can alıcı noktasına değinelim:

Anadolu Ajansı Türk Anonim Şirketi'nin "ana nizamnamesi" madde 11'de yer alan hükme göre, yönetim kurulu üyelerinin ellişer pay senedine sahip olmaları, ayrıca bu pay senetlerini şirkete vermiş olmaları gerekmektedir Eğer yönetim kurulu üyeleri bu paylara sahip değillerse, Ajans'ın yönetimi hukukça sakatlanmaktadır

1966 yılında kurulan birinci Demirel Hükümeti'nin Maliye Bakanı İhsan Gürsan, bu gerekçeye dayanarak, Ajans'ın o günkü yöneticilerinin istifalarını istemiş, bu isteği benimsenmeyince, yönetim kurulunun hukuksal niteliklerini kaybetmeleri için yasal yollara baş vurulmuştur.

Yani Anadolu Ajans'ına "hükümet müdahalesi" ilk kez Demirel hükümetleriyle başlamıştır. Önce bu noktanın altını çizmek gerekiyor.

Birinci Demirel Hükümeti'nin yasal yollara başvurması üzerine düşen yönetim kurulu yerine, Ajans'ı geçici bir dönem yönetmek için, Ankara Ticaret Mahkemesi'nce "kayyum heyeti" seçilmiştir.

Ajans'ın belirli süre, Ticaret Yasası hükümlerine göre "kayyum heyeti" ile yönetilmesi ilk kez Demirel hükümetince başvurulmuş bir yoldur Bunun da altını ayrıca çizmek gerekir

Konunun daha da ilginç yanına geliyorum. Anadolu Ajansı muhasebe eski müdürü Bahattin Erener, 6.6.1975 günü Maliye Bakanlığı'na başvurarak, ajans ile ilgili olarak gerekli denetimlerin yapılmasını ister. Maliye Bakanlığı, Teftiş Kurulu üyelerinden M. Raşit Alpay'ı bu işte görevlendirir. Alpay'ın 2.8.1977

gün ve 1 sayılı raporunda, yönetim kurulu üyeleri içinde, şirket "ana nizamnamesinde" yazılı olduğu üzere pay sahibi bulunmayanlar olduğu, bu nedenle yönetim kurulu kararlarının geçersiz sayılması gerektiği sonucuna varılır.

Rapor, Maliye Bakanı Cihat Bilgehan'a sunulur. Hazine Genel Müdürlüğü ve MİİT Genel Sekreterliği'nin Bakan'a yazdığı 52340-7-273 sayılı yazıda şu öneriler yer alır:

"...1- Ajans'ın devlet dışındaki ortaklarının çaba ve kamuoyu oluşturma gayretlerine karşı çıkılarak, hazine paylarının iktisadi devlet teşekküllerine aktarılması.

2- Ajans'ın yeni Ticaret Yasası'na göre yönetilmesini engelleyen 7 sayılı yasanın değiştirilmesi.

3- Haber satın alma adı altında Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'na yapılan ödemenin durdurulması...

Hazine Genel Müdürlüğü ve MİİT Sekreterliği'nin bu önerileri, Maliye Bakanı Cihat Bilgehan tarafından 9.8.1977 günü uygun görülerek imzalanır. Bu arada ikinci MC düşer, yerine Ecevit Hükümeti kurulur. Ecevit Hükümeti'nin Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun Anadolu Ajansı'nı "tarafsız" bir devlet ajansı yapmak için kolları sıvayınca, hemen gürültüye başlamışlardı:

- Vay Atatürk'ün kurduğu Ajans...

Ajans'ın bugünkü yapısını değiştirmek isteyenler de kendileri. İşte belgeleri, gördünüz. Bu konuda tartışmaya girecekleri pişman edecek belgeler elimizdedir. Evet şimdilik bu kadar.

(Cumhuriyet, 9 Mart 1978)

SAKINCA GÖRMEK

Cumhurbaşkanımız Korutürk'ün, TRT Genel Müdürlüğü konusunda takındıkları tavır, açıkça ifade edelim ki, üzücü olmuştur. TRT Genel Müdürlüğü sorunu, "İsmail Cem sorunu" değildir. Olayların akışı, İsmail Cem'i çoktan aşmış ve bu konu bir hukuk devleti sorunu olarak belirmiştir. Bu nedenle konu üzerinde derinlemesine durmak zorundayız.

Bilindiği gibi Cem, birinci MC Hükümeti'nin bir kararnamesiyle görevinden alınmış, kararnamede Cem'in "milli güven-

liği bozucu" eylemlerinden ötürü görevinden alındığı ileri sürülmüştür.

Bunun üzerine Cem, avukatları aracılığı ile Danıştay'a başvurmuş ve Danıştay, söz konusu kararname hakkında iki kez iptal kararı vermiştir. Bu iptal kararları şu anlama gelmektedir:

- Hükümetin ileri sürdüğü milli güvenliği bozucu eylem gerekçesi geçersizdir.

Yani Türkçe'siyle, yalandır.

Başbakan Ecevit, hükümeti kurar kurmaz TRT konusuna bir çözüm yolu bulmak istemiş ve Cem'in "UNESCO nezdinde" büyükelçi olarak atanmasını önermiştir. Bu öneri Cumhurbaşkanı'nca benimsenmeyince, Başbakan Ecevit, Cem ile ilgili Danıştay kararının uygulanacağını açıklamıştır.

Bu açıklamadan sonra Cumhurbaşkanı Korutürk'ün, Cem'in TRT Genel Müdürlüğü'ne getirilmesinde de "sakınca gördüğü" dünkü gazetelerde yayımlanmıştır. İsmail Cem'in TRT Genel Müdürlüğü'nden ayrıldıktan sonra günlük siyasal yazılar yazdığı, bu nedenle "tarafsızlığını yitirdiği", ileri sürülen gerekçeler arasındadır. Cem, 1974 yılında Ecevit hükümetince TRT Genel Müdürlüğü'ne getirilmeden önce de bir günlük gazetede yazılar yazmaktaydı. O tarihte, günlük yazılar yazan bir gazetecinin TRT Genel Müdürlüğü'ne getirilmesinde sakınca görmeyip, bu sakıncayı bugün geçerli saymak, tutarlı bir davranış sayılamaz.

Cem'in TRT Genel Müdürlüğü'ne getirilmesini engelleyici siyasal endişeler, hukuk alanında dayanağını bulamazsa, o zaman bu gerekçeleri, hukuk ilkelerinin yerine koymaya pek olanak yoktur.

Anımsayacaksınız; düşük hükümet, Orgeneral İrfan Özaydınlı'nın Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na getirilmesinde sakınca görmüş, bu nedenle Silahlı Kuvvetler'in hiyerarşisi altüst edilmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız bilmem o günlerde bu tutumu nasıl karşılamışlardı?..

Aynı alanda bir örnek daha verelim. Ecevit hükümetince önceki gün Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na atanan Orgeneral Nurettin Ersin, Ecevit'in yasadışı uygulamalarından yakındığı 12 Mart döneminin MİT Müsteşarı'dır. Üstelik, Karataş TRT'sini TRT Seçim Kurulu'na şikayet eden CHP başvurusu, o zaman-

lar Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri olan Orgeneral Ersin'in oyuyla reddedilmişti. Ecevit Hükümeti, bu gibi olaylardan doğacak siyasal endişeleri bir yana bırakmış, Silahlı Kuvvetler'in geleneklerini ve hiyerarşisini göz önüne alarak Ersin'i Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na atamıştır.

Demirel Hükümeti'nin Orgeneral İrfan Özaydınlı'ya uyguladığı işlemin bir benzeri, Ecevit Hükümeti eliyle Orgeneral Ersin'e uygulansaydı, bilmem Sayın Cumhurbaşkanımız bundan ızdırap duymazlar mıydı?

Hukuk devleti ya vardır ya yoktur. Siyasal endişeler, mahkeme kapıları önünde son bulur. Eğer hukuk devletinde yaşıyorsak, kamu kesiminde görev alacaklar için "sakıncalılar- sakıncasızlar" ayrımını kaldırmak zorundayız.

Danıştay kararlarına rağmen, bir Nevzat Yaçıntaş'ın, bir Şaban Karataş'ın kararnamelerini imzalayıp, Cem'in atanmasında "sakınca" görmek, sanırız, savunulması pek kolay olmayan bir tutumdur.

(Cumhuriyet, 11 Mart 1978)

SAHİBİNİN SESİNDEN...

Anadolu Ajansı bir Anonim Şirket'tir. Ajans, "Esas Nizamnamesi" gereğince yönetilir. Esas nizamnamenin 2. maddesi, şirket yönetim kurulu üyelerinin ellişer "hisse senedi" sahibi olmalarını öngörür. Ajans'ın yönetim kurullarına seçilenler bu nitelikleri taşıyorlar mı, taşımıyorlar mı? Anadolu Ajansı konusu açılınca, çözüme bağlanması gereken ilk konu budur.

Anadolu Ajansı Genel Müdürü Atilla Onuk, geçen hafta bu köşede yayınlanan "A.A. Kimindir?" başlıklı yazıyı yanıtlarken, şunları söylüyor:

- Bugünkü Yönetim Kurulu üyelerimizin dördü Esas Nizamname'nin 2. maddesi hükmüne göre, elli bir hisse sahibidir ve bu hisseler şirket kasasında depo edilmiştir...

Onuk, 9.5.1976 gün ve 349 sayı ile konu hakkında Maliye Müfettişi Raşit Alpay'a bilgi verirken de şunları yazıyordu:

1965-76 tarihleri arasında görev yapan yönetim kurulu üyelerinin hiçbiri elli adet hisse senedini şirkete teslim etmemişlerdir...

Yani Onuk diyor ki, "1965-76 arasında görev yapan yönetim kurulu, şirket Ana Nizamnamesi'nde belirtilen koşulları taşımamaktadır." Bunun doğal sonucu, bu süre içinde Ajans'ın aldığı bütün kararların hukukça geçersiz sayılmasıdır. Bu Onuk'un açık itirafıdır.

Şirket yönetim kurulu üyelerinin dördü, hangi tarihte hisse senedi sahibi olmuşlardır? Onuk'un imzasını taşıyan yazıda, yönetim kurulu üyeleri 1978 yılına kadar "hisse senedi" sahibi değillerdir.

Maliye Bakanlığı Müfettişi Oğuz Aydemir'in 3.2.1978 gün ve 6/3 sayılı yazısında aynen şu satırlara yer verilmektedir:

- Hissedarlar arasında Mithat Perin, Abbas Parmaksızoğlu ve Hazım Dağlı'nın adları geçmemektedir. Böylece bu kişiler şirketin hissedarı değildir ve idare meclisi üyesi olma niteliğini taşımamaktadır...

Maliye Müfettişi'nin 13 Şubat 1978 tarihli raporundan sonra, yönetim kurulu üyelerine pay dağıtılmışsa, bu devir işlemi, yönetim kurullarının bundan önceki işlemlerine geçerlik kazandırmaz. Kazandırmayacağı gibi, "muvazaa" şüpheleri de uyandırır.

Onuk, açıklamasında şirketin ortaklarının belli olduğunu söylüyor. Dilerseniz, bu konuyu yine Onuk'un kendi sözleriyle yanıtlayalım. Onuk Maliye Müfettişi Raşit Alpay'a yazdığı yazıda bu konuyu şöyle açıklığa kavuşturuyor:

- Ajans'ın bugünkü ortaklarının tespitine şimdiye kadar gerek duyulmamış, bu sebeple herhangi bir çalışma yapılmamıştır...

Hani şirket ortakları ve payları belliydi? 1976 yılında Onuk, "ortaklar belli değil" diyor. 1978 yılında ortaklar belli olduysa, bu ortakların mirasçıları ve hisse senetlerinin kimlere dağıldığı saptanmış mıdır?

Onuk, bu arada hukukçuluğa da merak salmış. Salsın. Demirel'e, uluslararası toplantılarda ABD devlet başkanlarının masalarını yumruklatan hayal gücü, kim bilir hukuk kurallarını nasıl yorumlar, ne gibi kelime oyunlarına başvurur?

Ajans, 1920 yılında kurulmuştur. O tarihten bu yana, iki Ticaret Yasası yürürlüğe konmuştur. Bugün yürürlükte olan Ticaret Yasası, 1956 tarihlidir. 1956 tarihli bu yasa, 1 Ocak

1957 gününde yürürlüğe girmiştir. Bu Yasa'dan sonra çıkarılan 6763 sayılı yasayla da, Ticaret Yasası'nın yürürlük ve uygulama biçimiyle ilgili konular düzenlenmiştir. Bu yasanın 20. maddesinde de, "Esas Mukavelelerini" yeni Ticaret Yasası'na göre düzenlemeyenlerin "münfesih" sayılacakları açıkça belirtilmiştir.

Eğer 1960 yılında 7 sayılı yasa çıkarılmamış olsaydı, Anadolu Ajansı, yasanın anılan hükmü gereğince "münfesih" sayılacaktı. Evet bu 7 sayılı yasa olmasaydı, Anadolu Ajansı'nın hukuksal varlığı çoktan ortadan kalkmış olacaktı. Yani feshedilecekti. İşte şu 20. madde gereğince...

Onuk, Maliye Bakanlığı Müfettişi'ne gönderdiği yazıda bunları anlatıyor ve açıkça şunları yazıyor:

- Milli Birlik Komitesi, Ajans'ı münfesih olma durumundan kurtarmak için 7 sayılı yasayı kabul etmiştir.

Onuk, her nedense açıklamasında düşük hükümetin Ajans'ın bugünkü yönetimi değiştirmek için yaptığı girişimleri yanıtsız bırakıyor. Maliye eski Bakanı Cihat Bilgehan'ın olurunu taşıyan 9.9.1977 gün ve 52340-7/273 sayılı yazısında neler isteniyor, neler öngörülüyordu?

"Asıl ve esastan yoksun bulunan" belgeler hangileridir?.. Maliye Müfettişi Raşit Alpay'ın 2.8.1977 gün ve 1 sayılı raporu mu? Yoksa, Maliye Müfettişi Oğuz Aydemir'in 13.2.1978 gün ve 5/3 sayılı raporu mu? El değiştiren hisse senetleri mi? Bir bir saptanan ortaklar ve mirasçıları mı? Hangisi, hangisi?..

(Cumhuriyet, 13 Mart 1978

ABD GÖLGESİ

Montrö zirvesinde ortaya çıkan en önemli olay, Ecevit'in, ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'in silah ambargosuna ilişkin sözlerini yanıtlarken takındığı bilinçli tavırdır. Vance'in silah ambargosunun kalkmasını Kıbrıs konusunda Türkiye'nin vereceği ödünlere bağlayan sözleri, Başbakan Ecevit tarafından seri biçimde yanıtlanmış ve Türkiye'nin ABD ile ilişkilerini yeni baştan gözden geçireceği açıklanmıştır.

Ecevit'in Türk-Yunan ilişkileri konusunda "ABD gölge etmesin başka ihsan istemem" demesi, Türkiye'nin NATO ve

ABD ilişkilerini bundan sonra bambaşka bir gözle değerlendireceğini ortaya koymuştur.

Ecevit'in bu sözleri, ister istemez İsmet İnönü'nün 1964 Kıbrıs bunalımı günlerinde, "Yeni bir dünya kurulur orada yerimizi alırız" sözlerini anımsatmıştır. ABD'nin o zamanki Devlet Başkanı Johnson, Kıbrıs'taki Türkler'in can güvenliklerinin korunması için Türkiye'nin "müdahale hakkını" kullanmak istemesi üzerine, İnönü'ye bir mektup göndererek şunları söylemişti:

ABD'nin verdiği silahları NATO amaçları dışında kullanamazsınız...

1974 Kıbrıs Barış Harekatı'ndan sonra başlatılan silah ambargosunun temelinde bu sözler yatmaktadır. Dilerseniz, o günlerin siyasal gelişmelerine çok kısaca göz atalım.

O günlerde Türkiye'de İsmet İnönü Hükümeti görev başındadır. Yunanistan'da ise Merkez Birliği Partisi iktidardadır. ABD Devlet Başkanı Johnson, Kıbrıs bunalımının çözümü için "Acheson planı"nı öngörür. Acheson planına bağlanan öneriler, gerek Türkiye, gerekse Yunanistan tarafından reddedilir.

Acheson planı nedeniyle ABD-Yunanistan ilişkileri bozulunca, Yunanistan Başbakanı Papandreu, Sovyetler Birliği'ni ziyaret etmek ister. Bu sırada Yunan iç politikasındaki karışıklık doruk noktasına varır. ABD güdümündeki Yunan Silahlı Kuvvetleri ile Kral, Papandreu'ya cephe alırlar. Papandreu'nun Merkez Birliği Partisi de karışır. 49 milletvekili Papandreu'nun partisinden ayrılarak, Merkez Birliği Hükümeti'ni düşürürler.

Sonra olaylar zincirleme gelişir. Ve 21 Nisan 1967 günü CIA damgalı bir askeri ihtilal, siyasal gelişmelere bir nokta koyar. Askeri ihtilal lideri -şimdi cezaevindedir- Albay Papadopulos'un CIA bordrolarından para aldığı sonradan ABD Kongresi'nde açıklanır.

Türkiye'ye gelince...

İsmet İnönü'nün, "Yeni bir dünya kurulur, orada yerimizi alırız" sözü üzerine, Türk Genelkurmay'ı ABD ile ikili antlaşmaları yeniden ele alan girişimlerde bulunur. Aynı günlerde Başbakan İsmet İnönü Kıbrıs sorununa çözüm bulmak için yurt dışındadır. 13 Şubat 1965 günü, siyaset sahnesine birdenbire fırlayan Süleyman Demirel'in öncülük ettiği bir "parlamento

darbesi" sonunda İnönü Hükümeti düşürülür. 13 Şubat 1965 tarihli Newyork Times, Demirel'i şu sözcüklerle tanımlar:

İnönü Hükümeti'nin düşürülmesine karar verilmiştir. Demirel, Türkiye'nin siyaset ufkunda yeni bir yıldızdır...

Aynı günlerde, bir CIA görevlisi olan General Porter'in Türkiye'ye geldiği ve bazı önemli temaslar yaptığı basında yazılır, çizilir. Yine o günlerde Senatör Haydar Tunçkanat, ele geçen bir CIA raporunu açıklar. Raporda adı geçen ABD Elçiliği'nde görevli Albay Dickson, raporun açıklanmasından sonra hemen Türkiye'yi terk eder. Olaylar bununla da bitmez Ele geçen, ABD Genelkurmay İstihbarat Başkan Yardımcısı adına James E. Lazenby'nin imzaladığı 22 Kasım 1965 tarihli gizli emirde, ikili antlaşmalarla Amerikan üsleri konularında çalışmalar yapan Türk Genelkurmay yetkililerinin saptanması istenir.

Özetle, Türkiye'de İsmet İnönü, Yunanistan'da Papandreu hükümetleri düşürülmüş, yerlerine ABD politikasına karşı çıkmayacak türde hükümetler getirilmişti. Bu gelişmeler Yunanistan'da 1967 Nisan darbesiyle noktalanmış, Türkiye'de ise olaylar 12 Mart muhtırasına kadar gelişmiştir.

Papaz her zaman pilav yemez. Tarih, her zaman aynı koşullar ve sonuçlarla "tekerrür" etmez. Fakat Türkiye'nin ABD ve NATO ilişkilerini gözden geçireceği şu günlerde, "ulusal bilinci" ayakta tutmakta ve olanca gücümüzle Ecevit hükümetini desteklemekte sayısız yarar vardır.

(Cumhuriyet, 14 Mart 1978)

ÜLKÜCÜYE NOTLAR

"Milliyetçi misin, değil misin?.." "Devrimci misin, Ülkücü müsün?.," Okul kitaplarında, fabrika köşelerinde sorguya çekilen insanlara bu sorular soruluyor.

- Milliyetçi misin, değil misin?..

Nedir milliyetçiliğin ölçüsü? Onlara sorarsanız, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in başbuğluğunu tanımak.

Her kim ki, Türkeş'e karşıdır, o "milliyetçi" sayılmaz. AP İzmir Milletvekili Talat Asal'ın düşük başbakan Demirel'e yaz-

dığı o "dramatik" mektuptan öğreniyoruz ki, örneğin Tariş işyerlerinde bu ölçüt geçerlidir.

Türkeşçi misin, değil misin?

Çağımızda yurtseverliğin, ulusçuluğun temel ölçütü, "antiemperyalist" olmaktır. Antiemperyalist olmak, yurt topraklarını, yurdunu, halkını yabancıların askeri, siyasal ve ekonomik sömürüsüne karşı korumak demektir.

Bu gibi konular kuru laf kalabalığı ile geçiştirilemez. Örneğin yeraltı zenginliklerimiz kimlerin elindedir. Örneğin boraks madenini kimler işletmektedir? Petrol yataklarımız kimlerin ipoteği altındadır? Madenlerin bir kısmı yabancı şirketlerin elindeyse, petrol yatakları uluslararası şirketlerin ipoteğindeyse, "milliyetçi" nasıl tavır takınmalıdır?

Elbette bu madenlerin ve petrollerin "millileştirilmesini" yani bu kaynakların ulusun öz malı olmasını istemek, milliyetçiliktir. Tersi, uyduruktur, sömürücü maşalığıdır, yabancı uşaklığıdır!..

Üç-dört yıl önce, milliyetçi, toplumcu "ve de Türkeşçi" bir yayın organında başyazılar yazan bir üniversite doçentinin şu satırlarını okumuştum:

Nasıl İngiliz elçiliğine giremezseniz, Ataş'a da giremezsiniz.

1974 Kıbrıs bunalımında uçaklarımıza yakıt bulma zorluğu ile karşı karşıya kalınınca, yabancı şirketlerin elinde olan Ataş Rafinerisi'nin millileştirilmesi söz konusu olmuştu. Ecevit Hükümeti, tam savaş anında tüketimi düşüren Ataş Rafinerisi'nin "tam kapasite" ile çalışması için önlemlere başvururken, adlarının başından "milliyetçi" etiketini eksik etmeyenler de yabancı şirketleri işte böyle savunuyorlardı.

Ya haşhaş yasağı?..

12 Mart muhtırasıyla Başbakanlık koltuğuna oturtulan Nihat Erim'in ilk işi, Türkiye'de haşhaş ekiminin yasaklanmasını isteyen Nixon yönetimine hemen "evet efendim, baş üstüne efendim" diyerek selam çakmak olmamış mıydı?..

1974 yılında görev başına gelen Ecevit Hükümeti, haşhaş yasağını kaldırıp, "Topraklarımızda neyin ekilip, neyin ekilmeyeceğine biz karar veririz" deyince, şu milliyetçi başbuğ, kalkıp, bu karara karşı çıkmamış mıydı? Hani nerede milliyetçilik?..

Milliyetçilik adına şu dört-beş yıl içinde sokaklarda yüzlerce gencin kanı akıtıldı. Bakınız, Bay Türkeş ABD politikasına karşı çıkan Ecevit'i suçlamak için nasıl elinden geleni yapıyor. Bu mu milliyetçilik?..

Hey ülkücüler, bay komandolar, titreyip de kendinize dönün! Ve başbuğunuzun milliyetçiliğini görün...

(Cumhuriyet, 15 Mart 1978)

LOCKHEED'İN YEMEĞİ

ABD deyince silah ambargosu, silah ambargosu deyince F-104 uçakları, F-104 uçakları deyince Lockheed, Lockheed deyince rüşvet, rüşvet deyince yolsuzluk, yolsuzluk deyince soruşturma, soruşturma deyince Altay şirketi, Altay şirketi deyince Nezih Dural, Nezih Dural deyince Genelkurmay Askeri Savcılığı'ndaki soruşturma akla gelir. Sonra? Sonrasını kimse bilmez.

Lockheed uçak yapım şirketinin bütün dünyada rüşvet dağıttığı belli mi? Belli. Açıklanan belgelerden Türkiye'de de rüşvet dağıtıldığı mı? Anlaşılıyor. Genelkurmay Askeri Savcılığı ile Ankara Cumhuriyet Savcılığı ayrı ayrı yürüttükleri soruşturmalardan sonuç almışlar mıydı?

Basına yansıyan haberlerden, Genelkurmay Askeri Savcılığı'nın yürüttüğü soruşturma sonunda, kovuşturmaya yer olmadığı kararı verdiğini, ancak bu kararın Milli Savunma eski Bakanlarından Ferit Melen tarafından geri çevrilerek, soruşturmanın sürdürülmesinin istendiği öğrenilmişti. Melen soruşturmanın sürdürülmesini isterken, şu olaya da kısaca değiniyordu:

- Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından Ankara Marmara Oteli'nde ve Eskişehir Orduevi'nde verilen ve hesabı Altay firmasına ödettirilen ziyafetlerin mana ve mahiyeti kesinlikle tespit edilememiştir...

Bu ne demektir? Altay şirketi, Lockheed Şirketi'nin Türkiye temsilcisi, yaygın adıyla komisyoncusudur. Bir yabancı şirket komisyoncusunun, uçak alımı gibi milyonların döndüğü bir olayda büyük otellerde, orduevlerinde ziyafet paraları ödemesi

ne anlama gelmektedir? Altay şirketi temsilcisi Nezih Dural, Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından Marmara Oteli'nde ve Eskişehir Orduevi'nde verilen yemeklerin masrafını ne sıfatla ödeyebilir?

Bu olay kolay kolay geçiştirilecek basitlikte değildir. Hava Kuvvetleri Komutanlığı Eskişehir Orduevi'nde kime yemek vermiştir? Bu yemekte kimler hazır bulunmuştur? Marmara Oteli'nde Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından verilen yemeğin amacı nedir? Bu yemeğe kimler çağrılmıştır? Ve neden bu yemek paraları Lockheed Şirketi'nin kasasından ödenmiştir?

Evet, bu soruları açık seçik yanıtlamak gerekiyor. Bu soruların yanıtlarını kimden alalım? O günlerin Hava Kuvvetleri Komutanı Emin Alpkaya'dan, sonra bu ödemeleri kabul eden sorumlulardan, sonra da Genelkurmay Askeri Savcısı Yargıç Albay İlhan Şenel'den.

Yukarıda değindiğimiz bu olay, Genelkurmay Askeri Savcılığı dosyaları arasında bulunan bir rapordan alınmıştır. İlgilenenler, Milli Savunma Bakanlığı'nın 15.3.1977 gün ve ad: 1977/1340-3 sayılı emrini incelerlerse, olayın gelişimini de izlemiş olurlar.

Lockheed olayında şu oldu, bu oldu, o suçsuzdur, bu suçsuzdur gibi haklı-haksız yargıları bir yana atarak soralım:

- Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından Eskişehir Orduevi'nde ve Marmara Oteli'nde verilen yemeklerin parasını Nezih Dural ne amaçla, niçin ödemiştir?

Kendi uçağımızı kendimiz yapamıyoruz, hiç olmazsa, kendi yediğimiz yemeklerin parasını kendimiz ödeyelim!..

(Cumhuriyet, 16 Mart 1978)

SUNAY VE KOÇAŞ

Sadi Koçaş anılarını yazıyor. Hem de cilt cilt... Bu emekli istihbaratçı-ihtilalci-politikacı, kitaplarla yetinmiyor, anılarıyla gazete sütunlarına kadar uzanıyor.

Bu anılardan öğreniyoruz ki, vatan Koçaş'a minnettardır!.. Eğer Koçaş olmasaymış, başımıza ne felaketler gelirmiş, bunları

hep anılardan öğrenip, "Allah Koçaş'a uzun ömür versin" diye Tanrı'ya dua ediyoruz...

Eski Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, Koçaş konusunda bizimle aynı kanıda değil. Yatak giysileriyle çıktığı bir gazete sütunundan Koçaş'a kaşlarını çatıp şöyle diyor:

- Ne uydurma o Sadi Koçaş'ın yazdıkları?..

Sunay, "engin tecrübeli" devlet adamlarımızın başında yer alır. Her sözünde ayrı bir "hikmet" bulunan Sayın Sunay'ın, durup dururken Koçaş'ın anıları hakkında "uydurmadır" demesi bizler için "sürpriz" olmuştur. 12 Mart'ın koskoca Başbakan Siyasi ve İdari Yardımcısı hiç yalan söyler mi?..

Koçaş'ın cilt cilt tutan anılarının dördüncü cildinin 1688'inci sayfasında "fotokopisi" yayınlanan bir CIA belgesinde Sunay hakkında yazılanları okuyalım:

- Orgeneral Sunay, kesin ve gerçek bir politik kanaatı olmayan, vasat nitelikte, dar görüşlü, eski kafalı bir politikacı...

Şu küstahlığa bakın?!.. Şu CIA gavuru nereden biliyormuş bakalım Sunay'ın dar kafalı olduğunu?..

Sunay, Koçaş'a çok kızmış, üzerindeki pijama ile alı al, moru mor bağırıyor:

- Bırak döksünler şeylerini, öteki de (Koçaş) hem gazeteden para alacak, hem de kitap çıkaracak herhalde...

Kocaş'ın kitabını açmışken, aynı CIA belgesinde MHP Genel Başkanı Türkeş için yazılanları da aktaralım mı?

14'lerin lideri Türkeş'tir. Türkeş tarafsız ve Nasırvari bir hükümeti savunarak, NATO'ya karşı düşüncelerini açıkça ortaya koymuştur. Fakat Ankara'daki ataşemiliter, "Eğer şartlar uygun olursa Türkeş ile anlaşmaya varmanın mümkün olabileceği" kanaatındadır...

Yani görüyorsunuz, bu işler iyice karışık. Koçaş, kitabında Türkeş ile ilgili bir belge yayınlıyor. Aynı Türkeş ile aynı Koçaş, bir başka CIA belgesinde "nötralize" edilecek kişiler arasında yer almışlar. Sonra 12 Mart muhtırasıyla her ikisi de aynı doğrultuda buluşmuşlar.

Ne olacak şimdi?..

Sunay diyor ki "bunlar uydurmadır." Koçaş diyor ki, "benim yazdıklarım doğrudur." Türkeş diyor ki, "Ben milliyetçiyim", CIA belgesi diyor ki, "Türkeş ile anlaşmak mümkündür", Sadi

Koçaş diyor ki, "Bu belgeleri yayımlamaktan maksadım, Türk'e Türk'ten başka dost olmadığını anlatmaktır." Sunay diyor ki:

- Ne uydurma o Sadi Koçaş'ın yazdıkları?..

Bu arada düşük Başbakan Demirel de 12 Mart anılarını anlatıyor Demirel'in 12 Mart muhtıracılarına karşı nasıl arslanlar gibi kükrediğini, bu anılardan öğreniyoruz. Ve yine bu anılardan öğreniyoruz ki, 12 Mart döneminde Erenköy işkence evinde sorguya çekilen subayların ifadeleri Demirel'in kasasında duruyormuş.

- Bende 12 Mart'tan sonra emekli ettiğimiz subayların sonradan alınmış ifadeleri var...

Bu ifadeleri "kontrgerilla" almıştır. Demirel'in "9 Mart günü darbe yapacaklardı" dediği subaylardan hiçbiri mahkeme önüne çıkarılmadılar İfadeler, Erenköy işkence evinde alındığına, bu ifadeler de yasal olarak gizli olduğuna göre, bu belgeler Demirel'in eline ne yolla geçti acaba?.. Belki Faik Türün vermiştir.

Geçenlerde bir otomobil kazasında ölen 12 Mart savcılarından Yargıç Albay Naci Gür'ün üzerinden dokuz ayrı kimlik çıkmamış mıydı? Gazeteler, Albay Gür'ün üst derecede bir MİT görevlisi olduğunu açıklamamış mıydı?

Bu işler biraz karışık. İyisi mi yazılanları izlemek. Bugün Koçaş'ın, yarın Nihat Erim'in, daha sonra o günlerin MİT Müsteşarı Fuat Doğu'nun -şu anda Lizbon Büyükelçimizdir- anılarını okuruz da gerçekleri iyice öğreniriz. Yeter ki yazsınlar

(Cumhuriyet, 17 Mart 1978)

UNUTULMASIN...

Biz unutkan bir ulusuz. Olanları bitenleri çabuk unuturuz. Bugün yarın kanlı olaylar için yas tutarız, sonra, daha önceki olaylar gibi bu son kanlı olay da unutulur.

Ve bu olayların sorumluları, katilleri, kan içicileri, gizli örgüt şefleri, olaylar büsbütün unutulduktan sonra, bir yenisini, sonra bir başkasını yaratmak için pusuya yatarlar.

1968 yılında, Beyazıt meydanında sırtından kurşunlanarak öldürülen Taylan Özgür'ün katili bulunsaydı, devlet her olayın üzerine gidebilseydi, kan seli bugünlere dek uzanır mıydı?

Bütün olup bitenler karşısında devlet sustu. Emniyet genel müdürleri, jandarma genel komutanları, valiler, içişleri bakanları hep sustular. Başlangıçta hep devrimci öğrenciler öldürülmekteydi. Önceleri devlet bunun için susuyordu. Hem, "devlet" dediğimiz de neydi; kimlerdi bu yüce varlığın yetkilileri? Demirel'ler, Menderes'ler, Menteşeoğlular, Öztürkler, Asiltürkler değil mi?

Olaylar çığ gibi büyüdü. Devlet yasal organlarıyla olayların çok gerilerinde kaldı. Büyük kent sokaklarından sağcısıyla, solcusuyla vatan çocuklarının, halk çocuklarının kanı seller gibi akarken, Başbakanlık koltuğuna biraderleriyle birlikte bağdaş kuran Amerikan firması müteahhidi, "İti, ite kırdırıyorum" diyerek avundu.

Devlet devletlikten çıkmış. Bu gücün yerini, başta "kontrgerilla" olmak üzere, birbirleriyle bağlantılı bir sürü yasadışı kuruluşlar almıştır. Sonra, Demirel soruyor:

- Kontrgerilla varsa, açıklayın...

Kontrgerilla, CHP Genel Başkanı Ecevit'e Sheraton Otelli'nin bir odasından ateş etmek isteyip de Demirel'in kendisi tarafından ihbar edilen örgüttür Kontrgerilla, İstanbul'da Erenköy köşklerinde yurtsever subaylara işkence yaparak ifadeler alıp, sonra bu ifadeleri Demirel'e veren örgüttür.

Kontrgerillayı sen açıkla, sen!..

Evet unutkan ulusuz. Kontrgerillayı unuttuk. Üzerine pek gidemedik. Sorumlularını bir bir ortaya çıkaramadık.

- Efendim, koşullar elvermiyor...

Bu koşulları yenmek gerekiyor Bu koşulları yenmedikçe, sonuç korkarız ki tersine dönecek, bu koşullar hükümeti yenecektir.

Bu olayların üstüne mi gideceksiniz? O zaman, olayların nereden kaynaklandığını saptayacaksınız. Eski dosyaları bir bir karıştırıp, bu olaylar arasındaki ilişkileri bulup çıkaracaksınız. Göreceksiniz, bütün bunlar gelip, kontrgerilla gerçeğine dayanacaktır.

Bu köşeden bıkmadan usanmadan bir konu üzerinde durduk: Ülkü Ocakları Genel Başkanı İbrahim Doğan ile MHP

Gençlik Kolları Genel Başkanı Ali Güngör'e cinayet silahı veren iki jandarma subayı, Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy'un dosyaları bir kez daha incelensin. O zaman bir yasadışı örgütlenmenin bazı ipuçlarına rastlanacaktır belki de.

Bu dosya niçin açılmadı? Niçin bu olay üzerine hiçbir İçişleri Bakanı gitmedi, gidemedi? Sayın İrfan Özaydınlı'nın bu dosyayı, bir kez kendisinin incelemesini istiyoruz. Belki o zaman, o günden bugüne gelişen olayların bir halkası, bir küçük halkası ele geçebilir.

1 Mayıs olayları ne oldu? Diyoruz ya, unutkan bir ulusuz. Unutuyoruz. Intercontinental Oteli'nden ateş edenler kimlerdi? Ve otelin önündeki Renault marka beyaz arabadan otomatik tüfekle halka ateş eden Alaattin kimdi? Hangi güvenlik örgütünün hangi bölgesinde görevliydi? Araştırıldı mı bunlar? Yok, yok, ne gezer! Üzerinde durulmadı bile.

Merak eder dururuz. İstanbul eski Valisi, şimdinin kontenjan senatörü Namık Kemal Şentürk, bu olaylar hakkında hiç bilgi sahibi değil midir? Örneğin "Avcılar Grubu" adını hiç duymuş mudur? Üsküdar meydanında Hasan Erenler adındaki bir polis memurunun belinden tabancasını alan ülkücü saldırganların, bu tabancayı İstanbul Emniyet Örgütü'nde hangi polis şefine verdiğini de bilmez mi?

Biz unutkan bir ulusuz. Unutuyoruz olup bitenleri. Unutuyoruz ve oğulları kızları ölen ana-babaları, kanlı gözyaşlarıyla baş başa bırakıp gidiyoruz.

Beyazıt katliamı bize son uyarı olsun. Unutmayalım, unutturmayalım!..

(Cumhuriyet, 20 Mart 1978)

UYARI

Aynı filmi yeniden izler gibiyiz. Sokak olayları, kanlı saldırılar... Belki aynı senaryo, belki aynı perde ve belki de aynı alkışlar... Eylem, karşı eylem, buna karşı yeni eylemler, arada kışkırtıcı ajanlar, yeni bir kargaşa ortamı, ondan sonra gelsin askeri yönetim.

Sizi bilmem, bende bu duygu var. Bir filmi, 12 Mart öncesi izlediğimiz bir filmi yeniden izler gibiyiz.

Türkiye'de gelişen demokratik akımların ve devrimci bilincin önüne geçmek için çılgınca serüvenleri göze alanlar olabilir. Antiemperyalist tepkileri ve ulusçu atılımları yok etmek için türlü tertiplere girişenler bulunabilir. Bunlara karşı, devrimci bilinci, demokratik sorumlu' ğu ve antiemperyalist duyguları dipdiri ayakta tutmak gerekiyor.

Son kanlı olayların, Montrö Zirvesi'nde ABD'ye karşı "Gölge etmesinler başka ihsan istemeyiz" diyen Başbakan Ecevit'in bu sözlerinden hemen sonra yeniden başlatılması bir rastlantı mıdır acaba?

Devrimci sorumluluğu işte bugünler için geçerlidir. Karşı güçler neyi planlıyor? Faşizm hangi yöntemleri kullanıyor? CIA ve kontrgerilla, başka ülkelerde, örneğin Güney Amerika'da ne gibi yöntemlere başvurmuş? Bu soruları ve bu soruların getireceği yanıtları uzun uzun ve derinlemesine tartışmak zorundayız.

Dünya ve Türkiye "devrimci pratiği" zengin deneylerle doludur. Eylem stratejilerinin bu deneylerin süzgecinden geçirilmesinden sonra, atılacak adımların bu deneylerin ışığında yeniden değerlendirilmesi ve bundan sonra toplumsal odaklara oturtulması gerekmektedir.

Bireysel terör, maceracılık, blankizm, Marksizm'in amacına olduğu kadar, araçlarına da ters düşen eylem çeşitleridir. Yaşadığımız ve yaşayacağımız olaylarda bu tür eylemlerden sakınmak ve bu gibi eylemlere başvuranları bıkmadan usanmadan uyarmak, eleştirmek, gereğinde de bu olayların hep birlikte özeleştirisini yapmak zorundayız.

Eski bir özdeyiştir; "Su uyur düşman uyumaz... 12 Mart bir korkulu düş değildi. Bir bir yaşandı bu olaylar. Kontrgerilla bir hayal değildi. Hayal olmadığı gibi, görevi, işlevi 12 Mart sorgularıyla bitmiş de değildi. CIA ve CIA'nın Türkiye şubesi kontrgerilla, bilin, inanın, her olayın içindedir. Dün içindeydi, bugün içindedir; yarın, evet yarın da içinde olacaktır.

"Eyleme karşı eylem... Fakat nasıl? Ne gibi yöntemlerle? Ne biçimde? Ne zaman? Kimlerin yönetiminde? Hangi siyasal örgütle beraber? Hangi siyasal güçle omuz omuza, hangi güçlere karşı?

Türkiye'deki olaylar Ecevit'in ABD'ye karşı kesin tavır almasından sonra hızlandı. Bu olgunun altını kalın çizgilerle çizmek ve devrimci tavrı bu bilinçle saptamakta sayısız "milli menfaat" bulunmaktadır

Devrimci gençlik örgütlerini, işçi kuruluşlarını sınav günleri bekliyor. Faşizmin son saldırılarını püskürtürken, oynanan oyunları, kurulan tuzakları gözden uzak tutmamak bir devrimcilik görevidir!

(Cumhuriyet, 21 Mart 1978)

BİR BAŞKA TUZAK

Olaylar hala gelişiyor. Hem de tam Demirel'in, Türkeş'in istedikleri ve özledikleri biçimde. Demirel ve Türkeş de şimdi zil takıp göbek atsalar haklarıdır. Çünkü bu birkaç ay içinde hükümeti devrimci kuruluşlarla karşı karşıya getirmeyi başardılar.

MC, bugünlerin kanlı olaylarında kendi kanlı geçmişini unutturmak istiyor Devrimci kuruluşlar buna izin verecek mi, vermeyecek mi? Devrimci "taktik" burada düğümleniyor

Zayıf bir çoğunlukla iktidara gelmiş hükümetleri, adına "Allende tuzakları" diyeceğimiz güçlükler bekler. Bir yanda hükümeti elinden kaçırmış dünün kanlı iktidarı, bugünün muhalefeti, devlet içindeki işbirlikçi bürokratlarıyla hükümeti zorlar; Öte yandan sabırsız "sol fraksiyonlar" yeni yeni eylemlerle hükümetin siyasal alanını daraltır. 1973 öncesi Şili'de yaşanan dram, aşağı yukarı bu kaba çizgilerle gelişmiştir.

Bu oyunları bozmak ve tuzakları bir bir ortaya çıkartmak gerekir.

Tuzak, bir yandan küçük burjuva kökenli sabırsız eylemlerle, öte yandan da hükümetlerin buna karşı sabırsız eylemlere bakıp, solundaki tüm kuruluşlarla ilişkilerini kesmesiyle de kurulmuş olmuyor mu?

Başbakan Ecevit'in önceki günkü eylemlerle ilgili sözleri özünde haklıdır. Fakat aynı haklılığı, "Bizim kimseye diyet borcumuz yoktur" sözlerinde bulmak güçtür Çünkü CHP'yi

destekleyenler sadece ve sadece CHP üyeleri değildir. Demokratik ülkelerde siyasal partiler ancak halktan oy alarak iktidara gelebilirler. Güvenoyu, Parlamento içindeki çoğunluğun oluşturduğu aritmetik sonuçtur. Bir hükümet, elbette ki öncelikle kendisini Parlamento'ya sokan, giderek hükümete getiren halk çoğunluğunun oylarına borçludur.

Yine demokratik ülkelerde, kamuoyunun oluşumunda çeşitli etkenler rol oynar. Bir siyasal parti, bu siyasal partiyle hiçbir "organik" bağı olmayan kuruluşlar, kişiler ve yayın organlarıyla desteklenebilir. Bu kuruluşlar, bu kişiler ve yayın organları, yarın, öbür gün, destekledikleri siyasal parti hükümete geçince, "Biz seni destekledik, şimdi ver bize borcunu" demişlerse, diyeceklerse, o zaman hükümete gelen partinin "Size diyet borcumuz yoktur" demeye hakkı vardır.

Sanırım, örneğin CHP ve DİSK arasındaki ilişkiler böyle bir alışverişin, böyle bir pazarlığın konusu olmamıştır şimdiye kadar.

Demirel'in ve Türkeş'in bekledikleri çatışma budur işte. Hükümet DİSK ile çatışsın, hükümet TÖB-DER ile çatışsın, hükümet sosyalist partilerle çatışsın, hükümet devrimci gençlik kuruluşlarıyla çatışsın...

Bir yandan sabırsız eylemleri eleştirirken, öte yandan da, hükümetin kendi solundaki güçlerden soyutlanmasını önlemeye çalışmak gerekiyor. Sabırsız sol eylemler birer tuzaktır. Doğru. Bir başka tuzak da hükümetin kendi solundaki güçlerden soyutlanmasıdır. Bu tuzaktan da sakınmak gerekmiyor mu?

Bir yanlışı, bir başka yanlışla gidermeye olanak yoktur. Önceki günkü eylemler nedeniyle özünde haklı olan eleştiri, kendi boyutlarını aşıp, CHP'yi kendi solundan koparacaksa, o zaman, bir tuzaktan kurtulmaya çalışırken bir başka tuzağa düşülüyor demektir.

CHP, en etkin işçi kuruluşu olan DİSK ile çok daha yakın, çok daha sıcak ilişkiler içine girebilir. Eksik olan budur. Bu "diyalog" sağlanırsa, sabırsız eylemlerin tuzağına düşülmez ve CHP'nin solundan soyutlanması gibi, bir tuzaktan kaçarken, bir başka tuzağa düşmek tehlikesiyle de karşılaşılmaz.

Kol kola olması gerekenler, karşı karşıya gelirlerse, bundan kim kazançlı çıkacaktır? Hep birlikte düşünelim. Kim? Kimler?..

(Cumhuriyet, 22 Mart 1978)

SEÇENEK

Bu Hükümetin seçeneği nedir? Demirel'in Başbakanlığında "MC modeli" bir hükümet...

Ecevit yerine Demirel... İşte iki ayrı seçenek, iki ayrı hükümet... Ecevit Hükümeti düşerse, yıkılırsa, yerine hemen Demirel'li, Türkeş'li, Erbakan'lı bir hükümet kurulur.

Her eylem bir siyasal amaçla yapılır. Hükümet değişsin mi, değişmesin mi? Yoğun siyasal tartışmalar içinden çekip çıkaracağımız temel soru budur.

"Değişsin" diyenler olabilir. Değişsin diyenler, hükümetin değişmesi için ellerinden geleni yaparlar. Kimi silahlı saldırı düzenler, kimi onun bunun kapısında bomba patlatır, kimi demeç verir, kimi gensoru önergesi hazırlar Muhalefetin görevi, hükümeti değiştirmektir.

Peki "Bu hükümet işbaşında kalmalı" diyenler ne yapmalı? "Bu hükümet işbaşında kalmalı" diye düşünenler, ellerindeki tüm olanaklarla hükümeti desteklemelidirler. Sorunun yanıtı bu denli açıktır.

Bu hükümet "solcu" bir hükümet sayılabilir mi? Hayır. Bu hükümet, içinde yaşadığımız koşullarda, Demirel hükümetlerine karşı bulunmuş bir karşı seçenektir. O kadar!..

Bu hükümeti destekleyenlerin hepsi, hükümetin her amacı ile beraber olmayabilirler. Hükümetin planını, programını yetersiz bulabilirler. Anarşik olaylar nedeniyle alınan önlemleri beğenmeyebilirler. Dış ekonomik bağlantıları, siyasal ilişkileri, dış politikada atılan adımları da eleştirebilirler.

Bunlar yapılırken, bir soruyu sürekli olarak akılda tutmakta yarar vardır. Bu hükümet yıkılırsa, yerine nasıl bir hükümet kurulur?

Anayasal düzenimize göre hükümetler Parlamento'da kurulup çalışmakta, yine Parlamentolar'da düşürülmektedir Hükümetin kurulması ve yıkılması için son sözü söyleyecek olanlar, Parlamento çoğunluğunu oluşturan milletvekilleridir.

Bu Parlamento'da CHP'nin solunda bir siyasal parti bulunmamaktadır. Bu nedenle CHP, hükümeti kurarken, bugünkü seçenek dışında bir başka olanağa sahip değildi. Bir yanda Demirel, Türkeş, Erbakan, Agâh Oktay Güner, Seyfi Öztürk,

öte yanda Bülent Ecevit, Turan Feyzioğlu, Faruk Sükan, İrfan Özaydınlı, Necdet Uğur... Haydi yapın seçiminizi!..

Ecevit Başbakanlıktan ayrılsın, yerine Demirel gelsin. Necdet Uğur Milli Eğitim Bakanlığı'ndan ayrılsın, yerine Nahit Menteşe ya da Ali Naili Erdem otursun, İçişleri Bakanlığı'ndan İrfan Özaydınlı gitsin, yerine Oğuzhan Asiltürk otursun... Sonuç bu değil mi?

- Efendim hiç fark etmez...

O zaman, MC yeniden gelsin, "çelişkiler derinleşsin", bu derinleşen, keskinleşen çelişkiler sonunda, "proletarya iktidarı" kurulsun...

- Öyleyse buyurun...

"Nerede hareket, orada bereket" diyen "keskin devrimci" arkadaşlar... Bakın, sağcı eylemciler sizin düştüğünüz yanılgılara hiç düşmüşler miydi?..

(Cumhuriyet, 23 Mart 1978)

POL-DER BELGESİ

POL-DER İstanbul Şubesi Başkanı Kazım Bilir'in önceki gün açıkladığı belge, 16 Mart günü Beyazıt alanındaki kanlı olayların daha önceden bilindiğini ortaya koymuştur. Toplum Zabıtası Müdür Vekili Murat Naimoğlu'nun İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerine gönderdiği yazıda şu "istihbarat" yer almaktadır:

- Sol gruba mensup öğrencilerin fakülteye devam etmeleri halinde 8-10 gün içinde bu grup üzerine dinamit atılacağı...

Bu yazı 8 Mart tarihini taşımaktadır. Bu yazıdan tam sekiz gün sonra, "sol gruba mensup öğrenciler" üzerine patlayıcı madde atılmış ve caniler olay yerinden ellerini kollarını sallayarak kaçmışlardır.

Bu belge, bir çok olaya ışık tutacak niteliktedir. Üniversiteler açılınca, ülkücü öğrencilerin eyleme geçeceğini "Mısır'daki sağır sultan" bile duymuştu. Çünkü MC dönemlerinde fakülte ve yüksek okullarda egemenlik kuran ülkücüler, bu egemenlikleri sarsılınca, eyleme geçecekler ve eski egemenliklerini yeniden kurmaya ve sürdürmeye çalışacaklar. Bunu, olayla ilgili herkes duymuştu ve biliyordu.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Plan ve Harekat Şubesi, bu saldırının aşağı yukarı gününü de saptamış, buna karşın, saldırganlar polisin gözleri önünde, bombalı ve silahlı saldırıyı düzenleyip, kaçmayı başarmışlardır. Bu, en azından "görev savsaklama" suçudur. Olayda sorumluluğu olan görevli polis birliğinin hiç duraksanmadan mahkeme önüne çıkarılması gerekmektedir.

Bu "istihbarat raporuna" karşın olayların meydana gelmesi, "görev savsaklama" dışında başka olasılıkları da akla getirmektedir. Acaba polis içine sızmış ülkücüler, bu olaylarda görev almışlar mıdır? İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, daha geçenlerde, bir "operasyonu" ülkücülere haber veren bir polis komiserinin yakalandığını açıklamıştı. Acaba bu komiser bu gibi işlerde yalnız başına mıydı?

Söz buraya gelmişken, daha önce bu köşeden açıkladığım bir olayı yeniden vurgulamak istiyorum:

MC döneminde, İstanbul'da Üsküdar alanında karargah kurmuş ülkücü saldırganlar, Hasan Erenler adlı bir polis memurunun belinden tabancasını almışlardı. Bu tabanca, sonradan, bu ülkücü saldırganlar tarafından, İstanbul Emniyeti'nde kendilerine yakın gördükleri polis şeflerine verilmişti. Bu olayı yazdım. Olayla ilgili olarak o günlerin İçişleri Bakanı Korkut Özal ile konuştum. Sonuç?.. Sonuç yok tabii!

İşte bu gibi olaylar, Emniyet Örgütü'nde köprü başlarının tutulduğunu kanıtlamaktadır. Yıllarca yazılıp, çizilmesine karşın, Ülkü Ocakları'na silah veren yüzbaşılara kimsenin el atmaması, aynı kuşkunun varlığını ortaya koymaz mı?

Emniyet örgütünde, Jandarma Komutanlığı'nda böylesine olaylar ve bu olayların önümüze sürükleyip getirdiği kuşku bulutları var. Ya Milli İstihbarat Teşkilatı?.. Hükümet bu örgüte el atabildi mi? Oradaki köprübaşları kimlerin elinde, araştırıldı mı?

Bu konuyu, bu olayla hiç ilgisi olmayan bir başka konuyla bitirelim.

Erdal Gökyüzü, 12 Mart öncesi eylemlerde en ön sıralarda görünen bir devrimciydi. Gökyüzü bu eylemlerin birinde yakalanmış ve Ankara 7'nci Asliye Ceza Mahkemesi'nin 1970/208 esas, 1971/309 sayılı kararıyla altı ay hapis cezasına mahkum

olmuştur. O güne kadar devrimci olarak tanınan Erdal Gökyüzü, bu mahkumiyet kararından sonra devrimci öğrenci olmayıp, görevli polis memuru olduğunu söylemiş ve mahkumiyet kararı Yargıtay 7'nci Ceza Dairesi'nin 9.3.1970 gün ve 2257/2352 sayılı kararıyla ve "Erdal Gökyüzü polis görevlisidir" gerekçesiyle bozulmuştur. Erdal Gökyüzü, hukuk diliyle tanımlarsak, "kışkırtıcı ajan" olarak görev yapmış, sonunda "deşifre" olmuştur.

Şimdi ne yapıyor dersiniz?.. Şimdi AP Genel Başkanı Demirel'in koruma polisidir ve bu göreve Demirel'in Başbakanlığı günlerinde getirilmiştir. Ya... İşte böyle...

(Cumhuriyet, 24 Mart 1978)

DOST MU, DÜŞMAN MI?

Başbakan Ecevit'in önceki gün Cumhuriyet Senatosu'nda yaptığı konuşma, Türkiye'nin NATO ile ilişkilerini yepyeni bir yaklaşımla değerlendireceğini vurgulamıştır. Ecevit, "Türkiye NATO içinde ekonomik gücü ile bağdaşmayacak kadar ağır bir yük yüklenmiştir" derken, çeyrek yüzyılı aşkın bir süreden beri gelmiş geçmiş yöneticilerimizi ipotek altına alan bir yargıyı kökünden söküp atmaya çalışmıştır.

Avrupa'daki NATO Kuvvetleri Başkomutanı Orgeneral Alexander Haig ise, üç gün önce Washington'da düzenlediği basın toplantısında, Türkiye'nin tek kaynaktan silah sağlamasının yararlı olup olmadığının tartışılması gerektiğini söylemiş, bununla da yetinmemiş,

"- 1980 yılında Türkiye'nin elindeki silahların modası geçecektir" demiştir.

NATO Başkomutanı'nın bu açıklaması, bir gerçeği en yalın çizgilerle ortaya koymuştur. Bir ülke kendi savunmasını, ancak ve ancak kendi ulusal kaynaklarına ve ulusal gücüne dayanarak yapabilir. Bir başka ülkenin savunma stratejisine bağlanmış, buna göre biçimlenmiş ve koşullanmış ülkeler, günü gelince, kendi çaresizlikleriyle baş başa bırakılırlar.

Ecevit, Türkiye'nin, Batı'nın ileri hatlarında silahlı bir asker gibi görünmeyi kabul etmeyeceğini açıklarken, birçok politika-

cının sözünü bile duymak istemediği "ulusal savunma kavramı"nın gereğine değinmiş oluyor.

Açık açık konuşmak gerekiyor. Biz kime dostuz, kime düşmanız? Yunanistan'la dost muyuz değil miyiz? Sovyetler'le dost muyuz düşman mıyız?

Açık açık konuşmak için, bu soruları açık açık yanıtlamak gerekmektedir. Bir bakıma Yunanistan'la dost sayılırız. Çünkü NATO antlaşmalarına göre, Yunanistan ile "dost ve müttefik" iki ülkeyiz. Ama NATO antlaşmalarına göre dost olduğumuz Yunanistan ile Kıbrıs ve Ege sorunu dolayısıyla düşman gibiyiz.

Sovyetler Birliği ile bir bakıma düşmanız. Çünkü, "kuzeyden gelecek" bir "askeri tecavüz" karşısında "hür dünyayı" korumak için kurulmuş bulunan NATO örgütünün "sadık" bir üyesiyiz.

NATO üyesi olduğumuz için, ülke topraklarının bir kısmı NATO ve ABD tarafından "istihbarat" görevleri için kullanılmaktadır. "İstihbarat", "kuzeyden gelecek askeri tecavüzü" zamanında haber almak için yapıldığına göre, "Biz Sovyetler'le, canciğer, kuzu sarmasıyız" diyemeyiz.

Fakat aynı Sovyetler'le ekonomik ilişkiler içindeyiz. Sovyetler'den aldığımız krediler ve çağırdığımız uzmanlarla "ağır sanayi hamlesi" başlatıyoruz. Bununla da kalmıyoruz. Bir NATO ülkesi olarak, bir Varşova Paktı üyesinden, Bulgaristan'dan elektrik enerjisi alıyoruz.

Hani şaka yollu, "Yahu Bulgarlar bir gece ışıkları söndürüp, saldırırlarsa, NATO Komutanı'nı karanlıkta nasıl arayıp, bulacağız... diye sorsak, "işi hafife almayın" diye yanıt verilmemelidir. Çünkü yıllardır "hafife" alınan, Türkiye'nin ulusal savunmasıdır.

Peki, ne oluyor şimdi? Yunanistan ile "hukuki" olarak dost, "fiili" olarak düşmanız; Sovyetler'le "fiili" olarak dost, "hukuki" olarak düşmanız. Dünyanın hiçbir ülkesi, Türkiye kadar, "hukuki" olarak dost olduğu devletle "fiilen" düşman, "fiilen" düşman olduğu devletle de "hukuken" dost olamaz.

Biz Sovyetler'le mi savaşacağız, Yunanistan'la mı? NATO bize niçin silah veriyor? Sovyetler'den gelecek bir saldırıya karşı NATO'nun "güneydoğu kanadını" savunmak için. Şimdi bu silahı vermiyor. Ambargonun anlamı budur Bir başka anlamı da yoktur.

Bundan çıkan sonuç şu. Eğer NATO, bir Sovyet saldırısını "ciddiye" almış olsa, Türkiye'ye silah ambargosu koyamaz. Öyle ya, Sovyet tehlikesi, ya vardır, ya yoktur. Varsa, niçin silah vermiyorsun? Yoksa, bunca yıllık soğuk savaş edebiyatının anlamı nedir?

Uzun sözün kısası, Türkiye, kendi "ulusal savunma kavramını" oluşturmalıdır. Ecevit'in vurgulamak istediği de budur.

Bunun "ideolojisi", Kurtuluş Savaşı'mızın antiemperyalist bilincinde saklıdır. "CIA milliyetçileri" önce bu gerçeği kafalarına sokmalıdırlar.

(Cumhuriyet, 25 Mart 1978)

BU KAN KURUMAZ!..

Doğan Öz, Ankara Savcı Yardımcılığı'na yedi sekiz ay önce başlamıştı. Daha önceleri, MC dönemlerinde ilden ile, sınırdan sınıra sürülen Öz, Ankara'da göreve başlar başlamaz, önemli olaylara el atmış ve bir çok olayın üzerine korkusuzca yürümüştü.

Denizli'de Savcı Yardımcısı'yken, Necmettin Erbakan'ın kardeşi Akgün Erbakan ile ilgili yolsuzluk dosyasını ortaya çıkartan Öz, Ankara'ya geldikten sonra Denizcilik Bankası Kızılay şubesince Süleyman Demirel'in kardeşi Hacı Ali Demirel'e verilen usulsüz kredi olayına da el koymuştu.

Doğan Öz'ün incelediği bir başka dosya Ticaret ve Turizm Yüksek Okulu öğrencilerinden Levent Özyürek'in sağcı militanlar tarafından öldürülmesi olayıdır. Öz, geçen Ocak ayında devrimci öğrenci Levent Özyürek'in, Naci Üner adlı bir "ülkücü" tarafından öldürüldüğünü saptayıp, Üner'in, "gıyabi" olarak tutuklanmasını istemişti.

Doğan Öz, Levent Özyürek'in katilini ararken ülkücü öğrencilerin karargah olarak kullandıkları Site Yurdu'nu aratmak istemiş, bu arama emri MHP Millet Meclisi Grubu'nca Parlamento'ya kadar getirilmiştir. MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı, 25.1.1978 günü bu aramayla ilgili olarak gündem dışı konuşurken, şunları söylüyordu:

Site Talebe Yurdu'nun aranması kararı, 19 Ocak 1978 günü Ankara Savcı Yardımcısı Doğan Öz tarafından Emniyet Müdürü Muharrem Bartın'a tebliğ edilmiştir. Savcı Yardımcısı Emniyet Müdürü'ne ve Emniyet 1'inci ve 2'nci Şube Müdürü'ne aramanın bizzat kendisi tarafından yapılacağını, polisin öğrencileri dışarı çıkarmasını emretmiştir...

Görüyorsunuz, bir savcı yardımcısının, bir cinayet olayını kovuşturması, MHP tarafından nasıl tepkiyle karşılanıyor. Millet Meclisi Tutanak dergisinin 25.1.1978 gün 97'nci birleşim, sayfa 411'den aynen aktarıyorum:

İhsan Kabadayı (devamla) - Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün gecikmesi üzerine, Emniyet yetkilileri aramayı bizzat kendileri yapmıştır. Savcı Yardımcısı arama saati olarak bildirdiği saatten tam iki saat sonra gelmiş, aramanın yapıldığını görünce Emniyet yetkililerine bağırmış çağırmış, celallenmiş, bizzat aramayı kendisinin yapacağını söylemiş, öğrencileri tekrar odalarından çıkarmalarını emretmiştir. Savcı Yardımcısı'nın gece saat üçten sonra bizzat yaptığı aramadan sonra da hiçbir şey bulunmamıştır. Bu durum karşısında Emniyet yetkililerini haşlayan Savcı Yardımcısı Doğan Öz, orada bulunan Emniyet mensuplarına çatarak "Sizler hakkında adliyenin vazifesini yapamaz hale getirmekten takibat açabilirim, vazifenizi iyi yapmıyorsunuz, taraflı yapıyorsunuz, burada silah mutlaka vardır, bulacaksınız" diye emretmiştir. Böylece sabaha yakın tekrar yapılan üçüncü aramada her nasılsa bir tabanca, bir bıçak zuhur etmiştir.

Sayın Savcı'nın, kahinler mi çağırdı, falcılar mı çağırdı, eren evliyalarından mı istimdat etti bu tabancayı, bıçağı nasıl bulduğu endişesini, şüphesini taşıdığımızı Yüce Meclis'e ve mesul hükümete bildiriyorum. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar.)"

Kabadayı'nın bu sözlerinden de anlaşılıyor ki, Savcı Yardımcısı Doğan Öz'de arama yaparak, daha önce polisin bulamadığı silah ve tabancayı buluyor. İşte MHP bundan ötürü yakınıyor.

Tutanağı aktarmaya devam ediyorum:

"Polisinin bizzat şahidi olup ifade ettiği durum, Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün maksatlı, kasıtlı bir tertibin içine girmiş

olduğunun üzüntüsünü, şüphesini yaşıyoruz. Birçok polis, sabaha kadar yapılan gayri ciddi ve gayri insani muamele karşısında, sokakta tirim tirim titreyen bu gençlerin halini görerek, 'Bu muamele Moskof evladına dahi reva görülmez' diye ağlamışlardır."

İşte bir cinayet... Bir devrimci öğrenci, bir ülkücü tarafından öldürülüyor: İşte bir savcı... Hemen olayı soruşturup, sanığı belirliyor; olayla ilgili olarak, şimdiye dek devletin giremediği bir öğrenci yurdunda arama yaptırıyor. İşte bir siyasal parti... Görev yapan savcıyı Parlamento kürsüsünden suçluyor. İşte bir cinayet... Aynı savcı, otomatik silahla yaylım ateşine tutularak öldürülüyor:

Yiğit Savcı Doğan Öz... Bugün tabutunun başında sana karşı son görevimizi yerine getirmeye çalışacağız. Sen, evinin önünde hunharca öldürülürken bile bazı gerçekleri kanıtlayıp, gittin. Erdemli, onurlu ve inançlı anın, hepimize örnek olsun!

(Cumhuriyet, 26 Mart 1978)

MADENCİLER ANKARA'DA

Hukuk profesörü heyecanlıydı. İstanbul'da maden sahipleriyle görüşmüş, hazırlanan yeni yasa tasarısını incelemiş, doğru Ankara'ya yollanmıştı. Amacı neydi? Amacı bazı milletvekilleriyle görüşerek madenlerin devlet eliyle işletilmesine ilişkin yasanın çıkmasını önlemekti.

Başarır mı, başaramaz mı? Şimdilik belli değil. Fakat görevi bu. Önce Bütçe Komisyonu'ndan başlayacak. Burada kimler görevli? Hangileriyle tanışıyor? Kimlerle nasıl konuşacak?

Bütün bunları İstanbul'da uzun uzun konuşmuşlar; temaslara önce CHP milletvekillerinden başlamayı uygun görmüşlerdi. Öyle ya, Maden Yasası için önce iktidar partisinde bir tartışma çıkmış olsa, bu kendileri için oldukça büyük başarı sayılmaz mıydı?

Haber alma kaynakları oldukça genişti. Bu kaynaklar, Maden Yasası'nın hükümetten geçirilemeyeceğini, bunun olanaksız olduğunu söylemişlerdi. Onlar da rahat nefes almışlardı bir süre. Sonra yanıldıklarını anladılar. Haber kaynakları, yasaya

muhalefetin bağımsız bakanlardan ayrıca Faruk Sükan'dan, Feyzioğlu'ndan geleceğini bildiriyorlardı.

Bir de ne görsünler! Maden Yasası Bakanlar Kurulu'nda en çok Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan tarafından savunulmaz mı! Bir şaşırdılar ki sormayın. Üstelik Sükan bas bas bağırıyordu:

- Kömür Mafyaları'nın kökünü kazıyacağız...

Şaşırdılar, hem de çok. Nasıl şaşırmasınlar! Haber kaynakları "korkmayın yasa hükümette takılır" diye güvence veriyorlardı. Şaşırdılar, üzüldüler. İkinci aşama komisyonlarda, üçüncü aşama Millet Meclisi'nde, dördüncüsü Senato'da. Çıkmayan candan ümit kesilmez.

Öyleyse önlemleri sıkı tutmak gerekecekti. Düşündüler, taşındılar; bir araya geldiler. Temasları sıklaştırdılar Önce bir "fon" kurdular. Bu "fon"a para koydular.

- Hükümetle teması kimler yapacak?
- Basında yasaya karşı yapılacak yayını kim yönetecek?
- Komisyon üyeleriyle kim görüşecek?
- Milletvekillerini kimler etkilemeye çalışacak?

Yasa tasarısı hükümetten çıkınca bir adım gerilediler. Fakat bu her şeyin bittiği anlamına gelmezdi. Daha komisyonlar vardı, Millet Meclisi vardı, Senato vardı.

Bir madenci ısrarlıydı; "İyi bir hoca bulun, savunsun bizi" diyordu. Hoca bir hukuk profesörü olmalıydı, konuyu iyi bilmeliydi. Milletvekillerini etkilemeliydi. Eh, "borçları neyse öderlerdi" Yeter ki, şu yasa önlensin...

"Hoca" bulundu. Kendisiyle uzun uzun konuşuldu. Hoca daha önce Petrol Yasası'nı da incelemişti. Bu işlerin yabancısı sayılmazdı. Tatlı dilliydi, güler yüzlüydü. Yılanı deliğinden çıkarırdı.

"Hoca" dün gece Ankara'ya geldi. Mithatpaşa Caddesi'nde lüks bir otele yerleşti. Sağa, sola telefonlar bağlattı. Gece yirmi iki sularında bir milletvekilinin evine doğru yola çıktı. Ne dedi? Ne yanıt aldı acaba?

CHP milletvekilleri dikkat edin: Hoca sizinle de konuşmak isteyecektir. Benden söylemesi, haber vermesi, uyarması. Gerisi size kalmış...

(Cumhuriyet, 27 Mart 1978)

"İSTİHBARAT"

Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün katili ya da katilleri henüz yakalanamadı. İstanbul Üniversitesi'nde yedi kişinin ölümüne yol açan saldırganlardan da bir ses seda yok. Daha önce, Ankara'da Maltepe'de devrimci öğrencilerin oturdukları bir kahvehaneye bomba atanlar da, Yükseliş Koleji öğrencilerine bomba atanlar da ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar. Doç. Yalçın Sanalan'a altı kurşun sıkıp kaçanlar da yakalanamadı.

Bu olaylar nedeniyle öğreniyoruz ki, örneğin Yükseliş Koleji'ne atılan bomba Amerikan yapısıdır ve Silahlı Kuvvetler'de kullanılmaktadır.

Bu bomba, başlı başına bir ipucu sayılmaz mı? Emniyet yetkilileri soruşturmayı hangi yönde geliştiriyorlar, pek bilmiyorum. Silahlı Kuvvetler'de kullanılan bir bombanın nasıl ve ne yolla ele geçirildiği araştırılırsa, buradan bazı örgütlerin parmak izlerine de ulaşılır.

Bütün bunların araştırılması ve değerlendirilmesi için, güvenlik örgütlerinin yeterli "istihbarat kaynaklarına" sahip olmaları gerekmektedir. Bu istihbarat kaynaklarının gereğince ve yeterince çalışması için temel koşul, bu örgütlerin geçmiş hükümetlerin adamlarından ve ajanlarından ayıklanmasıdır.

Bir büyük ilimizin Emniyet Müdürlüğü'nde, geçmiş hükümetin en güvendiği adamlarından biri oturuyorsa, siz o ilde güvenilir istihbarat kaynaklarına sahip olabilir misiniz? Diyoruz ki, "MC hükümetleri cephecilik anlayışını polise de soktular." Cephecilik anlayışını polise sokan eski hükümet, tabii ki Emniyet örgütünün köprü başlarına kendi yakınlarını getirmiştir. O köprü başları bugün de yerli yerlerinde duruyorsa, bu hükümet önüne gelen istihbarat dosyalarından nasıl emin olabilir?

Bir gerçek çok kalın çizgilerle kamuoyunun önüne serilmiştir. Bu olayın sanıkları solcu ise, o sanıklar hemen, hiç zaman yitirilmeden yakalanıyorlar. Aynı titizlik sağcı teröristler için hiç de söz konusu olmuyor. Ara sıra sağcı saldırganlar da yakalanıyorlar. Ama genel çizgi bu.

Emniyet örgütü, Jandarma Komutanlığı, MİT, tek yanlı koşullandırmalarla yönlendirilmiştir bugüne dek. Peşin yargı şu: "Solcular devleti yıkıyor, ülkücüler vatanı kurtarıyor." Eski

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay bile bunu açık açık ilan etmemiş miydi?

Bu Hükümetin ilk işlerinden biri güvenlik örgütlerinde büyük ölçüde değişiklikler yapmak olmalıydı. İstihbarat kaynaklarına sahip olamayan bir hükümet şu kargaşa ortamında kimi, nasıl yakalayacaktır?

"İstihbarat kaynakları" deyince akla hemen MİT geliyor. MİT sağcı saldırganlar hakkında hükümete ne gibi bilgiler vermiştir? Bundan da önemlisi, MİT'in haber alma kaynakları kimlerce yönetilmektedir? Hükümetin güvenoyu almasından sonra, hemen bu işlere el atması gerekmez miydi?

"MHP devleti işgal etmiştir" diyoruz. Bu işgal alanları arasında MİT'in önemli daire başkanlıkları yok mudur? Eğer burada işgal varsa, siz hükümet olarak bu olayları önleyemezsiniz. Ben bunu burada yazayım. Ve altını kalın çizgilerle bir kez daha çizeyim. Haber alma kaynaklarına sahip olmadıkça, bu olayların kökenine inemezsiniz.

Kontrgerillanın üzerine gitmeyeceksiniz, MİT'e ilişmeyeceksiniz, MC damgalı Emniyet Müdürleri'ne dokunmayacaksınız. Peki o zaman nasıl önleyeceksiniz anarşiyi?

Bu hükümet anarşiyi önleyemezse, çatır çatır yıkılıp gider. Öyleyse ne yapmalı? Önce güvenlik örgütlerine sahip olmalı. MİT'iyle, Jandarma Komutanlığı ile, Emniyet Genel Müdürlüğü'yle...

(Cumhuriyet, 28 Mart 1978)

NE HAKLA?..

İnsanın biraz utanması, sıkılması gerekir: Dünün "kanlı MC iktidarı" iki buçuk üç aylık hükümetten hesap sormaya kalkıyor. Kaç yıldır ülkeyi bir kan gölüne sürükleyenler sizler değil miydiniz?! Sizler değil miydiniz bu kin tohumlarını eken, bu kan çiçeklerini devşiren?! Bugün ne hakla, evet ne hakla ve ne yüzle hesap soruyorsunuz?

Ümraniye, "kurtarılmış bölge" imiş. Buraya devlet kuvveti girmezmiş. Peki daha önce siz iktidar değil miydiniz, neden engel olmadınız, niçin önlemediniz?..

Kanlı olaylar bugünün işi değil. Tırmanan terörizm son iki buçuk ayın eseri midir? Tarihi taa 1968 yılına kadar götürün. 1968 yılında Beyazıt alanında güpegündüz sırtından kurşunlanan Taylan Özgür'ü vuran kimdi? O günden bu yana, niçin durdurmadınız bu olayları? Niçin yakalamadınız katilleri? O gün Taylan Özgür'ün katili yakalansaydı, ondan sonrakiler yakalansaydı, olaylar böylesine gelişebilir miydi? Son on yıldır Türkiye'de ceza yasaları, usul yasaları değil, düpedüz orman yasaları egemen olmuştur: Vur, öldür, yaşatma!

Anarşinin dünü var, önceki günü var Bu dosyalar didik didik edildiğinde sorulacak hesaplar, gelmiş geçmiş çoğu yöneticinin dudaklarını uçuklatır.

Bunları unutup, hesap soracaklar, işkenceden yakınacaklar... Sorarlar adama:

12 Mart günlerinde Erenköy'de, Marmara Köşkü'nde, daha nice işkence karargahında işçilere, öğrencilere, aydınlara, genç subaylara, kurmay albaylara, çift yıldızlı generallere işkence yapanları niçin korudunuz?

Ve o işkence evlerinden sorguya çekilenlerin ellerinden zorla alınan ifadeler, nasıl, ne yolla, hangi inandırıcı gerekçeyle, hangi yasal dayanakla AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'e verildi? Bunların hesabını vermeyenler şimdi hesap soracak öyle mi?

Kürsüde İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı konuşuyor. AP sıralarından ağza alınmaz küfürler sıralanıyor Özaydınlı'ya. İşkencecibaşı Faik Türün'ü eleştirince, "vay orduya hakaret." Peki, Orgeneral İrfan Özaydınlı'ya en aşağılık küfürleri sıralarken ne oluyor? Milliyetçilik mi bu? Milli ve manevi değerlere bağlılık mı? Silahlı Kuvvetler'e saygı mı, bağlılık mı? Nedir bunun adı?..

Bağırdılar, çağırdılar, sıra kapaklarına vurdular, küfür ettiler İşte sonuç; hükümet 224, muhalefet 192... Hırsları, öfkeleri bundan belki. Yenildikçe öfkeleniyorlar. Anarşinin, terörizmin kökü kazındıkça öfkeleniyorlar. Çünkü gıdaları anarşi, dayanakları terörizmdir bunların.

Ah, ah... Bugünkü taşkınlıkları, şimdiye kadar hesap sorulmadığı içindir. Bu hesap sorulsaydı, bir sorulsaydı bu hesap...

(Cumhuriyet, 30 Mart 1978)

KAÇIŞ

Basın locasından Parlamento'daki görüşmeleri izlerken, çoğu kez "keşke bu görüşmeler televizyondan yayınlansa" diye düşünüyorum. O zaman halk olup bitenleri kendi gözleriyle görür. Bence, herkes televizyondan "naklen maç yayını" izler gibi izlemelidir Parlamento görüşmelerini.

Önceki gün TBMM birleşik toplantısında soruşturma önergeleriyle ilgili görüşmeler yapılıyordu. Gündemin 118'inci sırasında yer alan konu, düşük Başbakan Süleyman Demirel ile Maliye eski Bakanlarından Yılmaz Ergenekon ve Ticaret eski Bakanlarından Halil Başol ile ilgili şu ünlü "hayali mobilya" yolsuzluğu soruşturmasıydı.

Oturum açılınca, TBMM birleşik toplantısı başkanı Cahit Karakaş'ın bir yazısı okundu. Karakaş bu yazısında, 183 soruşturma önergesinin her biri için 16 üyeden aşağı olmamak üzere soruşturma hazırlık komisyonları kurulacağını, bunun sonuç alınmasını engelleyeceğini belirttikten sonra, 183 tane soruşturma hazırlık komisyonu yerine, dört tane komisyon kurulmasını önermekteydi.Bu öneri benimsenmiş olsa, düşük Başbakan Demirel ve arkadaşları hakkındaki soruşturmaya kaldığı yerden başlanacaktı.

Şimdi burada size İçtüzük hükümlerinin ayrıntılarını anlatarak canınızı sıkmayayım. Onun yerine olanı anlatayım:

AP ve MHP grupları bu öneriye şiddetle karşı çıktılar Çünkü amaçları soruşturmayı sürüncemede bırakmak, böylece MC Hükümetleri'nin başı Süleyman Demirel'i kurtarmaktı.

Anımsarsanız, geçen dönemde mobilya yolsuzluğunu araştırmak için kurulan soruşturma hazırlık komisyonu, uzun bir süre başkanını seçememişti. Sonra karar aşamasında komisyon üyesi değiştirilmiş, en sonunda CGP ve MSP'li üyelerin oylarıyla Demirel ve arkadaşları sorumlu görülmüştü.

Yirmi yaşlarındaki çocukları kandırmak için bas bas, "Ben yolsuzluklarla savaşıyorum" diye yırtınan MHP Genel Başkanı Türkeş, bu yolsuzluk dosyasının soruşturulmasını önlemek için nasıl Demirel'e kol kanat geriyor, gelip bir görseydiniz...

Oturumu yöneten Başkanvekili Şevket Doğan görüşmeleri engellemek için elinden geleni yapıyor, her sözüyle AP guru-

buna yön veriyordu. İçtüzük tartışmalarından sonra Başkanvekili tam oylamaya geçileceğini açıklarken, AP grupları, bütün milletvekili ve senatörleri salonu terk edip, bağırıyorlardı:

Yoklama yapın, yoklama yapın...

Bunun üzerine yoklama yapıldı. Yoklama sonunda bazı CHP'li milletvekili ve senatörler oturumda bulunmadıkları için AP ve MHP bir kez daha Demirel'i kurtarmış oldular.

Demirel kendini güçlü görünce Parlamento kürsüsünden meydan okuyordu:

- Hesap sormayan namerttir...

Öyleyse şimdi biz soralım:

Hesap sormayan namertse, hesap vermekten kaçan ne olur? Ona ne ad verilir?..

(Cumhuriyet, 31 Mart 1978)

"ZÜĞÜRT TESELLİSİ"

Parlamento aritmetiğindeki son durum, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı için verilen gensoru önergesiyle ortaya çıktı: Hükümet 224, üç partiden oluşan muhalefet 192.

Aynı günlerde "muhalefetin başı" Demirel ile "sadık müttefiki" Türkeş ayrı ayrı açıklamalar yaptılar:

- Bu hükümet tükenmiştir, gidicidir...

Cumhuriyet Senatosu'nda çoğunluk partisi CHP'dir, Millet Meclisi'nde en çok sandalyeye sahip olan parti yine CHP'dir Millet Meclisi ve Senato Başkanları CHP'li parlamenterlerdir Yerel yönetimlerde belediye başkanlarının çoğu da CHP'lidir. Bütün bunlar CHP'nin iktidara iyiden iyiye yerleştiğini gösteren belirtilerdir. Fakat Demirel ve Türkeş korosu aynı cızırtılı plaklardan sesleniyorlar:

- Bu hükümet gidicidir.

Niçin gidicidir? Gidici olduğu nereden bellidir? İşte sonuç ortada: İktidar 224, muhalefet -ki üç partiden oluşmuştur- 192.

İkinci Dünya Savaşı yıllarında Stalin'e:

- Papa size karşı... demişler, Stalin şu karşılığı vermiş:

- Papanın kaç tümeni var?

Sorun biraz böyle görünüyor galiba; gücün ne kadar, kaç kişisin? Parlamento aritmetiğinde bu sayılar önemli. Bunun içindir ki, Demirel, başbakanlık koltuğuna bağdaş kurduğu günlerde:

Bulun 226'yı düşürün... diyordu. Demirel'in siyasal hayattında söylediği en doğru söz bu, anlaşılan. "Bul 226'yı düşür..."

Şimdi Hükümetin ne kadar oyu var? Son oylamaya göre 224. Ya muhalefetin 192. 224'den 192 çıkarsa, geriye ne kalır? 32. Ne yapalım! Bul 226'yı düşür hükümeti. Kaldır ortadan şu 32 sandalyeyi. Eh bu konuda hayli gelişmiş hünerleriniz de var. 226'yı bulmadan hükümeti düşürmek olanaksız.

- Bu hükümet gidicidir...

Bu sayılara göre hükümet değil amma muhalefet gidicidir. Zaman geçtikçe Parlamento içinde güçleri, sayıları azalıyor. Bunun için de her oturumda bağırıp çağırıyorlar, kavga çıkarıyorlar, sonunda da "yüce Parlamento'nun çatısı altında" bir temiz dayak yiyip çekiliyorlar.

Demirel'in de Türkeş'in de çıkışları boşuna değildir. Hükümetin tükendiği, güçsüz olduğu, gideceği gibi sözler hep kendi kamuoylarını ayakta tutabilmek içindir. Türkeş "panik" içindedir. Her geçen gün yandaşları birer birer yakalanıyor. "Ülkücülerin bizimle ilgisi yoktur" diyemez. Çünkü bu çocukları yıllardır "bizimkiler" diye desteklemiş, arkalarını sıvazlamış. Bunların gerisindeki "devlet desteği" çekilmek üzere. Devlet desteği büsbütün çekilince, bu saldırganlar, onar, on beşer, yirmişer yıla mahkum olacaklar. Bunun için Türkeş ülkücülere "moral aşısı" yapıyor:

- Bu hükümet gidicidir...

Demirel önümüzdeki günlerde parti içinde acı sürprizlerle karşılaşmak korkusu içindedir. Parti'nin İzmir örgütünde başlayan kıpırdanmaların, öteki illeri dolaşıp Ankara'ya ulaşması işten bile değildir. Muhalefetin başı, en güçsüz günlerini yaşıyor. Ne yapsın adam! Onun da "moral aşısına" ihtiyacı var:

- Bu hükümet gidicidir....

O da bir "umut" peşindedir. Umut, CHP'nin anarşik ortam nedeniyle yıpranması ve hükümetin çökmesidir. Hükümet çö-

kerse Demirel dirilecek, hükümet ayakta kalırsa Demirel çökecektir.

Bu umut ve kuşku girdabı içinde, şu son aritmetik sonucunu anımsamakta yarar vardır: İktidar 224, üç partili muhalefet 192. Arasındaki fark 32...

Bu sayıları toplayıp çıkarmak, vergi iadesi, teşvik belgeleri ve banka kredileriyle gelen milyonları saymaktan çok daha basit bir iştir.

(Cumhuriyet, 3 Nisan 1978)

YALNIZ KALMAK

Ceza Yasamıza göre adam öldürmenin cezası, 24 yıldan 30 yıla kadar hapistir. Cinayet, görev yapan bir kamu görevlisine karşı işlenmiş ise bu suçun yaptırımı ömür boyu hapis cezasıdır. Adam öldürme eylemi, önceden tasarlanarak işlendiyse ya da birden çok kimseye yönelmişse, bu eylemlerin yaptırımı idamdır, asılmaktır. İpe çekilmektir, yani kısaca ölüm cezasıdır.

Türkiye'de bugüne dek birçok siyasal cinayet işlendi. Ve acıdır ki bu siyasal cinayetlerin sanıkları yakalanamadı ya da yakalanmak istenmedi. Katiller ve cinayet çeteleri bundan cesaret aldılar:

- Nasıl olsa yakalanmıyoruz...

Siyasal cinayetlerin arkasında bir siyasal örgüt bulunur. Eğer devlet güçleri siyasal suç sanıklarıyla bu siyasal örgüt arasında bir bağ bulurlarsa, o siyasal örgüt kapatılır. Cinayetlerle bu siyasal örgüt üyeleri arasında bir ortaklık varsa, yasadaki tanımla "maddi" ya da "manevi iştirak" söz konusuysa, o zaman bu siyasal örgüt üyelerinin de adam öldürme eyleminden yargılanmaları gerekli.

Temel kuralları böylece özetledikten sonra görüşümüzü daha da somutlaştıralım:

MHP ile Ülkü Ocakları arasında bir siyasal ilişki var mıdır? "Yoktur" denemez. Çünkü her iki örgüt "eylem birliği" içindedir. Düşünceleri ortaktır, eylemleri ortaktır. Türkeş, günün birinde çıkıp, "Bizim bu gençlerle hiçbir ilgimiz yoktur" derse,

bunun adı en hafif deyişle, "nankörlük" olur Siz söyleyin ey ülkücüler? Olmaz mı?

Son günlerde birçok "ülkücü genç" suçüstü yakalanıyor Yakalanan bu gençlerin üzerinden "yetkili" olduklarına ilişkin belgeler de çıkıyor Bunlar yakında mahkemeler önünde birer birer açıklanacak. Ne olacak o zaman?

- Bunlar bizden değildir.

Şimdiden böyle açıklamalara rastlanıyor. Yarın öbür gün sorumluluk çemberleri daralınca, "hayır" diyecekler, "biz bunları tanımıyoruz" ve ekleyecekler:

- Biz bunlardan sorumlu değiliz.

Geçen aylarda, Adana'dan Ankara'ya gelen dört MHP'li genç, otomatik silahlarla yakalandılar. Olay basına yansır yansımaz, MHP yetkilileri açıklama yaptılar:

- Bunlar bir süre önce partimizden istifa etmişlerdi.

İşte böyle, çember daraldıkça suç işleyenler yalnız bırakılacaklardır. Türkeş'in eski huyudur bu: 21 Mayıs ihtilal girişiminde Albay Talat Aydemir ile uzun süre ihtilal hazırlıklarında bulunan Türkeş, ihtilalin patlak vereceği gün, hazırlıkları o günlerin Başbakanı İsmet Paşa'ya "ihbar" etmemiş miydi?

Ülkücüler bizim gibi yazarlara çok kızarlar, bilirim. Bir kez bana kulak verip de şu 21 Mayıs olaylarını bir soruşturup öğrenseler, o zaman başbuğlarının bir başka yüzünü tanımış olurlar

MHP bugünlerde elinden geldiği kadar kanlı olaylarla ilgisi olmadığını yayıp, duracaktır. Türkeş'in de bu gidişten "memnun olmadığı" söylenip, yazılacaktır. Ve sağcı teröristler eylemleriyle, eylemlerinin gerektirdiği yaptırımlarla, Ceza Yasası'nın 448, 449, 450'nci maddelerinin kıskacında kendi yazgılarıyla baş başa bırakılacaklardır.

Ülkücüler için, titreyip kendilerine dönmenin tam zamanıdır. Yarın cezaevi hücrelerinde titredikleri zaman, yanlarında ana ve babalarından başka kimseyi bulamayacaklarını bugünden bilmeleri gerekir.

(Cumhuriyet, 6 Nisan 1978)

NİÇİN YASAK?

"NATO'ya Hayır" afişlerini duvarlara yapıştıran Türkiye İşçi Partisi üyeleri polis tarafından gözaltına alınıyor. Hem de ne zaman! Başbakan'ın "Biz NATO'nun silahlı bekçisi değiliz" dediği günlerde.

Devlet bürokrasisi, yıllardır tek yanlı değer yargılarıyla koşullandırılmıştır. Bir zamanlar sosyalizmin adını anmak suçtu. Çok şükür, o günler bir ölçüde aşıldı. Ancak sosyalist partilere düşman gözüyle bakmak alışkanlığı bir türlü sökülüp atılamadı.

Anayasamıza göre siyasal partiler, demokrasimizin vazgeçilmez unsurlarıdır. Bu tanım, ülkedeki bütün siyasal partileri kapsar. Parlamento'da sandalye sahipleri bu güvenceden yararlanırlar, ötekiler yararlanamazlar diye bir kural yoktur. Siyasal partiler, ister muhalefette olsunlar ister iktidarda, bunlar demokratik yaşamımızın temel varlıklarıdır

TİP, ülkemizde ilk kez sosyalizmin sesini Parlamento'da duyurmuş olan bir siyasal partidir. Çok partili yaşamımızda Parlamento'ya girebilmiş tek sosyalist partimiz TİP, ne yazık ki önce kendi dışındaki "sol fraksiyonların" sonra kendi içindeki dar hiziplerin, sonra da 12 Mart balyozunun darbeleriyle siyasal sahneden çekilmek zorunda kalmıştır.

Ankara sıkıyönetiminde, piyade albay İzzettin Avlar başkanlığındaki bir askeri mahkemede, bir binbaşı ve bir yüzbaşının imzaladıkları kararla "sokaktaki adam bile bunların suçlu olduğunu biliyordu" tümcesinin de yer aldığı bir gerekçeyle mahkum olan TİP, bir süre sonra yeniden kurularak siyasal kavgada yerli yerini almıştır.

İşte sorun burada. Bir mahkeme "bunların suçlu olduğunu sokaktaki adam bile biliyordu" derse, güvenlik örgütündeki sıradan bir polis ya da polis şefi, TİP'in yasal varlığına bir türlü alışamaz. Nerede TİP'li görürse, orada suç arar.

Bu antidemokratik değer yargılarını temelinden söküp atmak gerekiyor. TİP elbette "NATO'ya hayır" diyecektir. Bu, TİP'in en doğal hakkıdır. Türkiye'de sosyalistler, sosyalistlerle birlikte bütün yurtsever güçler, ilerici aydınlar, Atatürkçüler, sosyal demokratlar, NATO'nun Türkiye'den ne alıp, ne verdiğini yıllardır tartışıp duruyorlar.

Polise sorarsanız, "Biz her türlü anarşiye karşıyız. O yüzden TİP'lileri de gözaltına aldık" diyeceklerdir. Bu gerekçenin, bu özürün hiçbir inandırıcı yönü yoktur. Çünkü TİP, 12 Mart öncesi olduğu gibi, bugün de sokak eylemlerine, anarşiye, bireysel teröre, burjuva partilerinin karşı, olmadığı ve olamayacağı kadar bilinçli ve kararlı tutum takınmıştır.

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, Millet Meclisi kürsüsünden yaptığı açıklamada, devletin alacağı önlemlerin, "eylemli silahlı sağ" ve "eylemli silahlı sol"a karşı olduğunu belirtmişti. Özaydınlı'nın hukuksal ve siyasal ağırlık taşıyan bu açıklamaları karşısında her biri birer yasal kuruluş olan sosyalist partilerimizin polis baskısıyla karşılaşmaları, hükümetin yaratmaya çalıştığı olumlu görünümü gölgelemektedir.

Hükümetin demokratik hoşgörüsü, sosyalist partilerin çalışmalarına karşı takınacağı tavırla belli olacaktır. Çünkü bu hükümete karşı en haklı ve en bilinçli eleştiri ancak sosyalist partilerin hakkıdır.

"NATO'ya Evet" diyenlerin yıllarca at koşturduğu bir ülkede, "NATO'ya Hayır" diyenlerin seslerine lütfen alışılsın artık.

(Cumhuriyet, 7 Nisan 1978)

DOÇENT TANİLLİ

"Uygarlık Tarihi" adlı ders kitabından dolayı Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nde yargılanan İstanbul Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Öğretim Üyesi Doç. Dr. Server Tanilli, tıpkı Doçent Yalçın Sanalan gibi, tıpkı Savcı Doğan Öz gibi ve de yüzlerce devrimci genç gibi kahpece kurşunlandı.

Bugün kim vurdu, niçin vurdu, gibi sorulara yanıt aramadan Doç. Tanilli'nin düşüncelerini kendi satırlarından yansıtmak istiyorum. Belki o zaman Tanilli'ye sıkılan kurşunların hangi düşüncelere yöneldiği anlaşılır.

Tanilli, 2 Aralık 1977 günü, Şişli Siyasal Bilgiler Okulu'nda okuttuğu "Uygarlık Tarihi" dersinin açılış konuşmasında şunları söylüyordu:

Milliyetçiliğin "gerçek" olanı ile "sahte" olanını birbirinden ayırmalıyız. Biri, Milli Kurtuluş Savaşı'mızda olduğu gibi emperyalizme karşı savaşta etkili silahlardan biridir ama, ötekisi gericiliğin, giderek faşizmin işine yarar. Sonunda karşı çıkan da gene emperyalizm olur.

Türkiye'de böyle bir durumla karşı karşıyayız bugün. Gerçekten, egemen sınıfların çaresizliği ve korkusuzluğudur ki, faşizmi gündemine alıp, palazlandırmaya götürmüştür onu. Faşist güçler, okullardan devlet dairelerine varıncaya dek, -kanserin bedende yayılışı gibi- yayılır, militanlarıyla terörün her türlüsünü sürdürürken, bir yandan da şoven ve sahte bir milliyetçilik silahına sarılarak, çoğunlukla genç kafaları bulandırmakta, hedef şaşırtmaktadır.

Toplumun orta ve aşağı kesimlerinden, daha çok kırsal alanların dışa kapalı kasabalarından gelip, hızla değişen, kentleşen, içten ve dıştan sömürülen bir toplumun ezikliğinde sağlam bir dala, olumlu bir örgütlenmeye susamış yüzlerce genç, aslında temiz ve iyi niyetli gençler, kafalarına tıkıştırılmış şeyleri milliyetçilik sanarak ilerici ve devrimci düşünceye saldırmakta, son analizde, emperyalizmin ve onun işbirlikçilerinin değirmenlerine su taşımaktadırlar.

Kapitalizme ve emperyalizme karşı olduklarını söyleyen, arkasından da kalkıp 'Sınıf yok, millet var. Kahrolsun komünistler!..' diye haykıran ve bununla da milliyetçilik yaptıklarını sanan bu bilinçsiz- gençlere şunu anlatamıyoruz. Sınıf ve millet gerçeğini kavramak milliyetçiliğin görevidir. Biri, insanın toplumdaki yerini, öteki, yaşadığı yeri saptamaya yarar. Her ikisinin de bilincine varılmalıdır. Çünkü, ne birincisi ikincisiz olabilir, ne de birincisi ikincisinden ayrılabilir. Bilinç bir bütündür. Yarım bilinçle çağdaş insan olunamayacağı gibi, geri kalmış bir ülkede iç ve dış sömürüye karşı çıkılmaz. Emperyalizmin ve faşizmin büyük yalanı, sınıf gerçeğine karşı çıkmakla başlar. İnsan toplumlarında sınıfları yadsımak, cehaletten başka bir şey değildir. Bir millette sınıfının gerçeğine varamayan kişi, milliyetçilik bilincine de varamaz.

'Sınıf yok, millet var...'

Bu yalan, insanları uyutmak ve bilinçlerini köreltmek için uydurulmuştur. İnsanı insana, yurdumuzu da emperyalizme sömürtmek isteyenlerin felsefesidir bu..."

Doçent Tanilli, belki de başına gelecekleri bilerek aynı konuşmasında şunları söylüyordu:

Bugün, insanlann can güvenliğini bile ortadan kaldıracak boyutlara erişmiştir, demokrasiye karşı olan güçlerin öfkesi. Başanya ulaşacak mıdır bu tür girişimler? Hayır.

Sonunda, emeğin asıl sahipleriyle, emeğe inananlar, o tek yaratıcı olan, öyle olduğu için de toplumda en şerefli, en yüce değer olan emeğe inananlar, onun hakkı olan gerçek demokrasiyi ülkemizde de kurmayı başaracaklardır. Demokrasinin gerçek dostlan, emeğin dostlandır.."

İşte Doçent Server Tanilli'nin düşünceleri bunlardır Ya Tanilli'ye kurşun sıkanlar?.. Acaba onlar Tanilli'nin deyişi ile "aslında temiz iyi niyetli gençler" midir? Yoksa bir profesyonel katil çetesinin eli kanlı militanları mı?..

(Cumhuriyet, 9 Nisan 1978)

AH TANİLLİ AH!..

Ah Server Tanilli ah!.. Niçin bu işlerle uğraştın? Kapitalizmmiş, sosyalizmmiş, sömürüymüş, bağımsız Türkiye'ymiş, sana neydi? Bak, bir kısım "Hocalar" böyle mi yapıyorlar! Çokuluslu şirketlere hukuk müşaviri olsaydın, holdinglere danışmanlık yapsaydın ya da "bana ne bunlardan" deyip, sırtüstü yatsaydın. Böyle yapsaydın katların, yazlıkların, kışlıkların olurdu; çocuklarına deniz motorları da alırdın. Sana ne yahu bu işlerden sana ne!..

Cilt cilt hukuk kitaplarını niçin okudun? Seminerler, doktora kurları, doçentlik, profesörlük tezleri bunun için miydi? Şu çevrene bir baksana... Hiç senin gibi kendini paralayan oluyor mu?

Hani, "gençliktir"; arada devrimci sözler söyleyip, yazılar yazmışsan, hemen çark edıp, bir yerlerde yüksek ücretli hukuk müşavirlikleri bulamaz mıydın? Ah Tanilli ah!.. "Yazdıklarım yanlıştı, düşüncelerim yanlıştı" deyiverseydin aylığın şimdi yirmi bin mi, otuz bin mi, ne istersen işte istediğin kadar olurdu;

mor binliklerin, beşyüzlerin, çeklerin içinde yüzerdin. Ah Tanilli ah!.. Hep senin hatan bunlar...

Sosyalizm, komünizm, sömürü, bağımsızlık... Sana ne yahu, sana ne! Bu düzen böyle gelmiş, böyle gider. Sen mi kaldın bu işleri düzeltecek!.. Bazı "hocalar" öyle mi bak... Sırtlarını kürsülerine siper edip, günlerini gün ediyorlar. Sen ise göğsünü faşist kurşunlara açıyorsun. Biz de biliyoruz sömürü var, biz de biliyoruz ülkemiz bağımsız değil, ama sen mi kurtaracaksın bu memleketi?.. Sana mı kalmıştı!.. Ah Tanilli ah!..

Bilirsin, sana dokunmayan yılan bin yaşar. Bırak yılanlar bin yaşasın. Yalanlar yılanlarla, yılanlar yalanlarla beslensin. Sana ne be kardeşim, sana ne! Ne karışıyorsun bu işlere!..

Gecen, gündüzün bu konularla geçerdi. Bilim adamıydın. Bilim adamı olmanın hakkını vermeye çalışıyordun. Ama olur mu be kardeşim, olur mu! Kapitalizm, sosyalizm, sömürü... Sana ne be kardeşim sana ne!

Yazlıklar, kışlıklar deniz motorları, yat sefaları, dört sayfalık raporlara kırk bin lira paralar, aylığı otuz bin, kırk bin liralık müşavirlikler... İşte böyle, yaşar giderdin. Arkadaşların gibi, hocaların gibi...

Ah Tanilli ah...

Bir öğrencin ihbar etti. Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nde süründün. Seni üniversiteden atmak için türlü dolaplar çevrildi. Bunlar sana niçin ders olmadı? Niçin hep dik kafalılık ettin?

Karışmasaydın, biraz kenarda dursaydın, seçimden seçime gidip oyunu atsaydın, kim ne derdi senin profesörlüğüne? Kim ne derdi?!.. İşte doçent olmuşsun, yarın profesör de olurdun, sonra ver elini Amerika, İngiltere, "görgü ve bilgi arttırma" diyerek oralarda sırt üstü yatardın. Yurda dönünce de bir yerlerin mukaveleli avukatlığını alırdın, ya da bazı şirketlerin müşavirliklerini...

Ah Tanilli ah!.. Hep senin suçun bunlar! Haydi şimdiye kadar konuştun, yazdın, hiç olmazsa şu cinayetler başlayınca sussaydın. Biliyordun, biliyordun bu kurşunların sana da gelip saplanacağını. Ah Tanilli ah!..

(Cumhuriyet, 10 Nisan 1978)

KAPI GİBİ

Halk deyişidir, bilirsiniz; bir uyuşmazlık konusunda haklı dayanaklara sahip olanlar, "elimde kapı gibi senedim" var gibisinden sözler söylerler.

"Kapı gibi senet" kavramı günümüzde kıyıma uğrayan bürokratların dilinde "kapı gibi Danıştay kararı var" biçimine dönüşmüştür. Ne var ki, ellerinde "kapı gibi" Danıştay kararı olanlar yıllardır bakanlık merdivenlerinde sürünüp durmuşlardır.

"Danıştay kararı" deyince, hemen akla "TRT" ve "İsmail Cem" gelmektedir. Oysa TRT konusu yanında Çalışma Bakanlığı Müsteşarlığı, Etibank Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı genel müdürlükler, kaymakamlar, valiler, polisler hakkında da Danıştay kararları bulunuyordu. MC hükümetleri bütün bu "kapı gibi" Danıştay kararlarını paspas yaparak, bu kararların üzerinde tepinmeyi marifet saymıştır.

Ecevit Hükümeti bu Danıştay kararlarının çoğunu uyguladı. Cem konusunda ise, "siyasal nedenler" hukuksal nedenlere ağır basmış gibi görünüyor.

MC döneminde görevinden alındıktan sonra Danıştay'a başvuranların arasında Emlak ve Kredi Bankası Genel Müdürü Miraç Aktuğ da vardı. Aktuğ'un elinde de "kapı gibi" Danıştay kararı bulunmaktadır. Fakat ne çare!

Danıştay Dava Daireleri Kurulu'nun "oybirliği" ile aldığı 10.12.1978 gün ve 1978/123 karar, 1976/255 esas sayılı kararından sonra, Miraç Aktuğ'un Emlak ve Kredi Bankası Genel Müdürlüğü'ne getirilmesi, yerine yapılan atamanın da hemen iptal edilmesi gerekiyordu.

Ama kim dinler bu "kapı gibi" kararı? Birinci MC'nin İmar ve İskan Bakanı Nurettin Ok mu dinler? Dinlemez. Dinlemez, Demirel ağabeyi çok kızar sonra. İkinci MC'nin Bakanı Recai Kutan mı dinleyecek? O da dinlemez. Dinlerse, Erbakan hocası bir azarlar, bir azarlar ki sormayın...

Şimdi Ecevit Hükümeti görev başındadır. Ecevit Hükümeti'nin bütün Danıştay kararlarına işlerlik kazandırması, bu hükümetin kuruluş ve varlık nedenlerinden bir tanesidir.

Danıştay Dava Daireleri Kurulu "oybirliği" ile aldığı kararda, Genel Müdür Miraç Aktuğ'un Türkiye'de ilk kez toplu konut

çalışmalarına halkın katılmasını sağladığı, görevde bulunduğu tarihte bankanın "mevduat artışının" yüzde 319 olduğu kaydedilmekte ve MC Hükümeti'nin görevden alma kararının bir "yetki saptırması" örneği olduğu belirtilmektedir.

Yani kısacası, Miraç Aktuğ'un elinde de "kapı gibi" Danıştay kararı bulunmaktadır.

Bütün dikkatlerin TRT konusundaki Danıştay kararlarına yöneldiği şu günlerde, MC Hükümetleri'nin elinde birer siyasal güç aracı olarak kullanılan bankalardan biriyle ilgili kararı anımsatmakta yarar görüyoruz.

"Kapı gibi" kararlar acaba şimdi kimlerin üzerine kapanıyor?..

(Cumhuriyet, 12 Nisan 1978)

PAŞANIN İTİRAFI

Emekli Tümgeneral Memduh Ünlütürk, Sadi Koçaş'ın Milliyet Gazetesi'nde yayımlanan anılarının kendisiyle ilgili bölümlerini yanıtlarken, İstanbul'da işkence karargahı olarak kullanılan "Ziverbey Köşkü" için bakın neler söylüyor:

- Bu yer, sihirli bir köşk değildir. Bu yerde, ilgili komutanların ve görevlilerin devamlı olarak denetimi altında görev yapılmıştır. Başta Sıkıyönetim Komutanı olmak üzere, yardımcıları Donanma Komutanı Oramiral Kemal Kayacan, Kolordu Komutanı Korgeneral Turgut Sunalp, MİT Müsteşarı Korgeneral Nurettin Ersin, bölgedeki Garnizon Komutanı Tümgeneral Sayın Rüştü Naiboğlu, bazı askeri savcı ve güvenlik kuvvetleri yetkilileri sık sık buradaki çalışmaları izlemişlerdir.

Yani şu ünlü paşa Ünlütürk, demek istiyor ki; "Ziverbey Köşkü'nü ben yönetmiyordum. Burası sıkıyönetim yetkililerince yönetiliyordu." Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Faik Türün, yaptığı açıklamalarda, sanıkların bu köşkte "EBU" adı verilen "Esaslı Bilgi Unsuru" elemanlarınca sorguya çekildiklerini kendi diliyle anlatmıştı. Ünlü paşa Ünlütürk'ün açıklamaları ise tam anlamıyla "itiraf" niteliğindedir. Şöyle ki: 353 sayılı "Askeri Mahkemelerin Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu" sanık sorgularının askeri savcılarca yürütüleceğini öngörmüş ve bu

işlemin hangi koşul ve kayıtlara bağlı olarak uygulanacağını belirlemiştir.

644 sayılı "Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nun" 3'üncü maddesinde bu güvenlik örgütünün amacı şu konularla sınırlandırılmıştır:

Devletin milli güvenlik politikasıyla ilgili planların hazırlanmasında esas olacak, askeri, siyasi, iktisadi, ticari, mali, sınai, ilmi, teknik, biyografik ve psikolojik ve milli güvenlikle ilgili istihbaratı devlet çapında istihsal etmek, bu istihbaratı Başbakan'a, Milli Güvenlik Kurulu'na ve gerekli resmi makamlara ulaştırmak, yaymak, istihbaratla uğraşan bu daire ve kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak, psikolojik savunma icaplarını yapmak ve bu istihbarata karşı koymaktır...

Yasa bu kayıtları koyduktan sonra, ayrıca şu hükmü de getirmektedir:

MİT'e bu görevler dışında hizmet yükletilemez ve teşkilat, devletin güvenliği ve milli politikasıyla ilgili istihbarat hizmetlerinden başka hizmet istikametlerine yöneltilemez...

Yasanın son bölümündeki şu sözcüklerin yeniden altını çizelim:

İstihbarat hizmetlerinden başka hizmet istikametlerine yöneltilemez...

Yasa bu kadar açıktır.

Gelelim, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 2'nci maddesine. "Milli İstihbarat Teşkilatı, Sıkıyönetim Komutanı ile işbirliği yapar" denmektedir Bundan, "Sıkıyönetim sanıklarının sorguları MİT ajanlarınca yapılır" anlamı çıkarılamaz. Çünkü, sorguların kimler tarafından nasıl yapılacağını 353 sayılı yasa öngörmüştür Ve çünkü, 644 sayılı yasa MİT'in görev alanını "istihbarat hizmetleri" ile sınırlamıştır.

Sıkıyönetim Komutanı, MİT'ten ancak ve ancak "istihbarat" amacıyla yardım isteyebilir. Bu amacı aşıp, MİT görevlilerine sorgulama işlemlerini vermek, 353 ve 644 sayılı yasalara aykırı olduğu gibi, aynı zamanda, bu dönemdeki adalet anlayışını bütün kabalığı ile gözler önüne sermektedir.

Sıkıyönetim yasası içinde "Ziverbey Köşkü"nün varlık nedenlerine olanak sağlayıcı bir tek nokta ve virgül var mıdır acaba? Askeri savcının görevini "EBU" adı verilen MİT görevlisi

yaparsa, bir savcının, altına imza attığı bu tür belgelere "iddianame" denebilir mi?

Kontrgerilla var mıdır yok mudur? Bu soruyu "yoktur" diye yanıtlayanlar, önce "Ziverbey Köşkü"nün hukuksal varlığını açıklamak zorundalar.

12 Mart'ın ünlü paşası Ünlütürk'e bu açıklamalarından dolayı teşekkür eder, emekli olduktan sonra oturduğu bol paralı yönetim kurulu koltuklarında başarılarının devamını dileriz...

(Cumhuriyet, 13 Nisan 1978)

GÜCÜNÜ ANLAMAK

Sıkılan kurşunlara, atılan bombalara bakıp, "bunlar insanlık dışıdır" demek yetmiyor. Önce şu gerçeği iyice saptamak gerekiyor. Bunlar, TRT diliyle "karşıt görüşlü öğrenciler arasında çatışma" değildir. Bu kan gölü "ülkücü-devrimci" "sağcı-solcu" çatışması olarak da görülemez. Yaşanan gerçekler bu sınırları, bu boyutları çoktan aşmıştır.

Bir "kaba taktik" hiç duraksanmadan uygulanıyor. Bir "plan" adım adım işliyor. Temel sorun, bu kaba taktiği saptamakta ve planı belirlemektedir

"Devlet işgal edilmiştir" diyoruz. Daha doğrusu, hükümet çevreleri böyle söylüyor. Devlet işgal edilmişse, bu işgalin sınırları devletin güvenlik kuvvetlerini de içine almamış mıdır? Siz kimden "istihbarat" alıyorsunuz? Hükümet olarak size "terör" olayları hakkında bilgi verenler kimlerdir? İşe önce buradan başlamak gerekiyor.

Adamlar kendi hesaplarına göre çok akıllı adımlar atıyorlar. Bütün korkuları, "kontrgerilla" adı verilen örgütün ve bu örgüte bağlı bulunan "milis güçlerinin" ortaya çıkarılmasıydı. Bunun için, hükümet kurulur kurulmaz, siyasal dengelerin en duyarlı günlerini yakalayarak, bir "kontrgerilla" tartışması açtılar. Sonra bu tartışma, tam istedikleri ve özledikleri biçimde kendiliğinden kapanıverdi.

Şimdi bir başka sakınca daha var: Olayları, kabaca "ülkücü-devrimci" çatışması olarak sınırlamak... Oysa, yaşanan gerçek-

ler, bu sınırların aşıldığını ve anayasal düzenin, çekirdeği "kontrgerilla" olan bir örgütçe zorlandığını ortaya koymaktadır Bu örgütün yan kuruluşları, devlet içinde adamları, istihbarat örgütlerinde "daire başkanları" ve "milli güçleri" bulunmaktadır.

Toplu saldırılar, birer "amatör" işi değildir. Görevi kargaşa çıkarmak, darbe düzenlemek, hükümet devirmek olan bir örgütün, eylemli ve silahlı saldırısıyla karşı karşıyayız.

Ülkücüler, bu oyun içinde kullanılan ve kullanıldıktan sonra birer kirli mendil gibi cezaevi köşelerine fırlatılan bilinçsiz ve zavallı araçlardır.

Bu ülkücülerin, neyin aracı olduklarını uzun uzun düşünmeleri gerekiyor amma, bir kez devleti ele geçirme yürüyüşüne sokulmuşlardır. Korkarız kendilerine düşünecek zaman bile bırakılmamıştır.

Sen onu öldüreceksin, o senin arkadaşını öldürecek. Ne olacak sonu?.. Bu olayların arkasındaki gerçeği anla, öğren, bilmiyorsan oku, vicdanında tart. Kimin aracısın, kimin silahısın, niçin vuruyorsun, niçin vuruluyorsun; bil, anla, öğren artık!

Hükümet, anayasal düzenin, silahlı ve eylemli bir saldırı ile karşı karşıya olduğunu saptayıp, olanca gücüyle terör odaklarının üstüne gitmelidir. İşte yasalara bağlı bir Genelkurmay Başkanı... İşte sana, "seninle beraberim" diyen DİSK ve TÜRK-İŞ... İşte Meclis çoğunlukları, işte aydın kamuoyu, işte sana oy veren ve sana destek olan halk kitleleri...

(Cumhuriyet, 15 Nisan 1978)

AYNI PROF. SOYSAL

Bugünlerde radyo ve televizyon haberlerini izleyenler ya da gazete başlıklarına şöyle bir göz atanlar, "Kıbrıs Türk Federe Devleti Danışmanı, Siyasal Bilgiler Fakültesi Anayasa Hukuku Öğretim Üyesi Prof. Mümtaz Soysal..." gibi haber girişleriyle karşılaşmaktadırlar. Aynı televizyon, aynı radyo ve aynı gazeteler, bundan daha altı yedi yıl önce de "Anayasa'ya Giriş" adlı ders kitabında komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla

"Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yargılanan, Siyasal Bilgiler Fakültesi eski dekanı Prof. Mümtaz Soysal" gibisinden haberlere yer vermekteydiler.

Askeri Veteriner Okulu'ndan bozma sarı badanalı Sıkıyönetim Mahkemesi binasında, Piyade Kıdemli Albay İzzettin Avlar başkanlığındaki mahkemede kendisini savunmaya çalışan Prof. Mümtaz Soysal ile bugün Viyana'da Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne Türk görüşlerini kabul ettiren Prof. Mümtaz Soysal, aynı Mümtaz Soysal'dır.

Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Semih Sancar'ın bileklerine kelepçe taktırdığı, Askeri Savcı Baki Tuğ'un sekiz yıldan on beş yıla mahkumiyetini istediği, Orgeneral Faik Türün'ün "vur emriyle" arattığı, Mamak Cezaevi'nde emir kulu erlere tokatlattırılan, elinde kovalar ve süpürgelerle cezaevi helaları temizlettirilen, kitapları toplattırılan "Anayasa Hukuku Profesörü sanık Mümtaz Soysal" ile bugün Viyana'da ana dili gibi konuştuğu yabancı dillerle Türk görüşlerini anlatan aynı Mümtaz Soysal'dır.

O günden bugüne ne değişti? Mümtaz Soysal aynı dürüstlükle, aynı çalımsız tavırlarıyla, aynı bilimsel yeterlik ve özveriyle yine yurduna, ulusuna, halkına yararlı olmak için ter dökmektedir.

O günden bugüne değişmeyen, yalnızca Mümtaz Soysal'ı mahkum ettirmek için uğraşan Askeri Savcı Baki Tuğ'un görev yeridir. Baki Tuğ, bir tek gün "şark hizmeti" yapmadan, bir tek gün, öteki askeri yargıç arkadaşları gibi Doğu yörelerinin güç koşullarına katlanmadan, Ankara'da görevine devam etmektedir.

"Şark hizmeti" vatan hizmetinin bir parçası değil midir? Türk Silahlı Kuvvetleri'nde kimin kimden ayrıcalığı vardır ki, bir askeri savcı Doğu illerimizdeki askeri birliklerde bir tek gün hizmet yapmadan bu hizmeti yapmış sayılmaktadır? Ülkenin en seçkin aydınlarına kelepçe takmanın bir karşılığı mıdır yoksa bu ayrıcalık?..

Evet; "Her yiğidin bir yoğurt yiyişi var" derler. Öyledir. Kimi yurtseverliğini, yaşamından zorla çalınan cezaevi yıllarına karşı, aynı dirilik, aynı tazelik ve aynı bilinçle uluslararası toplantılarda yaşatır. Kimi de yurtseverliğini, baskı dönemlerinde ülkenin pırıl pırıl beyinlerine paslı kelepçeler taktırarak kanıtladığını sanır.

Ama kim ne derse desın. dünya dönüyor Kelepçelere, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezalarına, askeri savcılara. mahkemelere ve bol ücretli yönetim kurulu üyeliklerine postu seren sıkıyönetim komutanlarına rağmen dönüyor.

(Cumhuriyet, 17 Nisan 1978)

EYLEMLİ VE SİLAHLI

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın "eylemli silahlı sağa da, eylemli silahlı sola da karşıyız" biçiminde konuşması, haklı ya da haksız bazı eleştirilere yol açmıştır.

Bugüne dek İçişleri Bakanları, "eylemli silahlı sağ" ve "eylemli silahlı sol" yerine, "aşırı sağ" ve "aşırı sol" gibi soyut, kaypak ve ne anlama geldiği belli olmayan kavramlar kullanırlardı.

"Aşırı sağ" ve "aşırı sol" gibi kavramların sıyasal içeriklerini saptamak olanaksızdır. Kimin ne kadar aşırı olduğu, kimin kimden aşırı sayıldığı, nesnel ölçülerle ortaya konulamaz. Düşüncelerin geometrik boyutları olmadığına göre, "aşırı sağ" ve "aşırı sol" gibi kavramların yerini, "eylemli silahlı sağ" ve "eylemli silahlı sol" gibi kavramların alması, bir ölçüde hukuksal ağırlık da taşımaktadır.

"Eylemli silahlı sağ-eylemli silahlı sol" tanımı bu ölçütü kullananlar için, en azından "biz düşünce suçu tanımıyoruz" anlamına gelmektedir. Bu da çağdaş ve demokratik bir tutumdur.

Düşüncenin ölçüsü, tartısı, sınırı, azı, çoğu, aşırısı, zararlısı, zararsızı, tatlısı, tuzlusu olmaz. Bir dönemde suç sayılan düşünce, bir başka dönemde geçerlik ve yasallık kazanır. "Aşırı sağa ve aşırı sola karşıyız" biçiminde özetlenen görüş yerine, "eylemli silahlı sağ ve eylemli silahlı sola karşıyız" biçiminde ortaya çıkan tavır, hiç olmazsa ölçüyü kesin sınırlarla belirlemektedir Silahlı eylem...

Ceza Yasamızın 168 ve 169'uncu maddeleri, Anayasa'yı değiştirmeye yönelik silahlı örgüt oluşturanlar için ağır yaptırımlar öngörmektedir. "Eylemli silahlı sağ" ve "eylemli silahlı sol", hukuksal kaynağını Ceza Yasamızın bu maddelerinde bulmaktadır.

Yazımızın bu bölümüne bir noktalı virgül koyarak, değerli hukukçu avukat Halit Çelenk'in "Yeni Ülke" adlı aylık dergide yayımlanan bir incelemesine kısaca göz atalım. Çelenk, bu incelemesinde bazı siyasal kavramların bazı savcı ve yargıçlarca nasıl tanımlandığını belgelere dayanarak ortaya sermektedir. Şu örneklere bakın:

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığı'nca hazırlanan 975/15 sayılı iddianamedeki "burjuva" tanımı aynen şöyle:

- Küçültücü bir sıfat olarak antikomünist kişiler için söylenen söz...

Aynı iddianamedeki "emperyalizm" tanımı ise şöyle:

- Kapitalist ülkelere karşı kullanılan yıkıcı bir propaganda sloganı...

Yine aynı iddianameden "faşizm" kavramının nasıl değerlendirildiğini aktarıyoruz:

- Dar anlamda kötüleme sloganıdır. Komünistler, Marksist-Leninist düzenin dışında kalan yönetim şekillerini faşistlikle ve faşist diktatörlükle suçlarlar. ..

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nin 26.12.1972 gün ve 972/3-164 sayılı kararına göre "Anayasa sosyalizme açıktır" deme, "komünist taktiği", "Kurtuluş Savaşı", "Türkiye'de komünist düzenin kurulması için verilen savaş", "halk" ise "proletarya" demektir. Kavramlar bunlarla da bitmiyor.

Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin 4.9.1973 gün ve 973/21-41 sayılı kararında, "kooperatifleşmeyi önermek", aynen şöyle tanımlanmıştır:

- Özel mülkiyeti ortadan kaldırmak..

"Gelir dağılımında değişiklik" istemek, Ankara Sıkıyönetim 3 nolu Askeri Mahkemesi'nin 17.10.1972 gün ve 11972/44 sayılı kararına göre ne demektir, bilir misiniz? Açıkça komünizm propagandası... Ya "faşizmi yerle bir edelim" demek?.. O da, "anayasal düzeni yerle bir edelim" demek anlamına gelirmiş...

İşte böyle bir ortamda, böyle bir ülkede, bir İçişleri Bakanı çıkıp, "eylemli silahlı sağa ve eylemli silahlı sola karşıyız" derse, bunda eleştirilecek bir "antidemokratik" yön bulunabilir mi? Bulunamaz. Yeter ki hükümet "eylemli silahlı sağ"ın kaynağını, kökenini, amaç ve yöntemlerini yeterince belirlesin...

(Cumhuriyet, 18 Nisan 1978)

FENDOĞLU OLAYI

Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun gelini ve torunlarıyla birlikte öldürülmesi korkunç ve tüyler ürpertici bir olaydı. Cinayetin siyasal nedenlerle işlenip işlenmediği henüz belli olmamıştır. Fakat ne olursa olsun, cinayetin belli bir planın ürünü olduğu anlaşılmaktadır.

Ülkemizde yıllardır cinayet rüzgarları estirilmektedir. Genç öğrencilerden cumhuriyet savcılarına, cumhuriyet savcılarından bilim adamlarına, bilim adamlarından belediye başkanlarına kadar uzanan bir rüzgar, toplumun birçok kesiminde kan ve kin tohumları yeşertmiştir.

Güneydoğu illerimiz, ülkemizin en duyarlı bölgesidir. Bu bölgenin "etnik" özellikleri, hiç önemsenmeyen küçük olaylarla bile birdenbire renk ve yön değiştirtebilir. Kan davalarının, aşiret kavgalarının hüküm sürdüğü Güneydoğu yöremizde, bir de siyasal cinayet salgını başlarsa, olayların nerede başlayıp, nerede biteceğini kestirmek gerçekten çok güçleşir.

Hamit Fendoğlu olayı bu yüzden son derece önemlidir. Olayın, öncelik ve ivedilikle soruşturulması ve bu alçakça cinayeti işleyenlerin bir an önce yakalanmaları gerekmektedir.

"Dost ve müttefik" saydığımız "ABD uydusu" bir komşu ülke radyosunun, aylardan beri yürüttüğü kışkırtma kampanyası, Güneydoğu illerimizde bir ayaklanmayı öngörmektedir. Bütün demokrat ve ilerici güçler, tam anlamıyla "CIA damgalı" ve "kökü dışarıda" olan bu kışkırtma kampanyasına karşı, "Anayasa'nın uyanık bekçiliğini" üstlenmek sorumluluğu ve yükümlülüğü ile karşı karşıyadırlar.

Hamit Fendoğlu olayının bu gelişim içinde bir yeri var mıdır, yok mudur? Bunu bilmek ve nedeni "şudur, budur" demek bugün için olanaksızdır. Fakat Güneydoğu illerimizde yaratılan bu gibi olayların, hangi odak noktalarına sıçrayacağını, kışkırtıcıların bu gibi olaylarda ne gibi beklentiler içinde olduğunu kestirmek çok güç olmasa gerekir.

Yazıyı kaleme alırken bize ulaşan bilgiler, Malatya'da Fendoğlu'nun ölümüyle başlayan olayların henüz önlenemediğini, yer yer patlayan bombaların, tehlikeli gelişimlere yol açtığını göstermektedir.

Ülke çapında durdurulmaya çalışılan terörün, bu kez, yön değiştirerek Güneydoğu bölgemize sıçraması, burada da CIA kökenli kışkırtmalarla siyasal ve etnik niteliklere bürünmesi, önümüzdeki günlerin en büyük ve ciddi tehlikesidir.

Fendoğlu'nu gelini ve torunlarıyla öldüren bomba, beklenmedik gelişmelere yol açabilir. Bu bombayı "etkisiz hale getirmek için" devletin yasal güçlerine yardımcı olmalıyız.

(Cumhuriyet, 19 Nisan 1978)

TRT HABERCİLİĞİ

Ankara Valisi Tekin Alp, MHP'nin 15 Nisan günü Ankara'da düzenlediği yürüyüş sırasında yapılan aramalarda 22 tabanca, 221 mermi, bir av tüfeği ile 60 fişek, dört patlayıcı madde, iki buçuk kilo esrar, 42 bin 410 Mark, bin 520 Şilin ve 87 Frank bulunduğunu açıkladı.

Ankara Valisi'nin bu açıklaması, 17 Nisan 1978 günü Türkiye radyolarının 19.00 haber bülteninde yayınlandı. Saat 19.00 haber bülteninde Türkiye radyolarından yapılan açıklamanın bir bölümü aynen şöyleydi:

- Ankara Valisi Tekin Alp'in açıklamasına göre, yürüyüş ve mitinge katılan ekiplerin korteje dahil oldukları sırada yapılan aramalarda bir kişinin üzerinde fitili ateşlenmiş patlayıcı madde bulundu ve fitili söndürülerek etkisiz hale getirildi. Alp, bu kişinin toplantıya katılan kişilerle aynı görüşte olduğunun belirlendiğini söyledi...

Aynı açıklama, TRT haber bülteninde de yer aldı. Ancak, açıklama, saat 19.00'dan 20.30'a kadar geçen sürede "sansüre" uğradı ve haberin şu can alıcı yeri metinden çıkarıldı:

- Alp, bu kişinin toplantıya katılan kişilerle aynı görüşte olduğunun belirlendiğini söyledi...

Ankara Valisi'nin açıklaması, elbette MHP yetkililerince tepkiyle karşılanacaktır. Fakat MHP neyi yalanlamaktadır? Eğer arama yapılmışsa, bu aramada bulunan suç kanıtları birer tutanakla saptanmıştır.

Haydi, MHP yetkililerini anladık. Onlar düzenledikleri yürüyüşün anlamını belirtmek ve amacını yüceltmek için ellerinden geleni yapacaklar. Peki, TRT yetkililerine ne oluyor?..

Vali diyor ki, "Biz yaptığımız arama sırasında bir kişiyi kalabalığın orta yerinde bir dinamiti ateşlerken gördük ve fitili söndürerek, sanığı yakaladık. Bu kişi toplantıya katılanlarla aynı görüşte olduğunu bildirdi.

Bu "resmi nitelikte" bir açıklamadır. Bu haberi önüne alan TRT yetkilisi şöyle düşünmüş olabilir: "Efendim, toplantıya katılanlardan biri nasıl olur da kendisiyle aynı siyasal görüşte olan topluluğa dinamit atar?"

Bu bir yorumdur. TRT yetkililerinin "resmi nitelikteki" haberleri ve açıklamaları yorumlamak gibi bir yetkileri yoktur. Açıklama, Ankara Valisi'nin imzasını taşımaktadır. Ve bu açıklamanın sorumluluğu Vali'nin üzerindedir. TRT yetkililerinin "Olur mu canım? Yok canım olmaz. Öyleyse haberin bu bölümünü çıkaralım" gibisinden yorum ve işlemlere girişmeleri, ya gereksiz bir ürkekliktir ya da açıkça bir sorumsuzluk örneğidir.

Türkiye'de bugüne dek neler olmuştur, bugünden sonra neler olacaktır, hep birlikte izledik, izliyoruz. Bir an için Vali'nin açıkladığı olayın gerçekleşmiş olduğunu düşününüz. Bu dinamit patlasaydı, Tandoğan alanı, tıpkı geçen yıl 1 Mayıs olayında olduğu gibi kana bulanmaz mıydı? Ve bu olaydan sonra siyasal gelişmelerin önüne geçilir miydi?

Bütün bunları TRT yetkililerinin saflıklarına verelim. Fakat haberin bazı bölümlerinin çıkarılması için MHP yetkililerinin kendilerine telefon ettikleri anlaşılırsa, o zaman, "TRT habercileğini" bizler nasıl yorumlayacağız?..

(Cumhuriyet, 20 Nisan 1978)

KANIT TOPLAMAK

MC dönemlerinde, anarşik olaylar konusunda sık sık şu yollu yakınmalara tanık olurduk:

- Efendim, biz yakalıyoruz, hakimler bırakıyor.

Bu gibi sözler söyleniyordu amma hiç kimse "peki, sanık ya da sanıklar yargıç önüne yeterli kanıtlarla çıkartılıyor muydu" diye sormuyordu.

İşte sorun burada. Toplumsal olaylarla ilgili suçlar, bu suçların sanıkları, suç belgeleri ve kanıtlar, geçerli yöntemlerle ve belirli bulgularla saptanıp, savcılıklara teslim edilebiliyor mu?

Her kurumun içinde yetkilerini siyasal amaçlarla kullanan, ya da bu yetkilerden yararlanıp işlenmiş suçları örtbas etmek isteyen yozlaşmış kamu görevlilerine rastlanır.

Diyelim ki, bir suç işlendi. Suç işlenir işlenmez, güvenlik kuvvetlerinin bu olaya el koymaları gerekir. Olaya el koyacak kim? Emniyet Genel Müdürlüğü'nde bu işle yükümlü polis görevlileri.

Bu polis yetkilileri arasında suç işleyenlere arka çıkmak isteyen görevliler olabilir mi? Bu soruyu, "olmaz, mümkün değil" gibi beylik sözcüklerle yanıtlamak olanağı yoktur. Böylelerine her dönemde rastlanmıştır. Önce işe buradan başlamak gerekiyor.

Böyle polis görevlileri olabilir. Bunlar bir süre sonra saptanır, haklarında yasal işlemlere girişilir. Arada geçen süre içinde de birçok olay yaratılır ve güvenlik kuvvetleri bu olaylar karşısında çaresiz kalır.

Bir başka önemli nokta da polisin eğitimiyle ilgilidir. Profesyonel cinayet şebekelerinin kol gezdiği bir ortamda, acaba polisimiz bu tür olayları yorumlayıp, suç kanıtları üzerinde yeterli çalışmaları sürdürecek düzeyde midir?

Toplumsal olayların yeni yeni boyutlara ulaştığı bir dünyada, acaba polisimiz, siyasal suçların amaç ve kökenini anlayacak, siyasal kutuplaşmalardaki yöntem farklarını yorumlayacak bir eğitim süzgecinden geçirilmekte midir?

Polisimize böyle bir eğitim verildiğini söylemek herhalde çok güçtür. Polis Eğitim Merkezleri'nde ve Enstitüleri'nde okutulan ders kitapları ortadadır. Böylesine bir eğitimden geçmiş polisin, profesyonel cinayet şebekeleri karşısında çaresiz kalması çok şaşırtıcı olmamalıdır. Hukuk ve kriminoloji bilimleriyle haşir neşir olmamış bir polis, toplumsal suçlar karşısında istenen ve beklenen başarıyı gösteremez.

Bütün bunların üstüne bir de siyasal koşullandırmayı eklerseniz, "efendim, biz yakalıyoruz, hakimler bırakıyor" türü yakınmalara verilecek yanıt kendiliğinden belirlenir; siz önce güvenlik kuvvetlerini siyasal amaçlı sapmalardan kurtarın, polise çağdaş eğitim verin.

Güvenlik kuvvetleri MC dönemlerinde siyasal amaçlarla koşullandırılmış, bundan çıkar umulmuştur. Adalet çarkının gereğince işlemesi için, öncelikle suça ilk el koyan kamu görevlilerine çekidüzen vermek gerekiyor. Suç işleyen bir kimsenin mahkum edilebilmesi için davayı açacak savcının yeterli kanıtlarla donatılması temel koşuldur. Olaya savcıdan önce el koyan polisin, bu yüzden adalet çarkının işlemesinde çok önemli rolü vardır.

Polis kanıt getirmezse, elde edilen kanıtlar çürükse, yetersizse, savcı nasıl iddianame düzenlesin, yargıç nasıl mahkum etsin?..

(Cumhuriyet, 21 Nisan 1978)

AMAÇ NE, PLAN NE?..

Malatya'da Hamit Fendoğlu ve yakınlarına yöneltilen suikastın yankıları devam ediyor. Olaydan hemen sonra şehirde başlatılan cinayet, yağma ve saldırı olayları, sonunda gerici gösterilere, "Başbuğ Türkeş" ve MHP propagandasına yol açtı.

Fendoğlu olayı, tüyler ürperticidir; korkunçtur. Bu suikastı planlayanlar, hiç şüphesiz bu kargaşanın doğumunu da bekliyorlardı. Bu kargaşanın sonunda, yöredeki duyarlı dengeler bozulacak, aşiret kavgaları, alevi-sünni çatışmaları, giderek etnik kökenli ayaklanmalara kadar uzanacaktı. Arkasından da gelsin sıkıyönetim...

Fendoğlu'na yollanan bombanın benzerleri, Pazarcık CHP eski Belediye Başkanı'na da gönderilmiş, ayrıca yine Güneydoğu bölgesinde bazı kamu görevlilerine de postalanmıştı. Bu bombalar hemen hemen aynı günlerde patlamış olsaydı, Güneydoğu'yu yerinde tutmak çok güçleşirdi.

Fendoğlu'nun ölümünden sonra başlatılan olayları, Demokrat Parti dönemindeki 6-7 Eylül olaylarına benzetenler de var. Bilindiği gibi, Selanik'te Atatürk'ün doğduğu eve bomba atılmasıyla başlayan olaylar, İstanbul'da İstiklal Caddesi'ndeki işyerlerinin yağmalanmasıyla sonuçlanmıştı. Olayın üzerinden dört-beş yıl geçmeden, bu olayın üzerindeki giz perdesi kaldı-

rılmış ve Atatürk'ün evine atılan bombanın bir Türk güvenlik görevlisi tarafından patlatıldığı saptanmıştı.

Hamit Fendoğlu olayı ile 6-7 Eylül olayları arasında bir benzerlik kurulabilir mi? Hiç şüphesiz otuz yıl önceki bir olayla, bugün yaşanan olay arasında tıpatıp bir benzerlik aramak ve bulmak olanaksızdır. Fakat her iki olayın anımsattığı bir gerçeği görmezlikten gelmek de güçtür. Bu gibi olaylar, toplumda siyasal kavgalara yol açmaktadır. Olayı başlatan eylem, ustalıkla sahneye konmaktadır. Ve olayları sahneye koyan "teknik" başarılıdır, "senaryo" oldukça ayrıntılı biçimde kaleme alınmaktadır.

Güneydoğu illerimizde arka arkaya patlayan bombaları, parçalanan insanları düşünün. Bunlara bir de Ankara'da 15 Nisan günü MHP yürüyüşünde kalabalığın ortasında dinamit fitilini ateşleyen suikastçiyi de ekleyin. Eğer fitil dinamit lokumuna ulaşsaydı, yürüyüşte, Tanrı saklasın, kırk-elli yurttaşımız parçalanarak ölmüş olacaktı.

İşte planladıkları oyun budur! Fendoğlu olayı, bu planın bir küçük halkasıdır. Her kanlı olayın kendi bütünlüğü içindeki boyutlarını birbirine eklerseniz, ortaya bu kanlı planın iğrenç görüntüsü çıkar. Olayları bu bütünlük içinde görmekte yarar vardır.

Hep söylüyoruz, hep yazıyoruz: Bu işler, yalnızca "devrimci-ülkücü" çatışması olarak görülemez. Bu kan selinin arkasında ucu kontrgerillaya dayanan gizli örgütlerin çirkin hayalleri sırıtıyor.

(Cumhuriyet, 22 Nisan 1978)

YEĞEN KAÇMAZ MI?..

Milli birlik ve beraberliğe en fazla muhtaç olduğumuz şu son günlerde bir de ne görelim! Yahya Demirel kuş misali, uçup gitmez mi! Allah Allah! Ne derdi var çocukcağızın?..

Canım şunun alt tarafı bir buçuk yıl hapis; bir sağına dönersin, bir soluna, olur biter. Kurşun ata ata biter, ceza yata yata... Değer mi koskoca Demirel'i ele güne mahcup etmeye? Gir, yat, çık. N'olacak canım! İnfaz konusu da bugün yarın çıkacak. Yatar, kurtulursun...

Şimdi ne olacak? Ne olacak! Solcular hemen harekete geçip, Demirel'e veryansın edecekler. Adam son günlerde sıkıntısından, derdinden ne yapacağını bilmiyor, bir de başına bu dert çıkacak. Yüce Divan kazanı da kaynamaya başladı. İster misin Demirel, buradan, yallah, doğru Yüce Divan'a!..

Yok canım, o kadar da olmaz. Bu işin usulü, adabı var. Hem, Demirel "İşte yakam, gelin yapışın" diyordu ya, çoğulcu demokrasilerde yakaya yapışmanın, paçayı indirmenin, fiyakayı bozmanın usulleri vardır. Komisyonlar kurulacak, çalışacak, karar verecek; Genel Kurul'a gidecek, falan, filan...

Arada komisyon üyeleri istifa ederler -bu onların anayasal haklarıdır-, bu istifalar nedeniyle toplantılar uzar, bunlar da çoğulcu demokrasinin cilveleridir.

Bunlar iyi hoş da, bu Yahya Demirel nasıl elini kolunu sallayarak yurt dışına çıkabildi?

Bu gibi kaçışlara çoğulcu demokrasilerde çoook rastlanmıştır. Yahya Demirel'in iş ortağı Mıgırdıç Şellefyan namlı işadamı, devleti iyice dolandırdıktan sonra, bir gece ansızın nasıl da kaçıvermişti?

Eh, şimdi İsviçre'de buluşurlar. Birinin ardında, ağır cezalık iki dava, bir kesinleşmiş mahkumiyet ve de üzerinize afiyet, yirmi milyon para; ötekinin üzerinde, saymakla bitmez milyonlarca lira devlet parası... Ne demişler? "Devlet malı deniz, yemeyen domuz..."

Yahya Demirel, Ceza Yasası'nda yazılı "sahtekarlık" suçundan mahkum olmuş, karar da kesinleşmiş. Koskoca devlet adamları, mobilya yolsuzluğu ortaya atılınca, "vallah da billah da böyle yolsuzluk yoktur" dememişler miydi? Yahya'yı mahkum eden yargıç sakın komünist, anarşist falan olmasın? Yargıtay'a Maoistler sızmasın?!.. Olur mu olur.

Milli birlik ve beraberliğe en fazla muhtaç olduğumuz bu günlerde, bütün milliyetçi partilerin gözbebekleri gibi koruduğu Yahya Demirel'in yurt dışına kaçması son derece üzücü olmuştur.

Milliyetçi partiler! Birleşiniz; Yahya'dan başka kaybedeceğiniz bir şeyiniz yoktur!..

(Cumhuriyet, 24 Nisan 1978)

AYIP OLUYOR...

Franko faşizminin kırk yıl at koşturduğu İspanya'da, şimdi Komünist Parti kongreleri yapılabiliyor. Salazar'ın kan kusturduğu Portekiz'de ise her türlü sol düşünce bahar çiçekleri gibi açıyor. Böyle bir dönem ve böyle bir dünyada, küflü yasalarla, paslı yasaklarla sımsıkı kuşatılmış tek NATO ülkesi biziz galiba.

Soğuk savaş günlerinden arta kalmış çürümüş beyinlerin, kaskatı ve çirkin iskeletleriyle koşullandırılmış siyasal kadrolar, Türkiye'yi hangi alanda, hangi çağdaş platformda, hangi uluslararası yarışmada ayakta tutabildiler?

Bir "kör yazgı" bu. Kapkara bir yazgı... Çağdaş gelişimlerin pırıl pırıl ışıklarına gözlerini kapayan, uygarlığın gür sesine kulaklarını tıkayan, şu yüzyılda, şöyle bir dünyada, "kahrolsun komünizm" narasından başka hiçbir gösterileri olmayan siyaset adamlarıyla, kıyasıya bir döğüş sürüp gidiyor yıllardır.

Şu işe bakın. Bir İsveç televizyon ekibi, Türkiye'ye gelerek program hazırlıyor, çekim yapıyor. Televizyon kameraları, siyasal cinayet olaylarına eğiliyor. Devir, MC devri. İsveçli televizyoncular apar topar gözaltına alınıp, sınır dışı ediliyorlar. Peki, yasal dayanak?..

Efendim, onu arayınca, kim bulmaz ki... Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu, Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatları Hakkındaki Kanun... Ve bir sürü tüzük, yönetmelik...

Yabancılara ülke topraklarında üs verip, madenleri, petrolleri haraç mezat elden çıkaranlar, şimdi de yüz karalarını Avrupa televizyonlarına aktarmak isteyenler karşısında birdenbire milliyetçi kesiliveriyorlar.

Uygar bir dünyada yaşıyoruz: İsveç televizyonu, bu yasadışı işlem hakkında Türkiye'de Danıştay'a dava açmıştır. MC döneminin İçişleri bakanları, açılan bu dava karşısında, Resmi Gazete'de yayımlanmamış bir "Gizli Kararname"ye dayanmazlar mı!..

Bir ülkenin saygınlığını, bir hükümetin "manevi şahsiyetini" aşağılamak için bundan daha ağır bir örnek bulmak güçtür. Demek, Türkiye'de "polis rejimi" geçerlidir. Demek, gizli raporlarla, gizli kararnamelerle kotarılıyor bu işler.

Adamlar böyle düşünmezler mi? Böyle düşünürlerse, "Yok kardeşim; biz Helsinki Anlaşması'nı da imzaladık. Biz uygar ülkeyiz" dersek inanılır mı?

İşte dünyaya böyle rezil oluyoruz da farkında değiliz gibi geliyor bana. Yirminci yüzyılın ikinci yarısında yaşıyoruz. Ne o öyle 141-142, 163'üncü maddeler!.. Ne o Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu, sansür tüzükleri, gizli kararnameler!..

Soğuk savaş havalarından kurtulup, çağdaş dünyaya adımımızı atalım biraz. Çünkü artık ayıp oluyor, ayıp!..

(Cumhuriyet, 26 Nisan 1978)

İŞKENCE VE TÜRKEŞ

Poliste işkence yapılıyor mu, yapılmıyor mu? Başbuğ Türkeş'e sorarsanız, yapılıyor. Peki ne zamandan beri? Yine Türkeş'e sorarsanız, Ecevit Hükümeti'nin işbaşına geldiği günden beri... Bir de tabii önceleri, şu 1944 yılında... Yani, Türkeş'in hükümeti devirmek için gizli örgüt kurmak suçundan tutuklandığı günlerde.

İçişleri Bakanı Özaydınlı işkence söylentileri üzerinde araştırmalar yapıldığını, bu yoldaki her ihbarın değerlendirileceğini söylüyor. Ya işkencenin belli başlı sorgu yöntemi olduğu 12 Mart günlerinde işkence iddiaları ortaya atılınca ne deniyordu?..

- İşkence iddiaları komünistlerin yalanıdır...

Başbuğ'un birdenbire insan hakları savunucusu kesilip, işkenceden söz etmesinin nedeni, son günlerde birbiri ardından yakalanan ülkücülerdir. Bay Türkeş, gizli karargahlarda en aşağılık işkenceler sürdürülürken ağzını bile açmaz, üstelik bu yöntemlere bir de alkış tutardı. Bugün işkencelere karşı çıkıyorsa, bu, insan haklarına saygısından ötürü değildir. Tek endişesi, tek korkusu, yakalanan ülkücülerle genişleyen suç çemberlerinin, yavaş yavaş gelip partisini bulmasıdır.

Evet, kaç kez yazdık; işkence bir insanlık suçudur. İşkenceyi kim yaparsa, kime yaparsa bu yargımız değişmez. İşkence en kaba, en aşağılık, en iğrenç suçlardan biridir. İşkenceye hep

birlikte karşı çıkalım. Ama dün de, bugün de, yarın da, siyasal düşünce farkı gözetmeden, "şu sağcıdır, şu solcudur" diye ayırmadan...

- İşkence solculara yapılsın, ama benim adamlarıma yapılmasın...

Başbuğ'un işkence karşısında takındığı tavrın özeti budur işte. Buna karşı İçişleri Bakanı Özaydınlı, "her ihbarı değerlendireceğim" diyor. Türkeş ne istiyor daha?..

Üstelik işin bir başka yanı daha var: 12 Mart döneminde olduğu gibi MC dönemlerinde de işkence yöntemlerini işleten bazı güvenlik görevlileri yerlerinden alınınca, "poliste kıyım yapılıyor" diye bas bas bağıranlar da bunlar değil midir?

Gizli örgüt kuran sağcı teröriste dokunmayacaksın; MHP yürüyüş yapıyor, yürüyüşe silahlı olarak katılanları yakalamayacaksın; devletin polisini kurşunlayan genç ülkücüye ilişmeyeceksin. Yoksa bay Türkeş, "içi kan ağlayarak" hükümeti uluslararası kuruluşlara şikayet eder sonra...

İster misiniz, Türkiye'deki işkence olaylarını bir bir ortaya çıkarıp, eski defterleri de açalım?.. İster misiniz, İstanbul'da Ziverbey Köşkü'nün, Ankara'da Muhabere Okulu Radyosu üstündeki karargahın bütün kanlı zalimlerini bir bir mahkeme önüne çıkaralım? İster misiniz, bugün devletin köprü başlarını tutmuş ya da Yönetim Kurulu arpalıklarında gününü gün eden kontrgerilla eşkıyasını birer birer kulaklarından tutup tutup, sanık sandalyelerine oturtalım?..

İşkenceye hep birlikte karşı çıkalım. Ama siz; siz yıllarca işkence tezgahlarının önünde hüküm sürenler; hiç olmazsa siz ağzınızı açmayın. Hakkınız yok. İşkenceye karşı çıkmaya hakkınız yok sizin!..

(Cumhuriyet, 27 Nisan 1978)

RUZİ BEY VE CIA

Şu gerçeği herkes bilir. CIA her ülkede antikomünist eylemleri ve antikomünist kuruluşları destekler. CIA bununla da yetinmez, devrimci eylemlere sızar. Bu eylemleri saptırmak ve yozlaştırmak ister.

CIA'nın bütün dünyada bu gibi eylemlere karışması artık oldukça doğal karşılanıyor. Fakat nedense biz Türkler, aynı CIA'nın Türkiye'de hangi eylemlerde, hangi kuruluşlarda ne ölçüde var olduğunu bilmekte pek istekli görünmüyoruz.

Niçin böyledir? Çünkü, şimdi çekip bir ülkücüyle konuşsanız, heyecandan tirtir titreyerek dokuz ışıktan, milliyetçilikten, manevi değerlerden söz edecektir. Bireysel terörü tek devrimci yol olarak seçmiş bir keskin devrimciyle konuşsanız, o da hiç şüphesiz aynı coşkuyla eylemlerinin dayandığı toplumsal amacı savunacaktır. "Eylemlerinize CIA karışmış mıdır" sorusu, gerek ülkücü gerekse bireysel terörü benimseyen gençler için çok küçültücü ve aşağılayıcı bir soru gibi gelir.

Bunları anlatırken, bir noktanın altını da kalın çizgilerle çizmek gereklr. CIA her düşüncenin, her eylemin varlık nedeni ve tek yönetici gücü değildir elbette ki. Çünkü sağcılık, solculuk da birer "zabıta vakası" değildir. Bunlar toplumsal çelişkilerden güç alan ve biri ötekinin karşıtı olan düşünce ürünleridir.

Bu düşüncelerin yaşama uygulanmasında, günlük siyasal gelişmeye karışmasında bir emir vardır: Silah... Siyasal düşüncelerin silahla gerçekleştirilmek istendiği yerde yasal siyasal parti ve yan örgütleri, yerlerini silahlı gizli örgütlere bırakır. CIA bu noktadan başlayarak egemenliğini kurar ve artırır. Çünkü silahlı eylem ortamı, CIA'nın at koşturacağı bir eylem alanıdır. Böyle bir ortamda şiddet, şiddeti besler ve eninde sonunda son söz, en çok ve en güçlü silahlara sahip olanlarca söylenir.

Uzun süre CIA görevlisi olarak çalıştıktan sonra anılarını yazan Philip Agee, Türkçe'ye de çevrilen "CIA Günlüğü" adlı yapıtının 485. sayfasında Uruguay'daki CIA eylemlerini anlatırken şunları söylüyor:

- Son zamanlarda öğrenci faaliyetlerinin üniversiteden çok orta öğretim düzeyinde yürütülmesi için merkezin (CIA'nın) yaptığı öneri genel merkezce kabul edilmiştir. Alt düzeyde komünist aleyhtarlığının aşılanmasıyla, öğrenciler üniversiteye geldiklerinde daha iyi sonuçların elde edilebileceği görüşü savunulmuştur...

CIA'nın sağcı öğrenciler için öngördüğü bu eylem alanının Türkiye'de işlemediğini söylemek, herhalde olanaksızdır. Ül-

kemizde anti-komünist öğrenci eylemleri, üniversitelerden orta öğretime kaydırılmış ve özellikle son zamanlarda Güneydoğu illerimizde oluşan, antikomünizm maskesi altındaki gerici, yağmacı ve saldırgan eylemler, orta öğretim gören gençler tarafından başlatılmış ve yürütülmüştür.

CIA her zaman açık kimlik kartıyla ortaya çıkmaz. Çoğu kez soldaki kışkırtıcı ajanlar, sağdaki antikomünist eylemcilerle birlikte aynı CIA halkasının parçalarını oluştururlar.

Haydi sözü burada keselim ve 12 Mart öncesinde Ankara'da etkin görevler yürüten CIA yetkilisi Türkistan kökenli ABD yurttaşı Ruzi Nazar'ın Bahçelievler Üçüncü caddede, karakol yanındaki evine kimlerin girip çıktığını sorup, bugünkü yazımızı noktalayalım.

(Cumhuriyet, 28 Nisan 1978)

İĞNE VE ÇUVALDIZ

Muhalefetin görevi, iktidara çelme atmaktır. Bu işin özeti budur. Bu nedenle iktidarın "efendim, bizi muhalefet hiç çalıştırmıyor" gibi yakınmalarına, hiç mi hiç yer yoktur. Meclisleri çalıştırmak öncelikle iktidarların görevidir.

Geçen gün Millet Meclisi'nde Maden Yasa Tasarısı'nın AP Grubu'nca nasıl engellendiğini gördük. CHP Grubu ise tam anlamıyla şaşkınlık ve dağınıkıık içindeydi. Bir iki demagojik çıkış da sonuç vermeyince, AP Grubu tasarının görüşülmesini bir süre için ertelemiş oldu.

CHP, bu gibi konularda sorumluluğu önce kendisinde, kendi milletvekillerinde, Meclis gruplarında aramalıdır. Ecevit Hükümeti kurulduğu günden beri, CHP milletvekilleri kaç oturuma tam kadro ile katıldılar? Temel görevlerini böylesine savsaklayan milletvekilleriyle "demokratik sol" doğrultuda kaç yasa tasarısı görüşülebilir? Ve MC döneminin yolsuzluk dosyaları nasıl incelenip, karara bağlanabilir?

Biliriz, bu tür eleştiriler yayımlanınca, CHP'li milletvekili dostlar, hemen "delegeden başımızı alamıyoruz" gibi özür gerekçeleri ileri sürerler.

Belki bir bakıma öyle. Hükümet kurulur kurulmaz, bakanlık odaları Sirkeci Garı'na döndü. Gelen giden, iş isteyen, yalvaran yakaran, bağıran çağıran, vızıldayan, yılışan bir sürü yurttaş, önlerine taktıkları milletvekili ve senatörlerle "bakanlık turlarına" çıktılar. Milletvekili ve senatörler de "delege mihmandarları" gibi bu turlara sonuna dek katıldılar.

Bir kısmı böyle. Bunlar dışında "adam sende" deyip, kuliste bir iki çay içip, üç-beş dedikodunun belini büktükten sonra, basın kapısından usulca sıvışan sayın milletvekillerine rastlanmıyor mu Allah aşkına?

İktidar partisi Meclis gruplarının ilk işi, milletvekili ve senatörleri tam kadro ile Meclis'te hazır bulundurmaktır. Çünkü iktidarların görevi Meclisler'i çalıştırmak, muhalefetin görevi ise bu çalışmalara engel olmaktır.

Madenlerin devlet eliyle işletilmesini öngören yasa Millet Meclisi'ne gelirse, AP "aman ne iyi ettiniz, biz de bu yasayı bekliyorduk" deyip hükümeti destekleyecek değil ya!.. Elbette elindeki bütün olanakları kullanarak görüşmeleri engelleyecektir. Burada sorumluluk iktidar partisi CHP'nin üzerindedir. CHP Millet Meclisi Grubu tam kadro ile gelip görüşmeleri izlemezse, burada muhalefeti suçlamanın bir anlamı olur mu? AP grup sözcüleri kalkıp, "siz önce Meclis'e kendi kadronuzu getirin" derse, CHP Grup Başkanvekili buna ne yanıt verebilir? Bugün Maden Yasası, yarın vergi yasaları, daha sonra soruşturma dosyaları da bu gibi engellemelerle karşılaşırsa, "ne yapalım, muhalefet engelledi" deyip sorumluluktan kurtulmak kolay mıdır öyle?!..

Maden ve Vergi Yasaları görüşülürken CHP Grubu tam kadro ile görüşmelerde hazır bulunmazsa, bu görüşmelere katılmayanlar için öyle ağır yorumlar yapılır ki, bu milletvekilleri, bir daha seçmenlerini milletvekili sıfatıyla bakanlık koridorlarında gezdiremezler!..

(Cumhuriyet, 29 Nisan 1978)

Halkçı-Devrimci Birlikleri Federasyonu'nun konuğu olarak on beş gün Almanya'nın çeşitli kentlerinde emekçi yurttaşlarımızla Türkiye'nin güncel sorunlarını tartıştım; onların acılarını, dertlerini dinledim. Hani ne derler, "bir dokun, bin ah dinle..." İşte öyle, acılar kat kat, sorunlar iç içe...

Berlin'de, Hamburg'da, Frankfurt'ta, Köln, Ulm, Bölingen ve Münih'de işçi dostlarla kucaklaştık, dertleştik.

"Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik..." İlkokullar ve ortaokullarda böyle öğretirlerdi bizlere. Bir Türk dünyaya bedeldi; atalarımız Viyana kapılarına kadar dayanmıştı. Evet, doğru, öyleydi. Ve şimdi o ataların torunları, o, akınlarda çocuklar gibi şen olanların torunları, onlar, onlar ne yapıyorlar?.. Alman kapitalizminin çarklarını yağlamaktan başka ne yapıyorlar?..

Atalarımız Viyana kapılarına kadar dayanmıştı. Şimdi ise o ataların torunları, o kapılara kürekle, kovayla birer çöpçü olarak dayanmışlar. Umurlarında mı beylerin!?! Yine "milli devlet-güçlü iktidar" aldatmacaları ile sürsünler halk çocuklarını Alman kapitalizminin acımasız çarklarına...

Türkler... Caddelere bakan evlerde oturma izni alamayan Türkler. Türkler... Cocuklarını iki dilde de dilsiz yetiştiren Türkler. Vartolular, Yozgatlılar, Çorumlular, Erzincanlılar, Erzurumlular... Bir milyon Türk, bir milyon emekçi ve onların kör yazgılarına tutsak üç yüz elli bin Türk çocuğu. Türkler... En ağır işlerde, en güç koşullarda çalışıp, ücretli köleler gibi sabır taşlarına kazılan Türkler. Türkler... Sabah dörtte kalkanlar, gece yarıları çalışanlar, Berlin'in, Münih'in, Frankfurt'un arka sokaklarında kendi yalnızlıklarını yaşayanlar. Türkler... Dövizlerine göz diktiğimiz ve emeklilik hakkını vermediğimiz Türkler. Türkler... Bir avuç darı gibi Alman kapitalizminin önüne savurduğumuz Türkler. Türkler... Acıdan, dertten, üzüntüden, her dördünden biri ülser olup hastanelere düşen Türkler. Orada da burada da seçme ve seçilme hakkından yoksun Türkler...

Hoca Nasrettin gibi ağlayan, Bayburtlu Zihni gibi gülen Türkler... Gümrük kapılarında horladığımız, dövizlerine el açtığımız Türkler... Yurttaşlarımız, kardaşlarımız, dostlarımız...

Şu Almanya gezisinden üzüntüyle döndüm sevgili okuyucular. Oralarda Türk emekçiler günlerini gün etmiyorlar. Tek

umutları çocuklarını yetiştirmek. Onu da başaramıyorlar. Çünkü işçi çocukları Alman okullarıyla bir türlü bağdaşamıyorlar. Bağdaşamadıkları için de okullardan ayrılıp, sokaklara dökülüyorlar. Ve bu sokaklarda bin bir türlü suç tuzağının içinde yok olup gidiyorlar. Alman cezaevleri de çocuk yaşta suç işlemiş Türklerle doluyor.

İşçilerin bir başka umutları da emeklilik haklarına kavuşmak. Bugün Meclisler'de görüşülen yasa bu hakkı yeterince sağlamıyor. Eğer yasa önerildiği biçimde çıkarsa, Almanya'daki işçilerin Ecevit Hükümeti'ne bağladıkları umut da suya düşecek.

Bir milyon emekçi ve üç yüz elli bin Türk çocuğu, Ecevit Hükümeti'nden sorunlarına çözüm bulmasını istiyor. Yılların sömürüsü, yılların aldatmacası bitsin artık!

(Cumhuriyet, 13 Mayıs 1978)

NATO KAFA...

Türkiye niçin NATO üyesidir? Bu sorunun karşılığı bir varsayıma dayanmaktadır. Kısaca ve kabaca özetlersek, bu varsayım, Kuzey komşumuz Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye saldırma olasılığıdır. Eğer Sovyet orduları Türkiye'ye saldırırlarsa, biz, Yunanlı dostlarımızla birlikte NATO'nun Güneydoğu kanadını savunacak, böylece Sovyetlerin Akdeniz'e inmelerine engel olacağız.

Ülkemiz topraklarında, "Ortak Savunma Tesisleri" adı verilen Amerikan Üsleri bulunmaktadır. Bu üslerin amacı nedir? Bu üslerin amacı, varsayılan Sovyet saldırısını önceden haber almaktır.

İşin içyüzünü araştırırsanız, bütün bunlar ABD'nin Sovyetler'e karşı yaptığı çalımlar ve gövde gösterileridir.

Diyelim ki Sovyet saldırısı çok güncel ve güçlü bir olasılıktır. Eğer bu varsayım doğruysa, ABD'nin Türkiye üzerinde koyduğu silah ambargosunu nasıl yorumlayacağız? Amerika nasıl oluyor da Türkiye'yi Sovyet saldırısı karşısında silahsız ve güçsüz bırakmayı göze alabiliyor?

Bu soru Türkiye üzerinde oynanan oyunları da bütün çıplaklığı ile ortaya sermektedir. Amerika, Türkiye'nin bir Sovyet

saldırısıyla karşı karşıya olduğu kanısına varmış olsa, böyle bir tehlikeden endişe duysa, hiç silah ambargosu koyar ve bunu sürdürebilir miydi? Öyle anlaşılıyor ki, böyle bir tehlike söz konusu değildir. Bunu saptayan ve dış politikasını bu gerçeklere göre yürüten ABD'dir, başkası değil.

Bizim "CIA milliyetçileri" silah ambargosunun yol açtığı ve açacağı gelişmelerden son derece tedirgindiler. Nitekim öyle. Çünkü yıllar yılı sömürdükleri "Sovyet [illegible] ve bunun olarak ayıkladıkları "komünizm tehlikesi" dost ve müttefik [illegible] ABD tarafından bu yolla yıkılmamış [illegible]

Şimdi de yapıyorlar. [illegible]

Türk [illegible] yet saldırısıyla [illegible] oldu [illegible] dost [illegible] tehlikeye [illegible]

Yok [illegible] böyle [illegible] böyle NATO [illegible] mının emri [illegible]

Silah [illegible] bir [illegible] Türkiye [illegible] Bir ülke [illegible] bırakılırsa [illegible]

Hâkim [illegible] inen [illegible] şının özünde [illegible]

Cumhuriyet, 15 Ağustos 1978)

NEYİN AMBARGOSU?

Silah ambargosu kalkacak mı, kalkmayacak mı derken, bir [illegible] kalkması mı iyi olur, kalkmaması mı tartışmalarına girişildi.

"Kalkarsa iyi olur, Yunanlılara karşı güçleniriz" diye düşünenler, Washington'dan gelen haberlere çok üzüldüler.

Bir ulusun güvenliği ve askeri gücü, bir başka ulusun eline bırakılırsa, bu sonuca şaşmamak gerekir. ABD, elbette silah yardımı yaptığı bir ülkeyi kendi emir ve komutası dışında görmek istemeyecektir.

Biz Amerikalı senatörlere niçin kızıyoruz? Suç varsa bizde, kabahat varsa bizde! Önce kendimize dönüp, ulusal savunmamızı neden Atlantikötesi ülkelerin kararlarına bağladığımızı sorup soruşturmasak ve eğer sorumlu varsa, sorumluluğu kendimizde arasak daha doğru hareket etmiş olmaz mıyız?

Ambargonun kalkmaması belki de bu sorumluluğun ulusal bilince yer etmesine yol açacaktır. Bir ülkenin gerçek dostları ve düşmanları böyle tarihsel dönemeçlerde ortaya çıkar. Yurtseverlik ve uşaklık da işte böylesine dönemlerde ölçülüp, biçilir!

Soğuk savaş koşullarından arta kalmış beyinlerin böylesine konuları tartışmaya hiç niyetleri yoktur. Çünkü yıllardır iç ve dış politikayı korku üzerine kurmuşlar ve yürütmüşlerdir. Devlet korkuyla yönetilmiş ve bu korku, soygunun, cinayetin, yalanın üzerine bir zırh gibi geçirilmiştir.

Dış politikada korkumuz, "Sovyet saldırısı", iç politikada da "komünist ayaklanması"dır.

Sovyet orduları Türkiye'ye saldıracak mı saldırmayacak mı? Daha doğrusu böyle bir tehlike var mı, yok mu? Böyle bir tehlike söz konusuysa, ABD nasıl olur da bizi Sovyet orduları karşısında silahsız bırakabilir?

Yunanistan ile Kıbrıs konusunda bir savaş olasılığı söz konusu mu değil mi? Dört yıl önce böyle bir savaşın eşiğinden döndüğümüze göre, gerek hükümet gerekse muhalefet çevreleri böyle bir olasılığa ağırlık vermektedirler. Diyelim ki, Sovyet saldırısı söz konusudur. Üstelik Yunan Silahlı Kuvvetleri'yle her an savaşa tutuşabiliriz. Bu durumda ABD, Türk Silahlı Kuvvetleri'ni iki düşman karşısında silahsız bırakmış olmuyor mu?!..

Konuya hangi açıdan bakarsanız bakın, Türkiye gerçekten güç koşullar içindedir. Dostunu düşmanını ayırt edememişse, yıllarca dost ve "müttefik" saydığı devletlerden kazık yemiş, bugün de işte böyle çaresiz bir duruma sokulmuştur.

Fakat çare tükenmiş midir? Hayır! Çare, ulusal bağımsızlık kavramına sımsıkı sarılmaktadır. Çare, "milli mücadele ruhunu" yeniden canlandırmaktır. Çare, çokuluslu yalanlara karşı çıkmaktır. Çare, kendi halkımıza, işçimize, köylümüze, askerimize, subayımıza güvenmektir.

Evet, çare, kendi kafalarımızdaki ambargoları söküp atmaktır!

(Cumhuriyet, 16 Mayıs 1978)

ATATÜRKÇÜLÜK BU MU?

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan hakkında "din sömürüsü yapıyor" diye dava açan Yargıtay Başsavcısı Kazım Akdoğan'ın kulakları çınlasın. AP Genel Başkanı Demirel Samsun'daki konuşmasına tekbir sesleriyle ve kendisine armağan edilen Kur'an-ı Kerim'i öperek başladı!

Anayasa'ya bakarsanız, yasa önünde herkes eşittir. Uygulamaya göz atarsanız, insanlar çeşit çeşittir. Din sömürüsü Erbakan için yasak, Demirel için mübahtır; hani Anayasa, hani Ceza Yasası'nın 163. maddesi, hani Siyasal Partiler Yasası?.. Hani, hani?!..

Sağcımız, solcumuz, ırkçımız, Turancımız, askerimiz, sivilimiz, gencimiz, yaşlımız, elimizi şöyle bir vicdanımıza koyalım. Ülkemizde din sömürüsünün tek sanığı şu zavallı MSP lideri Erbakan hoca mı? Demirel hiç din sömürüsü yapmıyor mu? Bakın Allah aşkına, ne o tekbir sesleri, ne o siyaset kürsüsünde Kur'an-ı Kerimi öpüp başına koymalar?..

Bu MC liderlerinin hangisi, din sömürüsünde ötekinden geri kalıyor? İşte "mübarek Hac seferini" daha geçen yıllarda "eda" etmek zorunluluğu duyan Hacı Başbuğ Türkeş, işte Tanrı'yı Partisi'ne neredeyse "fahri genel başkan" yapacak olan Erbakan, işte tekbir sesleriyle kürsülere çıkan AP lideri Demirel!..

Demirel muhalefet bayrağını Hacı Başbuğ'a kaptırmamak için elinden geleni yapıyor şimdi. Bir yandan din duygularını en kaba biçimde sömürürken, öte yandan da Atatürkçülüğü dilinden düşürmüyor. Öyle ama din sömürüsü ve Atatürkçülük birbiriyle bağdaşan kavramlar mıdır? Hiç değilse, kürsülere

tekbir sesleriyle çıkanlar, nasıl olur da Atatürkçülüğü ağızlarına alırlar?..

Alırlar efendim. Bir yandan Atatürk sömürüsü, öte yandan din sömürüsü... Bunlar kucak kucağa siyaset alanlarındadır şimdi.

Yirminci yüzyılın ilk ulusal kurtuluş savaşını veren ulusun önderi, şimdi siyaset alanlarında tekbir sesleriyle bozuk para gibi harcanıyor "Ezilen uluslar bir gün ezenleri yok edecektir" diyen Gazi Mustafa Kemal, şimdi Demireller'in, Türkeşler'in, Erbakanlar'ın seçim malzemesi oluyor. Emperyalizme ve kapitalizme karşı isyan bayrağı açan ihtilalin önderi, şimdi bozuk düzenin kalelerine birer bayrak gibi çekiliyor.

Ne kaldı?.. Atatürk'ten bugüne ne kaldı? NATO'suyla, CENTO'suyla, ikili antlaşmalarıyla, Amerikan üsleriyle üzerine ABD ipoteği konulmuş ülkemizde Atatürk'ün "tam bağımsızlık" ilkesinden söz edebiliyor muyuz? Hayır. Bir milyon emekçimizi el kapılarında ele güne muhtaç ederken, Atatürk'ten miras kalan halkçılıktan, milliyetçilikten söz edenimiz olabiliyor mu? Hayır. Ulusal savunması, Atlantikötesi ülkelerin senatörlerine, onların insaflarına terk edilmiş bir ülkede, gönül rahatlığı ile ve de utanmadan sıkılmadan, "işte milliyetçilik budur" diyebiliyor muyuz? Hayır.

Elimizde Atatürk'ten kala kala bir Atatürk müzeleri, bir de laiklik ilkesi kalmıştı. Onu da bu MC partileri yıpı bitirdiler. Ve Samsun'da at üzerindeki Atatürk heykelinin gölgesinde, hem tekbir sesleriyle konuşma yapıp, hem de Atatürkçülük'ten söz edebiliyorsa, artık adının başında "Cumhuriyet Başsavcısı" takısı bulunan Yargıtay görevlisine seslenmek bile boşunadır.

Ankara'nın taşına bak, gözlerimin yaşına bak. Uyan, uyan Gazi Kemal, şu dünyanın işine bak!..

(Cumhuriyet, 18 Mayıs 1978)

NE RUHU?..

Devlet yetkililerinin yıllardır dillerinden düşürmedikleri kavramlardan biri, "her zamankinden daha çok milli birlik ve beraberliğe muhtaç olduğumuz şu son günlerde" gerekçesidir.

Her siyasal partinin ayrı bir "milli beraberlik" görüşü olduğu için, bu sözler bayramlık giysiler gibi, hemen bir yana bırakılır. Amaç, bu gibi sözlerin arkasına sığınarak siyasal gösteri yapmaktır.

Fakat, ulusların tarihlerinde öyle dönemeçler vardır ki gerçekten milli birlik ve beraberlik ruhu o dönemeçleri belli alanlara kavuşturur. Ulusal kurtuluş tarihimiz böylesine dönemeçlerin en canlı ve renkli örneklerinden birisidir.

Kurtuluş Savaşı'mızda ulusal birlik, İstanbul hükümetinin, "hain, komünist, asi" gibi sıfatlarla karalamak istediği Mustafa Kemal ve Kuvay-ı Milliyecilerce sağlandı. Emperyalist orduların yanı başında Ankara Hükümeti'ne karşı savaş açan, "Devlet-i Al-i Osman"ın son kalıntıları ise alınlarına vurulan, "satılmış ve hain" damgalarıyla tarihin çöplüklerinde hak ettikleri yerleri aldılar.

Türkiye bugün tarihinin en bunalımlı günlerini yaşıyor Siz bırakın cafcaflı sözleri, koskoca Türkiye Cumhuriyeti, Batı ülkelerinin "konsorsiyum" kurarak yaşatmaya çalıştıkları oksijen çadırındaki bir hasta gibidir. Evet evet doğru... Bir zamanlar "Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik" doğru; öyleydik ama şimdi bakın sonunda işte bu hale geldik. Avuç içi kadar ülkeler yardım etmezlerse, ölümcül hastalarımıza röntgen filmi bile bulamayacağız. Amerikalı senatörler "hayır" derlerse silahsız kalacağız. Böyle bir dönemde, böylesine güç koşullarda "milli birlik ve beraberlik ruhu" anımsanmaz mı? Aranmaz mı?..

İyi niyetlilerimiz, "Aranır. Aranmaz mı!.. diyeceklerdir. bilirim. Ama nerede! Kim özveride bulunacak? Kim "hükümetin tuttuğu yol doğrudur" diyecek? Kim "gelin hep birlikte ABD ilişkilerine karşı çıkalım" diyecek?

Bu konu, iyi niyet, kötü niyet sorunu değildir Bu gibi olayların, bu gibi gelişmelerin temelinde siyasal ve sınıfsal çıkarlar yatar. Partiler bu çıkarları savunurlar Partilerin kimi emekten yanadır, kimi de sermayeden. İç politikada ayrı sınıfsal çıkarları savunan partilerin, dış politikada "milli birlik ve beraberlik ruhu" deyip, birleşmelerine olanak yoktur. Onun içindir ki Demirel;

Dişe diş mücadele edeceğiz, demektedir Türkeş ise böylesine bunalımlı günlerde hükümeti devirebilmek için çalmadık kapı bırakmamaktadır. Hani milli birlik ve beraberlik ruhu?

Tüm Amerikan ilişkilerinin kopma noktasına vardığı bugünlerde Demirel ve Türkeş'in ortak görevleri hükümeti devirmektir. Bu görev, onlara düşmektedir. Sınıfsal görevleri budur Siyasal işlevleri budur.

Önümüzdeki günlerde çok ilginç siyasal gelişmelere tanık olabiliriz. Ak koyun, kara koyun önümüzdeki günlerde artık iyice ayırt edilecek.

(Cumhuriyet, 20 Mayıs 1978)

ATAŞ VE MİLLİYETÇİLİK

Çağımızda milliyetçilik somut eylemlerle kanıtlandığı ölçüde anlam taşır. Milliyetçiliği ve yurtseverliği ölçüp tartacak en önemli örneklerden biri, petrol konusuyla ortaya çıkıyor.

İş edebiyata gelince, "Ey bu topraklar için toprağa düşen asker" gibi iç titreten dizelerle ortalıklarda dolaşıyoruz. Peki bu topraklara, bu toprakların altındaki doğal servetlere sahip çıkabiliyor muyuz?

Kurtuluş Savaşı'nda kanlarını döken "Kuvay-ı Milliye" şehitleri, "Biz öldükten sonra bu toprakları Amerikalılar'ın emrine verin" mi demişlerdi? Ya da Sakarya'da, Dumlupınar'da, Antep'te Maraş'ta, İzmir'de kanlarını dökenler, bu toprakların altındaki petrolü, madeni "yabancılar kullansınlar" diye mi ölüp gitmişlerdi?

İşte ortada bir sorun: ATAŞ Rafinerisi yabancı şirketlerin elinden alınacak mı, alınmayacak mı? İşin edebiyatını bir yana bırakıp, bu soruna çözüm ve bu soruya yanıt bulmak gerekiyor.

Bu soruya yanıt bulmadan önce, "Bu rafineri devlet eliyle işletilse mi daha iyi olur, yoksa yabancıların eline bırakılsa mı" sorusunu araştırmak gerekmekte.

Türkiye, Kıbrıs sorunu nedeniyle bir büyük savaşın eşiğinden döndü. Kıbrıs bunalımında yabancı şirketler jetlerimizin yakıtlarını kesiverince, Hava Kuvvetlerimiz oldukça önemli bir bunalım içine sürüklenmişti. İşin rantablitesi, şusu, busu ikinci derecede önemlidir.

Daha önceleri ATAŞ Rafinerisi'nin devletleştirilmesi için adımlar atıldığında, milliyetçiliği kimselere bırakmayan, milliyetçi, toplumcu ve de dokuz ışıkçı takımının yayın organında şöyle bir yazı yayınlanmıştı:

Türk Hükümeti'nin ATAŞ'a el koymasına imkan yoktur. İngiliz Elçiliği'ni işgal edebilirseniz, ATAŞ'ı da işgal edebilirsiniz...

Ecevit Hükümeti'nin 1974 yılında rafineriyi millileştirmek için yürüttüğü işlemler sonuç vermemiş; tam on ikiye beş kala yabancı şirketler devreye girerek, ATAŞ'ı ellerinden kaçırmamayı başarmışlardı. İlk Ecevit Hükümeti döneminde atılan adımlar, araya Irmak ve Birinci MC Hükümetleri'nin girmesiyle sonuçsuz kalmış ve rafinerinin statüsü değiştirilememişti.

Petrol Yasası'nın 132. maddesinde, Türkiye'de petrol arama ve işletme ruhsatına sahip olanların belirli koşullara uymamaları halinde, çalışmalarının durdurulacağı ve ellerinden ruhsatnamelerinin alınacağı belirtilmektedir. Tam kapasite ile çalışmayan ve çalıştırılmayan bir rafinerinin devlet eliyle işletilmesi, Petrol Yasası'nda yer alan yasal bir zorunluluktur.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Petrol Dairesi, yasa uyarınca, Mobil, BP, Shell şirketlerine 90 günlük süre tanıyarak, rafinerinin tam kapasite ile çalışmasını istemiş, ancak bu istek bugüne kadar bu şirketlerce yerine getirilmemiştir.

Tanınan süre bu ayın 28. günü akşamı dolmaktadır. Bugünlerde Petrol Kanunu konusunda büyük oyunlar dönebilir. Uyanık olmakta yarar vardır. Yabancı şirketler bu kez de rafineriye sahip çıkmasını bilirlerse, boş yere "Amerikalılar niçin ambargoyu kaldırmıyorlar" diye yakınmayalım. Daha kendi topraklarına sahip çıkamamış bir devlet, kime nasıl söz geçirebilir?..

(Cumhuriyet, 22 Mayıs 1978)

İKİ ÇETİN SORUN

Hükümetin önünde iki çetin sorun duruyor. Sorunlardan biri ekonomik darboğaz, ikincisi can güvenliğidir. Bu iki soruna köklü çözüm yolları aranırken, iki çıkmazla karşılaşılıyor. Bu çıkmazlardan biri işçi ücretlerinin dondurulması, ikincisi de, adlarına "itisas mahkemeleri" denilen siyasal nitelikteki mahkemelerin kurulması girişimleridir.

Bu iki konu, hükümetin iki büyük açmazıdır. Her iki konu, hükümetçe önerildiği biçimde gerçekleşirse, CHP birdenbire iki güçlü dayanağını yitirecektir. Dayanaklardan biri örgütlü işçi gücü, öteki de CHP'yi bugüne dek özveriyle desteklemiş olan ilerici kamuoyudur.

Hükümet, döviz darboğazını aşmak için uluslararası kuruluşların önerilerini hesaba katmak zorundadır. Bu hükümetin kapitalist ekonomi kuralları içinde belli çözümlere mahkum olduğu da bir gerçektir. Fakat, acaba kapitalist ekonominin çözüm yollarından ilki işçi ücretlerinin dondurulması mıdır?

Her toplumsal olay, ekonomik olduğu kadar siyasal özellikler de taşır. İşçi ücretlerinin dondurulması enflasyonist gidişi bir ölçüde frenler. Ancak ekonominin bütün yükü işçi sınıfının omuzlarına yükletilirse, bunun siyasal yansımaları hükümetin temellerini sarsmaz mı?

Örgütlü işçi sınıfı, CHP Hükümeti'nin ve parti olarak CHP'nin bindiği dallardan biridir. İşçi ücretlerinin dondurulması, CHP'yi ve Ecevit Hükümeti'ni çok güçlü bir destekten yoksun bırakmak gibi bir siyasal sakıncayı beraberinde getirmektedir.

MC hükümetlerine karşı girişilen "DGM direnişi"ni anımsarsanız, "ihtisas mahkemeleri" adı verilen siyasal mahkemelerin ne gibi tepkilerle karşılaşacağını kestirmek o kadar güç olmasa gerekir.

Terörist saldırganlıkları önlemenin tek çaresi, "İhtisas mahkemeleri" kurmak değildir. İhtisas mahkemeleri, ister istemez siyasal mahkemeler niteliğine bürüneceklerdir. Yargıçlar da bu toplumun insanlarıdır. Onlar da hepimiz gibi, belli siyasal düşünceler edinmişlerdir. 141, 142 ve 163'üncü maddeler gibi, eylemi değil düşünceyi yasaklayan ceza yaptırımları varoldukça, "ihtisas mahkemeleri"nin siyasal koşullandırmalardan soyutlanmaları olası mıdır?

Hükümet her iki konuda da son derece dikkatli davranmak zorundadır. Bu zorunluluk en azından hükümetin bu gibi sorunları, İşçi Sendikaları Konfederasyonları'yla çok yakın ve içten "diyaloglarla" tartışıp, çözüm yolları aramasını gerektirmektedir.

Toplumsal gelişmelerin böylesine duyarlı bir noktasında sorunların daha geniş açılardan ele alınmasında sanırız ki, sayısız yarar vardır

(Cumhuriyet, 24 Mayıs 1978)

"AKILSIZ MİLLİYETÇİ"

Belgesel yazılarıyla bütün dünyada haklı bir ün kazanan Amerikalı yazar Jack Anderson, "Washington Post" gazetesinde yayımlanan yorumunda, ABD'nin Ankara Büyükelçisi Ronald Splers'in, Başbakan Ecevit hakkındaki şu sözlerini aktarmaktadır:

- Ecevit akılsız milliyetçiliğe saplanmıştır.

Büyükelçi Splers, ABD Dışişleri Bakanlığı'na gönderdiği "çok gizli" kayıtlı telgrafında, Ecevit'in tehlikeli konuşmalar yapmasının giderek halkı da etkileyeceğinden kuşku duyulduğu da belirtilmektedir

Ününü belgelere dayanan yazılar yayınlamakla yapmış Jack Anderson'un, Büyükelçi Splers'in telgrafını ele geçirdiği anlaşılmaktadır

Ecevit akılsız bir milliyetçiliğe saplanmıştır...

Büyükelçi hazretlerine sormak gerekiyor. Acaba, öteki siyasal partilerin liderleri, örneğin AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ile MHP Genel Başkanı Türkeş; ya onların milliyetçiliği nasıl bir milliyetçiliktir?

Büyükelçinin bu tür milliyetçiliğe herhangi bir itirazı yoktur Nasıl olsun ki?! Biri, bir Amerikan komisyoncusu, öteki de Amerika'nın Türk köylüsü üzerine koyduğu haşhaş yasağını hararetle desteklemiş olan bir parti lideri...

Büyükelçi elbette böyle düşünecektir. Büyükelçinin görevi Amerika'nın Türkiye'deki çıkarlarını gözetmektir. Ecevit, Türk-Amerikan ilişkilerini araştırıyorsa, Büyükelçi de elbette Ecevit'i, "akılsız milliyetçi" olarak niteleyecektir. "Milliyetçilik" etiketi doğrudur amma henüz kimin "akıllı" kimin "akılsız" olduğu belli değildir.

NATO, Kuzey'den gelecek bir Sovyet saldırısına karşı kurulduğu söylenen bir savunma örgütüdür. Eğer NATO ve

Pentagon generalleri, Sovyet saldırısının güçlü bir olasılık olduğuna inanmış olsalardı, Türkiye'yi silahsız bırakmayı göze alabilirler miydi? Silahsız bırakmayacakları gibi, "hür dünya tehlikededir" diye Türkiye'deki Amerikan üslerini kullanıp, Sovyetler'e saldırmayı bile düşünebilirlerdi. Arada Türkiye yıkılır, yakılır, yok edilirmiş, bunların Pentagon generalleri için hiç mi hiç önemi yoktur.

Türkiye, yıllardır üzerinde soğuk savaş bulutları dolaştırılarak aldatılmış ve bu aldatmacalarla yönetilmiş olan bir ülkedir. Temelinde emperyalizme karşı kazanılan bir savaşın harcı bulunan bu ülke, hiç merak buyrulmasın, günün birinde bu uluslararası yalanları aşıp, kendi kimliğine kavuşmasını bilecektir.

İsterseniz, biz yeri gelmişken, Sayın Büyükelçi'ye bir küçük soru soralım:

22 Kasım 1965 tarihinde, Washington'daki Ordu Karargah Dairesi, CIA Başkanlığı'na, Ankara ve Atina'daki kara ataşelerine yazdığı gizli yazıda, Türkiye'deki Amerikan üslerinin kapatılması için çalışmalar yapan Türk Genelkurmay yetkililerinin saptanıp, adlarının bildirilmesini istemişti. Bu yazı ABD Genelkurmay İstihbarat Başkan yardımcısı Albay James E. Lozenby imzasını taşıyordu. 1965'lerde olduğu gibi, yine Türkiye'nin haklarını savunan asker yöneticilerin adlarını saptayıp, bunlar hakkında işlem yapıyor musunuz?

Siz önce bu soruyu yanıtlayın; ondan sonra kim "akıllı" kim "akılsız" onu da tartışırız.

(Cumhuriyet, 26 Mayıs 1978)

O GÜNDEN BU GÜNE...

27 Mayıs tarihi, toplumsal gelişimimizde önemli kavşak noktalarından birisidir. Bu kavşak noktasının yanan sönen ışıklarında Bayarlar'ı, Menderesler'i, Petrol ve Maden Yasaları'nı, "Küçük Amerika" düşlerini, Kore'de bir hiç uğruna kurban edilen halk çocuklarını, NATOlar'ı, CENTOlar'ı, yolsuzluk dosyalarını ve ünlü Tahkikat Komisyonları'nı görüyoruz şimdi.

Ve 28-29 Nisan günleri üniversite bahçelerinde Menderes Hükümeti'ne karşı direnen gençliği ve o gençliğin yanında yer

alan Profesör Sıddık Sami Onarlar'ı; Velidedeoğlular'ı, Giritliler'i, Kubalılar'ı, Feyzioğlular'ı, Tarık Zaferler'i, Muammer Aksoylar'ı, Munci Kapaniler'i, Fehmi Yavuzlar'ı, Tahsin Bekir Baltalar'ı, Hicri Fişekler'i anımsıyoruz yeniden.

Ve de 27 Mayıs sabahı silaha sarılan general Madanoğlular, Özdilekler, albay Köksallar, Küçükler, Acunerler, Yıldızlar, Ataklılar, Karamanlar, Yurdakulerler, Gürsoylar, Kabibaylar, Aksoylular, Karanlar, Okanlar, Esinler, Özdağlar, Türkeşler ve ihtilalin dağ gibi lideri Cemal Gürseller...

Menderes Hükümeti'ne karşı savaş açan Nadir Nadiler, İlhan Selçuklar, Oktay Akballar, Emil Galip Sandalcılar, Aziz Nesinler, Sadun Tanjular, Çetin Altanlar, İlhami Soysallar, Doğan Avcıoğlular, Altan Öymenler, Metin Tokerler, Falih Rıfkılar, Hüseyin Cahitler, Emin Karakuşlar, Bedii Faikler, Şinasi Nahitler, Naci Sadullahlar, Ahmet Emin Yalmanlar, Nihat Erimler belleklerimizden, anılarımızdan yazılarıyla, kavgalarıyla geçiyorlar bir bir.

27 Mayıs, toplumsal gelişimimizde bir kavşak noktasıdır, demiştik. Öyle bir kavşak noktasıdır ki, bu kavşakta Bayar-Menderes yönetimine karşı dövüşenler, aradan geçen zaman içinde karşı karşıya geldiler. Öyle bir kavşaktır ki, o gün karşı karşıya gelenler bugün kol kola girebildiler.

Özgürlük kavgasını o günden bu güne aynı tazelik ve coşkuyla sürdürenler, bir ışık seli gibi bugüne kadar uzanıyorlar ve toplum bu ışık selinde yolunu bulmaya çalışıyor.

Ya karşı güçlere teslim olanların değirmenlerine rüzgar taşıyanlar?.. Ya şu sömürü düzeninde bozuk düzenin çarklarını yağlayanlar?..

Kim derdi ki, ihtilalin sözcülüğünü yapan kurmay albay Alparslan Türkeş, tutuculuğun ve gericiliğin simgesi olacak? Kim derdi ki, Menderes'in kürsülerinden aldığı öğretim üyeleri, 12 Mart günlerinde üniversite öğretim üyeleri cezaevlerinde en aşağılık işkencelerden geçerken, o yönetimlere alkış tutacak? Kim derdi ki, Menderes Hükümeti'ne karşı isyan bayrağı açanlar, bir faşist yönetimin Başbakanları ve parti başkanları olacak? Kim derdi ki, Menderes Hükümeti'nin tutuklattığı ünlü gazeteciler, bir dönem sonra basında, televizyonda "ihbar dilekçeleri" okuyacak?

Bütün bunların yanıtı çok basittir belki de. Toplumsal gerçek, sınıfsal gerçekten soyutlanmaz. Demokrasi soyut tartışmalardan çıkıp, sınıfsal gerçeklere oturdukça, herkes yerini belirliyor, saflarını seçiyor.

27 Mayıs, bir günün yirmi dört saati demek değildir. Devrim o gün bir "askeri ihtilal" ile başlamış, özgürlük kavgasıyla bugüne kadar gelebilmiştir 27 Mayıs Devrimi'ni, 12 Mart karşı devrimi yok edemedi. Bundan sonra da hiçbir "karşı devrim" yok edemeyecek ve devrim, emekçilerin eliyle "halk iktidarı" kurulduğu gün gerçek yörüngesine oturacaktır.

Selam o günden bu güne savaşanlara, selam özgürlük savaşçılarına, selam ülkenin bağımsızlığı için kan ve alın teri dökenlere!..

(Cumhuriyet, 27 Mayıs 1978)

BAYRAK TİCARETİ!

Milliyetçiliği ve Atatürkçülüğü sömürdükleri yetmedi, şimdi de "bayrak edebiyatına" başladılar! Sanki Türk bayrağı bu beyefendilerin tapulu mallarıdır. Bayrak aşağı, bayrak yukarı!..

Bir ulusun bayrağı böyle küçük siyasal olaylar için sömürü kaynağı yapılamaz. Çünkü, bayrak bütün bir ulusun ortak malıdır ve çünkü bayrak, bir ulusun bağımsızlık kavgasını simgeler.

Ülkeyi "yetmiş sente muhtaç edenlerin" bu bayrağa sahip çıkmaya hakları yoktur bir kez. Çünkü, bir bayrak ancak bağımsızlık savaşında dalgalana dalgalana onur kazanır.

"Bayrağa saygı" diye alanlarda cirit atıp, duvarlara afişler asan Bakan eskileri, kırmızı plakalı arabalarda günlerini gün ederlerken, Türk bayrağını nerelerde dalgalandırdılar? Hangi onurlu kavgada Türk bayrağını yüce doruklara çektiler? Bir yandan bayrak edebiyatı yapıp, öte yandan devlet kasalarından binlerce, milyonlarca lira tutarında teşvik belgeleri alanlar bunlar değil midir?

Kurtuluş Savaşı'nda Mustafa Kemal'in dalgalandırdığı Türk bayrağına, çok yıldızlı Amerikan bayrağı önünde Johnson ile kol kola çektirdiği fotoğrafları dağıtarak siyaset sahnesine fırlayan Demirel mi sahip çıkacak?

Yok yok, saygısızlığın bu denlisi de görülmemiştir! Sen bayrağını Türkiye'deki Amerikan üslerine çekebiliyor musun; ondan haber ver! Bu edebiyatı, bu demagojiyi, bu yalanı bırak ve gücün varsa, yetiyorsa bayrağı dikilmesi gereken yere dik!

Bu bayrak, Çanakkale'de, Galiçya'da, Dumlupınar'da, Antep'te, Maraş'ta, İstanbul'da, İzmir'de Kuvay-ı Milliyeciler'in elinde onur kazandı. Bu bayrağın rengine Anadolu'nun dört bir bucağında emperyalizme karşı dövüşen emekçi halkımızın kanları karışmış. Şimdi ne hakla, ne yüzle, hangi ulusal kavganın alın teriyle bayrağımıza sahip çıkıyorsunuz? Evet ne hakla?!..

Bayrak edebiyatı, Demireller'in, Türkeşler'in siyasal hesaplarına araç olacak düzeye indirilirse, o bayrağı düşürüldüğü yerden tutup almak, bütün ilericilerin, devrimcilerin, Atatürkçülerin ve sosyalistlerin ortak görevi olmalıdır

Türk bayrağını, yabancıların elindeki ATAŞ Rafinerisi'nde; Türk bayrağını yabancı şirketlerin tekelindeki boraks madenlerinde; Türk bayrağını NATO'nun, CENTO'nun karargahlarında; Türk bayrağını Ege'deki FIR hatlarında dalgalandırmadıkça, neye yarar bayrak edebiyatı?!..

Bu bayrağı Demireller'in, Türkeşler'in elinden almak, bütün ilericilerin ve devrimcilerin namus borcu olmalıdır

(Cumhuriyet, 28 Mayıs 1978)

İÇ YARIŞ

MC partileri ayrı ayrı düzenledikleri toplantılarla gövde gösterilerine başladılar. Şimdi her biri, ötekinden daha "milliyetçi" olduğunu kanıtlama çabasındadır. Türkeş, "komünizme ve bölücülüğe" karşı "tek lider" olduğunu anlatmaya çalışırken, eline bayrağı ve Kur'an'ı alan Demirel, liderlik postunu elinden kaçırmamak için Mehmet Akif'in satırlarını alarak, şehit oğlu şehitlerden, bu toprak için toprağa düşmüş askerlerden ve minarelerdeki ezan seslerinden söz etmeye başladı.

Erbakan durur mu? O da, fırsat bu fırsattır diye, mehter takımı eşliğinde, "düm tek tek, tek, düm tek tek tek" yüşe çıktı. Ve bu arada Fatih Sultan Mehmet'in tek mi olduğunu açıklayıverdi. Sonra da hükümete oleşturdu.

- Bu hükümetin tuttuğu yol Bizanslı Konstantin'in yoludur...

Eh, kendisi Fatih olunca bir de Konstantin bulacak. Hoca efendi, senaryoyu tamamlamak için hükümeti son Bizans İmparatoru'na benzetiverdi.

Osmanlı padişahlarının içinde en aydın ve ilericilerinden biri olan Fatih Sultan Mehmet, mezarından kalkıp, şu fetih gösterilerini görseydi, herhalde Necmettin Erbakan'ı kardeşi Akgün Erbakan ile birlikte Anadoluhisarı'nın burçlarından aşağı atardı.

Erbakan, ille de Osmanlı padişahlarının torunu olduğunu kanıtlamaya çalışıyorsa, o kadar gerilere gitmeye hiç gerek yok, işte İkinci Abdülhamit tarihlerimizde yerli yerinde. "Ulu Hakan Abdülhamit Han" tam Erbakan'a uygun bir padişahtır. Alsın onu başına taç yapsın. Erbakan'ın peşine takılan yeşil bereli, sakallı takım da tam 31 Mart mürtecilerini anımsattığına göre, böylece, şu gerici gösterilerinin bütün renkleri de tamamlanmış olur.

AP, MSP ve MHP, hükümete karşı gösteri yapmaktan çok, kendi kendileriyle bir iç yarışa girmişlerdir. Acaba Türkeş AP tabanını kemirmeye devam edecek mi? Acaba MSP tabanı Türkeş'e kayacak mı? Acaba Demirel bir elinde bayrak bir elinde Kur'an, MSP ve MHP'nin tabanlarını etkileyebilecek mi?

AP hemen hemen her seçimde oy yitiriyor. Buna karşılık MHP giderek güçleniyor. Öyleyse en kaba hesapla, AP oylarının MHP'ye kaydığı aşağı yukarı belli oluyor. Bunu anlamak için seçim sonuçlarını beklemeye hiç gerek yoktur. Parlamento içindeki görüntüler, AP'nin çoktan "MHP'nin dümen suyuna" girdiğini belli etmektedir.

İşte Demirel'in kafasına "dank" eden gerçek budur. AP, hiçbir zaman "liberal sağ" bir çizgiye girmedi. Bundan sonra böyle bir yola girer mi, girmez mi? Girerse ne olur?

Bütün bunlar şimdilik boş varsayımlardır. Fakat görünen odur ki, kitle tabanında günden güne etkinliğini yitiren AP, bugün gericiliğin en ilkelinden ve faşist yöntemlerin en kabalarından çare umacak ölçüde düşünsel ve siyasal kısırlığa sürüklenmiştir.

Kim ne derse desin; Demirel'in Taksim alanında sağa sola salladığı bayrak, bana, nefesi kesilmiş bir koşucunun çaresiz çabaları gibi görünüyor...

(Cumhuriyet, 30 Mayıs 1978)

KİN TOHUMLARI...

Kanlı olaylar, önceki gün yeniden doruk noktasına ulaştı. Sonuç: On ölü... Ülke çapında yaratılan gerginlik ortamı her gün kanlı meyvelerini veriyor. Bugün önümüzde sıralanan kara tabutlar, kanlı kefenler ve gencecik mezar taşları, işte bu gerginlik ortamının ürünleridir.

Bu gerginlik niçin yaratılıyor? Niçin insanlar birbirlerini vurmak, öldürmek için koşullandırılıyor? Kim yaratıyor bu ortamı? Ve bu ortam nasıl sürdürülüyor?

Bu gerginlik ortamının başlıca nedenlerinden biri, ülkemizde çok partili hayatın "komünizm ticareti" üzerine kurulmasıdır. Sağcı partiler, yıllar yılı "kahrolsun komünizm" diyerek politika yaptılar. "Kahrolsun komünizm" edebiyatı, soğuk savaş rüzgarlarıyla yurdun dörtbir bucağında estirilince, insanlar birbirlerini, "vatan haini" olarak görmeye başladılar.

Bu hayhuy içinde sömürü düzeni kendi çarkları içinde daha da rahat, daha da hızlı biçimde dönmeye devam etti. Ama yirmi yaşındaki gençler, birbirlerinin kanına susamış düşmanlar olarak yetiştirildiler. Yadırgamaya hiç gerek yok; şimdi bu soğuk savaş rüzgarlarının, bu insanı insana düşman eden eğitimin, bu ilkel ve kaba politikanın acı meyvelerini devşiriyoruz.

Ne olacak? İnsanlar birbirlerini öldürecek de ne olacak? Hangi düşünce tankla, topla, tüfekle yok edildi şimdiye dek? Bu kan denizinin ardında gözü yaşlı ana-babalardan başka ne kalıyor?

Bu gibi olayların ardında görünmez eller var. Bir plan, harfi harfine uygulanıyor. Bu taktik, adım adım yürüyor. Bir strateji, aşama aşama gelişiyor. Sağcısıyla, solcusuyla bunu anlamamız ve de gücümüz yettiği, dilimiz döndüğü kadar bu gerçekleri herkese, çevremizdeki herkese anlatmamız gerekiyor.

İşte önümüzde "silah ambargosu" asılı duruyor. Silah ambargosunun temelinde, iğdiş edilmiş bağımsızlık bilincimiz yatıyor. Siz, ortalıklarda, "milliyetçiyiz" diye gezip, çalım atanlar! İşte Başbakan Ecevit sizlerin kul köle olduğu NATO'dan çıkmamak, Türk-Amerikan ilişkilerini bozmamak için uğraşıp duruyor. Hadi, yardım etsenize, hadi destek olsanıza!..

Yok, hayır! Amaçları başka. Amaçları ille de "MC" türü bir hükümet kurdurmak.

Batı ülkelerinde düşünce özgürlüğüne sınır koyan bir tek ülke bile kalmadı. İspanya'da bile, daha düne kadar "faşist" diye nitelediğimiz, suçladığımız İspanya'da bile Komünist Partisi kongre yapabildi. Bizde ise yasal işçi kuruluşlarının düzenledikleri 1 Mayıs yürüyüşleri bile komünist ayaklanması olarak görülüyor.

Allah aşkına, Batı ülkelerinin burjuvaları, şu yüzyıllar boyu egemenlik kurmuş Batı burjuvazisi, bizim milliyetçilerden daha mı akılsız ki komünist partilerin kurulup, çalışmalarına izin veriyor? Daha komünizm sözcüğünü bile doğru dürüst yazıp konuşamayan çağdışı sağcılar, Batı'da kök salmış burjuvazıden daha mı bilinçli? Daha mı hesaplı?

Bu kan denizinden çıkabilmek için önce bu gerginlik ortamını yok etmemiz gerekiyor. Ama dinler mi oğlu! Anadolu'ya kin tohumları dalıp, halk çocuklarının sırtından kan çiçekleri devşiriyor.

(Cumhuriyet, 31 Mayıs 1978)

YA ONLAR?..

Yeni İnfaz Yasası, cezaevlerinde çile doldıran binlerce mahkumun adlarını bir ölçüde dindirecek ceza indirimleri getiriyor. Cezaevi duvarları, toplumdaki adaletsizlikleri yansıtan aynalar... Çoğu yöneticiler bu aynalarda yansıyan görüntüleri görmez. Ama gelirler o aynaların arkasına düşenler de tek insandan ayılmazlar. Birçok suçun temelinde toplumsal çelişkiler yatar. Bu çelişkiler cezaevlerinin taş duvarlarını birbirlerine... Bu çelişkilere el atamayanlar, duvarların ötesinde belli belirsiz gölgeler gibi görürler.

Uçuşun devlet katlarına sıçradığı bir ülkede küçük... nsenseyebilir misiniz? Her gün sokak ortalarında boğazlandığı bir dönemde, kişisel nedenlerle... ni kana bulamış insanlara acımaz mısınız? ...nesinin ...nünden geçen bir, içerdeki bir akıl ...

Akıl hastası bu soruyu bir soruyla

- Siz dışarıda kaç kişisiniz?

Şimdi bu soruyu cezaevleri için sorup, yine cezaevleri için yanıtlamak gerekiyor. İçerdeki suçluların sayısını biliyoruz; ya dışarıdakiler? Devlet parasını dolandıran ünlü yeğenler, döviz kaçakçılığı yapan sırtı kalın kodamanlar ve gencecik çocukların kanına giren katil çeteleri.

Sözü, Sıkıyönetim Mahkemeleri'nce ömür boyu hapis cezasına çarptırılan 12 Mart hükümlülerine getirmek istiyorum. 12 Mart'ın üzerinden yedi yıl geçti. Bu yedi yıl, o günlerin hangi adalet anlayışı içinde çarpıtıldığını, yargılamayı temelinden sarsan işkencelerin nasıl acımasızca uygulandığını ortaya koymuştur Ve üstelik çıkarılan Af Yasası, bir yandan bir çok sanık ve hükümlüye cezaevi kapılarını açarken, öte yandan da yasa maddeleriyle ölçülüp tartılmayacak yeni adaletsizlikler de doğurmuştur.

Şu içinde yaşadığımız kargaşa ortamında, lütfen, elimizi vicdanımıza koyarak düşünelim. Bin bir türlü işkenceden geçirip, üzerine ömür boyu paslı kilitler vurduğumuz bu gençler, gerçekten "Anayasa'yı tağyir, tebdil ve ilga" etmişler miydi?

Siyasal yargılamalarda kararlara çoğu kez peşin değer yargıları ve de asker-sivil yöneticilerin öfkesi yansır Bu dönemler geçtikten sonra aynı eylemler, aynı yargıçların önünden bir daha geçse, aynı sonuçların alınması çok şüphelidir. Çünkü aradan zaman geçtikten sonra peşin değer yargıları, yerini yasalara, öfke de yerini sağduyuya bırakır.

Elini hiç kana bulamamış üç fidan gibi genç, darağacına çekildiler. Bakın bugün sokaklardan oluk oluk insan kanı akıyor Bir banka soyup, üç Amerikalıyı kaçırıp serbest bırakana ölüm cezası veren ceza adaleti, bugün "milliyetçiyim" diye kan içen canavarlara nasıl bir ceza biçecektir diye merak ediyorum doğrusu!..

Bu İnfaz Yasası, 12 Mart mahkumları için özel hükümler getirmiyor. Oysa bu yasa tasarısı, 12 Mart günlerinden bu yana kanayan bu yarayı sarabilir, bu adaletsizliği giderebilirdi.

Öyle dönemler olur ki konuşmak suç sayılır; fakat öyle günler yaşanır ki susmak da başlı başına bir suçtur. Öyle değil mi CHP'li dostlar?..

(Cumhuriyet, 2 Haziran 1978)

DAVALAR NE OLDU?

Bir "komando" yüzbaşısının sağcı saldırganlara silah sattığını üç beş ay önce gazetelerde okumuştuk. Bu yüzbaşı tutuklandı. Aynı günlerde, bu yüzbaşıyla ilgili olduğu sanılan bir astsubay, kimliği bilinmeyen kişilerce öldürüldü. Bu haberleri okurken, bir başka haberle daha karşılaştık. İstanbul'da yüzlerce ton dinamit ele geçirildi. Silah kaçakçılığı suçundan tutuklanan yüzbaşının bu dinamitlerle de ilgili olduğu söylendi.

Peki sonra ne oldu bu dava? Bu dava niçin bugüne kadar açılmadı? Bir işin üzerine düşerseniz; o iş çabuklaşır. Yok, işi oluruna bırakırsanız, o iş sürüncemede kalır, uzar gider.

Öyle mi oluyor, bilmiyorum. Fakat toplum olaylarıyla ilgili soruşturmaların ağır yürüdüğü bellidir Oysa bu davaların hukuksal özellikleri yanında siyasal nitelikleri de önemlidir Belki bu davalar, yeni yeni siyasal gizli örgütlerin varlıklarını kanıtlayacaktır Belki bu davalar, terörizmin tırmandığı dorukları ortaya koyacaktır

Ben bu köşede sık sık "Ülkü Ocaklılara silah veren yüzbaşılar" konusunu işledim durdum. Bu davanın özelliği neydi?

Bu davadaki özellik, Ülkü Ocakları ile Silahlı Kuvvetler'de görevli bazı subaylar arasındaki ilişkileri ortaya koymasındaydı. İki subayın silahı nasıl olur da Ülkü Ocakları Başkanı ve MHP Gençlik Kolları Başkanı'nın eline geçer? Nasıl olur da bu olay nedeniyle bu subaylar cezalandırılmaz?

Düşünün ki bu silahlarla bir cinayet işleniyor Dava, 12 Mart döneminde Ankara Ağır Ceza Mahkemeleri'nde görülüyor Sıkıyönetim nedense bu davaya bakmıyor Sonra dava sonuçlanıyor. Bakıyorsunuz, kararda bu subaylarla ilgili en küçük bir satır bile yok. Dosya unutulup gidiyor.

Olayı araştırıp, ortaya çıkarıyorsunuz. Bununla da yetinmiyorsunuz, bu yüzbaşılardan birinin, Tunceli'de görev yaparken bir yolsuzluk olayına adının karıştığını saptıyorsunuz. Bakıyorsunuz, bu dosya da kapanmış. Kamuoyu önünde soruyorsunuz:

- Kim koruyor bunları?

Yanıt yok! Kimse olayın üzerine gitmiyor, gidemiyor Bu yüzbaşılardan biri Zonguldak'ın Devrek ilçesinde, öteki Gök-

çeada'da görev yapıyor. Birinin adı Mustafa İlerisoy, ötekinin Fehmi Altınbilek.

Bu dava, zamanında titizlikle incelenseydi, belki bugüne kadar uzanan suç kanıtları ele geçerdi. Herkes biliyor ki, bu işin içinde bir "bit yeniği" var. Fakat kimse ağzını açmıyor. MC dönemlerinde de böyle, bugün de böyle.

12 Mart günlerinde klasik müzik dinleyen ilerici subaylar bile, "komünisttir" diye sürüm sürüm süründürüldüler Tutuklandılar, ordudan atıldılar. Beraat ettiklerinde, yeniden Silahlı Kuvvetler'e alındılar mı? Hayır, ne gezer! Ama Ülkü Ocakları'na silah veren yüzbaşıların kılına bile dokunulmadı. Subay devrimciyse ez, ülkücüyse koru!

Eğer terörizmin kaynaklarını, odaklarını ve örgütlerini bulmak istiyorsanız, bu davaların üzerine gidin. Gidilmezse, ne olur? Onu da "Ülkü Ocakları'na silah veren yüzbaşılar" örneğinde gördük. Böyle olur işte.

Savcılar, acaba bu davaları kaç yıl sonra açacaklar? Doğan Öz'ü öldürenlerin amaçları bu muydu yoksa?..

(Cumhuriyet, 3 Haziran 1978)

ANTİKOMÜNİZM

Yeryüzündeki her varlık ve kurum gelişim içindedir Gelişim süreci bütün insanlığı kapsar. Herkes kendi boyutları içinde bir değişim gösterir. Dünün insanı bugün başkadır. Yarının insanı da bugünkünden çok daha başka olacaktır.

Evrendeki bu değişime karşı koymak olası değildir. Teknik doğayı, doğa insanı, insan tekniği değiştirir Buhar makinelerinden jet uçaklarına, jet uçaklarından uzay araçlarına kadar her değişim aşaması, insanlıkta bir başka gelişime yol açmaktadır

Her değişiklik insan beynine, beyin hücrelerine yansır; buradan bütün insanlığa doğru yollanır. Yirminci yüzyıl, uzay çağı, sürekli gelişimler çağı, devrimler çağı!..

Burjuva devrimleri, arkasından sosyal çalkantılar, onun da ardından, yirminci yüzyılın başında sosyalist devrimler, kurtuluş savaşları. Bugün kapitalizm kendi içinde değişimler geçiriyor Ortaya "sosyal demokrasi" çıkıyor Burjuva demokrasileri "liberal demokrasi" sınırında birleşiyor

Gelin de Türkiye'ye bakın; gelin bir de Demirel'in, Türkeş'in, Erbakan'ın demeçlerine, konuşmalarına bakın!.. Bu pek muhterem liderlerin siyasal düzeyleri, uygarlık çizgisinden ne kadar uzak düştüğümüzün elle tutulur, somut kanıtlarıdır!

Avrupa kapitalizmi, Amerikan kapitalizmiyle iç içedir artık. Batı burjuvazisi, evrensel boyutta bir dayanışma içindedir. Bugün dünyada birbirlerine düşman sosyalist ülkeler var "Proletarya enternasyonalizmi" henüz kurulmamış, ancak "enternasyonal kapitalizm" bütün dünya ülkelerinde çoktan egemenlik sağlamıştır.

"Enternasyonal kapitalizm" temel malzemesini artık ilkel antikomünizmde bulmuyor Sosyal demokrasi, günümüzde enternasyonal kapitalizmin bir çeşit savunma önlemi gibi bir nitelik kazanmıştır En bilinçli antikomünistlerin, sosyal demokratlar arasından çıkması elbette ki bir rastlantı değildir.

Türkiye'de antikomünizm, gerçekten çağdışı kalmıştır. Antikomünist olmak için ille de İkinci Dünya Savaşı'ndan kalan soğuk savaş edebiyatına sığınmaya gerek yoktur. Antikomünizmi kaba ve ilkel yöntemlerden kurtarmanın da yolu, yordamı vardır.

Böyle bir dünyada, Demireller'in, Türkeşler'in, Erbakan'ların antikomünizmleri bu ölçüde ilkel, bu ölçüde gülünç kalmaktadır artık. Ve belki bu yüzdendir ki savunucusu oldukları burjuvazinin çıkarlarını gözetmek becerisini bile gösteremektedirler.

Demireller'in, Türkeşler'in, Erbakanlar'ın antikomünizm edebiyatları artık müzelere kalkmıştır.

(Cumhuriyet, 5 Haziran 1978)

ALAY EDİYORLAR...

Biz NATO üyesi miyiz? Üyesiyiz. Yunanistan da NATO'ya üye mi? Üye. NATO kime karşı kurulmuş? Sovyetler'e. Sovyetler bir gece ansızın saldırırsa ne yapacağız? "Dost ve müttefik" Yunanistan ile birlikte "NATO'nun Güneydoğu kanadını" savunacağız öyle mi? Öyle.

Yunanistan Başbakanı Karamanlis, Türkiye ile bir Saldırmazlık Paktı imzalamayı öneriyor. Türkiye'de "peki madem bu kadar istiyorsunuz, imzalayalım bakalım" diyor. Türkiye Yunanistan'la dost mu? Dost. Peki "iki dost" ülke neden durup dururken "Saldırmazlık Paktı" imzalamayı düşünebiliyor? Demek oluyor ki iki ülke pek "dost" değil. Çünkü biliyoruz ki, aralarında Kıbrıs başta olmak üzere bazı sorunlar var.

Peki Sovyetler bizim dostumuz mu, düşmanımız mı? Konuya NATO penceresinden bakarsanız, düşmanımız. Baksanıza bu düşmanlık uğruna NATOlar'a, CENTOlar'a girmişiz. Yani, Sovyetler ve öteki sosyalist ülkeler en azından "hukuki" olarak "düşman" sayılmışlardır. Konuya yine NATO çerçevesinden bakarsanız, Yunanistan'la da "dost ve müttefik" iki ülkeyiz.

Özet olarak Sovyetler'le "hukuki" olarak "düşman" Yunanistan'la yine "hukuki" olarak "dost" oluyoruz.

Fakat işler hiç de bu ölçüde basit değil. Şimdi Yunanistan'la "fiili" olarak "düşman", "hukuksal" açıdan "dost", Sovyetler ile bunun tam tersi, "hukuki" olarak "düşman" "fiili" açıdan da "dost"uz.

Bakınız AP Genel Başkanı Demirel, İzmir'de bayrak mitinginde nasıl bağırıyor:

- Orak-çekiçli esarete hayır...

Orak-çekiç, Sovyetler Birliği'nin resmi bayrağıdır. Acaba ortada bir Sovyet saldırısı tehlikesi mi var? Varsa, bu tehlike ne zamandan beri söz konusu? Daha geçen yıl, Demirel, İskenderun Demir-Çelik Tesisleri açılırken, Kosigin'in önünde:

Türk-Sovyet sınırı barış sınırı olacaktır dememiş miydi Allah aşkına? O zaman Sovyet tehlikesi yoktu da bugün birdenbire mi ortaya çıktı? Yok, o zaman da tehlike varsa, Demirel o günlerde kimi kandırıyordu? Sovyetler'i mi, bizi mi? Kimi?..

Hem Demirel, başbakanlığı döneminde Sovyetler'den ekonomik yardım almamış mıydı? Bizim dış politikamız böyle işte. Ekonomik yardım aldığımız ülkeyle "düşman" neredeyse bir savaşa tutuşacağımız ülkeyle "dost"uz.

Allah Allah!.. Çık çıkabilirsen işin içinden. Sovyetler bizim düşmanımızsa, neden aynı Sovyetler'den kredi alıyorsun? Yok

düşman değil dost ise, öyleyse neden NATO'ların, CENTO'ların kapısında sürünüp duruyorsun?

Üstelik ayıp değil mi, kredi aldığın ülke için "orak-çekiçli esaret" gibi laflar ediyorsun? Önce oturup, karar verin: Kim dost, kim düşman? Dostlarla düşman, düşmanlarla dost, bir garip ülke olduk vallahi.

Şimdi Sovyetler'le "siyasi belge" imzalayacağız. Yunanistan durur mu? O da "ben de, ben de" diye diretiyor. Biz Yunanistan ile birlikte Sovyetler'e karşı NATO'nun "Güneydoğu kanadını" korumayacak mıydık? Savaşacağımız ülkeyle dostluk anlaşmaları imzalayacaksak, NATO'da ne arıyoruz öyleyse? NATO'ya ihanet mi ediyoruz yoksa?..

Birileri bizi alaya alıyor, gırgır geçiyor, işletiyor ama, kim?.. Bir bulsak diyorum...

(Cumhuriyet, 6 Haziran 1978)

SİYASİ MİYOPLUK

Ambargo kalkar mı kalkmaz mı? Kalkarsa ne olur, kalkmazsa ne olur? Kalkmazsa, Demirel zil takıp oynar:

- Oh ne iyi, Ecevit başaramadı.

Daha şimdiden hafif hafif dokundurmaya başladı.

- Carter, bana da ambargonun kalkacağına söz vermişti ama ambargo kalkmadı...

Ambargonun kalkmaması, Türk-Amerikan ilişkilerini sarsar. Türkiye'nin NATO'ya bakış açısı değişir. Asker-sivil yöneticilerimiz keplerini, şapkalarını şöyle bir önlerine koyup düşünürler:

Ulusal savunmamız bir başka devletin ipoteğinde yürür mü?

Ambargonun kalkmaması, bizlere uyduluk politikasının ne olup ne olmadığını anlatmaya yarar; dostumuzu, düşmanımızı tanırız.

Tabii Demirel, Türkeş, Erbakan böyle düşünmüyorlar. Onların hesapları, "ah bu hükümet bir yıkılsa" beklentisi üzerine kuruluyor. Olaya geniş açıdan bakmayı becerebilseler, o zaman var güçleriyle Ecevit'i desteklerler.

Ecevit ne istiyor? Ambargonun kaldırılmasını. Ambargo kalkarsa ne olur? Türk-Amerikan ilişkileri yeniden düzelir Antiemperyalist bilinç, ulaştığı doruktan aşağı iner. Gerilim azalır, bunalım hafifler.

Demirel, Türkeş ve Erbakan, gelişen olaylara çok dar açıdan bakıyorlar.

- Biz iktidara gelelim de, ne olursa olsun.

Ambargo kalkmazsa, Türk-Amerikan ilişkileri iyiden iyiye bozulur. Demirel, şimdiden bunun hesabını yapıyor. Ecevit hele bir NATO'dan çıkmaya yönelsin, işte o zaman Demirel bakın nasıl bas bas bağıracaktır:

- Kalkın ey ehli vatan...

"Hükümet Mayıs ayında düşecek. Yok hayır, Haziran'ı bekleyin, Temmuz'un ilk haftası tamam" gibi söylentiler, "Türk-Amerikan ilişkileri bozulunca neler olur" hesaplarına dayanmaktadır. Türk-Amerikan ilişkileri bozulacak, aynı günlerde Demirel, elinde bayrak meydan meydan dolaşacak, milliyetçi-bozkurtlar "kahrolsun komünistler" diye terör yaratacaklar, birkaç yere bomba atılacak; beş-on kişi vurularak öldürülecek, esnaf direnişleri oluşturulacak, sarı sendikalar eyleme geçirilecek, sonra da gelsin sıkıyönetim!

Daha sonra bir "ara rejim" mi olur, yoksa yeniden bir "MC" türü hükümet mi kurulur, bilmiyorum. Fakat hesapları, taktikleri, stratejileri bu.

Ambargo, gerek dış politikamız gerekse iç politikamız için bir "kavşak noktası" gibidir Umutlar, hesaplar hep ambargoya bağlanmıştır. Bu oluşum içinde Demirel, Türk burjuvazisinin "uzun vadeli" çıkarlarını göremeyecek kadar kişisel hırslarına kapılmıştır.

Ambargo, bu koşullarda kalkarsa, bunun pek gürültüsü patırtısı olmaz. Türk-Amerikan ilişkileri Ecevit'in eliyle onarılır Gerilim böylece azalır. Ambargo kalkmaz ve Ecevit Hükümeti şu ya da bu gerekçeyle düşürülürse, Demirel boş yere umutlanmasın, kendisini pek parlak gelecekler beklemez. Çünkü, bu gibi dönemlerin bedelini ödemek her babayiğidin harcı değildir artık.

Ne demişler: "Papaz her zaman pilav yemez...

(Cumhuriyet, 7 Haziran 1979

BAYRAKTA VERGİ İADESİ

Gözden ırak olan, gönülden de ırak oluyormuş meğer! Çoktandır "ulusal yeğen" Yahya Demirel ile ilgili konulara pek değinememiştim. Dün gazetelerde zavallının telefonlarının haczedildiğini, fabrikalarına el konmak üzere olunduğunu okuyunca, biraz kulağını çınlatayım, dedim.

Amcası Süleyman Bey, maşallah, aldı eline bayrağı "Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber... Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır... Ey kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü... Minarelerde ezan sesi kesilmeyecek... Orakçekiçli esarete hayır... Komünizmi tehlike saymıyorlar... Altımızdan koltuğumuzu çektiler. Fevkalade ayıptır Yollar yürümekle aşınmaz... Yalan söylediğimi ispat edenin alnını karışlarım... Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik..." gibi sözlerle eyleme geçiverdi.

Tam bugünlerde "bayrak sıkıntısı" çekilmez mi? Zaten. "Halk Partisi demek, yokluk demektir", işbu nedenle piyasadan bayraklar da çekilmiştir: Kim bilir, belki birileri "arsa spekülasyonu" yapar gibi, "bayrak spekülasyonu" yapıyordur. Ne bilelim!..

İyisi mi Yahya Demirel yurt dışında bayrak ticaretine başlamalı ve amcasının mıtinglerine bayrak yetiştirmelidir. Bayrak ticareti mobilya ihracatından daha kazançlı bir iş olsa gerek. Üstelik bir de "bayraklı teşvik belgesi", "vergi iadesi" gibi kolaylıklar da varsa, tadından yenmez.

Demirel ailesinde ayrı-gayrı yoktur. Demirel ortaklığı İslamköy'de "komünal toplum" örneği yaşayıp, elde ettikleri kazancı kendi aralarında "ihtiyaca göre" dağıtmışlardır. Şimdi amcası "bayrak mitingi" mi yapıyor; yeğen Yahya hemen yurt dışından bayrak yetiştirmeli, amca da bayrağı geniş gövdesine sardıktan sonra "Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber" diyerek alan alan dolaşmalıdır. Milliyetçilik de zaten bu demektir.

Geçen ay Almanya'daydım. Yeğen Yahya da Almanya'daydı. "Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur", derler ya, ben de Yahya'yı oralarda öyle arayıp durdum. "Saklanıyor" dediler. Ben de "elma dersem çık, armut dersem çıkma" diye saklambaç oynayan çocuklar gibi bağırdım:

- Sunta dersem çık, mobilya dersem çıkma...

Fakat Yahya Demirel'i bulamadım. Amcasının yakın arkadaşı Ermeni kökenli işadamı Mıgırdıç Şellafyan'ın İsviçre'deki villasında kaldığını söylediler.

Ha işte, Mıgırdıç Şellafyan deyince aklıma geldi, ne diyordum, "bayrak ticareti..." Yeğen Yahya Demirel, bayrak ticaretini Mıgırdıç Şellafyan'la birlikte yürütebilir İşte tam "dört başı mamur" milliyetçilik!..

Bayrak ticareti, Demirel ailesinin el attığı en kazançlı iş alanlarından biridir Fakaaat, bu bayrak ticaretinde de tıpkı mobilya ticaretinde olduğu gibi, "sahtecilik" yapılırsa, işte o bayrakların sopalarını alıp...

Hadi, neyse, neyse...

(Cumhuriyet, 9 Haziran 1978)

ÇIKMAZ SOKAK

Askeri Yargıç Binbaşı Yaşar Değerli'nin özel arabasına konan bomba patlamış, ancak can kaybı olmamıştır. Binbaşı Değerli, olayı büyük bir rastlantı sonucu, hafif yaralarla atlatmıştır.

Değerli, adını 12 Mart yargılamalarında duyurmuş askeri yargıçlardan biridir. Sanıklar, Değerli'nin anti-demokratik uygulamalarda etkin görevler üstlendiğini ileri sürmüşler, Değerli'nin adı da bu yolla kamuoyuna yansımıştır.

Siyasal nitelikteki mahkemelerde görev yapanların, siyasal yargılarla değerlendirilmeleri doğal da; doğal olmayan, bu tepkilerin eleştiri sınırlarını aşıp, bireysel terörle yürütülmesidir.

Siyasal mahkemelerde görev almış yargıçlar, önlerine getirilen sanıkları yargılayıp, hüküm verirler. Bu hüküm, bir süre sonra, yalnızca mahkum olan ya da beraat eden sanığı değil, mahkum eden ya da beraat kararı veren yargıçları da bağlar Böylesine yargılamalar, bir bakıma yargıçların kendi kendilerini yargılamasıdır; çünkü o kararların altındaki imzalar, hiçbir zaman unutulmaz ve eninde sonunda o mahkeme, o mahkemenin savcıları, yargıçları, sanıkları ve de avukatları hep birlikte tarih dediğimiz büyük yargıcın önünde yerlerini alırlar

Beğenmediğimiz, kızdığımız, görevlerini kötüye kullandıklarına inandığımız yargıçları eleştirelim ama bırakalım onları tarih yargılasın. Adam öldürmek hiçbir düşünceye yarar sağlamaz. Hiçbir ideoloji, halk yığınlarına bireysel terör ile ulaşmadı. Tersine bu gibi kanlı yöntemler ideolojileri, devrimci düşünceleri gölgeledi, bu düşüncelerin geniş halk yığınlarına ulaşmasını engelledi.

Anayasa'nın verdiği olanaklarla 12 Mart döneminin eleştirisini yapalım, bu dönemde görevlerini saptıran savcıları, yargıçları bir bir eleştirelim. Ama bireysel terör?! Ona hayır!

Bu gibi saldırılar, saldıranları değil, saldırıya uğrayanları yüceltir. Hem onları hiç de layık olmadıkları sandalyelere oturtur Onları, bir çeşit "kahraman" yapar. Buna da kimsenin hakkı olmasa gerek.

Böylesine olayları kınarken, bir noktayı da vurgulamadan geçemeyeceğim. 12 Mart döneminde sanıklara aşağılık işkenceler yapıldı. Gencecik öğrenciler, fidan gibi genç kişiler, işçiler, köylüler, genç teğmenler, kurmay albaylar ve hatta generaller işkenceci canavarların ellerine teslim edildiler. Bu dönemde askeri yargı, işkenceciler eliyle çok büyük ve onarılmaz yaralar aldı.

Ne yazık ki aradan yedi-sekiz yıl geçmesine karşın, bu işkenceciler yargılanamadı, mahkemeler önüne çıkarılamadı. Komşumuz Yunanistan'da, Papadopulos cuntası bütün sorumluları ve işkencecileriyle birlikte yargılanıp mahkum oldu. Fakat biz bir tek işkenceciyi bile mahkemeler önüne çıkaramadık. Hem adlarını, sanlarını, adreslerini bildiğimiz halde...

Suçluların mahkemeler eliyle mahkum edilmediği ya da edilemediği dönemlerde, birtakım insanlar, sorumlu ve suçlu saydıkları kişileri yok etmek için bireysel teröre başvururlar.

Devrimcilik soylu bir uğraş ve onurlu bir kavgadır. Bu onurlu kavgayı kan damlalarıyla lekelemeyelim. Ve de bireysel terörün çıkmaz sokaklarında devrimci düşünceyi boğmayalım.

(Cumhuriyet, 10 Haziran 1978)

On kişi İstanbul'un ortalık yerinde iki kişiyi zorla kaçırıp, kurşuna diziyorlar ve iki genç, kanlı cesetleriyle duvar dibinde boylu boyuna yatıyorlar.

Nedir bunun adı? Sağcılık mı, solculuk mu? Nedir? Düpedüz canavarlıktır bu. Kim yaparsa yapsın. Canavarlıktır bunun adı. Hangi siyasal görüş, hangi ideoloji bu gibi cinayetleri haklı görebilir?

Kaç kez oldu. Kahvede oturan öğrenciler üzerine plakası belirlenmeyen bir araçtan ateş edilip kaçılıyor, üç ölü, beş ölü. bir o kadar yaralı... Bunca kanlı eylemi planlayanlar, yürütenler, uygulayanlar kimlerdir? Hangi karanlık güç, hangi gizli örgüt planlıyor bu kanlı eylemleri?

İlerici kamuoyu bu örgütün adını saptadı, adresini verdi: Kontrgerilla... Kontrgerilla'nın üzerine gitmeden bu olayların amacını belirleyip, kökenine inmenin olanağı yoktur. Haydi Kontrgerilla'yı geçtik, Milli İstihbarat Teşkilatı da mı yeniden düzenlenemez? Bu örgütü kimler yönetiyor? Daire Başkanları kim? Bir hükümet istihbarat örgütlerine sahip çıkamazsa, bu kanlı terörü nasıl önleyebilir Allah aşkına!..

Merak ediyorum, acaba MİT, Ecevit Hükümeti işbaşına geldiği günden beri, sağcı teröristlerle ilgili doyurucu tek bir rapor vermiş midir? Plakaları belirlenemeyen arabalardan ateş edip edip kaçanlar nerelere saklanıyorlar? Bunları kimler koruyor? Nerelerde üstleniyor bu saldırganlar? MİT bunlar hakkında hiç bilgi sahibi değil midir? Bu konuda hiç istihbarat çalışması yapılmaz mı?

Milli İstihbarat Teşkilatı, MC döneminin Milli İstihbarat Teşkilatı'dır. Hiç şüphesiz her devlet kurumu gibi MİT'e MC'nin siyasal kadroları doldurulmuştur. Birçok kurumdaki köprü başlarını değiştiren hükümet, anlaşılmaz bir serinkanlılıkla MİT'de bir kül tablasını bile yerinden oynatmamış, oynatamamıştır.

Öyleyse, nasıl önlenecek bu anarşi?

Devlet kurumlarında yuvalanmış teröristlerin nerelerde neler yaptıkları, kimler tarafından korundukları MİT tarafından bilinmezse, bu konuda daha etkili ve daha güçlü bir devlet ku-

rumu da yoktur. Öyleyse yapılacak iş bellidir Devletın haberalma örgütlerini yeni baştan örgütlemek.

Ama ne zaman? Zamana bırakılmayacak tek konu var o da budur.

(Cumhuriyet, 12 Haziran 1978)

ÜYELER SEÇİLİRKEN...

Anayasa Mahkemesi, on beş asil ve beş yedek üyeden oluşur. Bu üyelerden dördü Yargıtay, üçü Danıştay genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleriyle Cumhuriyet Başsavcısı ve Başkan'ın sözcüsü arasından, bir üye de Sayıştay Genel Kurulu'nca kendi başkan ve üyeleri arasından gizli oyla seçilir Böylece, Danıştay, Yargıtay ve Sayıştay'dan sekiz üye seçilmiş olur Öteki yedi üyeden üçünü Millet Meclisi, ikisini Cumhuriyet Senatosu, kalan ikisini de Cumhurbaşkanı seçer

Anayasa Mahkemesi hukuk düzenimizin en üst, en yüce kuruluşudur. Bu yüce mahkeme; yasaların ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüklerinin, Anayasa'ya, Anayasa değişikliklerinin de Anayasa'da gösterilen biçim ve koşullara aykırı olup olmadığını denetler. Ayrıca, Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyeleri ile yüksek yargı organları üyelerini yargılayacak yüksek mahkeme olarak görev yapar.

Böylesine büyük görevler üstlenmiş bir mahkemeye siyasal partilerce üye seçilmesi ne derece doğrudur?

Oy toplayabilmek için siyasal partilerin kapılarını aşındıran, milletvekili ve senatörlerden oy isteyen bir hukukçu, seçildikten sonra bu yüce mahkemede bu siyasal partilerin koşullandırmalarından uzak görev yapabilir mi?

"Efendim bu bir vicdan meselesidir" diye tartışmayı kesip atabiliriz. Fakat sanırım ki Anayasa Mahkemesi'ne Parlamento'dan üye seçimi, en azından bazı üyeleri siyasal koşullandırmaya sürükleyecek bir sakıncayı beraberinde getirmektedir. Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu gündemlerinde "Anayasa Mahkemesi üye seçimi"nin bulunduğu şu günlerde bu konuya değinmekte yarar görüyorum.

Anayasa Mahkemesi üyeliği bir hukukçunun ulaşabileceği en yüksek doruk noktasıdır. Bir Anayasa Mahkemesi üyesinin her türlü siyasal etkiden uzak olması ve uzak tutulması gerekir. Seçimi siyasal partilere bırakılan bir Anayasa Mahkemesi üyeliği, "canım şu üye şu partinin oylarıyla seçildi" gibi yargılarla gölgelenmez mi?

Öyle ya da böyle; Anayasa böyle öngörmüş, seçim bu yolla yapılacaktır.

Anayasa Mahkemesi şimdiye dek birçok önemli karar verdi. Yanılmıyorsam, Türk Ceza Yasası'nın 141 ve 142. maddeleriyle ilgili karar ile Af Yasası ve Anayasa'nın kamulaştırmaya ilişkin 38. maddesinin iptali birer oy farkla çıktı. Anayasal düzeni etkileyecek, sonuçlarıyla yepyeni düzenlemelere yol açacak birçok karar, bir ya da iki üyenin şu ya da bu yönde oy kullanmasıyla oluşmuş ve hukuk dünyamıza mal olmuştur.

Siyasal partiler arasında "sen benim adamımı seç, ben de seninkini" gibi çirkin ve küçültücü pazarlıklara konu olmayacak bir yer, bir kurum varsa, o da Anayasa Mahkemesi'dir!

Geçen dönemlerde, Adalet Partisi saflarında yasama görevi yaptıktan sonra, Anayasa Mahkemesi'ne seçilen bir sayın üyenin verdiği her karar, attığı her imza, Anayasa Mahkemesi'nde ve hukukçular arasında haklı haksız yorumlarla ve şüphelerle karşılanmamış mıydı?..

Anayasa Mahkemesi'ne dün olduğu gibi, yarın da büyük görevler düşecektir. Anayasa Mahkemesi üyeliğini, "sizdendir, bizdendir" gibi çekişmelere konu yapmamak ya da, "bir sizden, bir bizden" yollu pazarlıklara karıştırmamak zor mudur kolay mıdır, mümkün müdür değil midir, bilmiyorum ama, olan bu Yüksek Mahkeme'ye oluyor!

Unutulmasın ki Anayasa Mahkemesi, siyasal partilerin güçleri oranında temsil edildikleri "Millet Meclisi Başkanlık Divanı" değildir...

(Cumhuriyet, 13 Haziran 1978)

ALAY EDİYORLAR...

Ataş rafinerisinin sahibi yabancı şirketler, işi biraz da alaya aldılar. Hükümet kendilerine, "tam kapasite ile çalış, yoksa iş-

letme ruhsatını iptal ederim" diye doksan günlük süre tanıyor, tam bu sürenin bitiminde, rafineri "tam kapasite" ile çalışmaya başlıyor. Sonra bakıyorsunuz, rafineri yeniden üretimi düşürüvermiş.

Haydi "milliyetçiler" ortalığa dökülün, "güçlü iktidar-milli devlet" diye bağırın... Öyle ya, işte yabancı şirketler Türk devletiyle, şu koskoca Türk devletiyle, hani şu devletler, imparatorluklar kurmuş olan bizlerle açıkça alay ediyorlar...

Gelin şurada açık açık konuşalım! Öyle mi, değil mi? Türkiye'de yıllardır bir "milli petrol kavgası" veriliyor Milli petrol kavgasını verenler, dün ne söyledilerse bugün bunlar birer birer, matematik kesinlikle kanıtlandı: Sen yeraltı kaynaklarına sahip değilsen, işte böyle yabancı şirketlerin elinde oyuncak olursun!

Eline bayrak alıp, ondan bundan aşırma satırlarla "Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber" demek kolaydır Fakat o bayrağı Ataş gibi Türk Devleti'nin sözünün geçmediği vatan topraklarında dikmek oldukça güçtür. Oldukça güç olduğu da her geçen gün anlaşılmaktadır.

Bu devlet "devlet" olsa, sadece Ataş'ı değil, bütün petrol şirketlerini millileştirir ama, nerede o devlet! Hadni ondan da geçtik, şu Ataş'a bile söz geçmiyor! Bu öyle bir çarktır ki; bir yanda çokuluslu şirketlerin parababaları, öte yanda "komprador milliyetçileri" devleti kıskıvrak sarmıştır. Bu çarkı tersine döndürmek, bu kuşatmayı yarmak öyle pek kolay değildir

Başbakan Ecevit'e "akılsız milliyetçi" diyen ABD Büyükelçisi'nin kulakları çınlasın Acaba yabancı petrol şirketlerini millileştirmek isteyenler nice olur, hiç düşünmüşler midir? Büyükelçi hazretleri yabancı şirketlere karşı çıkanların milliyetçiliğini nasıl tanımlarlar, gerçekten merak ederim doğrusu.

Şu Ataş işi ortaya atıldığı günden beri ABD'nin Ankara Büyükelçiliği'ndeki bazı görevliler. kapı kapı dolaşıp, petrol şirketlerinin avukatlıklarını yapıyorlar. Bu şirketlerin avukatları, hukuk müşavirleri ve ticari temsilcileri yok mudur ki bu işlere elçilik görevlileri koşturulur? Milliyetçiliğin akıllısını, akılsızını bu elçilik görevlileri mi saptıyor acaba? Bir görsek de Büyükelçi hazretlerine sorsak.

Ataş rafinerisi kimin milliyetçi olup, kimin olmadığını saptayacak "laboratuardır"

Hükümetin verdiği sürenin bitiminde tam kapasiteye çıkıp, sonra alay eder gibi birdenbire üretimi düşüren şu yabancı şirketlere unutamayacakları bir ders vermezsek, "yuh" olsun hepimize!

(Cumhuriyet, 14 Haziran 1978)

ARPALIKLAR

Seçim kaybetmiş milletvekili ve senatörlerle, asker-sivil bürokratların yerleştirildikleri bol paralı yönetim kurulu üyeliklerine "arpalık" denilmektedir Bu arpalıklar, politikacı eskileri için bir çeşit "emeklilik güvencesi" olmuştur artık!

Siyasal Partiler Yasası, kamu iktisadi teşebbüsleriyle, özel yasayla kurulmuş bankaların yönetim kurullarında görev alanların siyasal partilere üye olmalarını yasaklamıştır. 648 sayılı yasanın 8. maddesine göz atalım:

- Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin ve özel kanunla veya özel kanunun verdiği yetkiye dayanarak kurulmuş bankaların ve teşekküllerin yönetim ve denetim işlerinde çalışanlar ile aylıklı ve yevmiyeli memurları ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları özel kanunla sağlanmış olanların merkez kurullarında görev alanlar siyasi partilere üye olamazlar

İşte yasa maddesi bu kadar açıktır! Fakat bu açıklığa karşın, gelmiş geçmiş birçok politikacı hem siyasal partilere üye olup, hem de bu gibi yönetim kurullarından tıkır tıkır paralar almışlardır.

Paranın dini imanı olmadığı gibi, siyasal partisi de yoktur Hemen hemen her partinin seçim kaybetmiş üyeleri, "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" bu gibi yönetim kurullarını paylaşmışlardır.

Önümde İstanbul Asliye Mahkemesi Üçüncü Ticaret Dairesi'nin 30/1/1978 gün ve 976/557 esas ve 978/15 sayılı kararı duruyor. Bu kararda, Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu'nda görev alan, Kemal Zeren, Recai Kutan, Mithat Perin ve Nihat Kürşat'ın yönetim kurulu üyelikleri siyasal partilere kayıtlı oldukları gerekçesiyle iptal edilmektedir.

Bu yasal açıklığa karşın, bugün de CHP Hükümeti, "arpalık" adı takılan bu gibi yemlikleri seçim kaybetmiş milletvekili ve senatörlere "cülus bahşişi" gibi dağıtmaktadır. Muhalefetteki o gıcır gıcır sözler ne oldu? Hani buralar birer "arpalık"tı? Ne çabuk unutuluyor bu gibi sözler?

Yok yok, olmuyor işte! Aynı arpalıklar, bu kez CHP'li milletvekili ve senatörlere peşkeş çekiliyorsa, "düzen değiştireceğiz" umudunu, gelin benim külahıma anlatın siz!

Düzen değiştirmek, kapitalist üretim biçimini değiştirmek demektir. Düzen değiştirmek yerine, iktisadi devlet kuruluşları ve banka yönetim kurullarındaki üyeleri değiştirmek, böylece seçim kaybetmiş milletvekili ve senatörleri "değiştirme birlikleri" gibi bu yerlerde görevlendirmek, CHP programının, tüzüğünün, "Ak Günler" bildirgesinin neresinde yazılıdır acaba?

Devlet, "yağma Hasan'ın böreği"dir çünkü! Ve iktisadi devlet kuruluşları da ancak ve ancak politikacı eskileriyle yönetilir ve işte bu yüzden her birine birer yönetim kurulu üyeliği dağıtalım. Ah efendim, devletiyle, milletiyle bölünmezlik de bu demektir, işin içyüzünü araştırırsanız.

12 Mart'ın "büyük paşaları" bu yağmadan birer ikişer paylarını aldılar. Daha geçenlerde, "emekli olunca ayağımı şöyle uzatacağım" diyen Genelkurmay eski Başkanı'nın saygıdeğer ayağının taa banka yönetim kurullarına kadar uzandığını hep birlikte görmemiş miydik?

Öyleyse, Anayasamıza bir madde ekleyelim:

Yönetim kurulu arpalıkları, çoğulcu demokrasimizin vazgeçilmez unsurlarından biridir. Bu arpalıklardan öncelikle seçim kaybetmiş politikacılarla emekli generaller yararlanır...

(Cumhuriyet, 15 Haziran 1978)

SAHİP ÇIKMAK

Gazetelerde duyurular yayınlanıyor, okuyorsunuz: "Meslektaşımız, arkadaşımız, Doç. Dr. Orhan Yavuz, bir yıl önce bugün Erzurum'da güpegündüz faşistler tarafından bıçaklanarak hunharca katledildi. Anısı bilincimizi bileyecektir."

Daha geçenlerde Pazarcık'ta köylü lideri ve Türkiye İşçi Köylü Partisi kurucularından Mehmet Çetin, jandarma kurşunuyla vurularak öldürüldü. İstanbul'da kahveye açılan ateşle öldürülenler, duvar dibinde kurşuna dizilenler... Boğazı telle sıkılarak boğulanlar, bunlar gazete sütunlarından öğrendiklerimiz.

Devlet olarak bu olayları önleyebiliyor muyuz? Hayır. Önlemek ne kelime, bazı cinayetler, devletle iç içe geçmiş yasadışı örgütlerce işlendi yıllardır. 1968 yılında Beyazıt meydanında güpegündüz sırtından vurularak öldürülen öğrenci lideri Taylan Özgür'ün katili yakalanıp mahkum edilseydi, ondan sonra her cinayetin katili birer birer yakalansaydı, bu kan seli, bugüne dek, köpüre köpüre gelebilir miydi?

Taylan Özgür, 1968 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde, ABD'nin o zamanki Ankara Büyükelçisi Commer'in arabasını yakanlardan biriydi. Özgür'ün bu suçu unutulmadı ve bu genç öğrenci Beyazıt meydanında bir polis memuru tarafından sırtından kurşunlanarak öldü.

Ya Koray Doğan? O da 12 Mart zulmü içinde bir küçük kan lekesi olarak unutuldu gitti. Doğan, Ankara'nın ortalık yerinde, Mehmet Beyazıt adındaki bir polis memuru tarafından sırtından kurşunlanarak öldürülmüştü. Koray Doğan'ın Ankara'da Meneviş sokak ile Yazganlar sokağının birleştiği köşeye akan kanı, hiçbir kamu görevlisine "biz bu cinayetlere seyirci kalıyoruz" dedirtemedi. O günlerin tozu dumanı içinde bu cinayet de unutuldu, unutturuldu.

Peki ne yapalım? İşte mahkemeler, işte hukuk devletinin olanakları, işte savcılar, emniyet müdürleri, yargıçlar!.. Hayır yetmiyor. Önce, her birimiz üzerimize düşen görevi yapmıyoruz! Bizler gazeteci olarak, sizler okuyucu olarak, ana baba olarak, sizler emniyet müdürleri, savcılar, yargıçlar olarak, sizler, hele hele sizler, milletvekili ve senatörler olarak hiçbirimiz görevimizi yeterince yerine getiremiyoruz.

Sonra ateş düştüğü yeri yakıyor. Olayları kanıksıyoruz ve olayları, kanlı bir serüven filmi izler gibi izliyoruz çoğumuz. "Yüreklerimizin kulakları sağırlaşmış" çünkü. Eğer öldürülenleri tanıyorsak, bunlarla biraz yakınlığımız varsa, bu olaya sahip çıkıp ötekilerini unutuyoruz. Çoğu zaman da her olaya, her cinayete yetişemiyoruz.

N'oldu Genelkurmay'ın önünde ODTÜ servis otobüsünde kurşunlanıp öldürülen Semih Erbek dosyası? Evet, ne oldu Doçent Orhan Yavuz'un katilleri? Savcı Doğan Öz'ü vuranlar ne oldu? Pazarcıklı köylü lideri Mehmet Çetin'in katili ne gibi işlem gördü? Taylan Özgür'ü vuran hakkında niçin kovuşturma açılmadı? Koray Doğan'ı öldüren polis memuruna neden kimse ilişmedi? Ve daha nice soru, kanlı tabutların üzerinden ulaşan nice soru...

Sağcıdır, solcudur demeden, şu fraksiyondandır, öbüründendir diye düşünmeden, bizdendir değildir gibi ayrımlara gitmeden, hepsine, şu ölülere, şu suskun mezar taşlarına hep birlikte sahip çıkalım. CHP'li parlamenter dostlar, bölgelerinde işlenen cinayetlerin üstüne gidip, her birini parlamentoda birer sorun yapsalar, kendilerine düşen insanlık görevini bir ölçüde yerine getirmiş olurlar.

Dirilerine sahip çıkamadık, hiç olmazsa ölülerine sahip olalım! Olmaz mı?..

(Cumhuriyet, 16 Haziran 1978)

POL-DER OLAYI

Önceki gece birtakım karanlık adamlar, POL-DER Genel Merkezi'ne girerek bazı belgeleri alıp götürdüler. Götürülen belgeler arasında POL-DER'in üye kayıt bildirimleri de bulunuyor!

POL-DER, MC hükümetlerinin antıdemokratik baskıları üzerine kurulmuş ilerici bir meslek kuruluşudur. Bu kuruluş, önce MC partileri sonra da, ne yazık ki, Ecevit hükümetince eleştirilmiş ve suçlanmıştır.

MHP, POL-DER'i yıkabilmek için şöyle bir yöntem denemiştir: POL-DER'e karşı ülkücü polislerin oluşturduğu POL-BİR kurduruluyor, böylece "Efendim, polis örgütündeki siyasal dernekler kapatılsın" yollu önerilere yer veriliyor. Hükümet, MC partilerince sahnelenen bu oyuna gelerek, POL-DER'in kapatılması için eyleme geçiveriyor.

Ne oluyor o zaman? MC, polis örgütünde kendilerine karşı direnen kamu görevlilerini, CHP eliyle susturmuş oluyor!

Önceki gece POL-DER Genel Merkezi'nin uğradığı saldırı, son zamanlarda bu örgüte yönelen saldırıların yedincisidir. Hükümetin POL-DER'i kapatma kararından güç alan birtakım karanlık örgütler POL-DER üyelerini yıldırmak için şimdi bu tür yöntemlere başvurmaktadırlar.

Yani, POL-DER'in merkez ve şubelerini basacaklar, tanıdıkları POL-DER üyelerine saldıracaklar, bazılarını öldürecekler Bu örgüte kimse sahip çıkmadığı için emniyet örgütündeki ilerici birikimi yok edip, kazıyacaklar.

Tabii, avuçlarını yalarlar. Çoğulcu demokrasilerde genel kural, toplumun her kesiminde düşünce ve örgütlenme özgürlüklerine geniş olanaklar tanımaktadır POL-DER, yürürlükteki Dernekler Yasası'na göre kurulmuş bir yasal örgüttür. Bir yasal örgütün yasal çerçeve içinde çalışmalar yapması doğaldır; buna da kimsenin karışmaması gerekir.

Bu gibi dernekleri ve bu gibi dernekleri oluşturan ilerici eğilimleri bastırmaya kalkıştınız mı, işte o zaman sakıncalı sonuçlar doğar. Yasal örgütlenme olanakları bulamayan düşünceler, ister sağ ister sol olsunlar, bir süre sonra yeraltı çalışmalarına yönelirler. Dünyada ve Türkiye'de bunun pek çok örneklerine rastlanmıştır.

MC partileri, polisi kendi partilerinin özel polisi gibi kullanmaya alışmışlardır. Polis içinde bunlara karşı "artık yeter" denilince, kızgınlıklarından ne yapacaklarını bilemiyorlar. Hükümet içindeki MC kalıntılarının da aynı şarkıları söyleyeceklerini bildikleri için, hababam POL-DER'e yükleniyorlar.

POL-DER'e yapılan son saldırı ilkel Nazi yöntemlerini andırmaktadır. Hükümetin POL-DER olayını değerlendirirken karşı saldırıların kökeni ve niteliği üzerinde durmasında sayısız yarar vardır.

(Cumhuriyet, 17 Haziran 1978)

BAFA PRENSLİĞİ

Bafa gölündeki ağalık düzeninin öyküsünü, ilk kez taa 65'lerde, Cumhuriyet gazetesinde İlhan Selçuk'un yazılarından

okumuştum. Sonra aynı öyküleri, o yörelerde Kaymakamlık yapmış olan şimdiki Adalet Bakanı Mehmet Can'ın ağzından dinledim. 12 Mart günlerinde Mamak Cezaevi'nde Bafa gölü köylüleriyle birlikte hapis yattım. Aynı acı öyküleri bir kez de onların dilinden dinlemiş oldum.

Arkadaşımız Yalçın Doğan, bu göldeki ağalık-kulluk düzenini "Göl Kulları" adlı röportajında ne güzel anlattı.

Ne diyor Anayasa? "Tabii servetler ve kaynakları devletin hüküm ve tasarrufu altındadır." Ne diyor Yurttaşlar Yasası? "Menfaati umuma ait sular kimsenin mülkü değildir." Gelin bir de bunları Bafa köylülerine anlatın. Osmanlı Devleti'nden kalan bir senet ile yıllarca bu gölde ağalar, beyler saltanat kurmuş ve sürdürmüştür.

Bakanlar Kurulu'nun, "Hüseyin Avni Özbaş vereselerine ait gölü, Sakızburnu dalyanının tüm hukuki sonuçlarıyla birlikte ivedi kamulaştırıldığı" yolundaki kararı işte bu saltanata şimdilik son vermiştir. Başta Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz ve Topuz'un Bakanlıktaki yakın çalışma arkadaşlarıyla Bakanlar Kurulu üyelerini bu karardan ötürü tek tek kutlamak gerekir. Bafa Gölü'nün kamulaştırılması halktan yana, emekçiden yana, yoksul köylüden yana olmanın elle tutulur, gözle görülür örneklerinden biridir.

Balıkçılık, Bafa gölü çevresindeki yoksul köylülerin tek geçim kaynağıdır. Bu kaynağın yıllar yılı yoksul köylülere kapalı tutulması hukuk açısından bir "skandal", insanlık açısından da bir yüz karasıydı. Dikenli tellerle çevrili dalyan, gölde devriye gezen silahlı adamlar, çevrede uluyarak, havlayarak dolaşan kurt köpekleri...

Niçin? Yoksul köylüleri dalyandan uzak tutup, avlanmalarını önlemek için...

Bafa Gölündeki bu çağdışı prenslik, Kamulaştırma Yasası'nın 27'nci maddesiyle yıkılmış oluyor. Yasanın bu maddesi, kamulaştırmanın ivedi yöntemlerle gerçekleştirilmesini öngörüyor. Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı bu maddeyi işleterek; böylece, "mevzuatın" dikenli tellerine takılmadan göl prensliğine son vermiş oluyor.

Bafa gölü Türkiye'yi çepçevre kuşatan denizlerimizdeki balık ağalarına bir örnek olmalıdır. Bafa gölündeki yoksul köylülerin bayramlarını kutluyoruz.

(Cumhuriyet, 19 Haziran 1978)

TAM GÜN TASARISI

Bugünlerde Parlamento kulislerinde doktorlara Tıp Fakültesi öğretim üyelerine ve eczacılara sık sık rastlanıyor. Bu yoğun trafiğin nedeni, kısa adıyla "Tam Gün Yasası" olarak bilinen "Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışma Esaslarına Dair Kanun Tasarısı"nın parlamento gündeminde bulunmasıdır. Yasa tasarısı, Millet Meclisi'nden geçmiştir. Tasarı önümüzdeki günlerde Cumhuriyet Senatosu'nda ele alınacaktır.

"Tam Gün Yasası", kamu kurumlarında çalışıp da özel muayenehane ya da eczane açan doktor, diş hekimi ve eczacılara, "arkadaş ya hastanelerde çalışırsın ya da özel muayenehane ve eczanelerde" diyerek, ana sağlık personelinin çalışma koşullarını yeni baştan düzenlemektedir.

Bu düzenlemede, örneğin bir Tıp Fakültesi profesörü, özel muayenehanesini kapatıp, bütün gününü hastaneye verirse eline aylık olarak, "net" 25 bin lira geçecektir. Yine bu tasarıya göre Tıp Fakültesi'ni bitirir bitirmez işe başlayan bir doktorun eline geçecek para net 9.859 TL'dır. Oysa bugün Tıp Fakültesi'ni bitirir bitirmez göreve başlayan bir doktorun eline 4.400 TL. geçmektedir. Yasa tasarısına göre "mahrumiyet bölgelerinde" görev alan doktorların aylıkları 10 bin liraya kadar çıkabilecektir.

Devlet, sağlık hizmetlerini toplumsal gereklere, bölgelere ve çağdaş ilkelere göre yeni baştan düzenlemek zorundadır. Anayasa'nın 49'uncu maddesinde, "devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbi bakımdan bakım görmesini sağlamakla ödevlidir" denilmektedir.

Devlet bu ödevi nasıl yerine getirecektir? Devletin bu ödevini yerine getirebilmesi için eldeki sağlık personelini en verimli biçimde çalıştırması gerekmez mi? İşte, "Tam Gün Yasası", bu gereği yerine getirmek için hazırlanmış olumlu bir tasarıdır.

Üniversite ya da devlet hastanelerinde çalışıp da özel muayenehaneleri olan hekimlerin birçoğu, hastaneleri, muayenehanelerine hasta sağlayan bir kazanç kapısı olarak kullanmıyorlar mı? Eldeki bu tasarının amacı bu yolla katmerleşen sağlık sömürüsüne bir ölçüde son vermektedir.

Tasarı diyor ki: "Özel muayenehanesi olan, hastalarını orada kabul etsin. Hastanede kalan, verdiğim şu paraya karşılık bütün gününü hastaneye ayırsın. Hem hastanede doktorluk hem de dışarıda özel muayenehane, işte bunu kabul etmiyorum!..

Bundan daha insancıl, bundan daha akla yatkın bir düzenleme olur mu? Özel muayenehaneleri kapatmıyor, isteyen özel muayenehanesinde çalışacak, dileyen de devlet hastanelerinde... Yasa tasarısında aksayan yönler varsa ya da örneğin doktorlar ve diş hekimlerine göre eczacıların tazminat oranları düşük tutulmuşsa, elbette bunların düzeltilmesi gerekir.

Yeryüzünde insan sağlığının kazanç konusu olmasından daha çirkin bir başka konu var mıdır, bilmem. Bu tasarı, işte bu çirkinliği tam olmasa bile, bir ölçüde gidermeye çalışıyor. Sudan gerekçelerle bu tasarıya karşı çıkanlar, önce bu çirkinliğin ayıbını kendi vicdanlarında ölçüp tartsınlar, gerisini sonra tartışırız.

Bravo Dr Mete Tan'a! Bu sağlık sömürüsünü önlemek için bir ileri adım attığı için...

(Cumhuriyet, 20 Haziran 1978)

ÖTEKİLERİ UNUTMADAN...

Mobilya yolsuzluğu nedeniyle adından sık sık söz edilen ünlü Lichtenstein Prensliği'ndeki (Verwaltung-und Privat Bank)'dan İsviçre'de bir bankaya yollanan havalede, bazı kamu görevlileri ile CHP'ye "komisyon" adı altında para gönderildiği belirtilmektedir. Aynı kamu görevlilerine gönderilen bir başka havalede de komisyon tutarının on milyon doları bulduğu yazılmaktadır.

Bu belgeler gerçeği yansıtmakta mıdır, yoksa düzmece midir? Bunu anlayabilmek için çok yönlü bir soruşturma gerekmektedir. Başbakanlık bu gereği yerine getirmiş ve hemen soruşturma açıldığını açıklamıştır.

Yolsuzluk sözcüğünün, "rüşvet" sözcüğü ile birleşip yeniden kamuoyunun önüne çıktığı şu günlerde, aklımıza "Lockheed" ve "mobilya" yolsuzlukları gelmektedir

Lockheed yolsuzluğu ile ilgili dosya Genel Kurmay Askeri savcısı Albay İlhan Şenel'in elindedir. Albay Şenel, yürüttüğü soruşturma sonunda, "kovuşturmaya yer olmadığı" kararı vermiş, ancak verilen bu karar, Milli Savunma Bakanlığı tarafından yeniden incelenmek üzere askeri savcılığa geri gönderilmiştir. Milli Savunma Bakanlığı, Askeri Savcı Albay Şenel'e "kovuşturmaya devam" emri verirken, şu konuya da değinmekteydi:

"Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından; Ankara Marmara Oteli'nde ve Eskişehir Orduevi'nde verilen ve hesabı Altay firmasına ödettirilen ziyafetlerin mana ve mahiyeti kesinlikle tespit edilmeden... noksan tahkikata müsteniden karar verilmesi tenkidi mucip görülmüş ve 353 sayılı Askeri Yargılama Usulü Kanunu'nun 111'inci maddesi gereğince soruşturmaya devam emri verilmesi gerektiği kanısına varılmıştır.

Bu kararın verilmesinden bu yana neredeyse bir yıl geçmiş, ancak bu noksan soruşturma bir türlü tamamlanmamıştır!

Gönül arzu eder ki, Silahlı Kuvvetler'de görevli tek kişi bile Lockheed yolsuzluğuna bulaşmasın... Eğer bu soruşturmanın sonunda Silahlı Kuvvetler'de görev yapmış bazı kişilerin Lockheed şirketinden rüşvet aldıkları anlaşılırsa, o zaman kamuoyu, geriye dönüp düşünmek ve yolsuzluk söylentilerinin ortaya atıldığı günden bu yana bütün olup-bitenleri yeni baştan değerlendirmek zorunda kalır.

Lockheed yolsuzluğu ile ilgili bir başka gerçek de ABD Adalet Bakanlığı tarafından verilmesi gereken bazı bilgilerin MC hükümetlerinin başı Süleyman Demirel'in tutumu nedeniyle, gönderilmemiş olmasıdır.

Bilindiği gibi ABD Adalet Bakanlığı, yolsuzlukla ilgili belgelerin, ancak yargı organlarına verilmesi koşuluyla gönderileceğini bildirmiş, bu açıklığa karşın, eski Başbakan Demirel, bu belgeleri Millet Meclisi'nde kurulan komisyona vermiş, bunun üzerine ABD Adalet Bakanlığı bilgi ve belge gönderme işlemini durdurmuştur. Böylece Lockheed yolsuzluğunun araştırılması ve soruşturulması karanlığa terk edilmiştir.

Mobilya yolsuzluğuna ilişkin davalardan biri sonuçlanmış ve eski Başbakan Demirel'in yeğeni Yahya Demirel, "sahtecilik" suçundan mahkum olmuştur. Aynı yolsuzluk nedeniyle açılan iki ceza davası ise henüz sonuçlandırılmamıştır. Bu arada Yahya Demirel yurt dışına kaçmış ve iş ortağı Mıgırdıç

Şellefyan'ın İsviçre'deki villasına sığınmıştır. Eski Başbakan Demirel ve iki bakan hakkında aynı konuda açılan yolsuzluk dosyaları da parlamentoda beklemektedir.

Mıgırdıç Şellefyan, Lichtenstein Prensliği'nde "hayali şirketler" kuran bir işadamı olarak, bütün bu gelişmeleri dikkatle izlemektedir...

Lockheed ve mobilya yolsuzluklarına ilişkin soruşturmalar henüz sonuçlanmadan, CHP ve bazı kamu görevlilerine gönderildiği izlenimi verilen bir başka yolsuzluk belgesiyle karşılaşıyoruz.

Umut ederiz ki bu son yolsuzluk söylentisi, ilk iki yolsuzluğu unutturmaz ve son yolsuzluk iddiası da doyurucu kanıtlarla ortaya konur. Tabii, biri ötekini unutturmadan, biri ötekini unuttürmak amacıyla kullanılmadan...

(Cumhuriyet, 22 Haziran 1978)

MAHKUMLAR VE EŞİTSİZLİK

Anayasa'nın 12'nci maddesinde, "yasa önünde eşitlik" kuralı şöyle tanımlanmaktadır:

"Herkes, dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin, kanun önünde eşittir. Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz..."

Anayasamızın bu kuralını, "İnfaz Yasası"na eklenen yeni maddelerin uygulanış biçimi nedeniyle anımsamak zorunda kaldık.

Sorunu kısaca özetleyelim: 1974 yılında çıkarılan 1803 sayılı Af Yasası, yaşam boyu hapis cezasını (müebbet hapis) 24 yıl ağır hapse çevirdikten sonra şu hükmü getirmekteydi:

- Cezaları 24 yıl ağır hapse çevrilenlerin şartlı salıverilmelerinde dışarıda geçirecekleri üçtebir süre, çevrilen bu ceza üzerinden... hesaplanır.

Yani bu ne demektir? Bu, cezasının üçte ikilik bölümünü geçiren bir müebbet hapis mahkumunun salıverilmesi için hesaplanacak üçte bir oranındaki sürenin, müebbet hapis cezasının karşılığı olan 36 yıldan değil, cezanın indirildiği 24 yıl üzerinden hesaplanması demektir.

Bu hesap biçimi şöyle bir sonuca yol açar: 36 yılın üçte biri 12 yıldır. Af Yasası ile cezası 24 yıla indirilmiş bir müebbet hapis hükümlüsünün "şartlı salıverme" süresinin hesabı için 36 yılın üçte biri olan 12 yıl cezanın indirildiği 24 yıldan çıkarılırsa, geriye 12 yıl kalır. Bu 12 yılın büyük bir kısmı da cezaevinde geçirildiği için, İnfaz Yasası'nda şartlı salıverme sürelerini genişleten yeni yasa nedeniyle müebbet hapis hükümlülerinin salıverilmeleri kolaylaşır.

Ancak Af Yasası, bu yolu tıkamakta ve "şartlı salıverme" süresinin 36 yıl üzerinden değil, 24 yıl üzerinden hesaplanmasını öngörmektedir.

Aynı Af Yasası'nın, bu hükmü taşıyan aynı 7/a maddesi, müebbet hapis ya da 36 yıl ağır hapis cezası ile mahkum olanların dışında, örneğin 24 yıla mahkum olanların şartlı salıverilmelerinde hesaplanacak üçtebir sürenin, indirilen ceza üzerinden değil, ilk verilen ceza tutarı üzerinden hesaplanmasını öngörmektedir.

Yeni yasanın aynı hükmü, müebbet hapse mahkum olanlara bir başka hüküm, bunların dışındaki mahkumlara bir başka hüküm getirmiş, böylece, mahkumlar arasında eşitsizliğe yol açmıştır!

36 yılın üçte biri, 12 yıl, 24 yılın üçte biri ise 8 yıldır. Af Yasası'nın yol açtığı bu eşitsizlik, İnfaz Yasası'nın uygulanışıyla aritmetik biçimde ortaya çıkmıştır. Üçte bir süre 36 yıl üzerinden hesaplansa, müebbet hapse mahkum kişinin yararlanacağı şartlı salıverme süresi 12 yıldır. Yasanın bugünkü biçimi, şartlı salıvermede 12 yıl yerine 8 yılı öngörmekte, böylece mahkum aleyhine 4 yıllık bir ceza farkına yol açmaktadır.

Bu eşitsizliği giderebilecek tek organ, Anayasa Mahkemesi'dir. Konu, Elmalı ve İzmit Ağır Ceza Mahkemeleri'nin kararlarıyla Anayasa Mahkemesi'ne yansıtılmıştır. Anayasa Mahkemesi'nin konuya bir an önce eğilerek, içlerinde siyasal hükümlülerin de bulunduğu mahkumların karşılaştığı bu eşitsizliği gidermesini bekliyoruz...

(Cumhuriyet, 23 Haziran 1978)

PEMBE KÖŞK

"Herkes miras hakkına sahiptir. Kimse kimsenin bu hakkına karışamaz." Doğru! "Pembe Köşk" ve bahçesi, Sayın Mevhibe İnönü'ye eşinden, Ömer ve Erdal İnönü'lere ve de Özden Toker'e babalarından miras kalmıştır

Hukuk böyle öngörmüş. Pembe Köşk, babalarından miras kalmıştır Bu köşkün milyonlar tutan bahçesini parselleyip, satmak mı istiyorlar? Kimse karışamaz... Ve öyle de yapmışlardır. Şimdi İsmet Paşa'nın o ünlü Pembe Köşkü'nün bahçesinde blok apartmanlar yükselmek üzeredir. Pembe Köşk, bu dev binalar arasında bir bekçi kulübesi gibi zavallı ve küçücük kalmıştır

Pembe Köşk'ün bahçesindeki ağaçlar mı kesilecektir? Madem, müteahhit öyle uygun görmüştür, öyleyse ağaçlar teker teker kesilecektir. Kim karışır? Miras hakkı bu! Kimse karışamaz...

Acaba İsmet Paşa varisleri yokluk içinde yaşayan insanlar mıydı ki bu Pembe Köşk'e kıydılar? Sayın Mevhibe İnönü'nün Ömer ve Erdal İnönü'nün ve gazeteci ve de Senatör Metin Toker'in eşi Özden Toker'in paraya mı ihtiyaçları vardı? İsmet Paşa sağ olsaydı da yanıtı, ünlü deyişiyle o verseydi:

Hadi canım sende...

Evet, kıydılar! İsmet Paşa varisleri, İsmet Paşa'ya. İsmet Paşa'nın hemen hemen bütün yaşamını geçirdiği "Pembe Köşk'e" kıydılar Şimdi o bahçede birbiri üzerine yığılan katlar yükseliyor. Belki her biri üç beş milyonluk apartman katları ve belki işyerleri...

N'olurdu, Sayın Mevhibe İnönü, Ömer ve Erdal İnönü'ler ve Bayan Özden Toker, bu Pembe Köşk'ü, eşyası, bahçesi ve herşeyiyle hazineye bağışlasalardı... N'olurdu. Pembe Köşk, tıpkı Çankaya'daki Atatürk'ün evi gibi bir müze olsaydı?..

Hadi, İsmet Paşa varisleri bu inceliği, bu özveriyi göstermediler, gösteremediler Devlet, Pembe Köşk'ü kamulaştıramaz mıydı? Ve belki şimdi bile zaman geçmemiştir Ankara Belediyesi Pembe Köşk'ü kamulaştırmak için karar alabilir Belki de...

Sayın Mevhibe İnönü'ye. Ömer ve Erdal İnönü'lere ve de Özden Toker'e Pembe Köşk'ün parası bir bir ödenir ve bu

tarihsel yapı kamunun malı olurdu. Olmaz mı? Yapılmaz mı? Yapılamaz mı?..

İsmet Paşa gibi tarihi kahramanların çocukları, mirasçıları, herhangi bir babanın çocukları gibi, "miras hakkımızdır, dilediğimiz gibi paylaşalım" diye düşünmek hakkına sahip değillerdir bence!.. Böyle büyük insanların çocukları ve mirasçılarının, babalarının tarihsel önemlerini kavramaları gerekmez mi? Gerekmiyor mu?..

Şu köşeye bir blok apartman, öbür köşeye bir tane, ordan kırk milyon, şuradan elli milyon...

Koskoca İsmet Paşa'nın terekesi böyle mi paylaşılacaktı? Böyle mi?..

Garp Cephesi komutanı İsmet Paşa, kalk da gör!.. Atatürk'ün en yakın silah arkadaşı Miralay İsmet, aç gözünü de, bak! İkinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, Başbakan İnönü, Lozan kahramanı İnönü, kalk, kalk, kalk da gör Pembe Köşkünü! Satıyorlar! Pembe Köşk'ün bahçesini parselleyip, parselleyip satıyorlar

Uyan İsmet Paşa, uyan...

(Cumhuriyet, 24 Haziran 1978)

TAM GÜN MÜ, TAM KAZANÇ MI?

Sağlık personelinin tam süre ile çalışmasına ilişkin yasa Millet Meclisi'nden geçerken bir önergeyle yasa kapsamına üniversitelerin de alınması, Tıp Fakülteleri'nin bir kısım öğretim üyelerini eyleme geçiriverdi... Şimdi parlamento kulislerinde sık sık Tıp Fakülteleri'nin öğretim üyelerine rastlanıyor

Tıp Fakülteleri'ndeki öğretim üyelerini, "muayenehaneleri olanlar" ve "olmayanlar" diye ikiye ayırabiliriz. Özel muayenehane sahibi öğretim üyeleri, elbette "tam gün" uygulamasına karşı çıkacaklardır Çünkü bu yasa ile kazanç düzenleri bozulacaktır. "Efendim. Anayasa'ya aykırıdır" "hastanın hekimini seçme hakkı önleniyor" gibi demagojik gerekçelerin altında "kazanç kapılarımız kapanıyor" endişesi yatmaktadır

Üstelik kazanç kapıları da pek kapanmıyor İsteyen yine muayenehanesinde çalışabilir Buna kimse engel olmuyor A-

ma hem hastanede çalışacaksın, hem de muayenehanede!. İşte bu olmaz. Tam Gün Yasası, hastanelerin, özel muayenehaneler için bir sömürü aracı olmasını engelliyor. Özel muayenehanelerde çalışıp kazanana kimse karışmıyor. Çalış, kazan, vergini öde. Kim ne der buna?

Hem Sağlık Bakanı Mete Tan ne kadar açık yürekli bir öneride bulundu:

- Özel muayenehanelerini kapatanların gösterdikleri vergi üzerinden tazminatlarını ödemeye hazırız...

Tam Gün Yasası'nın temelinde, çok kazanan hekimle, devletin verdiği parayla yetinen hekim arasındaki çelişkiler yatıyor. Bütün yurttaşların beden ve ruh sağlıklarını sağlamakla yükümlü olan devlet, bu çelişki ağını çözmeden görevini nasıl yerine getirsin?.. Bir yanda devletin bu kutsal görevi, öte yanda "hipokrat yeminlerini" bile karartan küçültücü para hesapları... Nasıl çıkılacak işin içinden?

Tabii, ellerinden geniş kazanç olanakları alınmak istenen özel muayenehaneli Tıp Fakültesi öğretim üyeleri, parlamento kulislerini doldurup, yasayı engellemek için ellerinden geleni yapacaklardır. Demokrasi, karşıt çıkarların hukuksal çerçeveler içinde savunulduğu rejimlerin adıdır. Elbette çıkarlarını savunacaklar. Fakat, çıkarlarını savunurlarken başvurdukları kavramlar, kendi hesaplarına hiç de iç açıcı olmuyor.

"Özerklik" diyorlar, "özerklik elden gidiyor." Acaba "özerklik", öğretim üyelerine para kazanma olanakları sağlayan bir dokunulmazlığın adı mıdır? Neden "özerklik" deyince akıllara hemen "para" gelmektedir? Örneğin niçin "bilimsel özerklik" ve bu özerkliği paslı kelepçelerle yok eden faşist baskıları bir an olsun anımsamaz? 12 Mart günlerinde öğretim üyeleri cezaevlerinde sürünürken, biri, Allah için ses çıkartmış mıydı özerklik adına?!..

Yok... Yok! Hiç inandırıcı olmuyor. Desinler ki, "kazanç kapımızı kapatmayın." Özerklik paravanasını kaldırın da, özel muayene kazançlarından söz edin, açık açık, mertçe!..

(Cumhuriyet, 26 Haziran 1978)

TERSİNE DÖNECEK

Adamlar sağlam bir örgütlenme biçimi bulmuşlar: Bir "uzun vadeli", bir de "kısa vadeli" planları var. "Uzun vadeli" planları, Harp Okullarını, Jandarma Subay ve Astsubay Okulları ile öğretmen yetiştiren okulları ele geçirmek, böylece yarının asker-sivil yöneticilerini yetiştirmek üzerine kurulmuş...

Bu örgütlenme biçimi işlerliğe konurken bir de hükümet ellerindeyse, tamam! Önlerinde hiçbir engel yok. Dilediklerini kesimde, istedikleri gibi örgütleniyorlar. Hükümet ellerinden kaçınca çılgına dönüyorlar, Bakanlıklarda, Tarım Satış Kooperatifleri'nde, eskisi gibi etkin olamıyorlar. Üstelik örgütlerdeki eylemcileri birer ikişer ele geçince moralleri bozuluyor. Bundan sonra, yeni bir eylem, yeni bir gösteri düzenliyorlar. Bu eylem, bu gösteri, bir süre morallerini ayakta tutuyor...

Eğitim Enstitüleri'nin giriş sınavı, yasaya aykırı olarak yapılmıştı. Danıştay bu sınavları iptal etti. Milli Eğitim Bakanlığı, AP'li bakanların elindeydi. Fakat AP'li bakanların, bu gibi işlerde en ufak bir etkileri bile yoktu. Eğitim Enstitüleri, devleti ele geçirme planlarının en önemli kalelerinden biriydi. Ve bu kalelerin yönetimini AP'ye bile bırakmadılar. İşte bu yüzden, AP'li Milli Eğitim Bakanları Danıştay kararlarını uygulayamadı.

Her şey tıkır-tıkır işliyordu. Devlet adım adım ellerine geçmek üzereydi. Bakanlıklara adamlarını yerleştirmişlerdi, askeri yargıda kale başlarını tutmuşlardı, MİT ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nde etkili görevler almışlardı, Harp Okulu'nda, jandarma birliklerinde teğmenleri, yüzbaşıları vardı. Eğitim Enstitüleri ellerindeydi.

Bir adım, bir adım daha... Sonra?..

Hükümetin düşmesiyle oyun bozuldu. Tırmandıkları yerlerden birer birer inmeye zorlandılar. Her yenilgide yeni bir eylem, bir gösteri düzenleyerek yandaşlarını diri tutmayı denediler.

"Uzun vadeli" planları aşama aşama gerçekleşecekti. "Kısa vadeli" planları, barışçı ve güler yüzlü politika yöntemleri üzerinde kurulmuştu. Bu planlara inanan, kanan oldu. Bunda da bir ölçüde başarı sağladılar.

Yeni hükümetin güvenoyu alıp yerleşmesiyle, lider takımındaki endişe, telaşa dönüştü. Bu örgütlenme planları geri

teperse ne olacak? Her olanaktan yararlanıp, yeniden hükümete gelmeyi denediler. O da olmadı...

Suları tersine akıtmaya kimsenin gücü yetmez. Şu gerçek, artık açık seçik ortadadır: Bu hükümet gidici değildir. Bu hükümet en azından 1981 yılına kadar görev başındadır.

Sağcı eylemciler, eylem planlarını, "nasıl olsa bu hükümet düşecek" varsayımı üzerine oturtmaktadırlar.

Dün sırtları sıvazlanıyordu, bugün ise destek bir ölçüde çekildi. Yarın büsbütün kaybolacak. Çark artık tersine doğru dönmeye başladı. "Cinayet" ve "terör Bu düzenin sahipleri, artık kendi çıkarlarını bu gibi yollarla savunmayacak kadar akıllandılar Düzeni korumanın, düzeni sürdürmenin daha başka, daha ince yolları var. Şimdi o yollar denenecek.

Ve bu düzen, sağcı teröristleri birer kirli mendil gibi fırlatıp atacak...

(Cumhuriyet, 27 Haziran 1978)

BİREYSEL TERÖR

Bireysel terör, Marksist düşünce yöntemine aykırıdır. Bunun içindir ki Marksist düşünürler bireysel teröre şiddetle karşı çıkarlar. Bireysel terör, işçi sınıfı ideolojisine yabancı bir eylem çeşididir. Bu gibi eylemleri, "proletarya" adına yürüttüklerini söyleyenler, en azından Marksist ideolojiye de kafa tutmuş oluyorlar.

Ülkemizde bireysel terör, devlet terörüyle kucak kucağa gelişti. Birtakım karanlık örgütler, en büyük tüzel kişilik adına terörist eylemlere başvurdular. 12 Mart günleri, devletin "manevi şahsiyeti" adına yürütülen terörist eylemlerin, "resmilik" kazandığı dönemlerdir.

En büyük tüzel kişilik olan devlet, hukuksal çerçeve içinde vereceği karşılıkları, adam öldürerek yerine getirme yolunu seçti. Savcıların yerini "kontrgerilla" eşkıyası, yargıçların yerini de sokak ortasında adam vuran ekipler aldı!..

Devlet tüzel kişiliği, adalet erkini, bir barış ihalesi gibi, başka ellere, bir çeşit "şiddet müteahhitlerine" devrederse, bireysel

terör ile devlet terörü iç içe geçer ve sonunda siyasal kan davalarına kadar ulaşır.

Emekli deniz yarbayı Cihangir Erdeniz'in kimliği bilinmeyen kişilerce vurularak öldürülmesi, birçok "soru" ve "sorunu" yeniden tartışma gündemine sokmuştur. Erdeniz, Hüseyin Cevahir ve Mahir Çayan'ın öçlerini almak için öldürülmüşse, burada bir önemli noktayı vurgulamakta yarar vardır:

12 Mart faşizmi, İsrail Başkonsolosu Efraim Elrom'un kaçırılıp öldürülmesiyle yoğunlaşarak, ülkedeki bütün ilerici aydınların ve devrimcilerin üzerine çullanma olanağını elde etmiştir Bugün, Elrom olayında yer alan hava yüzbaşısı İlyas Aydın'ın "ajan" olup olmadığı ve yaşayıp yaşamadığı tartışılmaktadır Aynı olayda görev alan bir devrimci öğrenci de sonradan sıkıyönetim mahkemelerinde "Süleyman Demirel bu memleketin gözbebeğidir" diyecek kadar kendi yolunu ve düşüncelerini saptırmıştı.

Sonuç: Elrom'un kaçırılıp öldürülmesi, faşizmin ekmeğine yağ sürmüştür. Elrom'un kaçırılıp öldürülmesi, Maltepe'de Hüseyin Cevahir'in keskin nişancı binbaşı Cihangir Erdeniz tarafından vurulması, arkasından Çayan ve arkadaşlarının cezaevinden kaçışları ya da kaçırılışları, sonra da o sıkıyönetim rejimi altında Çayan ve arkadaşlarının, İstanbul'dan Ankara'ya, Ankara'dan Ünye'ye ve Kızıldere'ye kadar gidişleri, aynı günlerde Koray Doğan adındaki bir ODTÜ öğrencisinin sokak ortasında polis kurşunuyla öldürülmesi ve en sonunda da Mahir Çayan ve arkadaşlarının, teslim alınması yerine havan ateşiyle yok edilmeleri...

Ve bu gelişmeler içinde Hüseyin Cevahir'i öldüren binbaşı ile Kızıldere olayında yer alan bir başka binbaşının yasal emeklilik süreleri beklenmeden emekliye ayrılmaları ve silah ticaretine başlamaları...

Bunlar, şüpheli oluşumlardır

Umarız ki devrimci kesim içinde bireysel terörü tek geçerli yöntem sayan "maceracı akımlar" yeniden güç kazanmaz ve devlet, bu siyasal kan davasına bütün etkinliği ile hukuk devleti çerçevesi içinde son verir.

(Cumhuriyet, 29 Haziran 1978)

Bu konuyu Sayın Cumhurbaşkanı'na, Devlet Bakanı Ahmet Şenel'e, Milli Savunma Bakanı Hasan Işık ve Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu'ya saygıyla sunuyorum.

Deniz Harp Okulu'nun Tuzla Tuzburnu'na taşınması için, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nca gerekli girişimler yapılmış ve İstanbul Valiliği İl İdare Kurulu'nun 27.8.1975 gün ve 975/31 sayılı kararı ile bu yörenin kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Kararda kamulaştırılan alanın, "Kartal ilçesi Tuzla Belediyesi sınırları içinde bulunan Tuzburnu Yarımadası ile (İncirada) ve (Hayırsızada) haritada gösterilen taşınmazlar" olduğu belirtilmektedir.

Milli Savunma Bakanlığı, bu karardan sonra anılan bölgenin "askeri saha" olarak belirlenmesini istemiş, bu başvuru üzerine imar planında değişiklik yapılmış ve bu değişiklik de İmar ve İskan Bakanlığı'nın 22 Ekim 1975 gün ve h-06-02-341437203-7304 sayılı emri ile onaylanmıştır.

Bundan sonra ne olmuştur? Kamulaştırılan alanın kamulaştırma kararından sonra başkasına satılmaması için, durum Kartal İkinci Bölge Tapu Sicil Muhafızlığı'na bildirilmiştir. İstanbul Deniz İnşaat, Emlak ve İstihkam Komutanlığı'nın 10 Mart 1976 gün ve ema: 6112-76/532 sayılı yazısı ile ayrıca kamulaştırma haritası ve listesi de Kartal Tapu Sicil Muhafızlığı'na gönderilmiştir.

İstanbul Deniz İnşaat ve İstihkam Komutanlığı, kamulaştırma alanı içinde bulunan İncirada'nın sahibine noter tebligatı yapmış, ancak ada sahibi, bilinen adresinde bir türlü bulunamamıştır. Bunun üzerine satış işlemi, yasa gereğince, gazetelere ilan verilerek duyurulmuştur.

Buraya kadar iyi, güzel... Sonra? Sonra, yasal gerekler yerine getirilerek kamulaştırılan alanın "hükmen tescili" için girişimlerde bulunulmuş ve kamulaştırma bedeli Ziraat Bankası'na yatırılmıştır.

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı bütün bu işlemleri tamamladıktan sonra, bir de ne görsün!.. Kamulaştırma alanı içinde bulunan İncirada bir başkasına satılmaz mı!

Yasal gerekleri yerine getirilmiş mi? Getirilmiş. Durum Tapu Sicil Muhafızlığı'na bildirilmiş mi? Bildirilmiş. Öyle ama, kim-

senin yasa masa dinlediği yok. Parayı bastıran almış İncirada'yı. Satış Tarihi 25 Mayıs 1977.

Ve işte bu yüzden, koskoca Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, eli kolu bağlı şaşırıp kalmış. Deniz Harp Okulu'nun Tuzla'ya taşınması projesi de böylece suya düşmüş mü? Düşmüş.

Geçen yıl bu aylarda, İstanbul polisi Ümraniye'de hazine arazisini işgal eden yoksul yurttaşlarımızın üstüne panzerler sürmüş; bunun üzerine bu köşeden İstinye tepelerinde işgal edilmiş Hazine arazileri üzerindeki lüks villaları göstererek; "Hadi buralara da çıksanıza..." demiştik. İstinye'de işgal edilen arazi de garip bir rastlantı, Milli Savunma Bakanlığı mülkiyetinde idi.

O villalar bugün de yerli yerinde duruyor. Ümraniye gecekondularını yerle bir eden kamu kudreti, İstinye'de süt dökmüş kediye dönüyor. İnsan bu örnekleri gördükçe, "Yasalar hep fakir fukara için mi" diye düşünmez mi?

Sayın cumhurbaşkanımız, herhalde bu dosyaya el koyacak ve kendisinin de yetiştiği Deniz Harp Okulu'nun karşılaştığı "kamulaştırma yolsuzluğu"nu ortaya çıkartmaya yardımcı olacaktır.

(Cumhuriyet, 30 Haziran 1978)

ÜÇ OLASILIK

Amaçları açık seçik ortada. Hükümeti devirmek için hemen hemen her yola başvuruyorlar. Önce, İstanbul Üniversitesi'nde ve Ankara'da Maltepe'de devrimci öğrencilerin üzerine bomba atarak, yaylım ateşi açarak kitle kıyımlarına giriştiler. Sonra bombalı paketler göndererek, Malatya Belediye Başkanı Hamid Fendoğlu'nu öldürdüler ve bazı yörelerde "alevi-sünni", "Türk-Kürt" çatışmalarını körüklemek istediler. Bu da yetmedi. Savcı Doğan Öz kurşunlandı, askeri yargıç Yaşar Değerli'nin arabasına "kimliği bilinmeyen kişilerce" bomba kondu, emekli yarbay Cihangir Erdeniz öldürüldü.

Bunlar bir planın halkalarıdır. Kim yapıyor, kimler yaptırıyor, bu eylemlerin arkasında kimler var, bunlar isim isim, adres adres bilinmiyor... Fakat bir plan adım adım işliyor.

Bu planın amacı, Türkiye'de, Güney Amerika örneklerinde görüldüğü gibi bir askeri yönetim kurmaktır. Etnik özellikler bunun için kullanılıyor, kitle kıyımlarına bunun için başvuruluyor. Bunun için adam öldürülüyor. Bunun için bankalar soyuluyor. Bunun için kahvelere, yurttaşların üzerine yaylım ateşleri açılıyor.

MC partileri için parlamentoda hiçbir umut kalmamıştır. Hükümet kurulduğundan bu yana verilen her gensoru önergesi, hükümeti biraz daha güçlendirdi. Parlamento aritmetiği MC partilerine geçit vermiyor. O yol tıkanmış. Ne yapsınlar?

Bu umutsuzluğun doruk noktasına vardığı günlerde MHP Genel Başkanı Türkeş, hükümetin çok yakında düşürüleceğini söylüyor. "Peki nasıl düşecek hükümet?" diye soran gazeteciler Türkeş'den şu yanıtı alıyorlar:

- Düşünce görürsünüz, yorum yok...

İhtilalci Albay, "hükümet düşecek, düşürülecek, hem de çok yakında" diyorsa, akla üç olasılık gelir:

Birinci olasılık, hükümeti düşürmek için Parlamento içinde bir hazırlığın var olup olmamasıdır. Yani hükümetten istifalar olacak ya da CHP içinden yirmi-yirmi beş kişi ayrılacak, ondan sonra da hükümet düşecek...

Olayları yakından izleyenler biliyorlar ki, böyle bir olasılık hiç söz konusu değildir. O zaman geliyoruz ikinci olasılığa:

Türkeş, hükümetin kalıcı olduğunu anlamıştır. Bu durumda, amacı parti tabanının ve militanlarının morallerini ayakta tutmaktır. Bunun için "hükümet düştü, düşüyor" diyerek kitle tabanına moral şırıngası yapıyor. Hükümetin Parlamento içinde düşürülmesi olası görülmediğine göre, Türkeş, bu sözleriyle parti tabanını avutmakta ve oyalamaktadır.

Üçüncü olasılık, bir askeri ihtilal yoludur. Bir takım yayın organları dört-beş aydır böyle bir ihtilali körüklemek ve kışkırtmak için, "ne duruyorsunuz daha" yollu yazılar döşenip duruyorlar.

Türkeş, hükümeti nasıl düşürecek? Acaba hacı başbuğ, böyle bir olasılık mı sezmiştir? Kendisi ihtilalcidir, iyi kötü bu işlerden anlar. Acaba "hükümet düşürülecek" derken böyle bir olasılığa mı güvenmektedir?

Onu bilemeyiz. Fakat bildiğimiz şudur: 12 Mart muhtırasına güvenip, yeniden aynı tür rejimin yaşatılacağını umanlar al-

danırlar. Tıpkı 12 Mart muhtırasında 27 Mayıs İhtilali'ni görmek isteyenlerin aldandıkları gibi...

Bir kuralı hiç unutmamak gerekiyor: Aslan'ın sırtında hüküm sürmek isteyenler, gün gelir o Aslan'a yem olurlar!

(Cumhuriyet, 1 Temmuz 1978)

BU GİDİŞLE...

12 Mart günlerinde Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde sorguya çekilenler... Şimdi sıkı durun. Sorgularınızı yöneten Ümit Erdal, son karamameyle Emniyet Genel Müdürlüğü'nde bir şube Müdürlüğü'ne getirildi. Ne diyelim! CHP Hükümeti'ne hayırlı ve uğurlu olsun!

MHP Genel Başkanı Türkeş'in yakın dostu, "ülküdaşı" ve "dünürü" Şahap Homris, Milli İstihbarat Teşkilatı Hukuk Müşavirliği'nde görevinin başındadır. Homris'e de hayırlı ve uğurlu hizmetler dileriz!

Askeri savcı Baki Tuğ mu? O da yerlerindedir. Tuğ, Doğu hizmetlerini yapmamıştır amma yapmış görünmüştür! Bu askeri savcının sıkıyönetimdeki hizmetleri Doğu hizmetlerinden sayılmış ve kendileri askeri yargıçlar ve savcıların atanmalarına ilişkin karamamelerin dışında tutulmuştur.

Emniyet Genel Müdür Yardımcılığı'na getirilen Oktay Engin'i bir yerlerden anımsıyor musunuz? Sizi çok uğraştırmadan biz söyleyelim kim olduğunu. Oktay Engin, Selanik'te Atatürk'ün evine bomba atarak 6-7 Eylül olaylarına yol açan güvenlik görevlisidir. Kendisinden nice nice hizmetler beklediğimizi anımsatmaya bilmem gerek var mı?..

Sizlere bir başka askeri yargıç adından söz etmek istiyorum: Yargıç Albay Remzi Şirin...

Albay Şirin, 12 Mart günlerinde İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi'nde görevliydi. Şirin, önüne gelen "83 sanıklı" davada, seksen üç deniz subayının idamını isteyen iddianameyi elinin tersiyle itmiş ve bu soylu davranışına karşılık, mahkemesi kapatılarak ve kendisi Erzurum'a sürülerek cezalandırılmıştı. Remzi Şirin'in cezası henüz bitmedi ki, CHP Hükümeti'nce

hazırlanan karamameler bile bu onurlu ve soylu askeri yargıcı bir türlü çocuklarının okuduğu kentlere atayamadı!..

İki askeri yargıç: Biri Albay Remzi Şirin, biri Binbaşı Baki Tuğ... Biri cezalandırılıyor, öteki ödüllendiriliyor. Biri niçin cezalandırılıyor, öteki niçin ödüllendiriliyor? Dilerseniz bu soruların yanıtını sorumlulara bırakalım.

CHP'li bakanlar kırmızı plakalı arabalarında gezerken birileri bu atamaları yapıyor da kimsenin haberi olmuyor... CHP Hükümeti, bu gidişle anarşiyi önleyecek, hiç kimse meraklanmasın!...

Ümit Erdal soruşturmaları yürütecek, Baki Tuğ sağ teröristler hakkında iddianame düzenleyecek, Şahap Homris de Milli İstihbarat Örgütünü hükümetin emrine sokacak... Böylesine geniş yürek ancak CHP'li dostlarda bulunur! Vallahi bravo...

(Cumhuriyet, 4 Temmuz 1978)

POL-DER

Birçok kanlı gizli örgüt ortalıkta cirit atarken, hükümetimiz nedense bütün gücünü ve disiplin anlayışını POL-DER üzerinde deneme̱ye karar verdi.

POL-DER, MC Hükümetleri'ne karşı kurulmuş ilerici bir meslek örgütüdür. MC Hükümetleri'nin kurulmalarına izin verdiği, kapatmadığı, kapattırmadığı POL-DER'in, şimdi "özgürlükçü" ve "demokratik sol" CHP Hükümeti'nce kapatılmak istenmesi gerçekten acı ve düşündürücü bir oluşumdur.

POL-DER'in "siyasetle uğraştığı", bu nedenle "amacı dışına" çıktığı ileri sürülmektedir. Eğer "siyasetle uğraşma" kavramı bu ölçüde sınırlı tutulursa, o zaman başta Demokratik Sol Dernekler Federasyonu olmak üzere ne kadar dernek varsa hepsinin kapatılması gerekir. Böyle bir uygulamaya geçilince, siyasal sözlüklerde "baskı grubu" olarak bilinen kesimlerin örgütlenme hakları büsbütün ortadan kalkar.

Kalkarsa ne olur?

Özgürlükçü demokrasilerde bütün düşüncelere söz ve örgütlenme hakkı tanınır. Bu hak ve özgürlükler şu ya da bu ge-

rekçeyle ortadan kaldırılırsa, yasal örgütlerin yerini, yasadışı kuruluşlar alır. Ve böylece sakıncalı gelişmeler ve tehlikeli oluşumlara kapı açılır.

Yasalara uygun olarak kurulmuş bir meslek örgütü, haklarını koruyabilmek için eyleme geçemez mi? Bunun için "afiş asmak" hangi yasanın, hangi maddesine aykırıdır?

Ecevit Hükümeti'nin POL-DER'i kapatması için çoktandır bir plan uygulanıyordu, MHP, POL-BİR adıyla bir dernek kuracak, sonra da hükümeti "aşırı sağa ve aşırı sola karşı" olmak içgüdüsü ve gerekçesiyle, POL-DER ile karşı karşıya getirmeye çalışacak... Hükümet içindeki MC kalıntıları -ki onbirleri değil, CGP Genel Başkanı, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Prof. Turan Feyzioğlu'nu kastediyorum- POL-DER'in kapatılması için Başbakan Ecevit üzerinde baskılarda bulunacak, böylece POL-DER Ecevit Hükümet'i eliyle kapatılmış olacak...

İçişleri Bakanlığı bu planın bir halkasına uygun olarak POL-DER ve POL-BİR Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri hakkında görevden alma kararı verdi, ayrıca POL-DER afişlerini asan polisler hakkında da aynı işlemlere başvurdu.

12 Mart döneminde işkenceli sorgulara katılanların şube müdürü yapıldığı bir dönemde, POL-DER'in kapatılması için başvurulan yollar CHP Hükümet'i için hiç de iç açıcı değildir. Ülkemizde, dernek ve siyasal parti kapatarak devlet gücünü kanıtladığını sanan birçok hükümete rastlanmıştır. Bu tür hükümetlere karşı savaş veren CHP'nin aynı yanılgılara düşmesi bir "tarihi yanılgı"mıdır, bilemiyoruz.

POL-DER'in kapatılması için kovuşturmaların yürütüldüğü şu günlerde CHP programından bir küçük bölüm aktarıyoruz:

"Kamu görevlileri sendikalaşma özgürlüğüne ve toplu sözleşme hakkına kavuşturulacaktır..."

Evet, öyleyse soralım:

- Böyle mi?..

(Cumhuriyet, 6 Temmuz 1978)

OLAYLAR VE MİT

Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Fahrettin Yılmaz, önceki gün Beykoz'da üç kişi tarafından kurşun yağmu-

runa tutularak öldürülüyor. Aynı gün Şehremini'de sol eğilimli yurttaşların devam ettikleri bir kahveye açılan ateş sonucu, Aydın Sönmez, Harun Erol ve Servet Sönmez de hayatlarını yitiriyorlar.

Dünkü gazetelerde bir başka haber daha... Viranşehir CHP İlçe Başkanı Ali Köralioğlu, uğradığı silahlı saldırı sonunda kurşunlanarak öldürülüyor... Aynı gün gazeteleri okuyoruz: Ankara Valisi, POL-DER ve POL-BİR merkezlerini kapatmış.

Evet olaylar böylesine sürüp gitsin, Valiler de POL-DER ile uğraşadursun. POL-DER üyeleri sokaklara afiş mi yapıştırmışlar? Hepsini atın içeri. Bundan daha büyük suç olur mu? Devletin bütün gücünü kanıtlayın POL-DER'in üzerinde... Ya İstanbul'daki cinayet şebekeleri?..

Eğri oturup, doğru konuşalım: Bunca yıldır İstanbul'da bu tür cinayetler işleniyor. Bir aracın içinden ateş açılıyor, sonra saldırganlar hemen olay yerinden uzaklaşıveriyorlar. Peki kim bunlar?

Bunlar İstanbul'un ortalık yerinde karargah kurmuş cinayet şebekeleridir! Bu cinayet şebekelerinin yerini yurdunu İstanbul polisi bilmeyecek de kim bilecektir? Hadi polisi geçtik, Milli İstihbarat Teşkilatı ne güne duruyor? MİT İstanbul Bölge Başkanı bu oluşumlar için en küçük bir bilgiye de sahip değil midir? Yıllardır MİT, İstanbul Emniyeti bu katillerin nerede saklanıp, nerelerde yuvalandıklarını hiç ama hiç araştırmamış mıdır Allah aşkına?..

MİT deyip geçmeyin... MİT bu gibi olayları haber almada, değerlendirmede kimsenin sahip olmadığı olanaklara sahiptir. Ben bu hükümetin sorumlusu olsam, önce MİT İstanbul Bölge Başkanı'nı çağırıp, bu olayları tek tek sorardım. Bu beyefendinin terörist saldırganlarla ilgili en küçük bir bilgisi de mi yoktur?

İstanbul bölge bölge, mahalle mahalle bölünmüş. Sağcı saldırganların nerelerde, hangi yurtlarda barındıkları biliniyor. Biliniyor ama devletin gücü, Edirnekapı Öğrenci Yurdu'na ancak altı ayda girebiliyor. Bunun nedeni, niçini hiç araştırılıyor mu?

Kimsenin bu işin kökenine inmeye niyeti yok, anlaşılan... Bu işin kökenine inmek demek, kontrgerilla eşkıyasını ortaya çıkarmak demektir. Gidebiliyor musunuz, bu gibi örgütlerin ü-

zerine? İşte sorun burada... Hükümet kurulduğu günden beri, acaba MİT bu olaylar hakkında ne gibi raporlar vermiş, ne gibi değerlendirmeler yapmıştır?

12 Mart dosyaları, MİT'in hemen hemen her olaya sızdığını, adı solcuya çıkmış herkes hakkında dosya tuttuğunu, değerlendirmeler yaptığını ortaya koymuştur. Peki, acaba aynı servisler, sağcı teröristler için çalışmamış, çalıştırılmamış mıdır?

MİT yalnızca solu, solcuları ve sol eylemcileri izlemek için kurulmuş bir güvenlik örgütü değildir! MİT'in görevi, devlet güvenliğini sarsacak tüm oluşumları izlemek ve önlem almak değil midir?

(Cumhuriyet, 7 Temmuz 1978)

İSMET PAŞA VARİSLERİ

Pembe Köşk bahçesinin İsmet Paşa varisleri tarafından satılmasıyla ilgili yazım üzerine, birçok yurttaşımız mektup yazarak, telefon ederek konu üzerinde biraz daha durmamı istediler.

Ben de bu istekleri yerine getirmek için Pembe Köşk dosyasını şöyle bir araladım. Dosyada şu belgelere rastlanıyor: Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu 13.3.1975 tarihinde Pembe Köşk ile ilgili olarak şu kararı almıştır. Aynen aktarıyorum:

Cumhuriyet tarihimizin ve anıları açısından büyük önemi bulunan İsmet İnönü'nün Pembe Köşk parseli ile birlikte aynen korunması gerekli eski eser olduğuna, halen Pembe Köşk arazisi içinde olup da aynı numara olan diğer parsellerde yapılacak her nevi yapı konusunda ayrıca kurulumuzdan karar istenmesinin gerekli olduğuna karar verildi...

Bu karardan sonra İsmet Paşa varisleri, Pembe Köşk'ün bahçesinde blok apartmanlar yaptırmak amacıyla Ayduk Koray adlı bir ünlü müteahhit ile anlaşmaya varmışlardır. İnşaat alanı 22404 metrekaredir ve alana iki yüz konutluk apartmanlar oturtulacaktır.

Bu anlaşmadan sonra Sedat Hakkı Eldem ve Prof. Feridun Akozan adlı kişiler 9.10.76 tarihinde Eski Eserler ve Anıtlar

Yüksek Kurulu'na başvurarak, Pembe Köşk bahçesinde apartman yapılmasına izin verilmesini istemişlerdir.

Aynı günlerde, Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'na başvuran Pembe Köşk müteahhidi, elindekl projeyi göstererek Pembe Köşk bahçesinde konut yapımına izin verilmesini istemiştir.

Dosya, Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne gönderilir. Genel Müdürlük'teki uzmanlar, bahçenin çok küçük bir bölümü dışında, inşaata izin verilmemesi görüşünde olduklarını bildirirler. Bu yazı Kültür Bakanlığı eski Müsteşarı Prof. Emin Bilgiç tarafından imzalanmaz. Emin Bilgiç, bu yazıyı imzalamaz, bunun yerine, Pembe Köşk projesini doğrudan doğruya İmar-İskan Bakanlığı'na gönderir. Tarih: 6 Ekim 1976.

İmar-İskan Bakanlığı Planlama ve İmar Genel Müdürü Kayhan Yüceyalçın, bu yazının imzalanmasından bir gün sonra 7 Ekim 1976 günü şu karara varır:

- Söz konusu alanların konuta dönüştürülmesinde planlama açısından bir sakınca görülmemiştir...

Emin Bilgiç, projeyi bu yazıyla birlikte aynı gün Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'na gönderir. Kısa adıyla, Anıtlar Yüksek Kurulu, 12.11.1976 günü, Pembe Köşk'ün bahçesine apartman yapılmasına izin verir.

Bu kararda imzası bulunan Anıtlar Yüksek Kurulu üyelerinin adlarını öğrenmek ister misiniz? Orhan Alsaç, H. K. Söylemezoğlu, Ekrem Akurgal, Bahadır Alkın, Semevi Eyice, Doğan Kuban, Abdullah Kuran, Mithat Yenen, Osman Çataklı, Hikmet Gürçay, Kayhan Yüceyalçın...

Ve şu garip rastlantıya bakın ki, İsmet Paşa'nın Köşkü'nün bahçesi, AP Genel Başkan Yardımcısı Saadettin Bilgiç'in kardeşi Emin Bilgiç, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın eniştesi Osman Çataklı ve Hacı Ali Demirel'in Yükseliş Koleji Müdürü Orhan Alsaç'ın imzalarıyla satılmış oluyor.

İsmet Paşa varisleri, köşkün bahçesinden kazanacakları paraları, güle güle harcasınlar. Ne diyelim başka!..

(Cumhuriyet, 8 Temmuz 1978)

MC BÜROKRATLARI

İstanbul polisine bravo!.. Topkapı-Bayrampaşa arasında duvarlara "sol slogan" yazan DİSK'e bağlı işçileri kıskıvrak yakalamışlar! Polislerin ellerinde otomatik tüfekler, tabancalar, işçileri teslim almışlar, sonra yere yatırıp, hepsinin üstlerini aramışlar... Polis, bu büyük "operasyona" giderken, renkli basına da haber vermiş.

Bu işler böyle yürür. Polis eğer gazetelere yansımasını istediği bir olay varsa, bunu el altından basına bildirir, baskın sırasında fotoğraflar çekilir; ertesi günkü gazeteler boy boy bu fotoğrafları basar. 12 Mart döneminde bazı yayın organları sıkıyönetim komutanlarının ricalarını kıramayarak yalan yanlış olaylarla doldurulmuş iddianameleri günlerce "tefrika" etmemişler miydi?

İstanbul polisini kutlarız! Demek her olayı haber alacak yetenektedirler. Basın ile yaptıkları işbirliği de gerçekten kutlanmaya değer. Başta İstanbul Emniyet Müdürü Nazmi İyibil olmak üzere bu operasyona emeği geçen bütün görevlileri kutluyoruz...

İstanbul polisi acaba bu üstün yeteneklerini ve çevik kuvvetini, İstanbul'un ortalık yerinde öğretmen kurşunlayan katil çetelerine karşı da kullanamaz mı? Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Fahrettin Yılmaz'ın yaylım ateşine tutulup öldürülmesinden sonra, aynı Enstitü'nün resim öğretmeni Cuma Ocaklı da kurşunlandı. Hani, nerede bu geniş haber alma gücü, hani nerede o çevik kuvvet, hani o sten tabancalar, otomatik tüfekler?!..

Edirnekapı Yurdu'na, o da asker eşliğinde ancak altı ayda girebilen İstanbul polisi, DİSK'li işçilerin üzerine çeyrek saat içinde bütün gücüyle gidebiliyorsa, başta Sayın Ecevit olmak üzere İçişleri Bakanı Özaydınlı'nın Emniyet Genel Müdürü Gürbüz Atabek'in acı acı ve derin derin düşünmeleri gerekir. Devlet gücü İstanbul'da nasıl kullanılıyor? Valisi, Emniyet Müdürü ve MİT İstanbul Bölge Başkanı olarak, bu yetkililer, bugüne dek ne yaptılar? Ne yapıyorlar?

Alın Atatürk Enstitüsü olayını... MİT bu konuda, hükümete bir dosya vermiş mi? Kışkırtıcı ajan aracılığı ile koskoca Korgeneral Madanoğlu'nu tutuklatan o ünlü servisler, bugün dut

yemiş bülbüle mi döndüler?! İstanbul Emniyeti, sağcı teröristlerin nerelerde yuvalandıklarını, ne yaptıklarını, ne ettiklerini bilemiyor mu? Bilmiyor mu? Ve hükümet, İstanbul MİT Bölge Başkanı'na "bilginiz nedir, önleminiz nedir" diye sormuyor mu?!!..

İstanbul Emniyeti'nde, MİT İstanbul Bölge Başkanlığı'nda hep 12 Mart'ın ya da MC hükümetlerinin yerleştirdiği bürokratlar iş başındadır. Ve CHP Hükümet'i, MC iktidarının yıkıntısını, MC iktidarının bürokratlarıyla kaldırmaya çalışıyor...

Nezaketin böylesi doğaya bile aykırıdır!

(Cumhuriyet, 10 Temmuz 1978)

ATEŞTEKİ KESTANELER

Muhalefet partileri çok güzel bir oyun oynadılar: Hep birlikte "POL-DER kapatılsın" diye yüklendiler; hükümet bu saldırıyı püskürtmek yerine, muhalefete hak verircesine, POL-DER'i kapattı.

POL-DER bitti, şimdi sıra TÖB-DER ve öteki demokratik kuruluşlara geldi. Şimdi diyorlar ki, "siyasal amaçlı memur dernekleri kapatılsın." Nasıl olsa hükümet içinde MC odakları var. CGP Genel Başkanı Feyzioğlu, bir "Truva atı" gibi, "Kırat"a hizmet ediyor. Kırat ve Truva atı, bu yolda yarışıyorlar:

- Kapatılsın, kapatılsın...

MC partileri kaç yıldır hükümetteydiler. POL-DER, CHP Hükümeti'yle birlikte kurulmadı. Madem bu derneğin kurulması, çalışması sakıncalıydı, yasalara aykırıydı, şuydu, buydu... Öyleyse neden MC hükümetleri POL-DER'in kurulmasına, çalışmasına izin verdiler?

POL-DER konusunun bir "siyasal taktik" konusu olarak kullanıldığı o kadar belli ki, bu oyunun CHP kurmayları tarafından sezilmemesi, insanı gerçekten şaşırtıyor.

MC, CHP'yi kendi solundan soyutlamak istiyor. Kimse, CHP'ye "sosyalist parti ol" demedi, demiyor. CHP'nin Marksist bir parti olması, eski deyişle "eşyanın tabiatına aykırı"dır. Fakat CHP'nin silahlı sol grupçuklar dışında, parlamenter demokrasi-

ye inanmış bütün kuruluş ve örgütlerle sıcak ilişkilere girmesi, bu kuruluşlarla "diyaloğu" açık tutması, en azından partinin geleceği için bir güvence değil midir?

Şimdi MC partileri, ateşteki kestaneleri Ecevit Hükümeti'ne çektiriyor! Bununla da kalmıyor. Toplumun en canlı kesimi olan sol, CHP ile bir çatışmaya sürükleniyor.

Gerek Demirel, gerek Türkeş bu oluşumları ellerini ovuşturarak izliyorlar:

- Kapatılsın, kapatılsın...

Hükümet içinde Feyzioğlu bağırıyor:

- Kapatılsın, kapatılsın...

Ve bu MC korosu, Ecevit Hükümeti'ni de etkiliyor. Onlar da koroya uyuyorlar; hep birlikte aynı şarkılar söyleniyor:

- Kapatılsın, kapatılsın...

Üstelik, Demirel ve Türkeş şunu da biliyorlar. CHP tabanı bu gibi işlerden hiç de hoşnut değildir. CHP parlamento grupları içinde, bu kapatılma kararlarına karşı olan milletvekili ve senatörler de var. Acaba gerek parti içinde gerek hükümet içinde bu koşullarda bir çatışma yaratılabilir mi? Demirel ve Türkeş'in taktikleri, beklentileri, umutları burada düğümleniyor.

Önce DİSK ile çatışıldı. Bu çatışma, gerek DİSK gerek CHP yöneticilerinin anlayışlı davranışlarıyla yumuşatıldı, giderildi ve unutuldu. MC kurmayları bu çatışmanın yaratacağı bunalıma bel bağlamışlardı. Neyse bu bunalım öylece atlatıldı. Sonra POL-DER konusuna sımsıkı sarıldılar. Ve MC valilerinin kapatmadığı POL-DER, CHP valileri eliyle kapatılmış oldu!

Görüyorsunuz, POL-DER olayı, İçişleri Bakanlığı ile bir meslek kuruluşu arasındaki dar ve basit bir ilişki olarak yansımıyor. Olay, giderek bütün demokratik kuruluşları etkiliyor. Bir özgürlük sorunu oluyor.

Öyleyse bu oluşumun üzerinde uzun uzun düşünmek gerekmez mi?..

(Cumhuriyet, 11 Temmuz 1978)

Milliyetçiliği ve Atatürkçülüğü sömürdükleri yetmedi, şimdi de 'bayrak edebiyatı'na başladılar. Sanki Türk bayrağı bu efendilerin tapulu mallarıdır! ... Hangi onurlu kavgada Türk bayrağını yüce doruklara çektiler? ... Kurtuluş Savaşı'nda Mustafa Kemal'in dalgalandırdığı Türk bayrağına, siyaset sahnesine çok yıldızlı Amerikan bayrağı önünde Johnson ile kol kola çektirdiği fotoğraflar dağıtarak fırlayan Demirel mi sahip çıkacak?! Sen bayrağını, Türkiye'deki Amerikan üslerine çekebiliyor musun; ondan haber ver! (Cumhuriyet, 28 Mayıs 1978, Bayrak Ticareti...)

Uğur MUMCU

um:ag

ISBN 975-8084-40-2
9 789758 084401